

كىرىش سۆز

تېببىي دورىگەرلىك ئىشلىرىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشى، دورا بازارلىرىنىڭ ئېچىۋېتىلىشى، جۇڭگونىڭ WTO غا كىرىشىگە ئەگىشىپ، چەت ئەللەردە ئىشلەنگەن يېڭى، ئۈنۈمى يۇقىرى دورىلار جۇڭگو دورا بازارلىرىغا كۆپلەپ كىرىپ كىلىنىكلىق داۋالاش جەريانىدا كەڭ قوللىنىلماقتا.

ئىمپورت دورىلار ھەققىدىكى بىلىملەرگە ئېھتىياجلىق ھەر دەرىجىلىك دوختۇرخانىلاردىكى تېببىي خادىملار، دورىگەرلەر، كەڭ بىمارلارنىڭ زۆرۈر ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ھەمدە رايونىمىزدا ئۇيغۇر تىلىدا نەشر قىلىنغان ئىمپورت دورىلار توغرىسىدىكى كىتاب ۋە ماتېرىياللارنىڭ كەمچىل بولۇشىدەك ئەھۋالنى كۆزدە تۇتۇپ، شىنجاڭ تېببىي ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ دورىگەرلىك ئىنستىتۇتىدىكى ئەخمەتجان تۇرسۇن، چېن جىيەن قاتارلىق كەسپىي خادىملار جىندون نەشرىياتى 2001 - يىلى 3 - ئايدا نەشر قىلغان «كۆپ ئىشلىتىلىدىغان ئىمپورت دورىلار قوللانمىسى» دېگەن خەنزۇچە كىتابتىن پايدىلىنىپ، رايونىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا بىرلەشتۈرۈپ، مەزكۇر كىتابنى قىسقارتىپ تۈزۈپ چىقتى. بۇ كىتاب 20 بابقا بۆلۈنگەن بولۇپ، يېقىنقى ئۈچ يىلدىن بۇيان كۆپ ئىشلىتىلىۋاتقان ئىمپورت دورىلاردىن جەمئىي 322 خىل دورا كىرگۈزۈلگەن، شۇنداقلا ھەربىر دورىنىڭ ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، ئىنگلىزچە ناملىرى ۋە ئاساسلىق تەركىبىي، فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى، مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر، ئىشلىتىش ئۇسۇلى، ئىشلىتىش مىقدارى، ناچار تەسىرلىرى، دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك ئىشلار، تاۋار نامى ۋە ئۇنىڭ ئىشلەنگەن ئورنى قاتارلىق مەزمۇنلارغا

ئايرىلىپ تەپسىلىي، ئېنىق چۈشەندۈرۈلگەن بولۇپ، ئەمەلىي قوللىنىش قىممىتى ئالاھىدە يۇقىرى كۆتۈرۈلگەن.
بۇ كىتاب ئاساسىي قاتلام دوختۇرخانىلىرىدا ئىشلەۋاتقان دوختۇرخانىلارنىڭ، تېببىي مەكتەپ ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ، دورىگەرلەرنىڭ، شۇنداقلا كەڭ بىمارلارنىڭ پايدىلىنىشىغا مۇۋاپىق كېلىدۇ.

مۇندەرىجە

بىرىنچى باب مىكرو ئورگانىزملارغا قارشى دورىلار

§ 1 . پېنتسىللىن تۈرىدىكى دورىلار

- (1) فېنوگىسمېتىلپېنتسىللىن پوتاسسىيۇم
- (2) ئاموكسىسىللىن
- (3) مېزىلوتسىللىن
- (5) سۇلباكتام/ئامپىتسىللىن
- (7) كالىي كىلاۋۇلات/ئاموكسىسىللىن
- (9) كالىي كىلاۋۇلات/تىكارتسىللىن
- (10) پېپېراتسىللىن/تازوباكتام

§ 2 . سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلار

- (11) سېفرادىن
- (13) سېفتازىدىم
- (15) سېفۇروكسىم
- (17) سېفاكلور
- (19) سېفىكسىم
- (20) سېفىپىم
- (21) سېفىمىتازول
- (23) لوراكاربېف
- (24) سېفىترىئاكسون
- (25) سېفوكسىتىن
- (26) سېفوتاكسىم

- (28) لاتاموكسىف
- (29) سېفوتئام
- (31) سېفودىزىم
- (32) § 3 . β - لاكتام تۈرىدىكى باشقا دورىلار
- (32) ئېمىپېنىم/سلاستاتىن
- (33) مېروپېنىم
- (34) پانپېنىم/بېتامپرون
- (35) ئازترېئونام
- (37) § 4 . ئامنىوگلىكوزىد تۈرىدىكى دورىلار
- (37) سېپىكتىنومىتسىن
- (38) نېتىلمىتسىن
- (40) § 5 . ماكرولىدېس تۈرىدىكى دورىلار
- (40) ئازىترومىتسىن
- (41) كلارىترومىتسىن
- (42) روكسىترومىتسىن
- (43) § 6 . كۇئىنولون تۈرىدىكى دورىلار
- (43) سىپروفلوكساتسىن
- (45) رۇفلوكساتسىن
- (47) ئوفلوكساتسىن
- (48) لېۋوفلوكساتسىن
- (48) سىپارفلوكساتسىن
- (49) لومېفلوكساتسىن
- (50) فلېروكساتسىن
- (51) § 7 . باشقا ئانتىبىيوتىك دورىلار
- (51) ۋانكومىتسىن
- (52) كلېندامىتسىن
- (53) § 8 . تۇبېركۇلوزغا قارشى دورىلار
- (53) پازىنىئازىد

- (54) رىفاتېر
 (55) رىفنا
 (56) § 9 . زەمبۇرۇققا قارشى دورىلار
 (56) فلۇكونازول
 (58) ئىتراكونازول
 (59) ئامفوتېرىتسىن B
 (61) § 10 . ۋىرۇسقا قارشى دورىلار
 (61) ئاتسىكلوۋىر
 (62) گانتسىكلوۋىر

ئىككىنچى باب قان ئايلىنىش سىستېمىسىغا تەسىر قىلغۇچى دورىلار

- (64) § 1 . يۈرەكنى كۈچەيتكۈچى دورىلار
 (64) مىلرېنون
 (65) دوبيۇتامىن
 (67) مېتىلدىگوكسىن
 (68) ئۇبىدېكارېنون
 ... § 2 . يۈرەك رېتىمىسىزلىقىنى داۋالايدىغان دورىلار
 (69)
 (69) پروپافېنون
 (71) سوتالول ھىدروخلورىد
 (72) پوتاسسىيۇم ماگنېزىيۇم ئاسپاراتات
 (74) § 3 . يۈرەك سانجىقىغا قارشى دورىلار
 (74) ئىزوسوربىد دىنىترات
 (76) ئىزوسوربىد - 5 - نىترات
 (77) ئاتېنولول
 (79) دىلتىيازېم

- (80) نىتروگلىتسېرىن
- (82) ترىمېتازىدىن
- § 4 . ئەتراپ قان تومۇرلارنى كېڭەيتكۈچى دورىلار ...
- (83)
- (83) پېنتوكسىفىللىن
- (85) شانتىنول نىكوتىنات
- (86) مىدودىن
- (87) فېنتولامىن
- § 5 . قان بېسىمنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلار
- (89) ۋېراپامىل
- (91) ئۇراپىدىل
- (92) بېتاكسولول
- (93) ئىنداپامىد
- (94) بۇنازوسىن ھىدروخلورىد
- (95) لاتسىدىپىن
- (96) ئاملودىپىن
- (97) نېفىدىپىن
- (99) نىكاردىپىن
- (100) كاپتوپرىل
- (102) لىزىنوپرىل
- (103) بېنازېپرېل
- (104) ئېنالاپرېل
- (106) دېلاپرېل
- (107) لوزارتان پوتاسسىيۇم
- (108) ۋالسارتان
- § 6 . قاندىكى مايىنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلار ...
- (109) پراۋاستاتىن
- (109) سىمۋاستاتىن
- (110)

- (112) فلۇۋاستاتىن
 (113) لوۋاستاتىن
 (114) بېزافىبرات
 (116) فېنوفىبرات
 (117) گېمفېروزىل
 (118) ئاتسىپىموكس

ئۈچىنچى باب ئۆسمىگە قارشى دورىلار

- (120) مىلېران
 (121) ناۋېلىن
 (122) سىكلوفوسفامىد
 (123) فلۇئوروئۇراتسىل
 (125) ئالتىرېتامىن
 (126) ئاسپاراگىنازا
 (127) داۋونورۇبىتسىن
 (129) ستارابىن
 (131) لېئوپرورېلىن
 (133) تىئوگۇئانىن
 (134) گېتوپوزىد
 (135) تېنسىپوزىد
 (136) ۋىنكرىستىن
 (137) ۋىنلاستىن
 (138) تىرپتورېتىن
 (140) تاموكسىفېن
 (141) ئىفوسفامىد
 (142) دوكسىفلۇرىدىن
 (143) ئادرېئامىتسىن

- (145) مېتوتېكسات
(147) مېسنا
(148) فېنېلئالانن مۇستارد
(149) كالتسىئۇم لېئۇكۇۋورن
(151) بېئۇمېتسېن
(152) فارمورۇبېتسېن
(153) سىسپلاتىن
(155) كارموفۇر
(156) مېركاپتوپۇرېن

تۆتىنچى باب نېرۋا سىستېمىسىغا تەسىر قىلغۇچى دورىلار

- § 1 . ئاغرىق پەسەيتكۈچى دورىلار (158)
ترامادول ھىدروخلورىد (158)
فلۇنارىزىن ھىدروخلورىد (159)
§ 2 . قىزىتما قايتۇرۇپ، ئاغرىق توختاتقۇچى دورىلار
ئاتسېتامېنوفېن (161)
فورتولىن (162)
سۇماترىپتان (163)
§ 3 . تىترەشچان پالەچكە قارشى دورىلار (164)
بروموكرىپتىن (164)
لېۋودوپا/بېنسېرازىد (166)
كاربىدوپا/لېۋودوپا (168)
توپىرامات (169)
ئېپېرىزون ھىدروخلورىد (170)
باكلوپېن (172)

- (218) لانسوپرازول
- (219) پانتوپرازول
- (220) رېبامپىد
- (222) كوللوئىدال بىسمۇت سۇبىسترات
- (223) سىمپتىدىن
- (225) رانتىدىن
- (226) فاموتىدىن
- (227) نىزاتىدىن
- (228) مىزوپروستول
- (230) تېپرېنول
- (231) پېرېنېپىن
- (232) ھىدروئالتست
- 2 § . ئاشقازاننى كۈچەيتىپ، ھەزىمنى ياخشىلىغۇچى
- (233) دورىلار
- (233) لاكتازا
- (234) ئوتىلونىئۇم برومىد
- (234) داگېس
- (235) پانكرېئاتىن
- 3 § . قۇسۇشنى توختاتقۇچى دورىلار
- (237) گرانسېترو
- (238) ترىئوپسېترو
- (239) ئوندانسېترو
- (240) ئازاسېترو
- 4 § . ئىچ سۈرۈشنى توختاتقۇچى دورىلار
- (241) دىئوكتاكېدراىل سىمبكتىت
- 5 § . سۈرگۈ دورىلىرى
- (242) لاکتۇلوزا
- 6 § . سىپازمىنى بوشاتقۇچى دورىلار
- (244)

- (244) ئالۋېرىن سىترات
- (245) مېيېۋېرىن
- (246) دروتاۋېرىن
- § 7 . ھەزىم يولىدىكى قاناشنى توختاتقۇچى دورىلار
- (247)
- (247) ئوكتىرېئوتىد
- (249) تېرلېپېسسىن
- § 8 . جىگەر ۋە ئۆتكە ئىشلىتىلىدىغان دورىلار.....
- (250)
- (250) ئۇرسودېئوكسىخولىك كىسلاتا
- (251) پروتوپورفىرىن/دىسودىئۇم
- (252) گلۇتاتىئون
- (253) ھېپا - مېرز
- § 9 . باشقىلار.....
- (255) سۇلفاسالازىن
- (255)

يەتتىنچى باب سۈيدۈك ئاجرىتىش سىستېمىسىغا تەسىر قىلغۇچى دورىلار

- (257) ئالپروستادىل
- (259) ئالفۇزوسىن
- (260) پروستات
- (261) سىفاسابال
- (262) ۋاسوپېسسىن
- (263) تامسۇلوسىن ھىدروخلورىد
- (264) تادېنان
- (265) دېسموپېسسىن ئانتىپات

سەككىزىنچى باب روھىي كېسەللىكلەرگە قارشى دورىلار

- (267) فلۇۋوكسامىن
(268) فلۇفېنازىن دېكانوئات
(269) ئولانزاپىن
(270) پاروكسېتىن
(272) مىئانسېرىن
(273) فلۇئوكسېتىن
(274) تىئاپرىد

توققۇزىنچى باب ھورمون تۈرىدىكى دورىلار

- (277) سوماتروپىن
(278) ئېستىرادىئول ۋالېرات/سىپروتېرون ئاتسېتات
(280) تېستوستېرون ئۇندېكانوئات
(281) ترىئامېتسىنولون ئاتسېتونىد
(285) لېۋوتىروكسىن سودىئۇم
(287) مېتىلپرىدنىزولون سودىئۇم سۇكسىنات
(290) پروپىلتىئوئۇراتسىل

ئونىنچى باب مېتابولىزمغا تەسىر كۆرسىتىدىغان دورىلار

- § 1 . ئىچىلىدىغان قان شېكېرىنى تۆۋەنلەتكۈچى
(292) دورىلار

- گىلىتسلازىد (292)
 گىلىپىزىد (294)
 مېتفورمىن ھىدروخلورىد (296)
 گىلىكۇيدون (297)
 ئاكاربوس (298)
 ۋوگلىبوس (299)
 § 2. ئىنسۇلىن (301)
 ئادەم ئىنسۇلىنى (301)
 نوۋولىن R (303)
 § 3. ماددا ئالمىشىشقا تەسىر كۆرسىتىدىغان باشقا دورىلار (304)
 كالتسىئۇم كاربونات (304)
 كالتسىئۇم دوپېسلات (305)
 ئالفاكالتسىدول (306)
 كالتستېرىئول (307)
 ئالبىندرونات سودىئۇم (310)
 سودىئۇم پامىدرونات (311)

ئون بىرىنچى باب قان ۋە قان ئىشلەش سىستېمىسى دورىلىرى

- تۆۋەن مۇلىكۇلىلىق ھېپارىن سودىئۇم (313)
 ئېنوكساپارىن سودىئۇم (315)
 تىكلوپىدىن ھىدروخلورىد (317)
 سوماتوستاتىن (318)
 سارپوگرېلات ھىدروخلورىد (320)
 مېكوبالامىن (322)
 ھىدروكسىئېتىل ئېتىل ستارچ (323)

- (324) سترېپتوكنىزا
 (327) ۋارفارىن
 (329) ئاپروتىنن
 (331) سۇلۇدېكىس
 (332) تۆمۈر پروتېئىن سۇكسىنلات

ئون ئىككىنچى باب نەسىللىنىش سىستېمىسى دورىلىرى

- (334) پرومېستېرېئىن
 (335) تېستوتېرون
 (336) سىپروتېرون ئاتسېتات
 (338) سىپروتېرون
 (339) مېدروكسىپروگېستېرون ئاتسېتات
 (341) دىدروگېستېرون
 (342) نونوكسىنول
 (343) مېنفېگول
 (344) دېزوگېستېرېل/ئېتىنىلئېستېرادىئول
 (346) ئېستېرادىئول
 (347) ئېستېرادىئول ۋالېرات
 (349) ئاللىلېستېنول
 (350) خورىئونىك گونادوتروفىن
 (352) ئوروفوللىتروپىن
 (353) مېنوتروفىن
 (355) لېۋونورگېستېرېل
 (356) پرومېگېستون
 (357) كلومېفېن
 (359) رېتودىن ھىدروخلورىد
 (360) دىنوپروست

ئون ئۈچىنچى باب ھالەت ئۆزگىرىش رېئاكسىيىسىگە قارشى دورىلار

- (362) ئاكرىۋاستىن
(363) مېكۇئىتازىن
(364) لوراتادىن
(365) تىرپىرولىدىن

ئون تۆتىنچى باب ئىممۇنىت دورىلىرى

- (366) سىكلوسپورىن
(368) سېلىسېپىت
(369) ئازاتىئوپرىن

ئون بەشىنچى باب ياللۇغلىنىش، رېماتىزم ۋە پوداگراغا قارشى دورىلار

- (371) ئاتسېمېتاتسىن
(373) نېمېسۇلىد
(374) مېلوكسىكام
(377) ئالمىنوپروتېن
(378) ئىدروسىلامىد
(379) بېنزىرومارون

ئون ئالتىنچى باب كۆز كېسەللىكى
بۆلۈمىدە ئىشلىتىلىدىغان دورىلار

- (381) لېۋوبۇنولول ھىدروخلورىد
(382) سېترىمىد
(383) پىرېنوكسىن
(384) لودوكسامىد
(385) پولىۋىنىل ئالكوهول كۆز دورا سۇيۇقلۇقى
(385) دېپىۋېرىن
(387) كالىتسىئۇم دوبيزىلات
(388) ناتامىتسىن
(389) كېتورولاك
(390) ئېنېفېكتوفلام
(392) ئوكسىبۇپروكائىن
(393) پروپاراكائىن ھىدروخلورىد
(394) فلۇئورومېتولون
(396) مۇرىن كۆزگە تېمىتىش سۇيۇقلۇقى
(397) سۈنئىي كۆز يېشى
(398) بېتاكسولول ھىدروخلورىد
(399) ھېپوتېئارس
(400) كارباخول

ئون يەتتىنچى باب قۇلاق، بۇرۇن، يۇتقۇنچاق،
كېكىردەك كېسەللىكى بۆلۈمىدە
ئىشلىتىلىدىغان دورىلار

- (402) لېۋوكاباستىن
(403) دېكۇئالىنىئۇم خلورىد

ئون سەككىزىنچى باب تېرە كېسەللىكى بۆلۈمىدە ئىشلىتىلىدىغان دورىلار

- (405) مومېتازون فۇروئات
(407) كالتسپوترىئول
(408) كلوستريدىئۇم پېپتىدازا A مەلھىمى
(410) ئاداپالېن
(411) كلوبېتازول
(414) ئىزوترېتىنوئىن
(416) پودوفىللۇم
(417) ئېترېتىنات
(419) ئاكتوۋېگىن
(421) مۇپىروتسىن
(422) بونالفا مەلھىمى
(423) پودوفىللوتوكسىن
(425) كولپوزېپتىن
(426) تىئوكونازول
(427) مۇكوپولىساخارىد پولىسۇلفات

ئون توققۇزىنچى باب ناركوز دورىلىرى

- (429) روپىۋاكائىن
(430) فلۇمازېنىل
(432) سېۋوفلۇران
(433) ئېتومىدات

(435) سۇپران

(436) روكونىئوم برومىد

يىگىرمىنچى باب سايلاندۇرۇپ سۈرەتكە ئېلىش دورىلىرى

(439) دىمېگلۇمىن گادوپېنتېتات

(441) ئىئوترولان

(442) ئىئوپامىدول

(443) لېۋوۋىست

يىگىرمە بىرىنچى باب باشقا دورىلار

(445) بىئوستىم

(445) دىئوسمىن

بىرىنچى باب مىكرو ئورگانىزملارغا قارشى دورىلار

1 § . پېنىتسىللىن تۈرىدىكى دورىلار

فېنوكسىمېتىلپېنىتسىللىن پوتاسسىيۇم
(青霉素 V 钾, phenoxymethylpenicillin potassium)

【باشقا نامى】 مېگاتسىللىن (Megacillin) ، 美格西 .
【ئاساسىي تەركىبى】 فېنوكسىمېتىلپېنىتسىللىن پوتاسسىيۇم .
【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ، كۆپىيىش
مەزگىلىدىكى باكتېرىيەلەرنى ئۆلتۈرگۈچى دورا بولۇپ، گرام مەنپىي
تاياقچە باكتېرىيەلەرگە قارشى تەسىرى بولمىغان تار تەسىرلىك
ئانتىبىيوتىك دورا ھېسابلىنىدۇ. دورىنى ئىچكەندىن كېيىن 12 بارماق
ئۈچەيدە سۈمۈرۈلىدۇ، T_{max} (پۈتۈن يىمىرىلىش دەۋرى) بىر سائەت
بولىدۇ، ئاقسىل بىلەن بىرىكىش نىسبىتى تەخمىنەن 80% ، مېگە قان
توسقىدىن ئۆتمەيدۇ، ئەمما كۆكرەك بوشلۇقى سۇيۇقلۇقى ۋە قورساق
سۈيىگە سىڭىپ كىرىدۇ، $t_{1/2}$ (يېرىم يىمىرىلىش دەۋرى) 60min
بولىدۇ، بۆرەكتىن چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاساسەن گرام مۇسبەت
باكتېرىيەلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان يېنىك دەرىجىدىكى يۇقۇملىنىشقا
ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار كۈنىگە 1~1.5g نى
3~4 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىدۇ. بالىلار كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا
10~40mg نى 3~4 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 زىيادە سېزىمچانلىق رېئاكسىيىسى، ئاشقازان
ئۈچەي يولى رېئاكسىيىسى كۆرۈلىدۇ، قىسمەن چاغلاردا قان رايىدا
ئۆزگىرىش پەيدا قىلىدۇ ۋە ئۆتكۈر خاراكتېرلىك بۆرەك ياللۇغىنى

كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: پروپېنېتسىد (丙磺舒)، ئىندومېتاتسىن (消炎痛)، بوتازولىدىن (保泰松)، سالىتسىلىك كىسلاتا (水杨酸) قاتارلىق دورىلار بۇ دورىنىڭ سىرتقا چىقىرىلىش ۋاقتىنى ئۇزارتىشى مۇمكىن. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: پېنېتسىلىنغا نىسبەتەن زىيادە سەزگۈرلۈك رېئاكسىيىسى پەيدا بولىدىغان بىمارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 مېگاتسىلىن گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/600000u، تابلېت/1000000u، قاپ/10 تابلېت. فېنوكسىمېتېلپېنېتسىلىن پوتاسىيۇم قۇرۇتۇلغان شېكەرلىك قىيامى، گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. قۇرۇتۇلغان شېكەرلىك قىيامى: بوتۇلكا/21g، بوتۇلكا/60ml، بوتۇلكا/35g، بوتۇلكا/100ml.

ئاموكسىتسىلىن

(阿莫西林, Amoxicillin)

【باشقا نامى】 P- ھىدروكسى - ئامپېتسىلىن
(弗莱莫星, Flemoxin)، فېلېموكسىن (羟氨苄青霉素, P-hydroxy-ampicillin)
ئامولسىن (阿莫灵, Amolin)، ئاموكسىتسىلىن (阿莫仙, Amoxicillin)،
ئاموكسىل (奥纳欣, Amoxil).

【ئاساسىي تەركىبى】 p- ھىدروكسى - ئامپېتسىلىن.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 يېرىم سىنتېزلەنگەن كەڭ تەسىرلىك پېنېتسىلىن، باكتېرىيىگە قارشى دائىرىسى ئامپېتسىلىنغا ئوخشاپ كېتىدۇ ۋە ئۇنىڭدىن سەل كۈچلۈك بولىدۇ. كىسلاتاغا چىداملىق، ئەمما ئېنزىمغا چىدامسىز، β - لاکتامازانى ئوڭاي ھاسىل قىلىدىغان باكتېرىيىلەرگە قارشى ئۈنۈم بەرمەيدۇ. ئىچكەندە ئوڭاي سۈمۈرۈلىدۇ، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى تۆۋەن. $t_{1/2}$ بىر سائەت بولۇپ، بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان نەپەس يولى، سۈيۈك يولى، يۇمشاق توقۇلما قاتارلىقلارنىڭ يۇقۇلمىسىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار كۈنىگە 3g ~ 1 نى 4 ~ 3 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان، ئۈچەي يوللىرى رېئاكسىيىسى كۆرۈلىدۇ، ئۇزۇن مۇددەت ئىشلەتكەندە تەكرار يۇقۇملىنىش پەيدا قىلىدۇ. قىسمەن چاغلاردا ئاللىبىرگىيلىك ئەسۋە، دورا قىزىتمىسى قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. بەزى كىشىلەردە كىسلاتا خۇمار دانىچە ھۈجەيرىلەر كۆپىيىش، ئاق قان دانىچىسى كېيىش قاتارلىقلارنى پەيدا قىلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: پېنىتسىللن G بىلەن ئوخشاش. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: پېنىتسىللن تۈرىدىكى ۋە سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈر بىمارلارغا، يۇقۇملۇق تاق يادروملۇق ئاق قان ھۈجەيرىلىرى كۆپىيىش كېسەلگە گىرىپتار بولغۇچىلارغا، لىمفا ھۈجەيرىلىك ئاق قان كېسەلى بىمارلىرىغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ھامىلىدارلار، جىگەر، بۆرەك ئىقتىدارى توسقۇنلۇققا ئۇچرىغۇچىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 فلىموكسىن گوللاندىيەدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/125mg، تابلىت/250mg، تابلىت/500mg.

ئامولن شياڭگاڭدا ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/250mg، ئاموكسىل گىرمانىيەدە ئىشلەنگەن، كاپسۇلى: دانە/250mg، دانە/500mg.

مېزلوتسىللن (美洛西林, Mezlocillin)

【باشقا نامى】 بەيپېن (拜朋, Baypen)

【ئاساسىي تەركىبى】 مېزلوتسىللن.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ئوكساتسىللن

(β -، لاكتامازاغا نىسبەتەن تۇراقسىز، باكتېرىيىگە قارشى دائىرىسى يېشىل يىرىك تايلاقچە باكتېرىيىسى، چوڭ ئۈچەي تايلاقچە باكتېرىيىسى، سالمۇنىلا باكتېرىيىسى ۋە پېنىتسىللنغا سەزگۈر گرام

مۇسبەت شارچە باكتېرىيە قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. مىقدارى كۆپ بولغاندا باكتېرىيە ئۆلتۈرۈش تەسىرىگە ئىگە بولىدۇ. ئىچكىدە سۈمۈرۈلمەيدۇ، ۋېناغا ئوكۇل قىلىنسا قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى %27 بولۇپ، يۈرەك كىلاپنى ۋە شورىغۇچسىمان مۇسكۇلى ھەمدە مەزى بېزى توقۇلمىسى قاتارلىقلارغا تارقىلىدۇ، قورساق سۈيى ۋە ئۆت سۇيۇقلۇقىدىكى قويۇقلۇقى ئەڭ يۇقىرى بولۇپ، كانايچە ئاجرايمىلىرىغا ئوڭايلىقچە كىرەلمەيدۇ. ئاساسلىقى بۆرەكتىن ئەسلى پېتى چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاساسەن يېشىل يىرىك تايلاقچە باكتېرىيىسى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ھەرخىل يۇقۇملىنىش ۋە سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان سېپتىمىيە، نەپەس يولى، سۈيدۈك يولى، كۆپىيىش سىستېمىسى قاتارلىقلارنىڭ يۇقۇملىنىشى ۋە مېڭە پەردە ياللۇغى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ ياكى تېمىتىلىدۇ، چوڭلارغا ھەر قېتىمدا 2~3g، كۈنىگە 4 قېتىم، بالىلارغا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 75mg دىن كۈنىگە ئىككى قېتىم مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 پېنتسىللىن تۈرىدىكى دورىلارغا ئوخشاش، بەزى كىشىلەردە ئاشقازان - ئۈچەي يولى رېئاكسىيىسى پەيدا قىلىدۇ ياكى قان زەردابى ئامىنوترانسفېرازانى ئۆزلىتىپ، ئاق قان ھۈجەيرىسىنى كېمەيتىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: گېنتامىتسىن، كانامىتسىن قاتارلىق ئامىنوگلىكوزىدلار بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئىشلىتىلسە ماسلىشىش تەسىرى كۆرۈنەرلىك بولىدۇ. كىسلاتالىق دورىلار بىلەن قوشۇپ ئىشلىتىلسە چۆكمە ھاسىل قىلىدۇ. ئىشقارلىق دورىلار بىلەن قوشۇپ ئىشلەتكەندە باكتېرىيىگە قارشى ئۈنۈمى ناھايىتى تېز تۆۋەنلەيدۇ؛ ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: پېنتسىللىن تۈرىدىكى ياكى سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلارغا نىسبەتەن سەزگۈرلۈك رېئاكسىيىسى پەيدا بولىدىغان بىمارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ۋېناغا ئوكۇل قىلىش ۋاقتىنى قاتتىق تىزگىنلەش لازىم؛ ۋاقتى توشماي تۇغۇلغان بالىلار ۋە يېڭى تۇغۇلغان بالىلارغا ئوكۇل قىلغاندا ئوكۇل قىلىش ۋاقتىنى ئۇزارتىش؛ بۆرەك ئىقتىدارى تولۇق بولمىغانلارغا

نەسبەتەن دورا بېرىش ئارىلىقى 12 سائەتتىن يۇقىرى بولۇش لازىم.
【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 بەيپىن گېرمانىيەدە ئىشلەنگەن.
ئوكۇلى: بوتۇلكا/1g، بوتۇلكا/2g.

سۇلباكتام/ئامپىتسىلىن

(氨苄青霉素, Ampicillin/Sulbactam, 舒巴坦)

【باشقا نامى】 ئۇناسىن (Unasyn، 优立新)، 强力安必仙.
【ئاساسىي تەركىبى】 ئوكۇلى، ناترىي سۇلباكتام ۋە ناترىي
ئامپىتسىلىن؛ تابلىت، سۇلتامىتسىلىن توزىلات (舒他西林甲磺酸盐).
【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 باكتېرىيە قارشى
دائىرىسى ئامپىتسىلىنغا ئوخشاش. ئامپىتسىلىننىڭ باكتېرىيە پەيدا
قىلغان β - لاكتامازا تەرىپىدىن ھىدرولىزلىنىشىنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ،
ئىچكىن چاغدىكى مۇتلەق بىئولوگىيەلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى %80،
ئوكۇل قىلىنغاندىن كېيىن ئادەم ئورگانىزىمى توقۇلمىسى ۋە بەدەن
سۇيۇقلۇقىدا تېزلىكتە تارقىلىدۇ، مېڭە پەردىسى يۇقۇملانغان ئەھۋالنى
ھېسابقا ئالمىغاندا، بۇ دورىنىڭ مېڭە - يۇلۇن سۇيۇقلۇقىغا سىڭىپ كىرىش
مىقدارى نەسبەتەن تۆۋەن بولىدۇ. ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندىن كېيىنكى ياكى
مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلغاندىن كېيىنكى $t_{1/2}$ ئايرىم - ئايرىم ھالدا 0.75h
ۋە 1h بولىدۇ، كۆپىنچە ئەسلى پېتى سۈيىدۈك ئارقىلىق چىقىپ كېتىدۇ.
【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيەلەر
كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان يۇقۇملىنىش، بولۇپمۇ نەپەس يولى، سۈيىدۈك
يولى، كۆپىيىش ئەزاسى قاتارلىقلارنىڭ يۇقۇملىنىشىغا ئىشلىتىلىدۇ.
قورساق قىسمى ئوپېراتسىيىسى ۋە ئاياللار بۆلۈمى ئوپېراتسىيىسىدە
سەزگۈر باكتېرىيەدىن يۇقۇملىنىشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ.
【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئىشلىتىش مىقدارى
ئامپىتسىلىن ئارقىلىق ھېسابلىنىدۇ، چوڭلارغا ھەر قېتىمدا 1g دىن
كۈنگە 2 قېتىم مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، ھەر قېتىمدا 2g ~ 1 دىن
كۈنگە 4 ~ 2 قېتىم ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. ئېغىر دەرىجىدە يۇقۇملانغان
بولسا ۋېناغا ئوكۇل قىلىش مىقدارى كۈنگە 12g غا يەتكۈزۈلىدۇ. تاشقى
كېسەللىكلەر بۆلۈمىدە ئالدىنى ئېلىشتا، ھەر قېتىمدا 1g ۋېناغا ئوكۇل

قىلىنىدۇ، ئوپىراتسىيىدىن ئىلگىرى 2 ~ 1 قېتىم، 24 سائەت ئىچىدە ھەر 8h ~ 6 تە تەكرار ئوكۇل قىلىنىدۇ. بۆرەك ئىقتىدارى تولۇق بولمىغانلارغا، كرېئاتىننىڭ چىقىرىلىش نىسبىتىگە ئاساسەن دورا مىقدارىنى تەڭشەپ تۇرۇش لازىم. تابلىتىنى چوڭلار ھەرقېتىمدا 30kg ~ 750mg دىن كۈنگە 2 قېتىم ئىچىدۇ. بەدەن ئېغىرلىقى 30kg دىن كىچىك بولغان بالىلار كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 50mg دىن ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىدۇ؛ بەدەن ئېغىرلىقى 30kg دىن يۇقىرى بالىلارنىڭ دورا مىقدارى چوڭلارنىڭكىگە ئوخشاش. سۆزەنكى داۋالاشتا كۈنگە بىر قېتىم 2.25g ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە پەيدا قىلىدۇ، ئەسەلەن: يىلتاشما، قىزىتىش، نەپەس قىسىش قاتارلىقلار. زىيادە سەزگۈرلۈكتىن بولغان شوك، قان ئازلىق، ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، ياندۇرۇش، ئىچى سۈرۈش، كەم ئۇچرايدىغان ساختا پەردىلىك ئۈچەي ياللۇغى، داغلىق دۆڭچە ئەسۋە، سرغىتىلىق كۆپ شەكىللىك قىزىل داغ، Lyell يىغىندى ئالامىتى، كۆپ شەكىللىك تېرە ئەسۋىسى، سويۇلۇشچان تېرە ياللۇغى ۋە جىگەر، بۆرەك ئىقتىدارى تولۇق بولماسلىق قاتارلىقلار ئىنتايىن كەم ئۇچرايدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئاللوپۇرنول (别嘌醇) ۋە سۈيدۈك كىسلاتاسىنىڭ سىنتېزلىنىشىنى تۈرمۈزلىغۈچى باشقا دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، تېرىگە رېئاكسىيە بېرىش خەتىرىنى ئاشۇرىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: پېنىتسىللىن، سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەر، قوقاق ۋىرۇسىدىن يۇقۇملانغانلار، لىمفا ھۈجەيرىلىك ئاق قان كېسىلىگە گىرىپتار بولغۇچىلار ۋە لىدوكائىنغا زىيادە سەزگۈرلەر، شۇنداقلا ئىككى يېرىم ياشتىن تۆۋەن بالىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. 【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 强力安必仙 شياڭگاڭدا ئىشلەنگەن.

ئوكۇلى: بوتۇلكا/0.75g، قاپ/10 بوتۇلكا.

ئۇناسىن گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: بوتۇلكا/0.75g؛

تابلىتى، تابلىتى/375mg، قاپ/10 تابلىت.

كالىي كلاۋۇلانات/ئاموكسىتسىللىن

(阿莫西林/克拉维酸钾)

(Amoxicillin/Clavulanate Potassium)

【باشقا نامى】 ئاموكسىكلاۋ، ئوگمەنتىن (安美汀, Augmentin).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئاموكسىتسىللىن، كالىي كلاۋۇلانات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 باكتېرىيىگە قارشى

دائىرىسى ئاموكسىلغا ئوخشاش، كلاۋۇلانات ئاتسېد β - لاکتامازنى تورمۇزلايدۇ. T_{max} بىر سائەت بولۇپ، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى تۆۋەن، تەخمىنەن %70 ى قان زەردابىدا ئەسلى پېتى مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر

كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان نەپەس يولى، كۆپىيىش سىستېمىسى ۋە سۈيۈك يوللىرى يۇقۇملىنىشىغا ھەمدە چوڭ ئوپېراتسىيىدىن كېيىنكى يۇقۇملىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ ياكى

ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، چوڭلار ۋە 12 ياشتىن تۆۋەن بالىلارغا دائىملىق ئىشلىتىش مىقدارى 1.2g بولۇپ، ھەر 8 سائەتتە بىر قېتىم، ئېغىر دەرىجىدە يۇقۇملانغانلارغا ھەر 6 سائەتتە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ؛ 12 ياشتىن تۆۋەنلەرگە دوختۇرنىڭ كۆرسەتمىسى بويىچە ئىشلىتىلىدۇ، بۆرەك ئىقتىدارى تولۇق بولمىغانلارغا كرېئاتىننىڭ چىقىرىلىش نىسبىتىگە ئاساسەن دورا مىقدارى ۋە دورا بېرىش قېتىم سانى تەڭشىلىدۇ. ئىچىشكە بېرىلگەندە، چوڭلار ۋە 12 ياشتىن يۇقىرى بالىلار ھەر قېتىمدا 375 750mg ~ دىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىدۇ. بوۋاقلار ۋە ئۆسمۈر بالىلارغا شېكەرلىك قىيامى ھەر قېتىمدا 10ml ~ 2.5 دىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچۈرۈلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاساسلىقى ئىچ سۈرۈش، ھەزىم قىلىش

ناچارلىشىش، كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، ساختا پەردىلىك ئۇچەي ياللۇغى ۋە تەسۋىسىمان زەمبۇرۇغ كېسىلى قاتارلىقلار يېنىك دەرىجىدە ۋە ۋاقىتلىق كۆرۈلىدۇ. قىسمەن چاغلاردا AST ياكى ALT لار ئەسلىگە يېنىشچان يۇقىرى كۆتۈرۈلۈش، جىگەر ياللۇغى ۋە توسۇلۇش خاراكتېرلىك

سېرىقلىق چۈشۈش قاتارلىقلارنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. يەرلىك ئورۇنغا ئۆكۈل قىلىنسا، ۋېنا ياللۇغىنى پەيدا قىلىدۇ، يەلتاشما، قىزىل داغ قاتارلىقلار تاسادىپىي كۆرۈلىدۇ، سۇلۇق ئىششىق ۋە كۆپ شەكىللىك قىزىل داغ، Stevens — Johnson يىغىندى ئالامەتلىرى (سىرغىتمىلىق كۆپ شەكىللىك قىزىل داغ)، زەھەرلىنىش خاراكتېرلىك تېرە نېكروزلىنىش ۋە سۈيۈلۈشچان تېرە ياللۇغى ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: كەڭ تەسىرلىك باشقا ئانتىبىيوتىك دورىلار بىلەن بىرلىكتە ئىشلەتكەندە، بۇ دورىلارنىڭ داۋالاش ئۈنۈمىنى تۆۋەنلىتىۋېتىدۇ، گلۇكوزا، ناترىي ھىدروكاربوناتنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ياسالىملار ھەمدە قان پلازمىسى ۋە قان ياسالىملىرىغا قوشۇپ ئىشلىتىش مۇۋاپىق ئەمەس. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: β - لاكتان تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بار بىمارلار؛ بۇ دورىنى ياكى پېنىتسىللىن ئىشلەتكەندە سېرىقلىق چۈشكەن ياكى جىگەر فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلار؛ يۇقۇملۇق ئاق يادرولۇق ئاق قان ھۈجەيرىلىرى كۆپىيىش كېسىلى، لىمفا ھۈجەيرىلىك ئاق قان كېسىلى بىمارلىرىغا ئىشلىتىش مەنى قىلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ھامىلدارلارغا ئېھتىيات قىلىپ ئىشلىتىش لازىم؛ كۆپ مىقداردا ئىشلەتكەندە سۈيۈك كرىستاللىشىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ئۈگمەنتىن سىنگاپوردا ئىشلەنگەن. پاراشوكىلۇق ئۆكۈلى: بوتۇلكا/600mg، بوتۇلكا/1200mg؛ تابلىتى: تابلىتى/375mg، قاپ/10 تابلىتى؛ قۇرۇتۇلغان شېكەرلىك قىيامى، خالتا/156mg.

ئۈگمەنتىن ئاۋسترالىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىتى/375mg، قاپ/15 تابلىتى؛ قۇرۇتۇلغان شېكەرلىك قىيامى: بوتۇلكا/5ml 156mg. ئۈگمەنتىن ئەنگىلىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكىلۇق ئۆكۈلى: بوتۇلكا/600mg، قاپ/1 بوتۇلكا، قاپ/10 بوتۇلكا، بوتۇلكا/1200mg، قاپ/1 بوتۇلكا، قاپ/5 بوتۇلكا.

ئاموكسىكلاۋ سىلوۋېنىيىدە ئىشلەنگەن. ئىچىلىدىغان دۇغ لەيلىمە سۈيۈقلۈكى: بوتۇلكا/30ml، بوتۇلكا/60ml؛ تابلىتى: تابلىتى/625mg.

كالىي كلاۋۇلانات/تىكارتسىللىن

(替卡西林/克拉维酸钾)

(Ticarcillin/Clavulanate potassium)

【باشقا نامى】 تىمەنتىن (特美汀, Timentin).

【ئاساسىي تەركىبى】 ناترىي تىكارتسىللىن، كالىي كلاۋۇلانات.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ بىر خىل ئېنىزىم

قوشۇلغان تورمۇزلىغۇچى مۇرەككەپ ياسالما بولۇپ، باكتېرىيەگە قارشى دائىرىسى تىكارتسىللىن بىلەن ئوخشاش. كەڭ تەسىرلىك باكتېرىيە ئۆلتۈرۈش رولىغا ئىگە، باكتېرىيەگە قارشى دائىرىسى ئالتۇن رەڭلىك ئۈزۈمسىمان شارچە باكتېرىيىسى ۋە ئېمپىدېرمىدىكى ئۈزۈمسىمان شارچە باكتېرىيە، موكسىسان سپورىلىق باكتېرىيە ئۆرۈقدىشى، چوڭ ئۈچەي تاپاقچە باكتېرىيىسى، قان خۇمار تارقىلىشچان زۇكام تاپاقچە باكتېرىيىسى، يېشىل يىرنىڭ تاپاقچە باكتېرىيىسى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. ۋېناغا ئۆكۈل قىلىندۇ ياكى ۋېناغا تېمىتلىدۇ، $t_{1/2}$ 70min ئەتراپىدا بولىدۇ، بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيە پەيدا

قىلىدىغان يۇقۇملىنىشقا ئىشلىتىلىدۇ. مەسىلەن: يىرنىڭ زەھەرلىك قان كېسىلى، باكتېرىيەلىك قان كېسىلى، سېپتىمىيە، نەپەس يولى يۇقۇملىنىش، سۈيدۈك يولى يۇقۇملىنىش، ئوپپىراتسىيىدىن كېيىن يۇقۇملىنىش، ئىممۇنىت سىستېمىسى زەخمىلەنگەن بىمارلار، قورساق پەردە ياللۇغى، سۆڭەك ۋە بوغۇم يۇقۇملىنىش قاتارلىقلار.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئۆكۈل قىلىندۇ ياكى

ۋېناغا تېمىتلىدۇ. چوڭلارنىڭ دائىملىق مىقدارى ھەر قېتىمدا 3.2g، ھەر 8 سائەتتە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. ئەڭ كۆپ ئىشلىتىلىش مىقدارى ھەر تۆت سائەتتە 3.2g. بۆرەك فۇنكسىيىسى زەخمىلەنگەنلەرگە كرېئاتىننىڭ چىقىرىلىش نىسبىتىگە قاراپ دورا مىقدارى تەڭشىلىدۇ. بالىلارنىڭ دائىملىق مىقدارى ھەر 8 ~ 6 سائەتتە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 80mg بېرىلىدۇ. كېيىن تەدرىجىي ھالدا سەككىز سائەتتە بىر قېتىم دورا بېرىشكە

ئۆزگەرتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 پېنتسىللىننى ئوكۇل قىلغاندا كۆرۈلىدىغان تىپىك ناچار تەسىرلەر كۆرۈلىدۇ. ئەسۋە چىقىش، يەلتاشما، ئىچ سۈرۈش، كۆڭۈل ئېلىش قاتارلىقلار كۆپ كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: پېنتسىللىنغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ھامىلدارلار، جىگەر فۇنكسىيىسى ئېغىر زەخمىلەنگەنلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىشقا بولمايدۇ؛ قان ۋە قان پلازما ياسالغىلىرى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 تىمەتنى ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن، پاراشوكلۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/3.2g، قاپ/1 بوتۇلكا، قاپ/4 بوتۇلكا، قاپ/6 بوتۇلكا.

پېپىراتسىللىن/تازوباكتام

(他唑巴坦, Tazobactam/piperacillin, 哌拉西林)

【باشقا نامى】 تازوتسىن (特治星, Tazocin)، 联邦他唑仙
【ئاساسىي تەركىبى】 ناترىي پېپىراتسىللىن، ناترىي تازوباكتام.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ناترىي پېپىراتسىللىن ۋە ناترىي تازوباكتامدىن تۈزۈلگەن مۇرەككەپ ياسالما. پېپىراتسىللىنغا سەزگۈر باكتېرىيە ۋە β - لاکتامازنىڭ ھاسىل بولۇشى تۈپەيلى شەكىللەنگەن پېپىراتسىللىنغا چىداملىق باكتېرىيىگە قارشى تەسىرگە ئىگە. ئاشقازان - ئۈچەي يولىدا سۈمۈرۈلمەيدۇ، شۇڭا ۋېناغا ياكى مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. $t_{1/2}$ 1.2 ~ 0.7 سائەت، بۆرەكتىن چىقىرىلىدۇ، شۇنداقلا ئۆتكىمۇ كىرىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 β - لاکتامازنىڭ ھاسىل بولۇشى تۈپەيلى شەكىللەنگەن پېپىراتسىللىنغا چىداملىق باكتېرىيىدىن يۇقۇملىنىشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ ياكى تېمىتىلىدۇ، مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىشقىمۇ بولىدۇ. چوڭلارنىڭ دائىملىق مىقدارى ھەر سەككىز سائەتتە 4.6g بولىدۇ، يۇقۇملىنىشنىڭ ئېغىر - يېنىكلىك دەرىجىسى ۋە يۇقۇملانغان ئورۇنغا قاراپ دورا مىقدارىنى

كۆپەيتىشكە ياكى ئازايتىشقا بولىدۇ. بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغان بىمارلارغا كرېئاتىننىڭ چىقىرىلىش نىسبىتىگە ئاساسەن دورا مىقدارىنى تەڭشەپ تۇرۇش لازىم.

【ناچار تەسىرى】 تېرە قىچىش، ئەسۋە چىقىش، ئىچ سۈرۈش كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، ئوكۇل قىلىنغان ئورۇنغا رېئاكسىيە بېرىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، يۇقىرىقىلاردىن سىرت يەنە قان پلاستىنكىلىرى ئازىيىش، قىزىش، كىسلاتا خۇمار دانلىق ھۈجەيرە كۆپىيىش، ترانسئامىنازا يۇقىرىلاش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: شېرىستا ياكى دورا بوتۇلكىسىدا باشقا دورىلار بىلەن ئارىلاشتۇرۇشقا بولمايدۇ؛ ئامىنوگىلۇكوزىد (氨基糖苷) تۈرىدىكىلەرگە قوشۇپ ئىشلىتىلسە، ئامىنوگىلۇكوزىد تۈرىدىكى دورىلارنىڭ ئاكتىپچانلىقى يوقىلىدۇ؛ پروبېنىتسىد (丙磺舒) بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، بۇ دورىنىڭ $t_{1/2}$ ئۇزىرايدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: پېنتىسىللىن تۈرىدىكىلەر، سىفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلار ياكى β - لاكتا مازانى تورمۇزلىغۇچى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار ۋە 12 ياشتىن تۆۋەنلەرگە ئېھتىيات قىلىپ ئىشلىتىلىدۇ؛ ئۇزۇن مۇددەت ئىشلىتىش توغرا كەلگەندە قان ئىشلەش فۇنكسىيىسى ۋە قان زەردابىدىكى ئېلېكترولىت سەۋىيىسىنى قەدەرلىك تەكشۈرۈپ تۇرۇش لازىم؛ ناۋادا ئىچ سۈرۈش كۆرۈلسە ساختا پەردىلىك ئۈچەي يالۇغىنىڭ بار - يوقلۇقىنى ئويلىشىپ كۆرۈش لازىم. 【ياسالمايىسى ۋە ئۆلچىمى】 تازوتسىن ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. پاراشوكىلۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/2.25g، بوتۇلكا/4.5g.

2 § . سىفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلار

سىفرادىن

(头孢拉定 Cefradine)

【باشقا نامى】 君必青، ۋېلوزېف (泛捷复，Velosef).

【ئاساسىي تەركىبى】 ۋېلوزېف.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 كەڭ تەسىرلىك ئانتىبىيوتىك دورا بولۇپ، ئۈچەي شارچە باكتېرىيىسىدىن سىرت گرام مۇسبەت باكتېرىيىسى، گرام مەنپىي باكتېرىيىسى ۋە كۆپ ساندىكى فېرمېنت ئىشلىگۈچى ئۈزۈمسىمان باكتېرىيىلەرنىڭ ھەممىسىگە ئۈنۈم بېرىدۇ. β - لاكتامازغا بولغان تەسىرى تۇراقسىز، ئىچكىدە ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، T_{max} بىر سائەت، $t_{1/2}$ بىر سائەت بولۇپ، ئاساسلىقى ئەسلى پېتى بۆرەكتىن چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيە كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان نەپەس يولى، كۆپىيىش سىستېمىسى، سۈيۈك يولى، ئۈچەي يولى، يۇمشاق توقۇلما ۋە تېرە، سۆڭەك ۋە بوغۇم يۇقۇملىنىش ھەمدە يۈرەك قان تومۇر سىستېمىسى يۇقۇملىنىشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ياكى مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ، چوڭلارنىڭ دائىملىق مىقدارى كۈنىگە $4g \sim 2g$ بولۇپ، تۆت قېتىمغا بۆلۈپ ئۆكۈل قىلىنىدۇ. بوۋاق ۋە ئۆسمۈر بالىلارنىڭ دائىملىق مىقدارى كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $100mg \sim 50mg$ بولۇپ، تۆت قېتىمغا بۆلۈپ ئۆكۈل قىلىنىدۇ ھەمدە يېشى، بەدەن ئېغىرلىقى ۋە يۇقۇملىنىش دەرىجىسىگە ئاساسەن دورا مىقدارى تەڭشىلىدۇ. ئىچىشتە، چوڭلار ھەر قېتىمدا $250 \sim 500mg$ ، ھەر 6 سائەتتە بىر قېتىم، ئېغىر يۇقۇملانغانلار ھەر قېتىمدا كۆپ بولغاندا $1g$ غىچە ئىچسە بولىدۇ، ئەمما كۈنلۈك ئومۇمىي مىقدارى $4g$ دىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك. بالىلار كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $50mg \sim 25mg$ نى $4 \sim 2$ قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىدۇ، ئېغىر يۇقۇملانغانلارغا كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $100mg \sim 75mg$ ئىشلىتىشكە بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان - ئۈچەي فۇنكسىيىسى قالايمىقانلىشىش ھەمدە تاسادىپىي كۆرۈلىدىغان ئاللىبىرگىيىلىك رېئاكسىيىسى بىلەنلا چەكلىنىدۇ. مەسىلەن: تىل ياللۇغى، كۆڭۈل ئېلىنىش، قۇسۇش، ئىچ سۈرۈش، قۇرۇق ئىنچىق، قورساق قىسمى يېقىمسىزلىنىش، يەلتاشما ياكى ئەسۋە، قىزىل داغ، كىسلاتا خۇماردانلىق ھۈجەيرىلەر كۆپىيىش، ئاق قان ھۈجەيرىلىرى ئازىيىش، نېيترال دانلىق ھۈجەيرىلەر كېمىيىش قاتارلىقلار.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 سېفالوسپورىن تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورىلارغا زىيادە سەزگۈر كىشىلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. 【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 君必青 شياڭگاڭدا ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/250mg.

ۋېلوزېف ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/250mg، قۇرۇتۇلغان دۇغ لەيلەمە ياسالغۇسى، بوتۇلكا/1.5g، بوتۇلكا/3.0g؛ پاراشوكۇلۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/0.5، بوتۇلكا/1.0g.

سېفتازىدىم

(头孢他啶, Cefotaxime)

【باشقا نامى】 فورتۇم (Fortum، 复达欣)، كېفادىم (凯复定, Kefadim)، تازىم (泰得欣, Tazime).

【ئاساسىي تەركىبى】 سېفتازىدىم (Cefotaxime).

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 گرام مۇسبەت باكتېرىيىگە بولغان تەسىرى 1 - ئەۋلاد سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلارغا ئوخشاپ كېتىدۇ ياكى بىرقەدەر ئاجىز بولىدۇ. ئۈزۈم شارچە باكتېرىيىسى، زەنجىرىسىمان شارچە باكتېرىيىنىڭ A ۋە B توپى، ئۆپكە ياللۇغى شارچە باكتېرىيىسى مەزكۇر دورىغا سەزگۈر كېلىدۇ. بۇ دورىنىڭ گرام مەنپىي باكتېرىيىگە بولغان تەسىرى گەۋدىلىك بولىدۇ. ئىچسە سۈمۈرۈلمەيدۇ، مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئوكۇل قىلىنسا بەدەنگە كەڭ تارقىلىپ، كۆكرەك سۈيى، قورساق سۈيى، بەلغەم، لىمفا سۇيۇقلۇقى، مېڭە، يۈلۈن سۇيۇقلۇقى (مېڭە پەردىسى ياللۇغلانغان چاغدا) غا كىرىدۇ، بەدەندە پارچىلانمايدۇ، بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، $t_{1/2}$ 1.3~2h بولىدۇ. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 گرام مەنپىي سەزگۈر باكتېرىيە كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان تۆۋەنكى نەپەس يولى، تېرە ۋە يۇمشاق توقۇلما، سۆڭەك ۋە بوغۇم، كۆكرەك بوشلۇقى، سۈيۈك ئاجرىتىش - كۆپىيىش سىستېمىسى ھەمدە مەركەز قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ يۇقۇملىنىشىغا ئىشلىتىلىدۇ، سېپتىسىمىيىگىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلارغا ئىشلىتىشتە كېسەللىك ئەھۋالىغا قارىلىدۇ، يېنىك دەرىجىدىكىلەرگە ھەر قېتىمدا 1g

دىن كۈنىگە ئىككى قېتىم مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىندۇ. ئوتتۇرا دەرىجىدىكىلەرگە ھەر قېتىمدا 1g دىن كۈنىگە 3 ~ 2 قېتىم مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئوكۇل قىلىندۇ. ئېغىر دەرىجىدىكىلەرگە ھەر قېتىمدا 2g دىن كۈنىگە 3 ~ 2 قېتىم ۋېناغا تېمىتىلدۇ ياكى ۋېناغا ئوكۇل قىلىندۇ. ئىككى ئايدىن ئاشقان بوۋاقلارنى ۋە بالىلارغا، كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 100mg ~ 30نى، ئىككى ئايدىن كىچىك بوۋاقلارغا كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 60mg ~ 25نى 3 ~ 2 قېتىمغا بۆلۈپ، مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئوكۇل قىلىسا بولىدۇ. بۆرەك فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچرىغانلارغا دورا مىقدارى ئەھۋالغا قاراپ كېمەيتىلدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئەسۋە پەيدا بولۇشى مۇمكىن. ئاشقازان، ئۈچەي يوللىرى رېئاكسىيىسى، سۈيۈك يولى تەسۋىسمان زەمبۇرۇغ كېسىلى، جىنسىي يول ياللۇغى ۋە باش ئاغرىش، باش قېيىش، كىسلاتا خۇمار دانىلىق ھۈجەيرە ۋاقىتلىق كۆپىيىش، ترانسئامىنازا، ALP قاتارلىقلارنىڭ ئەسلىگە يېنىشچان يۇقىرىلىشى تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئامىنوگلوگوزىد تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورىلار ۋە ئۈنۈمى كۈچلۈك سۈيۈك ھەيدىگۈچى دورىلارغا قوشۇپ ئىشلىتىلسە، دورىنىڭ بۆرەككە بولغان زەھەرچانلىقى كۈچىيىدۇ؛ ناترىي ھىدروكاربوناتقا ئۇچرىسا تۇراقسىزلىشىدۇ. ② باشقىلار: پېنتىسىللىنغا زىيادە سەزگۈر كىشىلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلدۇ.

【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 فورتۇم ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/0.5g، بوتۇلكا/1g، بوتۇلكا/2g. كېفادىم تەيۋەندە ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/1g، بوتۇلكا/0.5g.

تازىم كورىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئوكۇلى: ئامپۇل/0.5g، ئامپۇل/1.0g.

سېفۇروكسىم (头孢呋辛, Cefuroxime)

【باشقا نامى】 ئاكسىتىن (安可欣, Axetine) ، سۇپېرو (舒贝乐, Supero) ، موناسېف (明可欣, Monacef) ، سېفۇروكسىم (西力欣, Zinacef) ، زىناسېف (赐福乐欣, Cefuroxime) ، 头孢呋辛 ، تابلىت تەركىبى سېفۇروكسىم ئاكسىتىل ،

ئوكۇل تەركىبى ناترىي سېفۇروكسىم .

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 2 - ئەۋلاد سېفالوسپورىن . باكتېرىيە ئاجرىتىپ چىقارغان β - لاکتامازغا نىسبەتەن تۇراقلىق بولۇپ ، پېنتسىللىنغا چىداملىق ئالتۇن رەڭلىك ئۈزۈمسىمان شارچە باكتېرىيىگە ئۈنۈم بېرىدۇ . يېشىل يىرىك تاياقچە باكتېرىيىسى ، ئەگرى تاياقچە باكتېرىيىسى ، ھەرىكەتسىز تاياقچە باكتېرىيىسى ، سالمونىلا تاياقچە باكتېرىيىسىنىڭ كۆپ ساندىكى باكتېرىيە تۈپى ، ئادەتتىكى شەكىل ئۆزگەرتكۈچى تاياقچە باكتېرىيە ، موكسىمان سپورلىق تاياقچە باكتېرىيە قاتارلىقلار بۇ دورىغا سەزگۈر ئەمەس . تابلىتنى ئىچىپ سۈمۈرۈلگەندىن كېيىن ، $1 \sim 2h$ $t_{1/2}$ ، $2 \sim 3h$ Tmax مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنسا Tmax تەخمىنەن 45min ، مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئوكۇل قىلىنغاندىن كېيىن $1 \sim 1.5h$ $t_{1/2}$ كېچە ، ئاقسىل بىلەن بىرىكىش نىسبىتى تەخمىنەن 50% بولىدۇ ، ئاساسىي جەھەتتىن پارچىلانمايدۇ ، ئاساسەن ئەسلى پېتى سۈيدۈك ئارقىلىق بەدەن سىرتىغا چىقىرىلىدۇ .

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيە كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان تۆۋەنكى نەپەس يولى ، سۈيدۈك يولى ، تېرە - يۇمشاق توقۇلما ، سۆڭەك ۋە بوغۇم قاتارلىقلارنىڭ يۇقۇملىنىشىغا ئىشلىتىلىدۇ . سېپتىسىمىيە ، مېڭە پەردە ياللۇغىمۇ ئۈنۈم بېرىدۇ .

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ ، چوڭلارغا ھەر قېتىمدا 750 ~ 1500mg دىن كۈنىگە ئۈچ قېتىم ، ئېغىر يۇقۇملانغانلارغا ھەر قېتىمدا 1500mg دىن كۈنىگە تۆت قېتىم ئوكۇل قىلىنىدۇ . مېڭە پەردە ياللۇغىنى داۋالاشتا كۈنلۈك مىقدارى 9g دىن تۆۋەن بولىدۇ . بالىلارغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 60mg نى ، ئېغىر يۇقۇملانغانلارغا ھەر

سېفاكلور (头孢克洛, Cefaclor)

【باشقا نامى】 كېفلور (可福乐, Keflor) ، سېگاكلور (赐福乐素, Cegaclor) ، سېكلور (希刻劳, Ceclor) ، كلېمىسېف (克林社福, Clemcef) ، سېفاكلور S250 (史达功 S250, CefacolorS250)

【ئاساسىي تەركىبى】 سېفاكلور (头孢克洛) .
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 كەڭ تەسىرلىك ئانتىبىيوتىك دورا بولۇپ، ئۈزۈمسىمان باكتېرىيە، يىرىڭلىق زەنجىرسىمان شارچە باكتېرىيە، ئۆپكە ياللۇغى شارچە باكتېرىيىسى، تارقىلىشچان زۇكام تاياقچە باكتېرىيىسى، Klebsiella تاياقچە باكتېرىيىسى، سۆزنەك (奈瑟菌, Neisser) باكتېرىيىسى، سالمۇنىللا باكتېرىيىسى، شىگا تاياقچە باكتېرىيىسى (志贺菌)، باكتېرئۆنىدلار سەزگۈر كېلىدۇ، ئاچ قورساق ئىچكىندە ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، 0.6~0.9h تەخمىنەن، ئاساسلىقى ئەسلى پېتى سۈيدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيە كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئوتتۇرا قۇلاق ياللۇغى، نەپەس يولى يۇقۇملىنىش، يۇتقۇنچاق ياللۇغى ۋە بادام بەز ياللۇغى، سۈيدۈك يولى يۇقۇملىنىش، تېرە ۋە تېرە يۇمشاق توقۇلمىلىرى يۇقۇملىنىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.
【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلارنىڭ دائىملىق مىقدارى ھەر 8h تە 250mg بولۇپ، ئىچىشكە بېرىلىدۇ. بالىلارنىڭ دائىملىق مىقدارى كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 20mg بولۇپ، 3 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ. بىر قەدەر ئېغىر يۇقۇملىنىش ياكى سەزگۈرچانلىقى نىسبەتەن ئاجىز باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقارغان يۇقۇملىنىشلارغا مىقدارى بىر ھەسسە قوشۇلىدۇ. β-قان ئېرىتكۈچى زەنجىرسىمان شارچە باكتېرىيىسىدىن يۇقۇملىنىشنى داۋالاشتا دورا ئىچىش ۋاقتى ئاز بولغاندا 10 كۈن بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان - ئۈچەي يولى ئالامەتلىرى كۆرۈلىدۇ، مەسىلەن: ئىچ سۈرۈش، ساختا پەردىلىك بوغماق ئۈچەي ياللۇغى، كۆڭۈل ئېلىنىش ۋە قۇسۇش قاتارلىقلار. بۇ دورا ئۇزۇن مەزگىل ئىشلىتىلسە

تەكرار يۇقۇملىنىش كېلىپ چىقىشى مۇمكىن، ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيىدىن قىزىلغا ئوخشاش ئەسۋە، قاپارغۇ، قىچىش، يەلتاشما قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. بىر قىسىم داۋالاش بىلەن مۇناسىۋەتلىك باشقا رېئاكسىيىلەردىن كىسلاتا خۇمار دانىچە ھۈجەيرىلەر كۆپىيىش، ئاياللار جىنسىي يول ياللۇغى قاتارلىقلار بار. GPT ياكى ALP نى ۋاقىتلىق ئۆرلىتىۋېتىدۇ. قان ئۇرپا ئازوتى ياكى قاندىكى كرىئاتىننى يۇقىرىلاش ياكى سۈيۈك ئانالىزىدا كرىستال نورمالسىزلىقى ئاسادىيى كۆرۈلۈپ قالىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: سېفالوسپورىن تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: بۆرەك ئىقتىدارى كۆرۈنەرلىك تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىش مەزگىلىدىكى ئاياللارغىمۇ ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ئېيىغا توشماي تۇغۇلغان بوۋاقلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 كېفلور ھىندىستاندا ئىشلەنگەن: كاپسۇلى، دانە/250mg، قۇرۇتۇلغان شېكەرلىك قىيامى: بوتۇلكا/60ml 1.5g.

سېكلور ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/250mg، دانە/500mg؛ دۇغ لەيلىمە ياسالماسى: بوتۇلكىسى/5ml 125mg، بوتۇلكىسى/5ml 250mg؛ قۇرۇتۇلغان شېكەرلىك قىيامى: بوتۇلكىسى/5ml 125mg، بوتۇلكىسى/60ml 1.5g، خالتا/125mg.

سېگاكلور تەيۋەندە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/250mg. كېلئانسېف كورىيىدە ئىشلەنگەن. قۇرۇتۇلغان شېكەرلىك قىيامى: بوتۇلكا/100mg.

سېفاكلور S250 گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئىچىلىدىغان دۇغ لەيلىمە ياسالماسى: 250mg/5ml.

سېفىكسىم

(头孢克肟, Cefixime)

【باشقا نامى】CFIX (世福素)

【ئاساسىي تەركىبى】سېفىكسىم

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】3- ئەۋلاد كەڭ تەسىرلىك

سېفىالوسپورىن تۈرىدىكى دورا بولۇپ، كۆپ ساندىكى گرام مەنپىي ئوكسىگېن خۇمار باكتېرىيەلەر مەزكۇر دورىغا سەزگۈر كېلىدۇ، ئېنېزىم ھاسىل قىلىدىغان ۋە ئېنېزىم ھاسىل قىلمايدىغان ئالتۇن رەڭ باكتېرىيەلەر، ئېپىدېرمىدىكى ئۈزۈمسىمان شارچە باكتېرىيەلەر بۇ دورىغا سەزگۈر ئەمەس، ئۈچەي يولى شارچە باكتېرىيىسى ۋە تاپاقچىسىمان باكتېرىيەلەرگە بولغان تەسىرى ناھايىتى ئاجىز، ساختا يەككە سپورلىق زەمبۇرۇغ ئۇرۇقىدىشى مەسلەن: يېشىل يىرىڭ تاپاقچە باكتېرىيىسىگە ئاساسىي جەھەتتىن ئۈنۈم بەرمەيدۇ. چوڭلار ئىچكەندىن كېيىن T_{max} ئوتتۇرا ھېساب بىلەن $4h \sim 3$ ، $t_{1/2}$ بولسا $2.5h \sim 2.3$ ، بالىلار ئىچكەندىن كېيىن T_{max} تەخمىنەن $4h \sim 3$ ، $t_{1/2}$ $2.7h \sim 2.3$ ، بەدەندە ئاساسىي جەھەتتىن پارچىلانماي، ئۈچەي يولى ياكى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】كانايچە ياللۇغى، ئۆپكە ياللۇغى، بۆرەك جامى بۆرەك ياللۇغى، دوۋساق ياللۇغى، سۈيدۈك يولى ياللۇغى، ئۆت خالتا ياللۇغى، سكارلاتىنا، ئوتتۇرا قۇلاق ياللۇغى، بۇرۇن كاۋىكى ياللۇغى قاتارلىقلارنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】چوڭلار كۈنىگە ئىككى قېتىم، ھەر قېتىمدا $100mg \sim 50$ دىن ئىچىدۇ، كېسلى ئېغىرلارغا ھەر قېتىمدا $200mg$ غىچە كۆپەيتىشكە بولىدۇ. بالىلار كۈنىگە ئىككى قېتىم، ھەر قېتىمدا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $3mg \sim 1.5$ ئىچىدۇ، كېسلى ئېغىرلار ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $6mg$ ئىچسە بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】ئەسۋە، قىزىل داغ، قىچىششار كۆرۈلىدۇ. شوك ئالامەتلىرى ناھايىتى ئاز كۆرۈلىدۇ. دانىچە ھۈجەيرىلەر كېمىيىش ۋە كىسلاتا خۇمار دانىچە ھۈجەيرىلەر كۆپىيىش ھەمدە SGPT، SGOT، ئىشقارلىق فوسفاتازا، BUN ئۆرلەش، ئىچ سۈرۈش، ئاشقازان ئاغرىش،

ئىشتىھى تۇتۇلۇش، كۆڭۈل ئېلىش قاتارلىقلار تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ. ئېغىز ياللۇغى، تەسۋىستان زەمبۇرۇغ كېسىلى، باش ئاغرىش، قان پلاستىنكىلىرى ئازىيىش، ساختا پەردىلىك بوغناق ئۈچەي ياللۇغى قاتارلىقلار ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دەققەت قىلىدىغان ئىشلار】 سېفالوسپورىن تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. 【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/50mg؛ دانە/100mg، دانچە ياسالغۇسى ھەر بولغۇسى 50mg/g.

سېفېمىم

(头孢吡肟, Cefepime)

【باشقا نامى】 ماكسىپىم (maxipime, 马斯平).

【ئاساسىي تەركىبى】 سېفېمىم.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 4 - ئەۋلاد كەڭ تەسىرلىك

سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورا بولۇپ، كۆپ ساندىكى گرام مۇسبەت ۋە گرام مەنپىي باكتېرىيىلەرنى ئۆلتۈرەلەيدۇ. كۆپ ساندىكى β -لاكتامازانىڭ ھىدرولىزلىشىغا بولغان چىدامچانلىقى يۇقىرى، ئوكۇل قىلغاندىن كېيىن $t_{1/2}$ 2h بولىدۇ. $CL_{120ml/min}$ ، سۈيۈك، ئۆت سۈيۈقلۈكى، قورساق پەردە ياللۇغى، قاپارتما سۈيى، كاناي شىللىق پەردىسى، بەلغەم، مەزى بېزى سۈيۈقلۈكى، سازاڭسىمان ئۆسۈك، ئۆت خالتىسى قاتارلىقلاردا داۋالاش قويۇقلۇق دەرىجىسىگە يېتەلەيدۇ. ئاساسلىقى ئېتى پېتى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر

كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان تۆۋەنكى نەپەس يولى، سۈيۈك يولى، تېرە، يۇمشاق توقۇلما، قورساق بوشلۇقى يۇقۇملىنىش، ئاياللار - تۇغۇت بۆلۈمىدىكى يۇقۇملىنىش، سېپتىسىمىيە ھەمدە نېپىترال دانچە ھۈجەيرىلەر كېمىيىش خاراكتېرلىك قىزىش قاتارلىقلارنى ئېنىقلاش خاراكتېرلىك داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا تېمىتىلىدۇ ياكى

مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. چوڭلار ۋە 12 ياشتىن يۇقىرى بالىلارنىڭ

دائىملىق مىقدارى كۈنىگە ئىككى قېتىم، ھەر قېتىمدا 1g بولۇپ، 10 ~ 7 كۈن بىر داۋالاش كۇرسى قىلىندۇ، يۇقۇملانغان ئېغىر بولغانلارغا داۋالاش مۇددىتىنى ئۇزارتىشقا بولىدۇ. بۆرەك ئىقتىدارى تولۇق بولمىغانلارغا كرېئاتىننىڭ چىقىرىلىش نىسبىتىگە قاراپ دورا مىقدارى تەڭشىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 سېفالوسپورىن تۈرىدىكى باشقا دورىلارنىڭكىگە ئوخشىشىپ كېتىدۇ. ئاشقازان - ئۈچەي يولى ئالامەتلىرى ۋە ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيىسى كۆپ كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 L - ئارگىنىن (L-精氨酸)، سېفالوسپورىن تۈرىدىكىلەر، پېنىتسىللېن ۋە ياكى باشقا β - لاكتام تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورىلارغا نىسبەتەن زىيادە سەزگۈرچانلىق رېئاكسىيىسى كۆرۈلىدىغانلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ماكسىمىم ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئۆكۈلى: بوتۇلكا/0.5g، بوتۇلكا/1g.

سېفمېتازول

(头孢美唑، Cefmetazole)

【باشقا نامى】 سېفمېتازون (先锋美他醇).

【ئاساسىي تەركىبى】 ناترىي سېفمېتازون.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 باكتېرىيىگە قارشى

دائىرىسى گرام مۇسبەت، گرام مەنپىي باكتېرىيە ۋە ئوكسىگېندىن قاچقۇچى باكتېرىيىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، ئېنزىمغا چىدامچانلىقى كۈچلۈك بولۇپ، گرام مەنپىي باكتېرىيە ۋە ئوكسىگېندىن قاچقۇچى باكتېرىيىگە بولغان باكتېرىيىگە قارشى دائىرىسى 1 - ئەۋلاد سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلارغا قارىغاندا كەڭ بولىدۇ. ۋېناغا ئۆكۈل قىلىنسا بەدەنگە كەڭ تارقىلىدۇ، $t_{1/2}$ بولۇپ، ئاساسەن ئەسلى پېتى بۆرەكتىن چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيە كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئۆپكە ياللۇغى، كانايچە ياللۇغى، ئۆت يولى يۇقۇملانغان، قورساق پەردىسى ياللۇغى، سۈيدۈك ئاجرىتىش سىستېمىسى

يۇقۇملىنىش، بالياتقۇ ۋە قوشۇمچىلىرى يۇقۇملىنىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ ياكى ۋېناغا تېمىتىلىدۇ. چوڭلارغا كۈنىگە $2g \sim 1g$ ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ. بالىلارغا كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $100mg \sim 135$ ، $4 \sim 2$ قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ. ئېغىر ۋە جاھىل خاراكتېرلىك كېسەللىكلەرگە دورا مىقدارىنى كۆپەيتىشكە بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 زىيادە سەزگۈرلۈك، مەسلەن: يەلتاشما، ئەسۋە، دورا قىزىتمىسى قاتارلىقلار قىسمەن چاغلاردا كۆرۈلىدۇ، يەنە شوك پەيدا قىلىدۇ. BUN نىڭ يۇقىرىلىشى تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ. كىسلاتا خۇمار دانىچە ھۈجەيرىلەر كۆپىيىش، ئاق قان ھۈجەيرىلىرى ۋە قىزىل قان ھۈجەيرىلىرى ئازىيىشلارمۇ كۆرۈلىدۇ. بەزى بىمارلاردا GPT ۋە ALP لار يۇقىرى كۆتۈرۈلىدۇ. كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش ۋە ئىچ سۈرۈش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. ئىنتايىن ئاز ساندىكى بىمارلاردا ساختا پەردىلىك ئۈچەي ياللۇغى پەيدا بولىدۇ، تەسۋىسمان زەمبۇرۇغدىن تەكرار يۇقۇملىنىشىمۇ كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: تەسىرى كۈچلۈك، سۈيدۈك ھەيدىگۈچى دورىلار بىلەن بىرلىكتە ئىشلىتىلسە بۆرەكنىڭ زەخمىلىنىشىنى ئېغىرلاشتۇرىدۇ؛ ئېتانولنىڭ نورمال مېتابولىزىملىنىشىغا كاشلا قىلىدۇ. ② دېققەت قىلىدىغان ئىشلار: سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈر كىشىلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: زىيادە سەزگۈرلەر ۋە بۆرەك ئىقتىدارى زەخمىلەنگەنلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سېفمېتازون ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكلۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/ $0.25g$ ، بوتۇلكا/ $0.5g$ ، بوتۇلكا/ $1g$ ، بوتۇلكا/ $2g$ ، قاپ/بوتۇلكا 10.

لوراكاربېف (氯碳头孢, Loracarbef)

【باشقا نامى】 لورابىد (乐君毕, Lorabid)

【ئاساسىي تەركىبى】 لوراكاربېف

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 تەسىر قىلىش مېخانىزمى باشقا β - لاكتام تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورىلارغا ئوخشاش. ھەرخىل باكتېرىيەلەر پەيدا قىلىدىغان β - لاكتامازغا نىسبەتەن تۇراقلىق، ئىچكىدە ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ. $t_{1/2}$ ، 1.0 ~ 1.3h Tmax بولسا 1.0 ~ 1.5h، ئاساسلىقى بۆرەكتىن چىقىرىلىدۇ، بۆرەك ئىقتىدارى تولۇق بولمىغانلارنىڭ $t_{1/2}$ ئۇزىرايدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيە كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان چوڭلار ۋە بالىلارنىڭ نەپەس يولى، سۈيدۈك سىستېمىسىدىكى يۇقۇملانغان، ئاياللار بۆلۈمى، بەش ئەزا بۆلۈمى ۋە تېرە، يۇمشاق توقۇلمىلاردىكى يۇقۇملانغان ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 يۇقۇتچاق ياللۇغى، بادام بەز ياللۇغى، كانايچە ياللۇغىغا گىرىپتار بولغانلار، تېرە ۋە يۇمشاق توقۇلمىلار يۇقۇملانغان بىمارلار: چوڭلارغا كۈنگە ئىككى قېتىم، ھەر قېتىمدا 200mg دىن ئىچىشكە بېرىلىدۇ، بالىلارغا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 15mg ~ 7.5، كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىشكە بېرىلىدۇ. ئۆپكە ياللۇغى، بۆرەك ياللۇغى، بۆرەك جامى بۆرەك ياللۇغى بىمارلىرىغا كۈنگە ئىككى قېتىم، ھەر قېتىمدا 400mg ئىچىشكە بېرىلىدۇ، دۈۋساق ياللۇغى ۋە سۈيدۈك يولى ياللۇغى بىمارلىرىغا كۈنگە ئىككى قېتىم، ھەر قېتىمدا 200mg ئىچىشكە بېرىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاساسلىقى ئاشقازان - ئۈچەي يولى رېئاكسىيىسى كۆرۈلىدۇ، زىيادە سىزگۈرلۈك ئالامەتلىرى ناھايىتى ئاز كۆرۈلىدۇ. 【دەققەت قىلىدىغان ئىشلار】 باشقا سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلارنىڭكىگە ئوخشاش.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 لورابىد ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/200mg، دانە/400mg، بوتۇلكا/دانە 30؛ قۇرۇتۇلغان شېكەرلىك قىيامى: 100mg/5ml، بوتۇلكا/50mg.

ۋە باش ئاغرىش، باش قېيىش، ئامىنوترانسفىرازى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈش، قان زەردايدىكى كرېئاتىننى ئۆزلەش، كۆپىيىش سىستېمىسى زەمبۇرۇغ كېسىلى قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. قىسمەن بىمارلاردا ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندىن كېيىن ۋېنا ياللۇغى پەيدا بولۇشى مۇمكىن.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئامىنوگلىكوزىد تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورىلار بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئىشلەتكەندە بىر - بىرىنى كۈچەيتىش ياكى ماسلىشىش تەسىرى كۆرۈلىدۇ، ئەمما بۇ ئىككى دورىنى ئايرىپ ئىشلىتىش كېرەك. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: زىيادە سەزگۈرلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ياش - ئۆسمۈرلەر ۋە بالىلارغا ئىشلەتكەندە قىسمەن چاغلاردا ئۆتتە تاش پەيدا قىلىدۇ؛ جىگەر، بۆرەك ئىقتىدارى ئېغىر دەرىجىدە زەئىپلەشكەنلەرگە ئىشلەتكەندە قان رايونى قەدرەتلىك تەكشۈرۈپ تۇرۇش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 روتسېفىن، شۋېتسارىيىدە ئىشلەنگەن. بوتۇلكا/0.25g، بوتۇلكا/0.5g، بوتۇلكا/1g، بوتۇلكا/12g. سېفىن تەيۋەندە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: بوتۇلكا/0.25g، بوتۇلكا/1g.

سېفوكسىتىن

(头孢西丁, Cefoxitin)

【باشقا نامى】 مېفوكسىن (美福仙, Mefoxin).

【ئاساسىي تەركىبى】 سېفوكسىتىن

【فارماگولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 گرام مۇسبەت باكتېرىيىگە قارشى تەسىرى ئاجىز، گرام مەنپىي باكتېرىيىگە قارشى تەسىرى كۈچلۈك، يېشىل يىرىك تاياقچە باكتېرىيىسى، ئۈچەي شارچە باكتېرىيىسى ۋە يېپىق ئېرىق تاياقچە باكتېرىيىسىنىڭ كۆپ ساندىكى باكتېرىيە تۈپىگە نىسبەتەن سەزگۈر ئەمەس، مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلغاندا T_{max} 20 ~ 30min بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان تۆۋەنكى نەپەس يولى، سۈيۈك، كۆپىيىش

سىستېمىسى، قورساق بوشلۇقى، سۆڭەك ۋە بوغۇم، تېرە ۋە يۇمشاق توقۇلما قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ يۇقۇلمىنىشىغا ئىشلىتىلىدۇ، سېپتىسىمىيىگمۇ ئىشلىتىشكە بولىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، چوڭلارغا كۈنىگە 4 ~ 3 قېتىم، ھەر قېتىمدا 2g ~ 1 ئىشلىتىلىدۇ، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا كرېئاتىننىڭ چىقىرىلىش نىسبىتىگە ئاساسەن دورا بېرىش لايىھىسى بېكىتىلىدۇ. 【ناچار تەسىرى】 مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلغان ئورۇن ئاغزىدۇ، رېئاكسىيە بېرىش ئالامەتلىرى پەيدا بولىدۇ، نېيترال دانچە ھۈجەيرىلەر كېمىيىش، جىگر، بۆرەك فۇنكسىيىسى نورمالسىزلىنىش قاتارلىقلار ئاسادىيى كۆرۈلۈپ قالىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 كۆپ ساندىكى سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلار بىلەن قارىمۇ قارشى تەسىر پەيدا قىلىدۇ، بىرلىكتە ئىشلىتىلسە باكتېرىيىگە قارشى داۋالاش ئۈنۈمى ئاجىزلايدۇ. 【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 مېفوكسىن ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: بوتۇلكا/1g.

سېفوتاكسىم

(头孢噻肟, Cefotaxime)

【باشقا نامى】 كلافوران (凯福隆, Claforan)، سېفومىك (菌必灭, Cefomic)، سېفاجېت (凯福捷, Cefajet). 【ئاساسىي تەركىبى】 سېفوتاكسىم 【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 يېرىم سىنتېزلەنگەن كەڭ تەسىرلىك باكتېرىيىگە قارشى 3 - ئەۋلاد سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورا بولۇپ، زەنجىرسىمان شار باكتېرىيىسى (ئۈچەي شار باكتېرىيىسى بۇنىڭ سىرتىدا) گە قارشى تۇرۇش تەسىرى بىرقەدەر كۈچلۈك. گرام مەنپىي باكتېرىيىگە بولغان تەسىرى بىرقەدەر كۈچلۈك، يېشىل يىرنىڭ تاياقچە باكتېرىيىسى، يېپىق ئېرىق تاياقچە باكتېرىيىسى، ئاجىز تاياقچىسىمان باكتېرىيە قاتارلىقلار بۇ دورىغا ئانچە سەزگۈر ئەمەس، ئىچكىندە سۈمۈرۈلمەيدۇ، مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلغاندا، $t_{1/2}$ ، 0.5h Tmax تەخمىنەن

1.13h بولىدۇ، قان پلازمىسى ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى 45% ~ 30 بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان نەپەس يولى، سۈيدۈك يولى، سۆڭەك، بوغۇم، تېرە، يۇمشاق توقۇلمىلار، قورساق بوشلۇقى، ئۆت نەيچىسى، ھەزىم يولى، بەش ئەزا، نەسلىلىنىش ئەزالىرى قاتارلىقلارنىڭ يۇقۇملىنىشىغا ئىشلىتىلىدۇ، كۆيۈك، زەخمىلىنىش كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان يۇقۇملىنىش ھەمدە سېپتىتسىمىيە، مەركىزىي نېرۋا سىستېمىسىنىڭ يۇقۇملىنىشىغىمۇ ئۈنۈم بېرىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، چوڭلارغا كۈنىگە 2~4 قېتىم، ھەر قېتىم 1g~0.5، ئادەتتىكى يۇقۇملىنىشقا كۈنىگە 2g، ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئوكۇل قىلىنىدۇ؛ ئوتتۇرا دەرىجىدە ياكى بىر قەدەر ئېغىر يۇقۇملانغانلارغا كۈنىگە 3~6g، ئۈچ قېتىمغا بۆلۈپ ئوكۇل قىلىنىدۇ؛ سېپتىتسىمىيەگە گىرىپتار بولغانلارغا كۈنىگە 8g ~ 6، 4 ~ 3 قېتىمغا بۆلۈپ ئوكۇل قىلىنىدۇ؛ ناھايىتى ئېغىر يۇقۇملانغانلارغا ئىشلىتىلىش مىقدارى كۈنىگە 12g دىن ئاشۇرۇۋېتىلىدۇ ھەمدە ئالتە قېتىمغا بۆلۈپ ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ؛ سۆزەنەك كېسەللىرىگە 1g مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. بالىلارغا كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 100mg ~ 50، 3 ~ 2 قېتىمغا بۆلۈپ ئوكۇل قىلىنىدۇ. بوۋاق ۋە ئۆسمۈر بالىلارغا مۇسكۇلدىن ئوكۇل قىلىشقا بولمايدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئۇزۇن مۇددەت ئىشلەتكەندە تەكرار يۇقۇملىنىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ، مەسىلەن: تەسۋىسمان زەمبۇرۇغ كېسىلى، ساختا پەردىلىك ئۈچەي ياللۇغى قاتارلىقلار.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 پېنىتسىللىن تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەر ۋە زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلارغا، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر زەخمىلەنگەنلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم. 【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 كلافوران گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن.

ئوكۇلى: بوتۇلكا/0.5g، بوتۇلكا/1g، بوتۇلكا/2g.
سېفومىك تايلاندا ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئوكۇلى: ئامپۇل/1g.
سېفاجېت ھىندىستاندا ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: بوتۇلكا/0.25g.

بوتۇلكا/0.5g ، بوتۇلكا/1g .

لاتاموكسىف

(拉氧头孢, Latamoxef)

【باشقا نامى】 شيومارين (Shiomarin, 噬吗灵).

【ئاساسىي تەركىبى】 لاتاموكسىف

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 يېرىم سىنتېزلەنگەن β -

لاكتام تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورا، گرام مۇسبەت ۋە گرام مەنپىي باكتېرىيىلەرگە نىسبەتەن باكتېرىيىگە قارشى دائىرىسى كەڭ بولۇپ،

β - لاكتامازغا چىداملىق، $t_{1/2}$ ، 1.8 ~ 2.4h .

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 چوڭ ئۈچەي تياقچە

باكتېرىيىسى، Klebsiella باكتېرىيىسى، سېرراتسىيە باكتېرىيىسى (沙雷菌) قاتارلىقلار كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان سېپتىسىمىيە، مېڭە پەردە ياللۇغى، نەپەس يولى يۇقۇملىنىش، جىگەر، ئۆت يولى يۇقۇملىنىش، قورساق پەردە ياللۇغى، سۈيۈك يولى ۋە كۆپىيىش سىستېمىسى قاتارلىقلارنىڭ ئېغىر يۇقۇملىنىشىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلارغا كۈنىگە 1 ~ 2g

ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ۋېناغا ئوكۇل قىلىندۇ ياكى ۋېناغا تېمىتىلىدۇ ۋە ياكى مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىندۇ. بالىلارغا كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 40 ~ 80mg، 2 ~ 4 قېتىمغا بۆلۈپ ۋېناغا ئوكۇل قىلىندۇ ياكى ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، كېسەللىك ئەھۋالى ئېغىرلارغا ھەسسىلەپ ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 شوك ئالامەتلىرى ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

ئەسۋە، يەلتاشما، BUN ئۆرلەش، سۈيۈكتىن ئاقسىل كېلىش، قىزىل قان ھۈجەيرىسى ۋە دانىچە ھۈجەيرىلەر ئازىيىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ؛ قىزىش، يۆتىلىش، نەپەس قىيىنلىشىش، كىسلاتا خۇمار دانىچە، ھۈجەيرىلەر كۆپىيىش، زەھەرلىنىش خاراكتېرلىك يۈزە تېرە نېكروزلىنىش، ۋىتامىن K يېتىشمەسلىك كېسلى، ۋىتامىن E يېتىشمەسلىك كېسلى، باكتېرىيىلەر توپى ئالغىشىش ئالامەتلىرى، باش ئاغرىش، چارچاش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: فۇروزېمىد (呋塞米) قاتارلىق يۇقىرى ئۈنۈملۈك سۈيدۈك ھەيدىگۈچى دورىلار بىلەن بىرلىكتە ئىشلەتكەندە، بەزى چاغلاردا بۆرەكنى زەھەرلەش خۇسۇسىيىتى كۈچىيىپ كېتىدۇ؛ ئېتانول بىلەن بىللە ئىشلەتكەندە دىسۇلفىرام (双硫仑) دەك تەسىر پەيدا قىلىدۇ؛ ئىچىدىغان قان ئۇيۇشقا قارشى دورىلار بىلەن بىرلىكتە ئىشلىتىلسە، قاناش خەتىرى كېلىپ چىقىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە تارىخى بارلار ۋە لىدوكائىن ياكى فېنول ئامىن تۈرىدىكى يەرلىك ئورۇننى ئاركوز قىلغۇچى دورىلارغا نىسبەتەن ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە تارىخى بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ؛ ③ باشقىلار: مەزكۇر بىمار ياكى ئاتا - ئانا، بىر تۇغقان قېرىنداشلىرى ئىچىدە كانايچە زىققىسى، ئەسۋە، يەلتاشما قاتارلىق زىيادە سەزگۈرلۈك كۆرۈلگەن بىمارلار، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە تولۇق بولمىغانلار، ئېغىزدىن ئوزۇقلۇق قوبۇل قىلىش ياخشى بولماي ئېغىزدىن سىرتقى يوللار ئارقىلىق ئوزۇقلۇق قوبۇل قىلغۇچىلار، ياشانغانلار، بەدەن ھالىتى ناچارلاشقانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ بوۋاق ۋە ئۆسمۈر بالىلارغا مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىش مۇۋاپىق ئەمەس.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 شىومارىن ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكلۇق ئۆكۈلى: بوتۇلكا/0.25g، بوتۇلكا/0.5g، بوتۇلكا/1g.

• سېفوتىئام

(头孢替安, Cefotiam)

【باشقا نامى】 پانسپورىن pansporin، 泛司博林.

【ئاساسىي تەركىبى】 سېفوتىئام.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 2 - ئەۋلاد يېرىم سىنتېزلەنگەن سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورا بولۇپ، گرام مۇسبەت باكتېرىيىگە بولغان تەسىرى ئانسېپى (头孢唑啉) غا ئوخشاپ كېتىدۇ، گرام مەنپىي باكتېرىيىگە بولغان تەسىرى بىر قەدەر كۈچلۈك بولىدۇ. ئىچكىدە سۈمۈرۈلمەيدۇ، مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلغاندا T_{max} 0.5h بولىدۇ، مېتە - يۇلۇن سۇيۇقلۇقىغا ئوڭايلىقچە كىرەلمەيدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيەلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان يۇقۇملانغانلار، مەسىلەن: ئۆپكە ياللۇغى، كانايچە ياللۇغى، ئۆت يولى يۇقۇملانغان، قورساق پەزدىسى ياللۇغى، سۈيۈك يولى يۇقۇملانغان، ئوپېراتسىيىدىن كېيىن ياكى زەخمىلىنىش كەلتۈرۈپ چىقارغان يۇقۇملانغان ۋە سېتىستېمىيە قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. چوڭلارغا كۈنگە 1 ~ 2g، 4 ~ 2 قېتىمغا بۆلۈپ ئوكۇل قىلىنىدۇ، ئېغىر يۇقۇملانغانلارغا كۈنگە 4g غىچە ئىشلىتىشكە بولىدۇ. 【ناچار تەسىرى】 ئۆچەي يولى باكتېرىيە توپىنىڭ ئۆزگىرىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ، ئىككىلەمچى يۇقۇملانغان تاسادىپىي كۆرۈلىدۇ. ئادەتتە كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، قورساق ئاغرىش، ئىچ سۈرۈش قاتارلىقلارنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ، زىيادە سەزگۈرلۈك ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ، GPT ۋاقىتلىق ئۆرلەپ، دورا توختىتىلغاندىن كېيىن ئەسلىگە كېلىدۇ، قان رايونىنىڭ ئۆزگىرىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئامىنوگلىكوزىد تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورىلار بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئىشلىتىلسە، بۆرەك زەخمىلىنىش ئېغىرلىشىشى مۇمكىن؛ تەسىرى كۈچلۈك سۈيۈك ھەيدىگۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە بۆرەك زەخمىلىنىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: پېنتىسىللەن ۋە سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا دورا مىقدارىنى ئازايتىش ياكى ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم؛ بۇ دورا كۆپ مىقداردا ۋېناغا ئوكۇل قىلىنسا قان تومۇر خاراكتېرلىك ئاغرىش ۋە قان نۆكچىسى خاراكتېرلىك ۋېنا ياللۇغى كېلىپ چىقىدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 پانسپورىن ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكلۇق ئوكۇلى: 1g/بوتۇلكا.

سېفودىزىم
(头孢地嗪, Cefodizime)

【باشقا نامى】 مودىۋىد (莫迪, Modivid)

【ئاساسىي تەركىبى】 سېفودىزىم.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 ئىممۇنىتلىق ئىقتىدارىنى ئاشۇرالايدىغان سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورا بولۇپ، β - لاکتامازغا تۇراقلىق، ئوكسىگېندىن قاچقۇچى باكتېرىيە ۋە ئوكسىگېن خۇمار باكتېرىيەلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان كۆپ ساندىكى گرام مەنپىي باكتېرىيە ۋە مۇسبەت باكتېرىيەلەرگە تەسىر كۆرسىتىدۇ، دورا بېرىلگەندىن كېيىن تارقىلىشى تېز ۋە كەڭ دائىرىلىك بولۇپ، ئاساسلىقى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيەلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ھەرخىل يۇقۇملىنىشلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ ياكى ۋېناغا تېمىتىلىدۇ ۋە ياكى مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ. چوڭلارغا كۈنىگە بىر قېتىم، ھەر قېتىمدا 2.0g ~ 1.0g ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاللىبىرگىيەلىك رېئاكسىيە، ئاشقازان - ئۈچەي رېئاكسىيەسىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ، GPT ۋە بىلىرۇبىننى ئۆرلىتىۋېتىشى مۇمكىن. ئۇزۇن مەزگىل ئىشلەتكەندە ئاق قان ھۈجەيرىلىرى كېمىيىش ياكى كەم ئۇچرايدىغان دانلىق ھۈجەيرىلەر كەملىك كېسىلىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: پروبېنېتسىد (丙磺舒) بىلەن بىرلىكتە ئىشلەتكەندە بۇ دورىنىڭ چىقىرىلىشىنى ئۇزارتقىلى بولىدۇ. ئامېنوگلىكوزىد، ئامفوتېرىتسىن (两性霉素)، سىكلوسپورىن (环孢霉素)، سىسپلاتىن (顺铂)، ۋاكسىن (万古霉素)، پولىمىكسىن E (多粘菌素 E) قاتارلىق بۆرەكنى يوشۇرۇن زەھەرلەش خۇسۇسىيىتىگە ئىگە دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، بۆرەكنى زەھەرلەش خۇسۇسىيىتى ئارتىدۇ؛ ئۈنۈمى كۈچلۈك سۈيدۈك ھەيدىگۈچى دورىلارغا قوشۇپ ئىشلىتىلسە، بۆرەكنى

زەخمىلەندۈرىدۇ. ② مەنى قىلىندىغان ئەھۋاللار: سېفالوسپورىن ۋە پېنىسىللېن تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ھەمدە ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش كېرەك؛ مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلغاندا ئاغرىتسا، 1% لىدوكائىن ئىشلىتىپ ئاغرىق پەسەيتىشكە بولىدۇ، ئەمما ۋېناغا ئۆكۈل قىلىشقا بولمايدۇ. **【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】** مودېئىد گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئۆكۈلى: بوتۇلكا/0.5g، بوتۇلكا/1.0g، بوتۇلكا/2.0g.

3. § β - لاكتام تۈرىدىكى باشقا دورىلار

ئىمپېنىم/سىلاستاتىن

(西司他汀, Cilastatin/Imipenem, 亚胺培南)

【باشقا نامى】 泰能، تېنېنام (泰宁, Tienam).
【ئاساسىي تەركىبى】 ئىمپېنىم ۋە ناترىي سىلاستاتىن.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 كۆپ ساندىكى گرام مۇسبەت، مەنپىي باكتېرىيە ۋە ئوكسىگېندىن قاچقۇچى باكتېرىيىلەرنىڭ ھەممىسىگە ئۈنۈم بېرىدۇ، بولۇپمۇ كۆپ خىل باكتېرىيىدىن بىرلىكتە يۇقۇملىنىشقا مۇۋاپىق كېلىدۇ. β - لاكتام تۈرىدىكى باشقا دورىلارغا سېلىشتۇرغاندا، باكتېرىيىگە قارشى دائىرىسى كەڭ، ئاكتىپچانلىقى كۈچلۈك بولۇپ، دورىغا گىرەلەشمە چىدامچانلىق ئوڭاي پەيدا بولمايدۇ. مەزكۇر دورا بەدەنگە كەڭ تارقىلىدۇ، $t_{1/2}$ بولىدۇ، ئاساسلىقى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللەكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ھەرخىل يۇقۇملىنىشلارغا، بولۇپمۇ ھەرخىل باكتېرىيىلەردىن ئارىلاشما يۇقۇملىنىشقا مۇۋاپىق كېلىدۇ.
【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، چوڭلارغا كۈنىگە 2g ~ 1.5g، 2 ~ 1 قېتىمغا بۆلۈپ ئۆكۈل قىلىنىدۇ. ئېغىر يۇقۇملىنىش ۋە يېشىل يىرنىڭ تاياقچە باكتېرىيىسىدىن يۇقۇملىنىشقا كۈنىگە 3 ~ 4g، 3 ~ 2 قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ، سۈيۈك يولى

يۇقۇملىنىشقا كۈنگە 2g ~ 1 ئىشلىتىلىدۇ. ئەمما ئومۇمىي مىقدارى ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 50mg دىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك. بالىلارغا كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 80mg ~ 30، كېسىلى ئېغىرلارغا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 100mg، ھەر 8h ~ 6 تە بىر قېتىم مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئوكۇل قىلىنغان ئورۇن ئاغرىش، قىزىل داغ، قاتتىق تۈگۈن ۋە ۋېنا ياللۇغى دائىم كۆرۈلىدۇ. ئاشقازان - ئۈچەي يولى رېئاكسىيىسى ۋە زىيادە سىزگۈرلۈك ئالامەتلىرىنىمۇ پەيدا قىلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: بىگىئاڭنىياۋگەن (丙氧鸟甘) بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە تۇتاقلىق قوزغىلىدۇ؛ ② باشقىلار: ھامىلىدارلار ۋە پېنىتسىللىغا زىيادە سىزگۈرلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ بالىلارغا مۇسكۇلدىن ئوكۇل قىلىنىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 تىئېنام ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. پاراشوكولۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/0.25g، بوتۇلكا/0.5g.

مېروپېنىم (美罗培南, Meropenem)

【باشقا نامى】 مېپېم (美平, Mepem).

【ئاساسىي تەركىبى】 مېروپېنىم.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 كاربېنىم

(碳青霉烯) تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورا بولۇپ، ئورگانىزىمدىكى بۆرەك دېھىدروپېپتىدازا (脱氢肽酶) غا نىسبەتەن تۇراقلىق، باكتېرىيىگە قارشى دائىرىسى كەڭ بولۇپ، گرام مۇسبەت، گرام مەنپىي ۋە ئوكسىگېندىن قاقچۇچى باكتېرىيىلەرنىڭ ھەممىسىگە ناھايىتى سەزگۈر، بولۇپمۇ گرام مەنپىي باكتېرىيىگە بولغان تەسىرى كۈچلۈك، ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندىن كېيىن بەدەنگە كەڭ تارقىلىدۇ، بەلغەم، ئۆپكە توقۇلمىسى، ئۆت سۇيۇقلۇقى، ئۆت خالتىسى، قورساق بوشلۇقى سىرغىما سۇيۇقلۇقىغا ياخشى تارقىلىدۇ، $1h \ t_{1/2}$ بولۇپ، ئاساسلىقى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

«مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر» سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئوتتۇرا ۋە ئېغىر دەرىجىلىك يۇقۇملانغانلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

«ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى» ۋېناغا ئوكۇل قىلىندۇ ياكى ۋېناغا تېمىلىدۇ، چوڭلارغا كۈنگە 1g ~ 0.5، 2 ~ 3 قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ، كېسەللىك ئېغىرلارغا كۈنگە 2g غىچە كۆپەيتىلىدۇ. «ناچار تەسىرى» ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە، ھەزىم سىستېمىسى، قان سىستېمىسى ئالامەتلىرى بەزىدە كۆرۈلىدۇ. تەكرار يۇقۇملانغان ۋە جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى زەخىملىنىش تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ. «دېققەت قىلىدىغان ئىشلار» ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: مەزكۇر دورا تەركىبىگە نىسبەتەن زىيادە سەزگۈرلۈكتىن بولغان شوك پەيدا بولۇش تارىخى بارلار ۋە سودىئۇم ۋاپروئات (丙戌酸钠) ئىشلىتىلىۋاتقان تۇتقاق كېسەللىك بىمارلىرىغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: سېفالوسپورىن تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ۋە زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار، ياشانغان بىمارلار ۋە جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە توسقۇنلۇققا ئۇچرىغۇچىلارغا ئىشلەتكەندە ئېھتىيات قىلىش لازىم.

«ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى» مېپېم ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكلۇق ئۆكۈلى: بوتۇلكا/0.25g، بوتۇلكا/0.5g.

پانىپېنېم/بېتامىپرون

(培他米隆، Betamipron/Panipenem، 帕尼培南)

«باشقا نامى» كاربېنن (克倍宁，Carbenin)

«ئاساسىي تەركىبى» پانىپېنېم ۋە بېتامىپرون.

«فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى» ئالتۇن رەڭلىك

ئۈزۈمسىمان شارچە باكتېرىيىسى، ئۈچەي شارچە باكتېرىيىسىنى ئاساس قىلغان گرام مۇسبەت باكتېرىيە، چوڭ ئۈچەي تايپىچە باكتېرىيىسى، يېشىل يىرىك تايپىچە باكتېرىيىسىنى ئاساس قىلغان گرام مەنپىي باكتېرىيە، تايپىچىسىمان باكتېرىيە قاتارلىقلارغا قارشى تەسىرى بار.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيەلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ھەرخىل يۇقۇملانغان ئىشلىتىلىدۇ. 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، چوڭلارغا كۈنگە 1g ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ. ئېغىر كېسەللەر ياكى جاھىل خاراكتېرلىك يۇقۇملانغان بىمارلارغا 2g غىچە كۆپەيتىلىپ، ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ. بالىلارغا ئادەتتە كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 30~60mg، ئۈچ قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ. ئېغىر ياكى جاھىل خاراكتېرلىك يۇقۇملانغان كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 100mg غىچە كۆپەيتىلىپ، 3~4 قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ. 【ناچار تەسىرى】 ئاساسلىقى ئەسۋە، سېسىق كېكىرىش، قۇسۇش، GOT، GPT يۇقىرىلاش، كىسلاتا خۇمار دانىچە ھۈجەيرىلەر كۆپىيىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: مەزكۇر دورا تەركىبىگە زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: كاربېنىم (碳青霉烯) تۈرىدىكى دورىلار، پېنتامىن ياكى سېفالوسپورىن تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلار ياكى شۇ كىشى ۋە ياكى ئۇنىڭ ئاتا-ئانا، بىر تۇغقان قېرىنداشلىرى ئىچىدە زىيادە سەزگۈرلۈك ئالامەتلىرى پەيدا بولغان ۋە زىيادە سەزگۈرلەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە توسقۇنلۇققا ئۇچرىغۇچىلار، ھامىلىدارلار، ئاي كۈنى توشماي تۇغۇلغان بالىلار، يېڭى تۇغۇلغان بالىلار قاتارلىقلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. 【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 كاربېنىن ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/0.25g، بوتۇلكا/0.5g.

ئازترېئونام (氨曲南, Aztreonam)

【باشقا نامى】 ئازاكتام (Azactam, 君刻单). 【ئاساسىي تەركىبى】 ئازترېئونام. 【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 يەككە ھالقىلىق β-لاكتام تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورا، كۆپ ساندىكى گرام مەنپىي ئوكسىگېن خۇمار

باكتېرىيىلەرگە نىسبەتەن باكتېرىيىگە قارشى يۇقىرى ئاكتىپچانلىققا ئىگە، يېشىل يىرىڭ تاپاچە باكتېرىيىسىدىن سىرت، بىر قىسىم ساختا يەككە سپورىلىق زەمبۇرۇغ ئۇرۇقدىشى ۋە ھەرىكەتسىز باكتېرىيىلەر ئۇرۇقدىشىغا نىسبەتەن باكتېرىيىگە قارشى تەسىرى بىر قەدەر ئاجىز، ئۇزۇمسىمان شارچە باكتېرىيە ئۇرۇقدىشى، زەنجىرسىمان شارچە باكتېرىيە ئۇرۇقدىشى قاتارلىق ئوكسىگېن خۇمار گرام مۇسبەت باكتېرىيە ھەمدە ئوكسىگېندىن قاقچۇچى باكتېرىيىلەرگە قارىتا باكتېرىيىگە قارشى ئاكتىپچانلىقى بولمايدۇ، بۇ دورىنى مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلغاندا سۈمۈرۈلۈشى تېز ھەم تولۇق بولىدۇ، مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنسا $1h \text{ } T_{max}$ ئەتراپىدا، ئاقسىل بىلەن بىرىكىش نىسبىتى $65\% \sim 40\%$ بولىدۇ ھەمدە بەدەنگە كەڭ تارقىلىدۇ، تەخمىنەن 70% ى ئەسلى پېتى سۈيىدۈكتىن چىقىرىلىدۇ، $1.5 \sim 2h \text{ } t_{1/2}$

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 بۇ دورىغا سەزگۈر گرام مەنپىي ئوكسىگېن خۇمار باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان سۈيىدۈك يولى يۇقۇملىنىش، تۆۋەنكى نەپەس يولى يۇقۇملىنىش، سېپتىسىمىيە، ئۆت نەيچىسى ۋە قورساق بوشلۇقى يۇقۇملىنىش، ئاياللار بۆلۈمىدىكى يۇقۇملىنىش، ئوپېراتسىيىدىن كېيىنكى يارا ئېغىزى ۋە كۆيۈك، يارا قاتارلىقلارنىڭ يۇقۇملىنىشىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ياكى مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. چوڭلارنىڭ ئادەتتىكى يۇقۇملىنىشىغا كۈنگە $1g \sim 0.5g$ ، ئوتتۇرا، ئېغىر دەرىجىدىكى يۇقۇملىنىشلارغا $2g$ غىچە كۆپەيتىلىپ، $8 \sim 12h$ تە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا كرېئاتىننىڭ چىقىرىلىش نىسبىتىگە ئاساسەن دورا بېرىش لايىھىسى بېكىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىنىش، قۇسۇش، ئىچ سۈرۈش ھەمدە تېرە ئاللىرگىيىلىك رېئاكسىيىسى كۆرۈلىدۇ، ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىش، قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش، پەرق ئېتىش قىيىن بولغان موكسىسمان باكتېرىيە خاراكتېرلىك ئىچ سۈرۈش، ئاشقازان - ئۇچەي قاناش، سويۇلۇشچان تېرە ياللۇغى، جىگەر - ئۆت سىستېمىسى زەخىملىنىش، مەركىزىي نېرۋا سىستېمىسى رېئاكسىيىسى ۋە مۇسكۇل ئاغرىش قاتارلىقلار ناھايىتى ئاز كۆرۈلىدۇ. مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلغاندا

يەرلىك ئورۇن يېقىمسىزلىنىش سېزىمى پەيدا بولىدۇ، ۋېنادىن دورا بېرىلسە قىسمەن چاغلاردا ۋېنا ياللۇغى كېلىپ چىقىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: سېفرادىن (头孢拉定)، مېترونىدازول (甲硝唑) بىلەن بىرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا نىسبەتەن ئاللىبىرگىيلىك رېئاكسىيە پەيدا بولغۇچىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ؛ ③ باشقىلار: زىيادە سەزگۈرلەر ۋە β -لاكتام تۈرىدىكى باشقا ئانتىبىيوتىك دورىلار ئاللىبىرگىيلىك رېئاكسىيە پەيدا قىلغۇچىلارغا، شۇنداقلا ھامىلىدارلار، بوۋاق ۋە گۆدەك بالىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 ئازاكتام ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/500mg.

§ 4 . ئامىنوگلىكوزىد تۈرىدىكى دورىلار

سپېكتىنومىتسىن (大观霉素, Spectinomycin)

【باشقا نامى】 تروبيتسىن (淋必治, Trobicin)، توگوپلۇس (高巴斯, Togoplus)، كىرىن (克利宁, Kirin)، 大观霉素.

【ئاساسىي تەركىبى】 سپېكتىنومىتسىن.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ئامىنوگلىكوزىد تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورا بولۇپ، گرام مۇسبەت ۋە مەنپىي باكتېرىيىلەرگە قارشى تەسىرگە ئىگە، ئەمما ئادەتتە تەسىرى بىرقەدەر ئاجىز بولىدۇ. ئاساسلىقى سۆزىنىك شارچە باكتېرىيىسىگە ئالاھىدە ئۈنۈم بېرىدۇ. ئىچكىندە سۈمۈرۈلمەيدۇ، مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنسا ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، $1h$ Tmax، $5h$ $t_{1/2}$ بولۇپ، ئاساسەن بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 مەزكۇر دورىغا سەزگۈر Neisseria سۆزىنىك شارچە باكتېرىيىسىدىن يۇقۇملىنىشتىن كېلىپ

چىقىدىغان ئەرلەردىكى ئۆتكۈر خاراكتېرلىك سۆزەك باكتېرىيىسى سۈيۈك يولى ياللۇغى ۋە تۈز ئۈچەي ياللۇغى، ئاياللاردىكى ئۆتكۈر خاراكتېرلىك بالىياتقۇ بويىنى ياللۇغى ۋە تۈز ئۈچەي ياللۇغىنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ. **【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】** مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، چوڭلارغا ھەرقېتىمدا 2g (5ml) ئىشلىتىلىدۇ، ئەگەر 4g (10ml) ئوكۇل قىلىشقا توغرا كەلسە، 10ml دورىنى ئايرىم-ئايرىم ھالدا ساغرا قىسمىنىڭ ئوڭ - سول ئىككى تەرىپىگە ئوكۇل قىلىش لازىم. **【ناچار تەسىرى】** ئوكۇل قىلىنغان ئورۇن ئاغرىش، يەلتاشما، باش قېپىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، تىترەش، قىزىش، سۈيۈك مىقدارى ئازىيىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: لىتسىيە ياسالمايلىرى بىلەن بىللە ئىشلەتكەندە، لىتسىيە ياسالمايىسىدىن زەھەرلىنىش كېلىپ چىقىدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: سىفىلىسنى داۋالاشقا مۇۋاپىق كەلمەيدۇ؛ مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، ۋېناغا ئوكۇل قىلىشقا بولمايدۇ. **【ياسالمايىسى ۋە ئۆلچىمى】** تروپىتسىن بېلگىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/2g. توگوپلۇس ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: بوتۇلكا/2g. كىرىن سىپرۇستا ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/2g.

نېتىلىمتىسىن

(奈替米星, Netilmicin)

【باشقا نامى】 نېترومىتسىن (力确兴, Netromycin)، 力克菌星. **【ئاساسىي تەركىبى】** نېتىلىمتىسىن سۇلفات (硫酸奈替米星). **【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】** ئامىنوگلىكوزىد تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورا بولۇپ، تۆۋەن قويۇقلۇقتا گرام مەنپىي باكتېرىيە ۋە ئۈزۈمسىمان شارچە باكتېرىيە، سۆزەك Neisseria شارچە باكتېرىيىسى قاتارلىق كېسەل پەيدا قىلغۇچى كۆپ خىل باكتېرىيىلەرنى ئۆلتۈرەلەيدۇ. مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلغاندا قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى

تۆۋەن بولىدۇ. $2.5h$ $t_{1/2}$ ، ئەمما دورا مىقدارى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. بەدەندە مېتابولىزىملىنىمايدۇ، ئاساسىي ئەزالار ۋە بەدەن سۈيۈقلۈقىغا كەڭ تارقىلىدۇ، ئەمما مېگە - يۇلۇن سۈيۈقلۈقى ۋە ئۆت سۈيۈقلۈقىدىكى قويۇقلۇقى بىرقەدەر تۆۋەن بولىدۇ. دورىنىڭ كۆپ قىسمى ئەسلى پېتى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان نەپەس سىستېمىسى، سۈيۈك يولى، كۆپىيىش سىستېمىسى قاتارلىقلارنىڭ يۇقۇملىنىشى ھەمدە تېرە، يۇمشاق توقۇلما، سۆڭەك، بوغۇم، زەخمىلەنگەن ئورۇن قاتارلىقلارنىڭ يۇقۇملىنىشىنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، ۋېناغا تېمىتىلىدۇ. چوڭلارغا كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $6mg \sim 4$ ، ھەر $8h$ تە بىر قېتىم ياكى ھەر $12h$ تە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ، ئېغىر يۇقۇملانغانلارغا كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $7.5mg$ غىچە كۆپەيتىشكە بولىدۇ. بالىلارغا كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $7.5mg \sim 6$ ، ھەر $8h$ تە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. يېڭى تۇغۇلغان بالىلارغا كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $6mg$ ھەر $12h$ تە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغان بىمارلارغا دورا بېرىش ئارىلىقىنى ئۇزارتىش ياكى دورا مىقدارىنى كېمەيتىش كېرەك. 【ناچار تەسىرى】 بۆرەك ۋە نېرۋىنى زەھەرلەيدۇ، بۆرەك فۇنكسىيىسى ۋە سەككىزىنچى جۈپ مېگە نېرۋىسىنى زەخمىلەندۈرىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا ياكى ئامىنوگلىكوزىد تۈرىدىكى باشقا دورىلارغا نىسبەتەن ئاللىبىرگىيىلىك رېئاكسىيە ۋە ئېغىر زەھەرلەش رېئاكسىيىسى پەيدا بولغۇچىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: بۇ دورىنى ئىشلەتكەندە بۆرەك فۇنكسىيىسى ۋە سەككىزىنچى جۈپ مېگە نېرۋىسى ئىقتىدارىنىڭ ئۆزگىرىشىنى يېقىندىن كۆزىتىپ تۇرۇش، يوشۇرۇن ھالدا نېرۋىنى زەھەرلەيدىغان ياكى بۆرەكنى زەھەرلەيدىغان باشقا دورىلار بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئىشلىتىشتىن ساقلىنىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 نېترومىتسىن بېلگىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى $50mg/2ml$ ، ھەر ئامپۇلى $200mg/2ml$.

يۇقىرى كۆتۈرۈلۈش تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ.
【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار:
 مەزكۇر دورا ياكى ماكرولىدېس تۈرىدىكى باشقا ئانتىبىيوتىك دورىلارغا
 زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: جىگەر
 فۇنكسىيەسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.
【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سۇمامېد كورىيىدە ئىشلەنگەن.
 كاپسۇلى: دانە/250mg ، تاختا/6 دانە؛ تابلېتى: تابلېت/125mg ،
 تابلېت/500mg ؛ قۇرۇتۇلغان شېكەرلىك قىيامى: 100mg/5ml ،
 200mg/5ml ، بوتۇلكا/20ml .

كلارىترومىتسىن (克拉霉素, Clarithromycin)

【باشقا نامى】 مېتىل ئېرىترومىتسىن (甲基红霉素) ،
 كلاسىد (克拉仙, Klacid) .

【ئاساسىي تەركىبى】 كلارىترومىتسىن .
【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 ئېرىترومىتسىننىڭ
 تۇغۇندىسى بولۇپ، گرام مۇسبەت باكتېرىيەگە قارشى ئاكتىپچانلىقى بىر
 قەدەر ياخشى، بەدەن سىرتىدىكى باكتېرىيەگە قارشى ئاكتىپچانلىقى
 ئېرىترومىتسىنغا ئوخشاپ كېتىدۇ. ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، بىئولوگىيەلىك
 پايدىلىنىش دەرىجىسى %60 كە يېتىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللەكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيەلەر
 كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان نەپەس سىستېمىسى يۇقۇملىنىش، بۇرۇن كاۋىكى
 ياللۇغى، ئوتتۇرا قۇلاق ياللۇغى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار كۈنىگە
 500 ~ 1000mg نى ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئاچ قورساق ئىچىدۇ؛ بالىلار
 كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 150mg نى ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ
 ئىچىدۇ؛ ھەر قېتىمدا 500mg ، كۈنىگە ئىككى قېتىم ۋەندىن تېمىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان - ئۈچەي يولى يېقىمىزلىنىش،
 كۆڭۈل ئېلىشىش، ھەزىم قىلىش ناچارلىشىش، قورساق ئاغرىش، قۇسۇش
 ۋە ئىچ سۈرۈش ئەڭ كۆپ كۆرۈلىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، باش ئاغرىش،

تەم سەزگۈسى نورمالسىزلىنىش ۋە جىگەردىكى ترانسئامىنازا (肝转氨酶) ۋاقىتلىق يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشلەرمۇ كۆرۈلىدۇ. بۇ دورىنى ئىچكەندە دورا ئەسۋىسى، يەلتاشما، Johnson يىغىندى ئالامەتلىرى قاتارلىق پەيدا بولۇشى مۇمكىن.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىدىغان ئەھۋاللار: ماکرولىدېس تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ؛ ② باشقىلار: جىگەر ئىقتىدارى زەخمىلەنگەنلەر، ئوتتۇرا، ئېغىر دەرىجىدىكى بۆرەك فۇنكسىيىسى زەخمىلەنگەنلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 كلاسىد ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/250mg، قاپ/8 تابلېت؛ تابلېت/500mg، قاپ/10 تابلېت.

ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. قۇرۇتۇلغان شېكەرلىك قىيامى، بوتۇلكا/1.5g/60ml؛ تابلېتى: تابلېت/250mg، قاپ/6 تابلېت، قاپ/8 تابلېت.

روكسترومىتسىن (罗红霉素, Roxithromycin)

【باشقا نامى】 رۇلىد (罗力得, Rulide)، رېنىتسىن (罗利宁, Renicin)، ماکرودېكس (迈克罗德, Makrodex)

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ئېرىترىترومىتسىننىڭ تۇغۇندىسى بولۇپ، باكتېرىيىگە قارشى دائىرىسى ۋە تەسىرى ئېرىترىترومىتسىن بىلەن ئوخشاش، ئىچكەندە ياخشى سۈمۈرۈلۈپ، بەدەنگە كەڭ تارقىلىدۇ، $t_{1/2}$ 16h گە يېتىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان نەپەس سىستېمىسى يۇقۇملىنىش، بۇرۇن كاۋىكى ياللۇغى، ئوتتۇرا قۇلاق ياللۇغى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ، سۈيۈك كۆپىيىش سىستېمىسى ۋە تېرە - يۇمشاق توقۇلمىلارنىڭ يۇقۇملىنىشىغىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار كۈنىگە

600mg ~ 300 نى ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىدۇ. بەدەن ئېغىرلىقى 23kg ~ 12 غىچە بولغان بالىلار ھەرقېتىمدا 50mg دىن كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىدۇ؛ 40kg ~ 20 غىچە بولغان بالىلار ھەرقېتىمدا 100mg دىن كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاساسلىقى يېنىك دەرىجىدىكى ئاشقازان - ئۈچەي يولى يېقىمىزلىنىش كۆرۈلىدۇ، ئەسۋە قاتارلىق ناچار تەسىرلەر ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالمايسى ۋە ئۆلچىمى】 رۇلىد فرانسىيىدە ئىشلەنگەن.

تابىلېت/50mg، تابىلېت/100mg، تابىلېت/150mg، تابىلېت/300mg، قاپ/10 تابىلېت، لەيلمە ياسالمايسى: خالتا/50mg، قاپ/6 خالتا. رېنىتسىن سلوۋېنىيىدە ئىشلەنگەن. تابىلېتى: تابىلېت/150mg، قاپ/6 تابىلېت، قاپ/10 تابىلېت.

ماكروئېكس ھىندونېزىيىدە ئىشلەنگەن. تابىلېتى: تابىلېت/150mg، قاپ/6 تابىلېت.

§ 6. كۇئىنولون تۈرىدىكى دورىلار

سىپروفلوكساتسىن

(环丙沙星, Ciprofloxacin)

【باشقا نامى】 سىفران (Cifran، 悉复欢)، تېمارىل

(特美力, Temaril)، سىپروبي (Ciprobay، 西普乐).

【ئاساسىي تەركىبى】 سىپروفلوكساتسىن لاكتات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 DNA ئايلانا ئېنزىمىنىڭ

DNA نىڭ ئاكتىپچانلىقىغا كۆرسىتىدىغان تەسىرىنى تورمۇزلاش ئارقىلىق باكتېرىيىلەرنى ئۆلتۈرۈش رولىغا ئىگە بولىدۇ. گرام مەنپىي تاياقچە باكتېرىيىگە بولغان سەزگۈرلۈكى يۇقىرى، گرام مۇسبەت شارچە باكتېرىيىسىنىڭ بۇ دورىغا بولغان سەزگۈرچانلىقى گرام مەنپىي تاياقچە باكتېرىيىسىگە يەتمەيدۇ. ئۈچەي شارچە باكتېرىيىسى، دورىغا چىداملىق

ئۈزۈمسىمان شارچە باكتېرىيىسى، تاق يادرولۇق ئاق قان ھۈجەيرىلىرىنى كۆپەيتكۈچى لىستې (利斯特) باكتېرىيىسى، (诺卡氏) Nocardio باكتېرىيە ئورۇقدىشى، بۇمانى (布马尼) ھەرىكەتسىز تاياقچە باكتېرىيىسى قاتارلىقلار بۇ دورىغا چىداملىق، بۇ دورىنى ئىچسە ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 4h ئەتراپىدا بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كېسەللىك پەيدا قىلغۇچى سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ھەرخىل سىستېمىلارنىڭ يۇقۇملىنىشى ۋە يەرلىك ئورۇننىڭ يۇقۇملىنىشىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 200mg دىن كۈنگە 2 ~ 3 قېتىم ۋېناغا تېمىتىلىدۇ. بۆرەك فۇنكسىيىسى نورمالسىزلارغا CLr غا ئاساسەن دورا مىقدارى تەڭشىلىدۇ؛ جىگەر فۇنكسىيىسى نورمالسىزلىققا قورساق سۈيى قوشۇلۇپ كەلگەن بىمارلارغا ئىشلىتىلىدىغان دورا مىقدارى 400mg غا يەتكۈزۈلىدۇ، كۈنگە كۆپ بولغاندا ئىككى قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. 500mg دىن كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىلىدۇ. ئەڭ يۇقىرى مىقدارى 750mg دىن كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىلىدۇ؛ سۆزەك شارچە باكتېرىيىسى خاراكتېرلىك سۈيدۈك يولى ياللۇغى بولسا 250mg بىر قېتىم ئىچىلىدۇ؛ تۆۋەنكى سۈيدۈك يولى يۇقۇملىنىش (ئەگەشمە كېسەللىك بولمىغان) بولسا 250mg دىن كۈنگە ئىككى قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە تولۇق بولمىغانلار (كرېئاتىننىڭ چىقىرىلىش نىسبىتى 20ml/min دىن تۆۋەنلەر)، جىگەر فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە تولۇق بولمىغان ھەم قورساق سۈيى قوشۇلۇپ كەلگەنلەرگە دائىملىق دورا مىقدارىنىڭ $1/2$ ئىشلىتىلىدۇ ھەمدە ھەر قېتىملىق دورا ئىشلىتىش ئارىلىقى 24h بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يەلتاشما، داغلىق دۆڭچە ئەسۋە، قورساق ئاغرىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئىچ سۈرۈش، قورساق كۆپۈش، مۈسكۈل ۋە ياكى بوغۇملار ئاغرىش، نېرۋا سىستېمىسى ئالامەتلىرىدىن، تارتىشىش، خىيالىي سېزىم، باش قېيىش، ئۇيقۇسىزلىق، ئۆزىنى مەستكە سېلىش، سېزىم نورمالسىزلىنىش، مېڭە ئىچكى بېسىمى ئۆرلەش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. نېرۋا خاراكتېرلىك سۇلۇق ئىششىق، زىيادە سەزگۈرلۈكتىن بولغان شوك، نۇرغا سەزگۈر تېرە ياللۇغى، قان تومۇر سۆسۈن دېغى، كۆپ شەكىللىك قىزىل داغ، Stevens — Johnson ۋە Lyell

يىغىندى ئالامەتلىرى، ئۆكچە پەي ياللۇغى ۋە ئۆكچە پىيى ئۇزۇلۇش، GPT، ALP ۋە بىلىرۇبىن ئۆرلەش، جىگەر ياللۇغى قاتارلىقلار ناھايىتى ئاز كۆرۈلىدۇ؛ ياشانغان بىمارلاردا ئۆتكۈر خاراكتېرلىك قايتما بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولماسلىقىنى پەيدا قىلىدىغانلىقى توغرىسىدا مەلۇماتلار بار.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ماشىنا مەشغۇلاتى بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار ۋە شوپۇرلاردا نېرۋا فۇنكسىيىسى قالايمىقانلىشىش خەتىرى پەيدا بولىدۇ؛ مۇسكۇلى كۈچسىزلەنگۈچىلەرگە ياكى تارتىش تارىخى بارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سىفران ھىندىستاندا ئىشلەنگەن. تابىلىتى: تابىلىت/250mg، قاپ/20 تابىلىت، ئوكۇلى، ھەر ئامپۇلى 200mg/100ml.

تېمارىل گېرمانىيەدە ئىشلەنگەن. تابىلىتى، 250mg ياكى تابىلىت/500mg، قاپ/10 تابىلىت، قاپ/20 تابىلىت؛ ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 200mg/100ml.

سىپرۇبىي ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. تابىلىتى: تابىلىت/100mg، تابىلىت/200mg، قاپ/6 تابىلىت، قاپ/12 تابىلىت؛ ئوكۇلى، ئامپۇل/20ml، ئامپۇل/40ml، بوتۇلكا/100ml، بوتۇلكا/200ml.

رۇفلوكساتىن (芦氟沙星, Rofloxacin)

【باشقا نامى】 چارى (卡力, Qari)

【ئاساسىي تەركىبى】 رۇفلوكساتىن ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ئۇزۇن ئۈنۈملۈك يېڭى

كۇئىنولون تۈرىدىكى دورا بولۇپ، ئوكسىگېنغا ئېھتىياجلىق گرام مۇسبەت باكتېرىيە، گرام مەنپىي باكتېرىيە، بولۇپمۇ سۈيۈك يولى ۋە نەپەس يولى يۇقۇملىنىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان كېسەللىك باكتېرىيىسىگە بولغان تەسىرى ناھايىتى كۈچلۈك بولىدۇ. $t_{1/2}$ تەخمىنەن 3.5h.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان تۆۋەنكى نەپەس يولى ۋە سۈيۈك يولى

يۇقۇملىنىشنى دۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كۈنگە بىر قېتىملا ئىشلىتىلىدۇ. تۇنجى كۈنى 400mg نى بىر قېتىمدا ئىچىپ، ئىككىنچى كۈنىدىن باشلاپ كۈنگە 200mg دىن ئىچىلىدۇ. داۋالاش مۇددىتى يۇقۇملىنىشنىڭ ئېغىرلىق دەرىجىسى، كېسەللىك ئەھۋالى ۋە باكتېرىيىنىڭ بەدەندىكى ئەھۋالىغا قاراپ تەڭشىلىدۇ، ياش قۇرامىغا يەتكەن بىمارلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 قورساق ئاغرىش، كۆڭۈل ئېلىش، ھەزىم قىلىش ناچارلىشىش، ئىچ سۈرۈش، قۇسۇش، باش ئاغرىش، نېرۋا زىيادە سېزىمچانلىشىش، تەشۋىشلىنىش، باش قېيىش، ئۇيقۇ توسقۇنلۇققا ئۇچراش، تىترەش، ئەسۋە، يەلتاشما، قىزىل داغ، تىل ۋە ئاۋاز قاپقىقى سۇلۇق ئىششش، نەپەس قىيىنلىشىش، تۆۋەن قان بېسىمى، شوڭ قاتارلىقلار پەيدا بولۇشى مۇمكىن. ئېغىز قۇرۇش، قورساق كۆپۈش، سېزىم نورمالسىزلىنىش، نېرۋىسى چېچىلىش، خىيالىي سېزىم پەيدا بولۇش، قۇلاق غوغۇلداش، تەرلەش، مۇسكۇللار ئاغرىش ۋە نۇرغا سەزگۈرچانلىق ئېشىش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 مەزكۇر دورا ياكى كۇئۇنولون تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلارغا، تۇتقاق كېسەل ياكى تارتىشش تارىخى بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ھامىلدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار، بالىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. بۇ تۈردىكى دورىلارنى ئىشلىتىپ مۇسكۇل زەخمىلىنىش كېلىپ چىققانلارغا ئىشلەتمەسلىك لازىم.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 چارى ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىت/200mg، قاپ/6 تابلىت، قاپ/2 تابلىت.

ئوفلوكساتسین (氧氟沙星, ofloxacin)

【باشقا نامى】 تارىۋىد (泰利必妥, Tarivid)

【ئاساسىي تەركىبى】 ئوفلوكساتسین

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 گرام مۇسبەت باكتېرىيە، مەنپىي باكتېرىيە توپىغا قارشى كەڭ تەسىرلىك رولى بار. بولۇپمۇ ئامپىتسىللىنغا چىداملىق سۆزەك شارچە باكتېرىيىسى، گېنتامىتسىنغا چىداملىق بېشىل يىرىك تاياقچە باكتېرىيىسى، ھەزىم زەنجىرسىمان شارچە باكتېرىيە ئۇرۇقدىشى قاتارلىقلارغا ياخشى ئۈنۈم بېرىدۇ. ئىچكىدە سۈمۈرۈلۈشى تېز ھەم تولۇق بولۇپ، بەدەنگە كەڭ تارقىلىدۇ، ئاز قىسمى مېتابولىزىملىنىپ، ئاساسەن ئەسلى پېتى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ،
 $t_{1/2} \sim 6 \sim 7h$

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان سىستېمىلار ۋە يەرلىك ئورۇننىڭ يۇقۇملىنىشىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئىچىلىدۇ ياكى ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، كۈنگە 300 ~ 600mg، 2 ~ 3 قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئىچ سۈرۈش، قورساق ئاغرىش، باش ئاغرىش، باش قېيىش، ئۇيقۇسىزلىق، ئەسۋە چىقىش، قىچىشىش، ترانسئامىنازا قىسقا مۇددەتلىك ئۇرلەش، ئەتراپ قان رايى ئۆزگىرىش ۋە تېرىنىڭ نۇرغا سەزگۈرلۈك رېئاكسىيىسى قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، دورا توختىتىلغاندىن كېيىن ھەممىسى يوقاپ كېتىدۇ.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 تارىۋىد ياپونىيىدە ئىشلەنگەن: نېپىز پوستىلىق تابلېتى، تابلېت/100mg، تاхта/10 تابلېت، قاپ/2 تاختا، قاپ/10 تاختا، تابلېت/200mg، تاختا/12 تابلېت، تاختا/6 تابلېت، قاپ/1 تاختا، ئوكۇلى، ھەر بوتۇلكىسى 200mg/100ml.

لېۋوفلوكساتسىن (左氧氟沙星, Levofloxacin)

【باشقا نامى】 كراۋىت (Cravit, 可乐必妥).

【ئاساسىي تەركىبى】 لېۋوفلوكساتسىن

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 ئوفلوكساتسىن (氧氟沙星)

نىڭ ئۈنۈملۈك تەركىبى لېۋوفلوكساتسىن. تەسىر قىلىش مېخانىزمى ۋە باكتېرىيەگە قارشى تەسىرى ئوفلوكساتسىن بىلەن ئوخشاش، ئەمما باكتېرىيەگە قارشى تەسىرى ئوفلوكساتسىندىن كۈچلۈك، ئىچكىدە تېز ھەم تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ. $2h \text{ T}_{\max}$ بولۇپ، بەدەنگە تارقىلىشى كەڭ، توقۇلمىلار ۋە بەدەن سۇيۇقلۇقىدىكى قويۇقلۇقى يۇقىرى بولىدۇ. بەدەندە مېتابولىزىملىنىمايدۇ، 85% دورا ئەسلى پېتى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيەلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان سىستېمىلار ۋە يەرلىك ئورۇننىڭ يۇقۇملىنىشىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 100mg دىن كۈنگە 3 ~ 2 قېتىم ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئوفلوكساتسىننىڭ ئوخشاش.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 بۆرەك فۇنكسىيەسى ئېغىر دەرىجىدە تولۇق بولمىغانلار، تۇتاقلىق كېسەلگە گىرىپتار بولغان ياكى تۇتاقلىق كېسەل تارىخى بارلار، ياشانغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 كراۋىت ياپونىيىدە ئىشلەنگەن.

تابلېتى: تابلېت/100mg، تاختا/10 تابلېت، قاپ/10 تاختا.

سپارفلوكساتسىن (司帕沙星, Sparfloxacin)

【باشقا نامى】 سپارا (Spara, 司巴乐), 司巴沙星.

【ئاساسىي تەركىبى】 سپارفلوكساتسىن

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 3 - ئەۋلاد كۈئىنولون

تۈرىدىكى يېڭى ئانتىبىيوتىك دورا بولۇپ، باكتېرىيىگە قارشى دائىرىسى كەڭ، گرام مەنپىي تاياقچە باكتېرىيە، گرام مۇسبەت باكتېرىيە، ھەربىي قىسىم باكتېرىيىسى، خلامىدىيە، مىكوپلازمىلارغا قارشى تەسىرى كۈچلۈك، ئوكسىگېندىن قاپقۇچى باكتېرىيىگە قارشى تەسىرى ئوخشاش تۈردىكى باشقا دورىلاردىن كۈچلۈك، كۆپ خىل دورىغا چىداملىق باكتېرىيىلەرگە قارىتا كۈچلۈك ئاكتىپچانلىققا ئىگە. ئوتتۇرا ئۈنۈملۈك باكتېرىيىگە قارشى دورا، $t_{1/2}$ 19.2h، ئاساسەن ئۆت نەپچىسى ۋە سۈيدۈك يولى ئارقىلىق سىرتقا چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ھەرخىل دائىم ئۇچرايدىغان كېسەل قوزغاتقۇچى باكتېرىيە، ئوكسىگېندىن قاقچۇچى باكتېرىيە، خلامىدىيە ۋە مىكوپلازمىلار كەلتۈرۈپ چىقارغان ھەرخىل يۇقۇملىنىشلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار كۈنىگە 300mg ~ 200 نى 2 ~ 1 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىدۇ، داۋالاش مۇددىتى 14 ~ 7 كۈن بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 فلۇئوروكۋىنولون (氟硅诺酮) تۈرىدىكى باكتېرىيىگە قارشى باشقا دورىلارنىڭكىگە ئوخشاش.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 سپارا ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: 100mg/قاپ، 6 تابلېت.

لومېفلوكساتسىن

(洛美沙星, Lomefloxacin)

【باشقا نامى】 ماخاكۇئىن (洛美星, Mahaquin)

ماكساكۇئىن (美西肯, Maxaquin)، 洛威.

【ئاساسىي تەركىبى】 لومېفلوكساتسىن ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 گرام مۇسبەت باكتېرىيە ۋە

گرام مەنپىي باكتېرىيىلەرگە قارشى كۈچلۈك ئاكتىپچانلىققا ئىگە، بۇ دورىنىڭ باكتېرىيىگە قارشى كۈچلۈكلۈك دەرىجىسى ئوفلوكساتسىنغا ئوخشاپ كېتىدۇ. تېز ۋە تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ، $t_{1/2}$ 8h، بەدەنگە كەڭ تارقىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان سىستېمىلار يۇقۇملىنىشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار كۈنگە 0.6g نى ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىدۇ، سۈيۈك يولى يۇقۇملانغانلار كۈنگە بىر قېتىم، ھەر قېتىمدا 400mg ئىچىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاساسلىقى كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، باش سەل - پەل ئاغرىشلار كۆرۈلىدۇ، ئەسۋە، تېرە قىچىش قاتارلىقلارمۇ پەيدا بولىدۇ، GPT ۋە قاندىكى كرىئاتىننى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈش ئاز كۆرۈلىدۇ. ئادەتتە كۆرۈلىدىغان ئالامەتلەر يېنىك بولۇپ، دورا توختىتىلغاندىن كېيىن نورماللىشىدۇ.

【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 كۈنۈنلۈك تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەرگە، بالىلار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ماخاكۇئىن ھىندىستاندا ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/400mg، قاپ/40 تابلىت.

ماكساكۇئىن فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىت/400mg، قاپ/3 تابلىت، قاپ/5 تابلىت.

فلېروكساتسىن (氟罗沙星, Fleroxacin)

【باشقا نامى】 多氟哌酸، 天方罗欣，多氟沙星 (麦佳乐杏, Megalocin)

【ئاساسىي تەركىبى】 فلېروكساتسىن.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 گرام مۇسبەت، مەنپىي باكتېرىيىلەرگە قارشى كۈچلۈك تەسىرگە ئىگە. ئىچكەندە ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، $t_{1/2}$ 10h، بىئولوگىيىلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى %90 بولۇپ، تەخمىنەن %60 دورا ئەسلى يېتى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سەزگۈر باكتېرىيىلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان سىستېمىلارنىڭ ۋە تېرە، يۇمشاق توقۇلمىلارنىڭ يۇقۇملىنىشىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ھەر قېتىمدا 300mg ~ 200mg دىن كۈندە بىر قېتىم ئىچىدۇ.
 【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇشلار دائىم كۆرۈلىدۇ. ئەسۋە چىقىش، قىچىش، باش قېيىش، ئۇيقۇسىزلىق ۋە ALT، BUN، AST يۇقىرىلاش قاتارلىقلار پەيدا بولىدۇ. ئەمما ناچار تەسىرى يېنىك بولۇپ، دورا توختاتقاندىن كېيىن يوقىلىدۇ.
 【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 كۈنۈنلۈك تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەر، بالىلار، ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.
 【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 مېگالوتىن ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/100mg، قاپ/10 تابلېت.

§ 7 . باشقا ئانتىبىيوتىك دورىلار

ۋانكومىتىسىن (万古霉素, Vancomycin)

【باشقا نامى】 ۋانكوتىن (Vancocin، 稳可信)
 【ئاساسىي تەركىبى】 ۋانكومىتىسىن ھىدروخلورىد.
 【فارماكوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 پولىپېپتىدلىق ئانتىبىيوتىك دورا بولۇپ، باكتېرىيە ھۈجەيرىسى دىۋارىدىكى ئاقسىلنىڭ سىنتېزلىنىشىنى تورمۇزلاش ئارقىلىق، باكتېرىيىنى تېز سۈرئەتتە ئۆلتۈرۈش رولىنى ئۆتىدۇ، ھەر خىل گرام مۇسبەت باكتېرىيىلەرگە قارشى ئاكتىپچانلىقى كۈچلۈك، MRSA ۋە MRSE ھەمدە ئۇچەي شارچە باكتېرىيىسىگە بولغان سەزگۈرچانلىقى يۇقىرى، گرام مەنپىي باكتېرىيىگە قارشى ئاكتىپچانلىقى يوق. بەدەنگە كەڭ تارقىلىدۇ، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 6h بولۇپ، بەدەندە ناھايىتى ئاز مېتابولىزىملىنىدۇ. ئاساسەن ئەسلى پېتى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى 55%.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 گرام مۇسبەت باكتېرىيىدىن يۇقۇلمىنىشقا ئىشلىتىلىدۇ، بولۇپمۇ MRSA، MRSE ۋە

ئۈچەي شارچە باكتېرىيىسىدىن بولغان يۇقۇملانغانلارغا مۇۋاپىق كېلىدۇ. **【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】** ۋېناغا تېمىتىلىدۇ. چوڭلارغا ھەرقېتىمدا 0.5g دىن كۈنگە 4 ~ 2 قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. بالىلارغا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 30mg ~ 15 دىن 3 ~ 2 قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئەسۋە چىقىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، ۋېنا ياللۇغى قاتارلىقلار ئاز كۆرۈلىدۇ، ۋېناغا تېمىتىش بەك تېز بولۇپ كەتسە، پۈتۈن بەدەن قىزىرىپ چىقىدۇ. قۇلاق غوغۇلداش، ئاڭلاش ئىقتىدارى چېكىنىش، بۆرەك فۇنكسىيىسى زەخىملىنىش، ئاق قان دانچىلىرى ۋاقىتلىق تۆۋەنلەش، GPT يۇقىرىلاش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 بۆرەك ئىقتىدارى تولۇق بولمىغانلار ۋە ياشانغان بىمارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش، دورا ئىشلىتىۋاتقان مەزگىلدە بۆرەك فۇنكسىيىسى ۋە ئاڭلاش ئىقتىدارىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇرۇش ھەمدە دورا مىقدارىنى تەڭشەپ تۇرۇشقا دېققەت قىلىش لازىم. ۋېناغا ئۆكۈل قىلىش بىلەن بىرگە ناركوز قىلغۇچى دورىلارنى ئىشلەتكەندە تۆۋەن قان بېسىمى، يۈز قىسمى قىزىرىش، يىلتاشما ۋە قىچىشىش قاتارلىقلار پەيدا بولۇشى مۇمكىن.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ۋانكوتسىن ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئۆكۈلى: ئامپۇل/500mg.

كليندامىتسىن

(克林霉素, Clindamycin)

【باشقا نامى】 氣洁霉素, 氣林可霉素, دالاتسن C (特丽仙 C, Dalacin C)

【ئاساسىي تەركىبى】 كليندامىتسىن

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا

لىنكوسىتسىن (林可霉素) نىڭ تۇغۇندىسى بولۇپ، باكتېرىيىگە قارشى دائىرىسى لىنكوسىتسىن بىلەن ئوخشاش، ئەمما باكتېرىيىگە قارشى تەسىرى لىنكوسىتسىندىن 8 ~ 4 ھەسسە كۈچلۈك، ئوكسىگېندىن قاقچۇچى باكتېرىيىگە قارشى تەسىرى تېخىمۇ كۈچلۈك بولىدۇ، ئىچكەندە ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، جىگەردە مېتالزىملىنىدۇ، سۆڭەك توقۇلمىلىرىغا

تارقىلىشى يۇقىرى.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئالتۇن رەڭ ئۈزۈمسىمان شارچە باكتېرىيە، ئوكسىگېننىڭ قاقچۇچى باكتېرىيە ۋە سەزگۈر باكتېرىيەلەر كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئېغىر يۇقۇملانغانلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ھەر قېتىمدا 1.50mg دىن ھەر 6h تە بىر قېتىم ئىچىدۇ؛ مۇسكۇلغا ۋە ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندا، چوڭلارغا كۈنگە 600 ~ 1200mg مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندا 1200mg دىن ئاشۇرۇۋېتىلمەيدۇ، 3 ~ 4 قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ، بالىلارغا كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 8 ~ 16mg، 3 ~ 4 قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان - ئۈچەي رېئاكسىيىسى دائىم كۆرۈلىدۇ، ئاللىبىرگىيلىك رېئاكسىيە ۋە قان زەردايىدىكى ترانسئامىناز ئۆرلەش قاتارلىقلار تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 دالاتىن بېلگىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/150mg. قاپ/12 دانە، قاپ/100 دانە؛ ئوكۇلى: 150mg/ml، ئامپۇل/2ml.

8 § . تۈبېركۇلوزغا قارشى دورىلار

پازىنىئازىد

(帕司烟肼, pasiniazid)

【باشقا نامى】 دىپازىك (Dipasic)، 力排肺疾，结核清， ئىزونيئازىد ئامىنو سالتىسلات (对氨基水杨酸异烟肼).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئىزونيئازىد ئامىنو سالتىسلات .

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】

ئىزونيئازىد (异烟肼) بىلەن پارا ئامىنو سالتىسلات (对氨基水杨酸) نى خىمىيىلىك رېئاكسىيەلەشتۈرۈش ئارقىلىق سىنتېزلەنگەن تۈبېركۇلوزغا قارشى دورا. پارا ئامىنو سالتىسلات ئىزونيئازىدنىڭ ئاتسېتىللىشىنى تۈرمۈزلەپ، دورىنىڭ ئۈنۈمىنى كۈچەيتىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ھەرخىل تۈبېركۇلوزنى

داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار بىر قېتىمدا 200mg دىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىدۇ ياكى دوختۇرنىڭ كۆرسەتمىسى بويىچە ئىشلىتىدۇ، بالىلارغا كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 40mg ~ 20 ئىشلىتىلىدۇ. ئۇدا ئۈچ ئاي ئىچىدە بىر داۋالاش كۇرسى ھېسابلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش قېيىش، باش ئاغرىش، كۆپ ئورۇندا پەيدا بولىدىغان نېرۋا ياللۇغى، تېرە رېئاكسىيىسى، سېرىقلىق چۈشۈش، قىزىل داغلىق بۆرە چاقىسىغا ئوخشايدىغان يىغىندى ئالامەتلەر، قەۋزىيەت قاتارلىقلارنى پەيدا قىلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 دورا ئىشلىتىۋاتقان مەزگىلدە جىگەر فۇنكسىيىسىنى تەكشۈرتۈپ تۇرۇش، جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغۇچىلار، روھىي كېسەللەر ۋە تۇتاق كېسەللىك بارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 دىپازىك شۋېتسارىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: 100mg/تابلىت.

رىفاتېر

(卫非特, Rifater)

【ئاساسىي تەركىبى】 ھەربىر تال تابلىتىدا 120mg رېفامپىتسىن (利福平)، 80mg ئىزونيئازىد (异烟肼)، 250mg ئالدىنامىد (吡嗪酰胺) بار.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ئۈچ تۈرلۈك تەركىبىنىڭ ھەممىسى باكتېرىيە ئۆلتۈرگۈچى تۈبېركۇلوزغا قارشى دورا. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللەكلەر】 تۈبېركۇلوز كېسەللىكى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ، تۈبېركۇلوزنى قىسقا مۇددەتلىك خىمىيىلىك داۋالاشقا چاغدىكى كۈچەيتىش مەزگىلىگە ئىشلىتىش خۇۋاپىق كېلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 بەدەن ئېغىرلىقى 39kg ~ 30 غىچە بولغانلار ئۈچ تال، 49kg ~ 40 غىچە بولغانلار 4 تال ئىچىدۇ؛ 50kg دىن يۇقىرىلار كۈنگە بىر قېتىم، تاماقتىن

1~2h ئىلگىرى بەش تال ئىچىدۇ، ئادەتتە ئىككى ئاي بىر داۋالاش كۇرسى قىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ناچار تەسىرى ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ، ئاساسلىقى جىگەرنى زەھەرلەش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، قورساق ئاغرىش، ئەتراپ نېرۋا ياللۇغى، سېزىم نورمالسىزلىنىش، مۇسكۇل كۈچى چېكىنىش، ئۇيۇشۇش ۋە ئاغرىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. 【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 رىفامپىتسىن، ئىزونيئازىد، ئالدىنامىدلارنىڭكىگە ئوخشاش.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 رىفاتېر ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/450mg، قاپ/60 تابلىت.

رىفنا

(卫非宁, Rifinah)

【ئاساسىي تەركىبى】 رىفنا TM150 نىڭ ھەربىر تال تابلىتىدا 150mg رىفامپىتسىن، 100mg ئىزونيئازىد بولىدۇ؛ رىفنا TM300 نىڭ ھەربىر تال تابلىتىدا 300mg رىفامپىتسىن، 150mg ئىزونيئازىد بار.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 رىفاتېرغا قاراك.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ھەرخىل تۈپىر كۈلۈز كېسىلىنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 تاماقتىن 30min بۇرۇن ياكى تاماقتىن 2h كېيىن كۈندە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ. بەدەن ئېغىرلىقى 50kg دىن تۆۋەنلەر كىچىك دوزىلىق تابلىتتىن ئۈچ تال ئىچىدۇ؛ 50kg دىن يۇقىرىلار چوڭ دوزىلىق تابلىتتىن ئۈچ تال ئىچىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يېنىك، ئاساسلىقى جىگەرگە بولغان زەھەرچانلىقى يۇقىرى، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، قورساق ئاغرىش، ئەتراپ نېرۋا ياللۇغى، سېزىم نورمالسىزلىنىش، مۇسكۇل كۈچى چېكىنىش، ئۇيۇشۇش ۋە ئاغرىش قاتارلىقلار.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ئوزۇقلىنىش ناچارلاشقانلار، نېرۋا كېسەللىك ئۆزگىرىشىگە دۇچار بولغان كىشىلەر ۋە ياش - ئۆسمۈر بىمارلارغا ۋىتامىن B₆ قوشۇپ ئىشلىتىش تەۋسىيە قىلىنىدۇ.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 رىفنا ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن.
تابلىتى: تابلىت/250mg ، قاپ/60 تابلىت؛ تابلىت/450mg ،
قاپ/60 تابلىت.

9 § . زەمبۇرۇغقا قارشى دورىلار

فلۇكونازول (氟康唑, Fluconazole)

【باشقا نامى】 دىفلۇكان (大扶康, Diflucan)
مېدوفلۇكون (麦道氟康, Medoflucon) ، سىسكان (Syscan).
【ئاساسىي تەركىبى】 فلۇكونازول.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 تىرنىازول (三唑) تۈرىدىكى
زەمبۇرۇغقا قارشى دورا بولۇپ، زەمبۇرۇغ ھۈجەيرە پەردىسى ئېھتىياجلىق
بولغان ستېرول (甾醇) نى تۈرمۈزلاش ئارقىلىق، پەردىنىڭ فۇنكسىيىسىگە
تەسىر كۆرسىتىپ زەمبۇرۇغنى ئۆلتۈرىدۇ. بۇ دورىنىڭ ھەرخىل
زەمبۇرۇغقا قارشى كۈچى بىرقەدەر كۈچلۈك، مەزكۇر دورىنى ئىچىشكە
ياكى ۋېنادىن بېرىشكە بولىدۇ. ئىچكەندە بىئولوگىيىلىك پايدىلىنىش
دەرىجىسى %90 دىن يۇقىرى بولىدۇ، $1h$ Tmax ئەتراپىدا، $30h$ $t_{1/2}$. بەدەن
سۈيۈقلۈكىگە كەڭ تارقىلىپ، بەدەندە مېتابولىزىملايدۇ، ئاساسەن ئەسلى
يېتى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 پۈتۈن بەدەنلىك
تەسۋىسمان زەمبۇرۇغ كېسلى، دائىرىلىك يوشۇرۇن شارچە باكتېرىيە
كېسلى، شىلىق پەردە تەسۋىسمان زەمبۇرۇغ كېسلى، ئۆتكۈر
خاراكتېرلىك ياكى قايتا قوزغىلىشچان جىنسىي يول تەسۋىسمان زەمبۇرۇغ
كېسلى، تېرە زەمبۇرۇغ كېسلى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ، خىمىيىلىك
داۋالاش ياكى رادىئو ئاكتىپلىق داۋالاش ئېلىپ بېرىلىۋاتقان زەمبۇرۇغدىن
ئوڭاي يۇقۇملىنىدىغان ئاق قان كېسلى، بىمارلىرى ۋە باشقا يامان سۈپەتلىك
ئۆسمىگە گىرىپتار بولغان بىمارلارغا بۇ دورىنى ئالدىنى ئېلىش خاراكتېرىدە
ئىشلەتسە بولىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كۈنىگە 200~400mg بىر

قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. داۋالاش مۇددىتى دورا ئىشلىتىلگەندىن كېيىنكى كلىنىكىلىق ۋە مىكولوگىيىلىك رېئاكسىيىگە ئاساسەن بېكىتىلىدۇ، ئەمما يوشۇرۇن شارچە باكتېرىيە خاراكتېرلىك مېخ پەردە ياللۇغغا نىسبەتەن داۋالاش مۇددىتى ئادەتتە ئاز بولغاندا 8 ~ 6 ھەپتە بولىدۇ. شىللىق پەردىنىڭ زەمبۇرۇغدىن يۇقۇملىنىشىغا كۈنگە بىر قەدەر تۆۋەن دوزىدا دورا بېرىلىدۇ (50mg). ۋېنادىن دورا بېرىش مىقدارى ئىچىش مىقدارى بىلەن ئوخشاش، ياشانغان ھەم بۆرەك فۇنكسىيىسى نورمالسىزلانغان بىمارلارغا بۆرەك فۇنكسىيىسىنىڭ زەخىملىنىش دەرىجىسىگە قاراپ دورا بېرىش لايىھىسى تەشكىللىنىدۇ. بۇ دورا ئادەتتە بالىلارغا ئىشلىتىلمەيدۇ، ئەگەر زۆرۈر تېپىلغاندا كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 2mg بويىچە بېرىلىدۇ، چوڭقۇر قىسىمنىڭ زەمبۇرۇغدىن يۇقۇملىنىشىغا كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 6~3mg دىن دورا بېرىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، قورساق ئاغرىش، ئىچ سۈرۈش، ئەسۋە چىقىش قاتارلىقلار دائىم كۆرۈلىدۇ؛ جىگەر، بۆرەك ۋە قان ياساش ئىقتىدارى زەخىملىنىش قاتارلىقلار تاسادىپىي كۆرۈلىدۇ. 【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: فلۇكونازول ۋە باشقا ئازول (唑) تۈرىدىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالما ۋە ئۆلچىمى】 سىسكان ھىندىستاندا ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/100mg، قاپ/8 دانە، دانە/150mg، قاپ/1 دانە، قاپ/4 دانە؛ ئوكۇلى: ھەر بوتۇلكىسى 100mg/50ml، ھەر بوتۇلكىسى 200mg/100ml.

دىغلۇكان فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 2mg/ml، ھەر بوتۇلكىسى 100mg/50ml، ھەر بوتۇلكىسى 200mg/100ml.

مېدوفلۇكون سىپرۇستا ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/50mg، دانە/150mg، قاپ/7 دانە.

ئىتراكونازول

(伊曲康唑, Itraconazole)

【باشقا نامى】 سپورانوكس (斯皮仁诺, Sporanox).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئىتراكونازول

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 چوڭقۇر قىسىم ۋە يۈزەكى

قىسىمىدىكى زەمبۇرۇغلارنىڭ ھەممىسىگە قارشى تەسىرگە ئىگە بولۇپ،
باكتېرىيىگە قارشى تەسىرى كېتوكونازول (酮康唑) غا ئوخشاپ كېتىدۇ،
ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، بەدەنگە كەڭ تارقىلىدۇ. $t_{1/2}$ 17~24h.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاياللار سىرتقى جىنسىي

ئەزاسى ۋە جىنسىي يول تەسۋىسىمان زەمبۇرۇغ كېسىلى، ئالچىپار
تەمرەتكە، تېرە زەمبۇرۇغ كېسىلى، زەمبۇرۇغلۇق مۇڭگۈز پەردە ياللۇغى
ۋە ئېغىز بوشلۇقى تەسۋىسىمان زەمبۇرۇغ كېسىلى، تىرناق زەمبۇرۇغ
كېسىلى، سىستېمىلىق (پۈتۈن بەدەنلىك) زەمبۇرۇغدىن يۇقۇلمىش ۋە
باشقا كەم ئۇچرايدىغان ھەرخىل سىستېمىلىق ياكى ئىسسىق بەلۋاغ
زەمبۇرۇغ كېسىلىگە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 200mg ~ 100دىن كۈندە

بىر قېتىم ئىچىلىدۇ، ئۈچ ئاي بىر داۋالاش كۇرسى قىلىنىدۇ. كۈنگە
ئىككى قېتىم، ھەر قېتىمدا 200mg دىن ئۇدا يەتتە كۈن ئىشلىتىپ، 21
كۈن توختاتقاندىن كېيىن، 2 - داۋالاش باسقۇچىنى ئېلىپ بېرىشقا
بولىدۇ، يۇقۇملانغان ئورۇنغا قاراپ 3 ~ 2 داۋالاش كۇرسىغىچە دورا
ئىچىشكە بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئىشتىھاسىزلىق، كۆڭۈل ئېلىش، قورساق

ئاغرىش ۋە قەۋزىيەت دائىم كۆرۈلىدۇ، باش ئاغرىش، ترانسئامىنازا قايتما
خاراكتېرلىك يۇقىرىلاش، ھەيز قالايمىقانلىشىش، باش قېيىش ۋە
ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە بىر قەدەر ئاز كۆرۈلىدۇ، ئەتراپ نېرۋىلارنىڭ
كېسەللىك ئۆزگىرىشى ۋە Stevens — Johnson يىغىندى ئالامەتلىرى ئاندا
- ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار:

بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر ۋە ھامىلىدار ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

② باشقىلار: بالىلار، ھامىلىدارلار ۋە بالا ئېمىتىش مەزگىلىدىكى ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ئاشقازان كىسلاتاسىنىڭ تۆۋەنلىشى بۇ دورىنىڭ سۈمۈرۈلۈشىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ؛ كىسلاتاغا قارشى دورا ئىشلىتىلىۋاتقان بىمارلار بۇ دورىنى ئىشلىتىپ ئاز بولغاندىمۇ 2h ئۆتكەندىن كېيىن ئاندىن كىسلاتاغا قارشى دورىلارنى ئىچىش لازىم. ئۇدا بىر ئايدىن ئارتۇق دورا ئىشلەتكەنلەر ۋە داۋالاش جەريانىدا ئىشتىھاسىزلىق، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، چارچاش، قورساق ئاغرىش ياكى قان سېىش كۆرۈلگەنلەرگە جىگەر فۇنكسىيىسىنى تەكشۈرتۈش تەشەببۇس قىلىنىدۇ؛ ئەگەر جىگەر فۇنكسىيىسى نورمال بولمىسا، دورا ئىشلىتىشنى توختىتىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سپورانوكس بېلگىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/100mg، قاپ/4 دانە، قاپ/15 دانە.

ئامفوتېرىتسىن B (两性霉素 B, Amphotericin B)

【باشقا نامى】 فۇنگىزون (庐山霉素, Fungizone).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئامفوتېرىتسىن B

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 چوڭقۇر ئورۇندىكى زەمبۇرۇققا قارشى ئانتىبىيوتىك دورا بولۇپ، دائىم ئۇچرايدىغان كۆپ ساندىكى كېسەللەندۈرگۈچى زەمبۇرۇققا قارشى بىر قەدەر كۈچلۈك تەسىرگە ئىگە، ئېچىتقۇ زەمبۇرۇغى بۇ دورىغا مەلۇم دەرىجىدە چىداملىق، تېرە ۋە چاچ تەمرەتكە زەمبۇرۇغىنىڭ كۆپىنچىسى بۇ دورىغا چىداملىق، ئىچكىدە ياخشى سۈمۈرۈلمەيدۇ، دورىنىڭ قان زەردايدىكى قويۇقلۇقى تۆۋەن بولىدۇ، بەدەندىكى كۆپ قىسىم توقۇلما ۋە بەدەن سۇيۇقلۇقىغا تارقىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللەكلەر】 ئاساسلىقى چوڭقۇر ئورۇندىكى زەمبۇرۇغ بىلەن يۇقۇملىنىشنى ۋە باشقا زەمبۇرۇغلار پەيدا قىلغان پۈتۈن بەدەنگە تارقىلىش تېپلىق زەمبۇرۇغ كېسەلىنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا تېمىتىلىدۇ.

دەسلەپىدە كۈندە بىر قېتىم 5mg ~ 1، 6 ~ 5 سائەتتە ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، سۇيۇقلۇق بەرگەندىن كېيىنكى رېئاكسىيىسىگە قاراپ، 2 - كۈنى 5mg كۆپەيتىلىدۇ ياكى ئالدىنقى كۈندىكى دورا مىقدارى ساقلىنىدۇ، يەنى ھەركۈنى ياكى كۈن ئاتلاپ 5mg دىن كۆپەيتىپ، تاكى كۈنىگە 50mg ~ 30 غىچە داۋاملاشتۇرغاندىن كېيىن مۇشۇ مىقدارنى ساقلاپ دورا ئىشلىتىلىدۇ، چوڭقۇر قىسمىدىكى يوشۇرۇن شارچە باكتېرىيىدىن يۇقۇملىنىشقا يۇقىرى دوزىدا دورا ئىشلىتىلىدۇ، ئومۇمىي مىقدارى 3g ~ 1 بىر داۋالاش كۇرس قىلىنىدۇ، ئادەتتىكى زەمبۇرۇغلاردىن يۇقۇملىنىشى داۋالاش مۇددىتى قىسقىراق بولسىمۇ بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يۇقىرى قىزىتما، تىترەش، باش ئاغرىش، كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، بۆرەكنى زەھەرلەش، قاندا كالىي تۆۋەنلەش ئالامىتى، قىزىل قان ھۈجەيرىسى مەنبەلىك قان ئازلىق قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، يىلىك يېنىك دەرىجىدە تورمۇزلىنىش، قان پلاستىكىلىرى كېمىيىش، زىيادە سەزگۈرلۈكتىن بولغان شوك قاتارلىقلار تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ، دورىنىڭ ئېقىش سۈرئىتى بەك تېز بولغاندا يۈرەك قېرىنچىسى تىترەش ۋە يۈرەك سوقۇشى تويۇقسىز توختاپ قېلىش كۆرۈلىدۇ؛ غىلاپ ئىچىگە ئۆكۈل قىلىنسا نېرۋا سىستېمىسى ئېغىر دەرىجىدە زەھەرلىنىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 دورا ئىشلىتىش جەريانىدا ئۆز ۋاقتىدا كالىي تولۇقلاپ تۇرۇشقا دېققەت قىلىش لازىم؛ بۇ دورا كىسلاتالىقى بىر قەدەر كۈچلۈك بولغان ئېرىتمىدە ئوڭاي پارچىلىنىدۇ، شۇڭا ئىشلىتىلىدىغان گلۇكوزا ئۆكۈلنىڭ pH قىممىتى 4.2 دىن تۆۋەن بولماسلىقى كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 فۇنگىزون B ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. پاراشوكلۇق ئۆكۈلى: 50mg/دانە.

10 § . ۋىرۇسقا قارشى دورىلار

ئاتسىكلوۋىر

(阿昔洛韦, Aciclovir)

【باشقا نامى】 زوۋىراكس (舒维疗, Zovirax) ، ۋىرلېس
(丽珠克毒星 ، 甘泰 ، 无环鸟甘 ، 克庖片, Virless)

【ئاساسىي تەركىبى】 ئاتسىكلوۋىر

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ئاددىي قوقاق ۋىرۇسىدىكى DNA پۇلىمېراز (聚合酶) غا كاشلا قىلىپ، ۋىرۇستىكى DNA نىڭ تەقلىد قىلىپ ياسىلىشىنى تورمۇزلايدۇ، ئاددىي قوقاق ۋىرۇسى، بەلۋاغسىمان قوقاق ۋىرۇسى، زور ھۈجەيرە ۋىرۇسى، ئادەمىسىمان مايىمۇن B ۋىرۇسى ۋە EB ۋىرۇسلىرىنى مەلۇم دەرىجىدە تورمۇزلاش رولىغا ئىگە. ئىچكىدە سۈمۈرۈلۈشى ناچار بولىدۇ. بەدەنگە كەڭ تارقىلىدۇ، كۆپ قىسمى ئەسلى پېتى سۈيدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، ئاز بىر قىسمى جىگەردە مېتابولىزىملىنىدۇ. $t_{1/2}$ 2.5h ، يېڭى تۇغۇلغان بوۋاق ۋە بۆرەك فۇنكسىيىسى نورمال بولمىغانلاردا $t_{1/2}$ زور دەرىجىدە ئۇزىرايدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاددىي قوقاق ۋىرۇسىدىن يۇقۇملىنىش ياكى سۇ. چېچەك - بەلۋاغسىمان قوقاق ۋىرۇسىدىن يۇقۇملىنىش، كۆپىيىش سىستېمىسى تۇنجى قېتىم قوقاق ۋىرۇسىدىن ئېغىر دەرىجىدە يۇقۇملىنىش، بەلۋاغسىمان قوقاق ۋىرۇسىدىن ئېغىر دەرىجىدە يۇقۇملىنىش، قوقاق ۋىرۇسى مەنبەلىك مېڭە پەردە ياللۇغى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 داۋالاش مۇددىتى 10 ~ 8 كۈن، چوڭلاردىكى ئاددىي قوقاق ۋىرۇسىدىن يۇقۇملىنىشقا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا ھەر 8h تە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ؛ سۇ چېچىكى - بەلۋاغسىمان قوقاق ۋىرۇسىدىن يۇقۇملىنىش ۋە قوقاق ۋىرۇسى مەنبەلىك مېڭە پەردە ياللۇغىغا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 10mg دىن ھەر 8h تە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. بالىلار ۋە ئۈچ ئايلىقتىن يۇقىرى بوۋاقلارغا 250mg/m² ، ھەر 8h تە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ؛ ئىممۇنىت كەمچىل

بالىلار يۇقۇملانغاندا $500\text{mg}/\text{m}^2$ ھەر 8h تە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ؛ يېڭى تۇغۇلغان بالىلار ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 10mg ھەر 8h تە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئوخشاش بولغان نورمال ئۆلچەملىك مىقدار ئىشلىتىلىپ، ئىككى قېتىملىق ئوكۇل قىلىش ئارىلىقى ئۇزارتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ماغدۇرسىزلىنىش، باش ئاغرىش، نېرۋىسى چېچىلىنىش، خىيالىي سېزىم پەيدا بولۇش، ھوشسىزلىنىش، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولماسلىق كۆرۈلىدۇ؛ ياللۇغلىنىش، ئاغرىشلار ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنىنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سىزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ياشانغانلارغا ۋە ياكى بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا دورا مىقدارى كېمەيتىلىدۇ ھەمدە يېتەرلىك مىقداردا سۇ قوبۇل قىلىشقا كاپالەتلىك قىلىنىدۇ؛ بۆرەك فۇنكسىيىسىنى ۋە قان ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى كۆزىتىپ تۇرۇشقا دېققەت قىلىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 زوۋىراكس ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابىلىتى: تابىلېت/200mg، قاپ/25، تابىلېت، تابىلېت/400mg، قاپ/70، تابىلېت، تابىلېت/800mg، قاپ/35، تابىلېت. ۋېرلېس تەيۋەندە ئىشلەنگەن. تابىلېت/200mg، قاپ/10، تابىلېت، قاپ/20، تابىلېت، قاپ/100، تابىلېت.

گانتسىكلوۋىر

(更昔洛韦, Ganciclovir)

【باشقا نامى】 سىمېۋىن (赛美维, Cymevene).

【ئاساسىي تەركىبى】 ناترىي گانتسىكلوۋىر تۇزى.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 گۇئانن (鸟嘌呤) نىڭ

سىنتېزىلەنگەن ھومولوگى بولۇپ، قوقاق ۋىرۇسىنىڭ تەقلىد قىلىپ ياسىلىشنى تۈرمۈزلايدۇ. زور ھۈجەيرە ۋىرۇسى (CMV)، ئاددىي قوقاق ۋىرۇسى 1-1 (HSV-1) ۋە ئاددىي قوقاق ۋىرۇسى 2-2 (HSV-2)، EB ۋىرۇسى ۋە سۇ چېچىكى قوقاق ۋىرۇسلىرى بۇ دورىغا سەزگۈر. $t_{1/2}$ 3~4h، ئەسلى پېتى نۆپدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئىممۇنىتى زەخىملىگەن بىمارلاردىكى زور ھۇجەيرە ۋىرۇسى (CMV) كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئىندوكسىپىلىك داۋالاش: ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 5mg بىر سائەتتىن ئارتۇق ۋاقىت ئىچىدە ۋېناغا كىرگۈزۈلىدۇ، ھەر 12h تە بىر قېتىم، 21 ~ 14 كۈن ئۇدا ئىشلىتىلىدۇ. مادارلاندۇرۇپ داۋالاش: ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 5mg بىر سائەتتىن ئارتۇق ۋاقىتتا ۋېناغا كىرگۈزۈلىدۇ، ھەر ھەپتىدە 7 قېتىم، ھەر 24h تە بىر قېتىم ياكى ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 6mg دىن كۈنگە بىر قېتىم ھەر ھەپتىدە 5 قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. ئالاھىدە دورا ئىشلىتىش: بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا قان زەردابىدىكى كرىپاتىننىڭ چىقىرىلىش نىسبىتىگە ئاساسەن دورا مىقدارى تەڭشىلىدۇ؛ ئاق قان ھۇجەيرىسى كېمىيىش كېسلى، نېيترال دانىچە ھۇجەيرىلەر ئېغىر دەرىجىدە كېمىيىش كېسلى ۋە قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش كېسەللىكلىرىگە دورا مىقدارىنى كېمەيتىش ھەمدە قان رايىنى كۆزىتىپ تۇرۇشنى ئويلىنىش كېرەك؛ ياشانغان بىمارلارغا بۇ دورىنى ئىشلەتكەندە، بۆرەك فۇنكسىيىسىگە ئاساسەن دورا مىقدارىنى تەڭشەپ تۇرۇش لازىم.

【ناچار تەسىرى】 نېيترال دانىچە ھۇجەيرىلەر كېمىيىش، قان پلاستىنكىلىرى ئازىيىش ئەڭ كۆپ كۆرۈلىدۇ. ئاشقازان، ئۈچەي يولى، نېرۋا سىستېمىسى ئالامەتلىرى، جىگەر فۇنكسىيىسى نورمالسىزلىنىش، قىزىش، ئەسۋە چىقىش، ۋېنا ياللۇغى، BUN يۇقىرى ئۆرلەش، كرىپاتىننى ئۆرلەش، قاندا كالىي تۆۋەنلەش ۋە قان شېكېرى تۆۋەنلەش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا ياكى ئاتىسكلوۋىرغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: نېيترال دانىچە ھۇجەيرىلەر سانى زىيادە ئازىيىپ كەتسە، بۇ دورىنى ۋاقىتتىنچە ئىشلەتمەسلىك كېرەك؛ ئەر بىمارلار دورا ئىشلىتىۋاتقان مەزگىلدە ھەمدە دورا ئىشلىتىپ 90 كۈن ئىچىدە ئەۋلاد قالدۇرۇشتىن ساقلىنىش، بالىلارغا بۇ دورىنى ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سىمپۇن ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ئامپۇل/500mg، قاپ/1 ئامپۇل، قاپ/5 ئامپۇل، قاپ/25 ئامپۇل.

ئىككىنچى باب قان ئايلىنىش سىستېمىسىغا تەسىر قىلغۇچى دورىلار

§ 1 . يۈرەكنى كۈچەيتكۈچى دورىلار

مىلرېنون

(米力农, Milrinone)

【باشقا نامى】 甲腈砒酮، 米力酮، پرىماكور (primacor)، 派明克，

(Corotrope .)

【ئاساسىي تەركىبى】 مىلرېنون.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ئامرىنون (安力农) نىڭ ھومولوگى بولۇپ، يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ قىسقىرىش كۈچىنى ئاشۇرۇش ۋە قان تومۇرلارنى كېڭەيتىش تەسىرىگىمۇ ئىگە، ئۇنىڭ تەسىر كۈچى ئامرىنوننىڭ 30 ~ 10 ھەسسىسىگە باراۋەر كېلىدۇ ھەمدە قان پلاستىنكىلىرىنى ئازايتىشتەك ناچار تەسىرى يوق، چىدامچانلىقى بىر قەدەر ياخشى. $t_{1/2}$ 2h.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سوزۇلما قان تولۇش مەنبەلىك يۈرەك زەئىپلىشىشكە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا تېمىتقاندا ھەر مىنۇتتا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $0.375 \sim 0.75 \mu\text{g}$ تېمىتىلىدۇ؛ ۋېناغا ئۆكۈل قىلغاندا، ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 37.5 ~ 50mg، 10 مىنۇتتا ئاستا - ئاستا ئۆكۈل قىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، قېرىنچە مەنبەلىك ۋە قېرىنچە ئۈستى مەنبەلىك يۈرەك سوقۇش تېزلىشىش، تۆۋەن قان بېسىمى ۋە يۈرەك مۇسكۇلىغا قان يېتىشمەسلىك ئېغىرلىشىش، تۆۋەن كالىيلىق قان كېسلى كۆرۈلىدۇ، دالانچە تىترەش، قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار:

ئامرىتون ۋە بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ؛ ② باشقىلار: بۇ دورىنى ئۇزۇن مەزگىل ئىشلىتىش تەشەببۇس قىلىنمايدۇ، ئايرىم ئىشلىتىش كېرەك؛ مەزكۇر دورا ئۆتكۈر خاراكتېرلىك يۈرەك مۇسكۇل تىقىلمىسىنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدىكى بىمارلارغا ۋە ھامىلدارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ يۈرەك رىتمى، قان بېسىم، ئېلېكترولىتلار، بۆرەك فۇنكسىيىسى قاتارلىقلارنىڭ ئۆزگىرىشىنى ئەستايىدىل كۆزىتىش ھەمدە دورا مىقدارىنى ئۆز ۋاقتىدا تەڭشەپ تۇرۇش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 پرىماكور ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: ھەر بوتۇلكىسى 10mg/10ml، ھەر بوتۇلكىسى 20mg/20ml، قاپ/1 بوتۇلكا، قاپ/10 بوتۇلكا.

دوبۇتامىن

(多巴酚丁胺, Dobutamine)

【باشقا نامى】 杜丁胺, Inotrex، دوبۇتېرېكس Dobuject، (独步催, Dobutrex)

【ئاساسىي تەركىبى】 دوبۇتامىن ھىدروخلورىد

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 ئاساسلىقى β_1 -

ئاكسىپېتورنى غىدىقلاپ، يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ قىسقىرىش كۈچىنى ئاشۇرىدۇ، يۈرەكنىڭ چىقىرىش مىقدارى، تاجسىمان ئارتېرىيىدىكى قان مىقدارى ۋە يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ ئوكسىگېن سەرپىياتىنى ئاشۇرىدۇ، يۈرەك سوقۇش قېتىمىغا بولغان تەسىرى بىر قەدەر كىچىك بولىدۇ. بۇ دورىنىڭ نورئادېرنالېننىڭ قويۇپ بېرىلىشىنى ۋاسىتىلىك ئىلگىرى سۈرۈش رولى يوق، ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىپ 2 ~ 1 مىنۇتتىن كېيىن ئۈنۈمى كۆرۈلىدۇ ھەمدە بەدەندە تېزلا ئاكتىپىزلىنىدۇ، مېتابولىزم ھاسىلاتى ئاساسەن بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، $t_{1/2}$ 2min بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۈرەك مۇسكۇل

تىقىلمىسىدىن كېيىنكى ياكى يۈرەك ئوپېراتسىيىسىدىكى قان سىغىمچانلىقى تۆۋەنلەشتىن كېلىپ چىقىدىغان شوك ياكى ئورگان خاراكتېرلىك يۈرەك

كېسىلىدىكى يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ قىسقىرىش كۈچى تۆۋەنلەشتىن كېلىپ چىقىدىغان يۈرەك زەئىپلىشىشكە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، 250mg نى %5 لىك گلۇكوزا ئوكۇل سۇيۇقلۇقىغا ياكى ناترىي خلورىد ئوكۇل سۇيۇقلۇقىدىن 250 ~ 500ml غا قوشۇپ، ھەر مىنۇتتا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 10 ~ 2.5 μ g تېزلىكتە ئوكۇل قىلىنىدۇ. سۈرئىتى ۋە داۋاملىشىش ۋاقتى يۈرەك سوقۇش قېتىمى، قان بېسىمى، سۈيۈك مىقدارىغا ئاساسەن تەڭشىلىدۇ. دورىنى توساتتىن توختاتماستىن، مىقدارىنى تەدرىجىي كېمەيتىپ توختىتىش كېرەك.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، باش ئاغرىش، يۈرەك سېلىش، يۈرەك سانجىپ ئاغرىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، يۇقىرى قان بېسىمى، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىش، غەيرىي ئورۇنلۇق يۈرەك رىتىمى قاتارلىقلارمۇ كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئىشقاللىق دورىلار بىلەن ئارىلاشتۇرۇش مەنى قىلىنىدۇ، تەركىبىدە پروسودىئوم سۇلفىت (焦亚硫酸钠) بولغان ياسالمايلاردا سۇيۇلدۇرۇشقىمۇ بولمايدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: يۇقىرى قان بېسىمى، دالانچە تىترەش، قېلىنلاشقان يۈرەك مۇسكۇل كېسىلى بىمارلىرىغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ئالاھىدە پەيدا بولغان قېلىنلاشقان ئاۋورتا كىلاپىنى ئاستى تارايغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ يۈرەك دالانچىسى تىترەيدىغان بىمارلارغا بۇ دورىنى ئىشلىتىشتىن ئىلگىرى يۈرەكنى كۈچەيتكۈچى دورا بېرىلىدۇ؛ قان سىغىمچانلىقى يېتەرلىك بولمىغان بىمارلارغا بۇ دورىنى ئىشلىتىشتىن ئىلگىرى پۈتۈن قان ياكى قان پلازمىسى بېرىش ئارقىلىق قان سىغىمچانلىقىنى تولۇقلاش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 دىوبۇترېكس ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. پاراشوكىلۇك ئوكۇلى: بوتۇلكا/ 250mg، قاپ/ 1 بوتۇلكا؛ ئوكۇل سۇيۇقلۇقى، 250mg/20ml، قاپ/ 1 بوتۇلكا. دىوبۇجېكت گوللاندىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ئامپۇل/ 250mg، قاپ/ 1 ئامپۇل.

مېتىلدېگوكسىن (甲基地高辛, Metildigoxin)

【باشقا نامى】 لانتوپ (甲基狄戈辛, Lanitop)

. Medigoxin, β -Methyldigoxin

【ئاساسىي تەركىبى】 مېتىلدېگوكسىن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 يۈرەكنى كۈچەيتىش تەسىرى دېگوكسىن (地高辛) دىن كۈچلۈك، يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ قىسقىرىش كۈچىنى كۈچەيتىدۇ، يۈرەكنىڭ سوقۇش قېتىمىنى ئازايتىپ، يۈرەكنىڭ چىقىرىش مىقدارىنى ئاشۇرۇپ، ئۆپكە قان ئايلىنىش ۋە بەدەن قان ئايلىنىشىنى ياخشىلايدۇ ھەمدە مەلۇم دەرىجىدە سۈيۈك ھەيدەش تەسىرىگە ئىگە. ئىچكەندە ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، دورا ئىشلىتىپ 20 ~ 10 مىنۇتتا ئۈنۈمى كۆرۈلىدۇ، 40 ~ 30 مىنۇتتا ئەڭ يۇقىرى ئۈنۈمگە يېتىپ بارىدۇ، $t_{1/2}$ 54~60h، ئاساسلىقى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك يۈرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولماسلىققا ئىشلىتىلىدۇ. 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 دورا مىقدارى يەككە تەن بويىچە بولىدۇ. بۇ دورىنى ئىچكەندە چوڭلار ھەر قېتىمدا 0.2mg دىن كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىدۇ، ئۈچ كۈندىن كېيىن كېسەللىك ئالامەتلىرىدە ياخشىلىنىش كۆرۈلۈپ، يۈرەك سوقۇش قېتىمى تۇراقلىق بولسا، قامداش مىقدارى بويىچە دورا بېرىلىدۇ، يەنى ھەر قېتىمدا 0.1mg دىن كۈنگە 3 ~ 2 قېتىم؛ ۋېناغا ئۆكۈل قىلغاندا ھەر قېتىمدا 0.2 دىن كۈنگە 2 قېتىم، قامداش مىقدارى كۈنگە 0.3mg ~ 0.2 ئۆكۈل قىلىنىدۇ. بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا دورا مىقدارى كېمەيتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 دالانچە- قېرىنچە ئۆتكۈزۈشى توسۇلۇش، يۈرەك رېتىمىسىزلىنىش، كۆڭۈل ئېلىنىش، قۇسۇش، ماغدۇرسىزلىنىش قاتارلىقلار كۆپ كۆرۈلىدۇ؛ كۆرۈش قۇۋۋىتى توسقۇنلۇققا ئۇچراش ۋە نېرۋىسى چېچىلىش ئاز كۆرۈلىدۇ؛ ئەرلەرنىڭ ئەمچىكى يوغىناش ۋە ئالېرگىيەلىك رېئاكسىيە بېرىش ناھايىتى كەم ئۇچرايدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار:

يۈرەك ھەرىكىتى قېرىنچە مەنبەلىك زىيادە تېزلىنىش، قېرىنچە تىترەش،

ۋولى - پاركىنسون - ۋىت سىندرومى (دالانچە تەۋرەش، دالانچە تىترەش) بىمارلىرىغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ؛ دىگىتالىس (洋地黄) دىن زەھەرلىنىش، قاندىكى كالتسىي زىيادە يۇقىرىلاش كۆرۈلگەندە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ھامىلدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ قالغانىز فۇنكسىيىسى تۆۋەنلىگەن، كالتسىي يۇقىرىلىغان، كالىي تۆۋەنلىگەن، دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈشى توسۇلغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، دورىنى ئىشلىتىش جەريانىدا ئېلېكتروكاردىئوگرامما، ئېلېكترولىت، قاندىكى دورا قويۇقلۇقى ۋە جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى قاتارلىقلارنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇرۇش؛ ياشانغانلار، تېنى ئاجىزلارغا دورا مىقدارىنى كېمەيتىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 لانتوپ گېرمانىيەدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت / 0.1mg ، ئوكۇلى، ھەر ئامپۇلى 0.2mg/2ml ؛ تېمىتىمىسى: ھەردانىسى 0.6mg/1ml .

ئۇبىدېكارېنون (泛癸利酮, Ubidecarenone)

【باشقا نامى】 كوئېنېزم (辅酶 Q₁₀, Coenzyme Q₁₀) ، نېئوكۋىنون . 癸烯醌，(能气朗, Neuquinon)

【ئاساسىي تەركىبى】 كوئېنېزم Q₁₀

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 قان يېتىشمىگەن يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ ئوكسىگېندىن پايدىلىنىش نىسبىتىنى ياخشىلاپ، يۈرەك مۇسكۇلى يېپىنما تەنچىسىدىكى ATP نىڭ سىنتېزلىنىشىنى ئاشۇرىدۇ، يۈرەك فۇنكسىيىسىنى ياخشىلايدۇ، يۈرەك مۇسكۇلىنى قوغداپ، يۈرەكنىڭ چىقىرىش مىقدارىنى ئاشۇرىدۇ، جىگەر ھۈجەيرىسىنىڭ ئەسلىگە كېلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، گلىكوگېن (肝糖原) نىڭ سىنتېزلىنىشىنى كۆپەيتىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يېنىك، ئوتتۇرا دەرىجىدىكى قان تولۇش خاراكتېرلىك يۈرەك زەئىپلىشىش، تاجسىمان ئارتېرىيىلىك يۈرەك كېسىلى، يۇقىرى قان بېسىمى، ۋىرۇسلۇق جىگەر ياللۇغى، سۇس ئۆتكۈر خاراكتېرلىك جىگەر نېكروزلىنىشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 بۇ دورىنى ئىچكەندە ھەر

قېتىمدا 10mg دىن كۈنىگە 3 قېتىم تاماقتىن كېيىن ئىچىلىدۇ. ياش قۇرامىغا، كېسەللىك ئەھۋالىغا قاراپ دورا مىقدارىنى كۆپەيتىشكە ياكى ئازايتىشقا بولىدۇ. مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلغاندا ھەر قېتىمدا 5 ~ 10mg دىن كۈندە بىر قېتىم ئوكۇل قىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان يېقىمىسىزلىنىش، ئىشتىھاسى تۈتۈلۈش، كۆڭۈل ئېلىشىش، ئىچ سۈرۈش، ئەسۋە قاتارلىق ئالامەتلەر ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ئوكۇل سۇيۇقلۇقىدا سېرىق رەڭلىك چۆكمە پەيدا بولۇپ قالسا، ئامپۇلنى قايناق سۇغا 3min ~ 2 قويۇپ، چۆكمە سۈزۈلگەندىن كېيىن ئىشلەتسە بولىدۇ.

【ياسالمنسى ۋە ئۆلچىمى】 نېئوكۇينون ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابىلىتى: تابىلىت/10mg، قاپ/30 تابىلىت، قاپ/100 تابىلىت؛ ئوكۇلى: ئامپۇل/15mg، ئامپۇل/10mg، ئامپۇل/15mg، كاپسۇلى: كاپسۇل/5mg.

2. § . يۈرەك رېتىمىسىزلىقىنى داۋالايدىغان دورىلار

پروپافېنون

(普罗帕酮, Propafenone)

【باشقا نامى】 رېتىمونورم (Rytmonorm، 心律平，悦复隆).

【ئاساسىي تەركىبى】 پروپافېنون ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ناتىرىي ۋە كالتسىيىنىڭ تېز سۈرئەتتە ھۈجەيرە ئىچىگە كىرىشىنى تورمۇزلايدۇ، ئىمپۇللىنىڭ تارقىلىشىنى تۆۋەنلىتىدۇ ھەمدە ئۈنۈملۈك قوزغالماس دەۋرىنى ئۇزارتىدۇ. غەيرىي ئورۇنلۇق ئۆز - ئۆزىنى تورمۇزلاش خۇسۇسىيىتىنى تىزگىنلەيدۇ، β - ئاكسىپېتورنى ئاجىز دەرىجىدە توسۇش رولىغا ئىگە. ئىچىپ 30min تىن كېيىن ئۈنۈمى كۆرۈلىدۇ، T_{max} 2 ~ 3h، تەسىرى 8h غىچە داۋاملىشىدۇ، قان پلازىمىسىدىكى $t_{2/1}$ 3.5 ~ 4h بولىدۇ. ئوكۇل سۇيۇقلۇقىنىڭ ئۈنۈم بېرىشى تېز بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 قېرىنچە ئۈستى مەنبەلىك

تېز سۈرئەتلىك يۈرەك رېتىمىسىزلىقى، جانغا زامىن بولىدىغان قېرىنچە مەنبەلىك تېز سۈرئەتلىك يۈرەك رېتىمىسىزلىقلىرىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار داۋالاشنىڭ دەسلەپىدە ۋە قامداپ داۋالاش مەزگىلىدە كۈنىگە 600mg ~ 450نى ئۈچ قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىدۇ، دورا مىقدارى ئېھتىياتچانلىق بىلەن ئاستا - ئاستا ئاشۇرۇلىدۇ، ئەڭ يۇقىرى مىقدارى كۈنىگە 900mg بولىدۇ. بالىلارغا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 7mg ~ 5 كۈندە ئۈچ قېتىم ئىچىشكە بېرىلىدۇ، ئۈنۈمى كۆرۈلگەندىن كېيىن دورىنىڭ يېرىمى كېمەيتىلىپ، داۋالاش ئۈنۈمى قامىلىدۇ. ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندا چوڭلارنىڭ ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 1.5mg ~ 1 ئوكۇل قىلىنىدۇ، زۆرۈر تېپىلسا دورىنى كۆپەيتىشكە بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يۈرەك رېتىمىسىزلىقى ئېغىرلىشىش، يۈرەك سوقۇشى تۇيۇقسىز توختاپ قېلىش، يۈرەك زەئىپلىشىشلەر كۆرۈلىدۇ؛ بەدەن تۇرقى خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى، ئاشقازان - ئۈچەي يېقىمىسىزلىنىش، سېزىم نورمالسىزلىنىش ۋە چارچاش، باش ئاغرىش، ئاق قان ھۈجەيرىسى، دانىچە ھۈجەيرە ۋە قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ ھەمدە پىرامىدا سىرتقى سىستېمىسى ئالامەتلىرى پەيدا بولۇشىمۇ مۇمكىن؛ ئاللىبىرگىيلىك تېرە رېئاكسىيىسى، مەسىلەن: قىزىل داغ، قىچىشقا، ئەسۋە قاتارلىقلار ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ئوڭشالمىغان قان تولۇشلۇق يۈرەك زەئىپلىكى، يۈرەك مەنبەلىك شوك، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش، يۈرەك مۇسكۇل تىقىلمىسى، ئېغىر دەرىجىلىك سىنۇس دالانچىسى، دالانچە - قېرىنچە ياكى يۈرەك قېرىنچىسىنىڭ ئۆتكۈزۈش تۈسۈنلۈققا ئۇچراش ياكى سىنۇسلۇق يىغىندى ئالامىتى ھەمدە قان بېسىمى روشەن ھالدا تۆۋەن بولۇش، ئېلېكترونلىقلار كۆرۈنەرلىك تەڭپۇڭسىزلىنىش، ئېغىر دەرىجىدىكى توسۇلۇش خاراكتېرلىك ئۆپكە كېسەللىكلىرى، ئېغىر ئۆتىدىغان مۇسكۇل جانسىزلىنىشلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقا دېققەت قىلىنىدىغان ئىشلار: ھامىلىدارلار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ يەرلىك ئورۇننى ناركۇز قىلغۇچى دورىلار ياكى يۈرەك سوقۇش قېتىمى ۋە يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ قىسقىرىشىنى تورمۇزلىغۇچى باشقا

دورلارنى ئىشلىتىۋاتقانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ بىمارنىڭ ئىنكاس سۈرئىتى ۋە ماشىنىلاردا مەشغۇلات قىلىش ۋە ماشىنا ھەيدەش ئىقتىدارىغا تەسىر يەتكۈزىدۇ؛ شۇڭا، مىقدارىنى ئېھتىياتچانلىق بىلەن تەخىشەش كېرەك.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 رىتمونورم گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. قاپلىق تابلېتى: تابلېت/150mg، قاپ/10 تابلېت، ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 70mg/20mg، قاپ/5 ئامپۇل.

سوتالول ھىدروخلورىد

(盐酸索他洛尔，Sotalol Hydrochloride)

【باشقا نامى】 سوتاكور، 施太可 (舒心可，Sotacor)، 甲磺胺心定.

【ئاساسىي تەركىبى】 سوتالول ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا تاللاشچانلىققا ئىگە

بولمىغان β - ئادرېنالىن ئىقتىدارلىق ئاكسىپتورنى تورمۇزلىغۇچى دورا بولۇپ، يۈرەك سوقۇش قېتىمىنى ئاستىلىتىش ۋە قىسقىرىش كۈچىنى ئاجىزلىتىش، يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ ئوكسىگېن سەرپىياتىنى ئازايتىش تەسىرىگە ئىگە. يۈرەكنىڭ ھەرىكەت پوتېنسىئال ۋاقتىنى ئۇزارتىدۇ، يۈرەك دالانچىسى، يۈرەك قېرىنچىسى، يان يولىنىڭ ئۈنۈملۈك قوزغالماس دەۋرىنى ئۇزارتىدۇ. يۇقىرى قان بېسىمى بىمارلىرىنىڭ قىسقىرىش بېسىمى ۋە كېڭىيىش بېسىمىنى كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلىتىدۇ. ئاساسلىقى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، $t_{1/2}$ 12h بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۈرەك رىتمسىزلىقىغا ئىشلىتىلىدۇ. بۇنىڭدىن سىرت، يۈرەك سانجىقى، يۈرەك مۇسكۇل تىقىلمىسى، يۇقىرى قان بېسىمى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 دەسلەپكى مىقدارى كۈنىگە 160mg بولۇپ، ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ، دورا بېرىش ئارىلىقى 12 سائەت بولۇپ، تاماقتىن 2 ~ 1 سائەت ئىلگىرى ئىچىلىدۇ. 2 ~ 3 كۈندە دورا مىقدارى كۈنىگە تەدرىجىي ھالدا 240 ~ 320mg غا كۆپەيتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 نەپەس قىيىنلىشىش، چارچاش، باش قېيىش،

باش ئاغرىش، قىزىش، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش، تۆۋەن قان بېسىمى، ئېغىر بولغاندا يۈرەك ئۇچى تولىغىشىش تېپلىق قېرىنچە مەنبەلىك يۈرەك سوقۇشى تېزلىشىشنى ئۆز ئىچىگە ئالغان يۈرەك رېتىمىسىزلىقى كېلىپ چىقىدۇ. دەپى سىقىلىش، سۇلۇق ئىششىقلارمۇ پەيدا بولىدۇ، ئەسۋە ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: كانايچە زىققىسى ياكى توسۇلۇش خاراكتېرلىك سوزۇلما ھاۋا يولى كېسەللىكلىرى، بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلار، يۈرەك مەنبەلىك شوك، سىمپتوملۇق سىنۇس مەنبەلىك يۈرەك سوقۇش زىيادە ئاستىلاش، سىنۇسلۇق يىغىندى ئالامەتلەر، Ⅲ ~ Ⅱ دەرىجىلىك دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈش توسۇلۇش، تىزگىنلەنمىگەن قان تولۇش خاراكتېرلىك يۈرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولماسلىق، تۇغما ياكى ئېرىشمە QT ئارىلىق ۋاقتى ئۇزىراش يىغىندى ئالامەتلىرى، ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ئوپېراتسىيىدە ياكى يۈرەك مۇسكولىنى تورمۇزلىغۇچى دورا ئىشلەتكەنلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ دىئابېت كېسلى، قان شېكېرى تۆۋەنلەش تارىخى بارلار، قالقانبىز خىزمىتى تەرەققىي قىلىشچان كۈچىيىپ كەتكەنلەر، يۈرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ يۇقىرى قان بېسىمىغا قارشى باشقا دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە دورا مىقدارىنى تەكشۈشكە دېققەت قىلىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سوتاكور ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/80mg، قاپ/14 تابلېت، قاپ/28 تابلېت.

پوتاسسىيۇم ماگنېزىيۇم ئاسپاراتات (门冬氨酸钾镁，Potassium Magnesium Aspartate)

【باشقا نامى】 پانانگىن (潘南金，Panangin)، 脉安定، پېرىكۇرسال (Perikursal).
【ئاساسىي تەركىبى】 ماگنېزىيۇم ئاسپاراتات، پوتاسسىيۇم ئاسپاراتات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 كالىي ئىئونى يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ مېتابولىزىمىنى ياخشىلاپ، يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ قىسقىرىش ئىقتىدارىنى ياخشىلايدۇ ھەمدە ئوكسىگېن سەرپىياتىنى تۆۋەنلىتىپ، دىگىتالسىننىڭ زەھەرلەش تەسىرىنى تۆۋەنلىتىدۇ. ماگنىي ئىئونى ھۈجەيرە ئىچىدىكى كالىي مىقدارىنى ساقلاپ قېلىشتا مۇھىم رول ئوينايدۇ. ئاسپارتىك كىسلاتانىڭ ھۈجەيرىلەر بىلەن يېقىنلىشىش كۈچى كۈچلۈك بولغاچقا، بەدەندە كالىي، ماگنىي ئىئونلىرىنى توشۇپ، ھۈجەيرىگە ئېلىپ كىرىدىغان توشۇغۇچى قىلىنىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 تۆۋەن كالىي، ماگنىيلىق قان كېسىلى، يۈرەك رېتىمى نورمالسىزلىنىش، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىنىش، يۈرەك مۇسكۇل تىنچلىمىسى، يۈرەك سانجىقى، ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك جىگەر ياللۇغى، جىگەر قېتىش، ئوت سۈيۈقلۈكنىڭ ئاجرىلىشى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، قاندا ئاممۇنىي يۇقىرىلاش كېسىلى، ھامىلىدارلىقتىكى يۇقىرى قان بېسىمى يىغىندى ئالامەتلىرى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ھەر قېتىمدا ئىككى تابلېتتىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىدۇ. ئالدىنقى ئېلىشقا ئىشلەتكەندە: ھەر قېتىمدا بىر تابلېتتىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىدۇ. بالىلارغا ئىشلەتكەندە: بەش ياشتىن تۆۋەنلەرگە ھەر قېتىمدا بىر تابلېتتىن، 10 ياشتىن يۈكسەكلەرگە ھەر قېتىمدا ئىككى تابلېتتىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. ۋېناغا تېمىتقاندا كۈنگە بىر قېتىم، ھەر قېتىمدا 20ml ~ 10 ئاستا - ئاستا تېمىتىلىدۇ. ئالاھىدە بىمارلارغا ھەر قېتىمدا 60ml ياكى دوختۇرنىڭ كۆرسەتمىسى بويىچە ئىشلىتىلىدۇ. بالىلارغا دورا مىقدارى كېمەيتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، قان تومۇرلار ئاغرىش، قىزىرىش، قان بېسىم تۆۋەنلەش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. يۈرەك سوقۇش قېتىمى ئاستىلاش، ئاشقازان يارىسى ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ. 【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: قاندا كالىي يۇقىرىلىغان، قاندا ماگنىي يۇقىرىلىغان، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە توسقۇنلۇققا ئۇچرىغانلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئۆكۈل قىلىشقا بولمايدۇ؛ ۋېناغا تېمىتقاندا

تېمىتىش سۈرئىتى ئاستا بولۇشى لازىم؛ دىگىتالىستىن زەھەرلەنگەنلەردىن سىرت، دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈش توسۇلغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 پانانگىن ۋېنگرىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: قاپ/50 تابلېت؛ ئوكۇلى: تەركىبىدە 400mg ماگنېزىيۇم ئاسپاراتات ۋە 452mg پوتاسسىيۇم ئاسپاراتات بار، ئامپۇل/10ml، قاپ/5 ئامپۇل.

3. يۈرەك سانجىقىغا قارشى دورىلار

ئىزوسوربىد دىنىترات

(硝酸异山梨酯，Isosorbide Dinitrate)

【باشقا نامى】 ئىزوكېت (Isoket، 异舒吉)، ئېلاتانت (Elantant، 异乐定). ئىزى - ماک (Iso-Mack، 易顺脉)، ئانگىئولونگ (Angiolong، 安其伦).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئىزوسوربىد دىنىترات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورىنىڭ تەسىرى نىترىتروگلىتسىرىن بىلەن ئوخشىشىپ كېتىدۇ. ئىچىپ يېرىم سائەتتىن كېيىن ئۇنۇمى كۆرۈلىدۇ، تىل ئاستىغا قويۇپ شۈمگەندە 3min ~ 2 تا ئۇنۇم بېرىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۈرەك سانجىقى ۋە قان تولۇش خاراكتېرنىڭ يۈرەك زەئىپلىشىشكە ئىشلىتىلدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 يۈرەك سانجىقىنى پەسەيتىشتە تىل ئاستىغا دورا سېلىندۇ، ھەر قېتىمدا 500mg ئىشلىتىلدۇ. يۈرەك سانجىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا ھەر قېتىمدا 10~5mg دىن كۈنىگە 30~10 ئىككى ياكى ئۈچ قېتىم ئىچىلدۇ، ۋېناغا تېمىتقاندا 2mg/h بولىدۇ، تۇمانلاشتۇرۇپ شۈمۈرتكەندە ھەر قېتىمدا 1.25~3.75mg ئىشلىتىلدۇ.

【ناچار تەسىرى】 دورا ئىشلەتكەن دەسلەپكى مەزگىلدە قان تومۇرلارنىڭ كېڭىيىشى تۈپەيلى باش ئاغرىش، كۆڭۈل ئېلىشىش پەيدا

بولىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

قان تومۇرنى كېڭەيتكۈچى باشقا دورىلار، كالتسىي بىلەن قارشىلاشقۇچى دورىلار، قان بېسىمنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلار، ترىسكىلىك تۈرىدىكى خامۇشلۇققا قارشى دورىلار ۋە ئىسپرت بىلەن بىللە ئىشلەتكەندە بۇ دورىنىڭ قان بېسىمنى تۆۋەنلىتىش تەسىرى كۈچىيىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئايلىنىش زەئىپلىشىش، ئېغىر دەرىجىدىكى تۆۋەن قان بېسىمى، ھامىلىدارلىقنىڭ دەسلەپكى ئۈچ ئېيى، تۆۋەن قان تولۇشلۇق ئۆتكۈر يۈرەك مۇسكۇل تىقىلمىسىغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: دورا ئىشلىتىش داۋامىدا بىمارنىڭ يۈرەك رىتىمى ۋە قان بېسىمىنى ئىزچىل كۆزىتىپ تۇرۇش كېرەك؛ قالغانىز ئىقتىدارى چېكىنگەن، ئوزۇقلىنىش ناچارلاشقان، ئېغىر جىگەر، بۆرەك كېسەللىرى، بەدەن ئېغىرلىقى زىيادە تۆۋەنلەر، ھامىلىدارلار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ئۆتكۈر خاراكتېرلىك يۈرەك مۇسكۇل تىقىلمىسىغا ئىشلىتىلمەيدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 ئىزوكېت

گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك تابلېتى: تابلېت/20mg، قاپ/50 تابلېت؛ ئوكۇلى: 1mg/ml، ئامپۇل/10ml، ئامپۇل/50ml، تۇمانلاشتۇرغۇچى ياسالغۇسى: دانە/300×1.25mg قېتىم پۈركۈلىدۇ.

ئېلاتانت گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/20mg، قاپ/50 تابلېت.

ئىزو - ماك گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. كاپۇلى: دانە/20mg، قاپ/20 دانە، قاپ/10 دانە، دانە/40mg، قاپ/20 دانە، قاپ/100 دانە، ئېغىزغا پۈركۈلىدىغان ياسالغۇسى؛ بوتۇلكا/125mg. ئانگىئولوگ ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك كاپسۇلى: دانە/20mg، قاپ/20 دانە، دانە/40mg، قاپ/10 دانە.

دورا تەرىپىدىن كۈچەيتىلىدۇ؛ ستېروئىدلىق بولمىغان ياللۇغقا قارشى دورىلار (非甾体抗炎药) بۇ دورىنىڭ تەسىرىنى تۆۋەنلىتىدۇ. ② مەنىنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: گلاۋكوما، شوڭ، قېلىنلاشقان توسۇلۇش خاراكتېرلىك يۈرەك كېسىلى، ئۆتكۈر خاراكتېرلىك يۈرەك مۇسكۇل تېقىلمىسى بىمارلىرىغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: بەدەن تۇرقى خاراكتېرلىك قان ئايلىنىشنىڭ تەڭشلىشى توسقۇنلۇققا ئۇچرىغۇچىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ يۈرەك سانجىقىنىڭ ئۆتكۈر قوزغىلىشىغا ئىشلىتىلمەيدۇ؛ ھامىلىدارلار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار، ئۆپكە ئايلىنىشىدا بىرلەمچى يۇقىرى قان بېسىم بارلار، ئاۋورتا كىلاپنى ياكى ئىككى قاناتلىق قاقچى تارايغانلار، باش ئىچى بېسىمى يۇقىرىلىغانلار، بۆرەك ئىقتىدارى ئېغىر دەرىجىدە توسقۇنلۇققا ئۇچرىغۇچىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 مونوترات ھىندىستاندا ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك تابلېتى: تابلېت/50mg، قاپ/10 تابلېت. ئىس - 5 - مونوربتارد راتىئوفارم گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك كاپسۇلى: دانە/40mg، قاپ/30 دانە. ئۇزۇن ئۈنۈملۈك ئېلاتان لونگ گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/25mg، دانە/50mg، قاپ/20 دانە. پېنتاكارد گوللاندىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېت: تابلېت/20mg، بولاق/100 تابلېت. كورانگىن شۋېتسارىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېت، تابلېت/40mg، قاپ/10 تابلېت، قاپ/20 تابلېت، تابلېت/60mg، قاپ/10 تابلېت، قاپ/20 تابلېت. مونوماك گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/50mg، قاپ/20 تابلېت.

ئاتېنولول

(阿替洛尔, Atenolol)

【باشقا نامى】 تېنورمىن (Tenormin، 天诺敏).
【ئاساسىي تەركىبى】 ئاتېنولول.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 β - ئادرېنالىن ئىقتىدارلىق ئاكسېپتورنى توسقۇچى دورا بولۇپ، يۈرەك سانجىقى ئالاھىدىلىرىنى ئۈنۈملۈك يوقىتالايدۇ ياكى ياخشىلايدۇ. يۈرەككە بولغان تاللاشچانلىقى بىر قەدەر يۇقىرى بولۇپ، قان تومۇر ۋە كانايچىلارغا بولغان تەسىرى نىسبەتەن ئاجىز. ئىچكىندىن كېيىن تەخمىنەن $50\% \sim 40\%$ سۈمۈرۈلىدۇ، T_{max} ، $2 \sim 4h$ بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، كۈندە بىر قېتىم ئىچىلسە، دورا ئۈنۈمى ئاز بولغاندا 24h سائەت داۋام قىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۇقىرى قان بېسىمى، يۈرەك سانجىقى، يۈرەك رېتىمىزلىقى، يۈرەك مۈسكۈل تىقىلمىسى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 يۇقىرى قان بېسىمىغا: 100mg~1، كۈنىگە بىر قېتىم، يۈرەك سانجىقى ۋە يۈرەك رېتىمىزلىقىغا: 100mg، كۈنىگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە توسقۇنلۇققا ئۇچرىغان بىمارلارغا دورا مىقدارى تەڭشەپ بېرىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش، يۈرەك زەئىپلىشىش، كانايچىلار سپازمىلىنىش، ئاشقازان - ئۈچەي يولى يېقىمىزلىنىش، چارچاش، دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈشى توسۇلۇش، تۆۋەن قان بېسىمى، ئۇيقۇسى ناچارلىشىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: يۇقىرى قان بېسىمىغا قارشى باشقا دورىلار ۋە سۈيۈك ھەيدىگۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، بۇ دورىنىڭ قان بېسىم تۆۋەنلىتىش ئۈنۈمى كۈچىيىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: I، II، III دەرىجىلىك دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈشى توسۇلۇش، سىنۇسلۇق يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش، قان تولۇش خاراكتېرلىك يۈرەك زەئىپلىشىش، يۈرەك مەنبەلىك شوك قاتارلىقلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلار، دىئابېت كېسىلى بارلار، قالدانبەز خىزمىتى كۈچىيىپ كەتكەنلەر، ھامىلدارلار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار، يۈرەكنىڭ كومپېنساتسىيىلىك ئىقتىدارى ناچارلاشقانلار، يۈرىكى زەئىپلەشكەنلەر، سوزۇلما خاراكتېرلىك نەپەس يولى توسۇلۇش، زىققە، زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، بالىلارغا

ئىشلىتىش مۇۋاپىق كەلمەيدۇ.
【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 تېنورمىن ئەنگلىيىدە
ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/25mg، قاپ/28 تابلېت، تابلېت/50mg،
قاپ/28 تابلېت.

دىلتىئازېم

(地尔硫革 Diltiazem)

【باشقا نامى】 ئودىزېم (奥的镇, Odizem)، خېربېسېر
(合心爽, Herbesser).

【ئاساسىي تەركىبى】 دىلتىئازېم ھىدروخلورىد.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 كالتسىيىنىڭ يولىنى
توسقۇچى دورا بولۇپ، ئاساسلىقى قان تومۇر سىلىق مۇسكۇلىغا تاللاش
خاراكتېرلىك تەسىر كۆرسىتىدۇ، تاجسىمان ئارتېرىيىنى كېڭەيتىپ، يان
شاخچە قان ئايلىنىشىنى ياخشىلايدۇ، تاجسىمان ئارتېرىيىنىڭ قان
مىقدارىنى ئاشۇرۇپ، قان يېتىشمەسلىك مەزگىلىدىكى قان يېتىشمىگەن
رايوننىڭ قان ئېقىمىنى ياخشىلايدۇ ھەمدە يۈرەك مۇسكۇل تەقلىمىسى
دائىرىسىنىڭ كېڭىيىشىنى چەكلەيدۇ؛ ئەتراپ قان تومۇرلارنى
كېڭەيتىپ، قان بېسىمىنى تۆۋەنلىتىدۇ، يۈرەكنىڭ يۈكىنى
يېنىكلىتىدۇ، T_{max} 3 ~ 5h، $t_{1/2}$ 4 ~ 6h، ئاقسىل بىلەن بىرىكىش
نەسبىتى 80% بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ھەرخىل تىپتىكى يۈرەك
سانجىقى، بىرلەپچى يۇقىرى قان بېسىمى (يېنىك، ئوتتۇرا دەرىجىدىكى)
گە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەرقېتىمدا 30 ~ 60mg،
كۈنىگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ، ۋېناغا ئۆكۈل قىلغاندا قېرىنچە ئۈستى
مەنبەلىك يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىشكە ھەرقېتىمدا 10mg ئاستا
- ئاستا ئۆكۈل قىلىنىدۇ؛ ئوپېراتسىيىدىكى غەيرىي نورمال يۇقىرى قان
بېسىمىنى جىددىي بىر تەرەپ قىلىشتا، ھەر قېتىمدا 10mg ۋېناغا ئۆكۈل
قىلىنىدۇ ياكى ھەر مىنۇتتا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 5 ~ 10μg ۋېناغا
تېمىتىلىدۇ؛ جىددىي يۇقىرى قان بېسىم كېسىلىگە ھەر مىنۇتتا ھەر kg

بەدەن ئېغىرلىقىغا $15\mu\text{g} \sim 5$ ۋېناغا تېمىتىلىدۇ.
【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، ئاشقازان - ئۈچەي يولى يېقىمىزلىنىش، ئەسۋە، تومۇر سوقۇش ئاستىلاش، دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈشى توسۇلۇش ۋە ئۆتكۈنچى خاراكتېرلىك GPT يۇقىرىلاش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: يۇقىرى قان بېسىمىغا قارشى دورىلار، β - ئاكسىپتورنى توسقۇچى دورىلار ياكى دىگىتالىس، پۇرىتېپ ناركوز قىلىش دورىلىرى بىلەن ئۆزئارا تەسىرلىشىدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: ئېغىر دەرىجىدىكى تۆۋەن قان بېسىمى ياكى يۈرەك مەنبەلىك شوك، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش، سىنۇس - دالانچە ئۆتكۈزۈشى توسۇلۇش، قان تولۇش خاراكتېرلىك يۈرەك زەئىپلىكى ياكى يۈرەك مۇسكۇل كېسىلى بىمارلىرىغا، ھامىلىدارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. **【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】** خېرىبىسېر ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/30mg، قاپ/20 تابلېت، قاپ/50 تابلېت: ئوكۇلى: ئامپۇل/10mg، قاپ/10 ئامپۇل، ئامپۇل/50mg، قاپ/10 ئامپۇل.

نتروگلىتسېرىن (硝酸甘油, Nitroglycerin)

【باشقا نامى】 نىترو - تىم (耐安康, Nitro - Time)، نىتو - ماك - رېتارد (疗通脉, Nito - Mack - Retard)، نىتروستات (耐较吟, Nitrostat)، نىترودىرم (硝酸甘油贴膜, Nitroderm TTS)، گلىتسېرىل ترىنىترات نىلرادىز (三硝酸甘油酯缓释贴剂, Glyceryl Trinitrate Nilradise)، نىتروگلىتسېرىن دېپونىت (贴保宁, Nitroglycerin Deponit)، نىترولىنگۇئال (永保心灵, Nitrolingual).

【ئاساسىي تەركىبى】 گلىتسېرىل ترىنىترات **【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】** قان تومۇر سىلىق مۇسكۇلىنى بىۋاسىتە بوشتىدۇ، بولۇپمۇ قىل قان تومۇر سىلىق مۇسكۇللىرىنى بواشتۇرۇپ، ئەتراپ قان تومۇرلارنى كېڭەيتىپ، ئەتراپ

قارشىلىق كۈچىنى تۆۋەنلىتىدۇ، يۈرەككە قايتىدىغان قان مىقدارىنى ئازايتىدۇ، يۈرەكنىڭ چىقىرىدىغان قان مىقدارىنى تۆۋەنلىتىپ، يۈكىنى يېنىكلىتىدۇ، يۈرەك مۇسكولىنىڭ ئوكسىگېن سەرپىياتىنى تۆۋەنلىتىدۇ، نەتىجىدە يۈرەك سانجىقى ياخشىلىنىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۈرەك سانجىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 يۈرەك سانجىقىنى پەسەيتىشتە ھەر قېتىمدا 0.5mg تىل ئاستىغا سېلىنىدۇ. نىتروگلىتېرىنلىق پەردە ياكى نىتروگلىتېرىنلىق پلاستېر كۈنىگە بىر دانە كۆكرەك ئالدىغا چاپلىنىدۇ، مىقدارى ئەھۋالغا قاراپ بەلگىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، يۈز قىزىرىش، ئۇيقۇسىزلىق، بەدەن تۇرقى خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى، رېڭلېكسىلىق يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىش كۆرۈلىدۇ. كوللاپس ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: قان تومۇرلارنى كېڭەيتكۈچى دورىلار، يۇقىرى قان بېسىمىغا قارشى دورىلار، β - ئاكسېپتورىنى توسقۇچى دورىلار، كالتسىي ئىئونىنى توسقۇچى دورىلار، نېرۋىنى تورمۇزلىغۇچى دورىلار ياكى تىرىسكىلىك تۈرىدىكى خامۇشلۇققا قارشى دورىلار ۋە ئىسپىرت بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، بۇ دورىنىڭ قان بېسىمىنى تۆۋەنلىتىش تەسىرى كۈچىيىدۇ؛ دېھىدروئېرگوتوكسىن (二氢麦角碱) نىڭ تەسىرىنى كۈچەيتىدۇ، ھېپارىن (肝素) نىڭ ئۈنۈمىنى تۆۋەنلىتىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ئۆتكۈر خاراكتېرلىك قان ئايلىنىش زەئىپلىشىش، ئېغىر دەرىجىدە تۆۋەن قان بېسىمى، گلاۋكوما بىمارلىرىغا ئىشلىتىلمەيدۇ. ③ باشقىلار: ھامىلىدارلار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ يۇتۇۋېتىشكە بولمايدۇ؛ دەسلەپتە ئىشلەتكەندە ناچار تەسىردىن ساقلىنىش ۋە يېنىكلىتىش ئۈچۈن يېرىم تال دورىنى تىل ئاستىغا قويۇپ شۈمسە بولىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 نىترو - ماك - رېتارد گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن: كاپسۇلى: دانە/25mg، قاپ/20 دانە، قاپ/60 دانە. نىترو - تىم ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن: ئاستا تەسىرلىك كاپسۇلى:

دانه/2.5mg ، دانه/6.5mg .

夕护晓 ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. پلاستېرى: پلاستېر/10cm² ، پلاستېر/20cm² ، پلاستېر/30cm² .

نتروستات ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. تابلىتى: 0.6mg ، قاپ/25×4 .
نترودېرم پلاستېر پەردىسى شۋېتسارىيەدە ئىشلەنگەن.
پلاستېر/2.5mg ، پلاستېر/5mg .

گلىتېرىل ترىنترات نىلرادىز پلاستېرى ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن.
پلاستېرى: پلاستېر/10mg .

نىتروگلىتېرىن دىپونىت گېرمانىيەدە ئىشلەنگەن.
پلاستېرى: پلاستېر/5mg ، پلاستېر/10mg ، قاپ/10 پلاستېر .

نىترولىنگۇئال شياڭگاڭدا ئىشلەنگەن. پۈركۈلىدىغان ياسالمىسى:
230×400μg قېتىم پۈركۈلىدۇ.

ترىمېتازىدىن

(曲美他嗪, Trimetazidine)

【باشقا نامى】 ۋازورېل (万爽力, Vasorel)

. Idaptan, Vastazin, Vastarel, 三甲氧苄嗪, 心康宁, 冠脉舒

【ئاساسىي تەركىبى】 دىھىدروخلور ترىمېتازىدىن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ھۈجەيرە

سەۋىيىسىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ، يۈرەك مۇسكۇلىغا قان يېتىشمەسلىككە قارشى تۇرۇش رولىغا ئىگە. ئىچكىندە تېز سۈمۈرۈلىدۇ،
6h t_{1/2} ، 2h Tmax بولۇپ، كۆپ قىسمى ئەسلى يېتى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۈرەك سانجىقىنى ئۇزۇن

مۇددەت داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كۈنگە 60mg ئۈچ قېتىمغا

بۆلۈپ تاماق يېگەندە ئازراق ئىلمان سۇدا ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش قېيىش، ئىشتىھاسى تۈتۈلۈش، ئەسۋە

قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 يېڭىدىن پەيدا بولغان يۈرەك

مۇسكۇل تىقىلمىسىغا ئىشلىتىلمەيدۇ. ھامىلىدارلار ۋە بالا ئېمىتۇۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.
【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 ۋازورېل فرانسىيىدە ئىشلەنگەن.
تابلىتى: تابلىت/20mg، قاپ/30 تابلىت.

4 § . ئەتراپ قان تومۇرلارنى كېڭەيتكۈچى دورىلار

پېنتوكسىفىللىن

(己酮可可碱, Pentoxifylline)

【باشقا نامى】 تېرېنتال (巡能泰, Trental)، پېنتومېر (潘通, Pentomer)، تورېنتال (己酮可可豆碱, Torental).

【ئاساسىي تەركىبى】 تورېنتال.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 ئەتراپ قان تومۇرلارنى كېڭەيتكۈچى دورا بولۇپ، ھۈجەيرىلەرنىڭ شەكىل ئۆزگەرتىش ئىقتىدارىنى ياخشىلايدۇ، قان پلاستىكىلىرىنىڭ توپلىشىشنى تۈرمۈزلەپ، قاننىڭ يېپىشقاقلىق دەرىجىسىنى تۆۋەنلىتىش ئارقىلىق، قان ئېقىمىنىڭ خاراكتېرىنى ئۆزگەرتىدۇ، مېڭە ۋە تۆت مۇچىدىكى قاننىڭ ئايلىنىشىنى ياخشىلايدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئەتراپ ئارتېرىيەلىرىنىڭ توسۇلۇشى مەنبەلىك كېسەللىكلەر، ئارتېرىيە بوتقىسىمان قېتىش ياكى دىئابېت كېسەلى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئارتېرىيە، ۋېنا كېسەللىكلىرى ۋە ئوزۇقلىنىش توسقۇنلۇققا ئۇچراش، مېڭە قان ئايلىنىشى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، كۆز ۋە ئىچكى قۇلاق قان ئايلىنىشى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، كۆرۈش كۈچى ۋە ئاڭلاش ئىقتىدارى ناچارلىشىش.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 بىماردىكى قان ئايلىنىشنىڭ توسقۇنلۇققا ئۇچراش دەرىجىسى ۋە تۈرىگە ھەمدە بىمارنىڭ بۇ دورىغا بولغان چىدامچانلىقىغا ئاساسەن دورا مىقدارى ۋە دورا بېرىش شەكلىنى بېكىتىپ، يەككە تەنلەر بويىچە دورا بېرىلىدۇ. ئادەتتىكى مىقدارى ھەر قېتىمدا

200 ~ 600mg، كۈنىگە 3 ~ 2 قېتىم ئىچىلىدۇ. كۈنىگە ئىككى قېتىم
ۋېناغا تېمىتقاندا، ھەر قېتىمدا 200 ~ 400mg، 90 ~ 180min تا
تېمىتىش تاماملىنىدۇ. 24h ئىچىدىكى مىقدارى 1200mg دىن
ئاشۇرۇلمايدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يۈز قىسمى قىزىرىش، ئاشقازان - ئۈچەي يولى
يېقىمىزلىنىش كۆپ كۆرۈلىدۇ؛ يۈرەك رېتىمىزلىقى ئاز كۆرۈلىدۇ،
بەدەن قىچىشىش، قىزىرىش، يەلتاشما ۋە ئېغىر ئاللىرگىيىلىك
رېئاكسىيىلەر، باش قېيىش، باش ئاغرىش، ھاياجانلىنىش ۋە ئۇيقۇسىزلىق
تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ؛ يۈرەك سانجىقى، قان بېسىم تۆۋەنلەش،
تېرە، شىللىق پەردە ۋە ئاشقازان - ئۈچەي يولى قاناش ناھايىتى ئاز
كۆرۈلىدۇ؛ ئاز بىر قىسىم بىمارلاردا قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش
كېسىلى كۆرۈلىدۇ.

【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنىنى قىلىنىدىغان
ئەھۋاللار: پېنتوكسىفىلىن (己酮可碱)، باشقا مېتېل
كىسانتىن (甲基黄嘌呤) ياكى ھەر قانداق بىر قويۇقلاتقۇچى
تەركىبىگە زىيادە سەزگۈرلەرگە، قان كۆپ چىقىپ كەتكەنلەرگە، كۆرۈش
تور پەردىسى كەڭ دائىرىدە قانغانلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ②
باشقىلار: جىگەر فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە زەخمىلەنگەنلەرگە يەككە
تەنلەرنىڭ چىدامچانلىقى بويىچە دورا مىقدارىنى ئازايتىش لازىم؛ تۆۋەن قان
بېسىمىنى بۇ دورا بىلەن داۋالغاندا چوقۇم كىچىك دوزىدىن باشلاپ، دورا
مىقدارىنى تەدرىجىي ئاشۇرۇش لازىم؛ ئاللىرگىيىلىك رېئاكسىيە پەيدا
بولغاندا دورىنى چوقۇم توختىتىش ھەمدە دوختۇرغا خەۋەر قىلىش لازىم؛
ئېغىر دەرىجىدىكى يۈرەك رېتىمىزلىقى بارلار، يۈرەك مۇسكۇل
تىقىلمىسى بارلار، قان بېسىمى زىيادە تۆۋەن بولغانلار، بۆرەك
فۇنكسىيىسى زەخمىلەنگەنلەر، كرىپتاتىننىڭ چىقىرىلىش نىسبىتى
30ml/min دىن تۆۋەنلەر، جىگەر فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە
زەخمىلەنگەنلەر، قاناش خاھىشى ئېغىر بولغانلارغا بولغان كۆزىتىشنى
ئالاھىدە كۈچەيتىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 تېرىنتال گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن.
ئاستا تەسىرلىك شېكەر يالىتىلغان تابلېتى: تابلېت/400mg، بوتۇلكا/100
تابلېت؛ ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 300mg/15ml، قاپ/10 ئامپۇل.

پېنتومېر گېرمانىيەدە ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك
تابىلىپ، تابىلىپ 400mg، قاپ/20 تابىلىپ، ئوكۇلى: ھەر
ئامپۇلى 100mg/5ml، قاپ/5 ئامپۇل.

شانتىنول نىكوتىنات

(尼可占替诺, Xanthinol Nicotinate)

【باشقا نامى】 ۋېدرىن (脉栓通, Vedrin).

【ئاساسىي تەركىبى】 پروكسفىللىن نىكوتىنات (羟丙茶碱烟酸酯).

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ، كىچىك ئارتېرىيە
سىلىق مۇسكۇللىرىغا تەسىر قىلىدىغان ئەتراپ قان تومۇرلارنى كېڭەيتكۈچى
دورا. قان تومۇرلارنىڭ سپازملىنىشىنى يوقىتىدۇ؛ نېرۋا ئاخىرقى
ئۇچلىرىنىڭ قارشىلىق كۈچىنى ئازايتىدۇ؛ ئوكسىگېننىڭ توقۇلمىلارغا
ئىشلىتىلىشىنى ئاشۇرىدۇ؛ تالا ئاقسىلىنى ئېرىتىدۇ، قان نۆكچىسى قايتا
شەكىللىنىشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ؛ خولېستېرىن ۋە ترىگلىتېرىد (三酰甘油)
نىڭ مىقدارىنى كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلىتىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۈرەك تاجسىمان
ئارتېرىيىسىدىكى قان ئايلىنىشنىڭ توسقۇنلۇققا ئۇچرىشىغا ئىشلىتىلىدۇ،
مەسىلەن: تاجسىمان ئارتېرىيە قېتىش، يۈرەك سانجىقى قاتارلىقلار،
ئەتراپ ئارتېرىيەلەرنىڭ قان ئايلىنىشى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، مەسىلەن:
رايناۋۇد كېسىلى، ئارىلاپ ئاقساش كېسىلى، دىئابېت كېسىلىدىن بولغان
گانگرېنا، قان نۆكچىسى كەپلەشكەن ۋېنا ياللۇغى، ئەتراپ قان تومۇرلاردا
نۆكچە شەكىللىنىش قاتارلىقلار؛ مېتابولىزم قالايمىقانلىشىش، مەسىلەن:
قان يېغى كۆپىيىپ كېتىش، قاندا خولېستېرول كۆپىيىپ كېتىش
قاتارلىقلار.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كۈنگە ئۈچ قېتىم،
ھەرقېتىمدا 2 ~ 1 تال ئىچىلىدۇ. مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلغاندا، كۈنگە
ئىككى قېتىم، ھەرقېتىمدا 2 ~ 1 ئامپۇل ئوكۇل قىلىنىدۇ، ۋېناغا
ئوكۇل قىلغاندا كۈنگە ئىككى قېتىم، ھەرقېتىمدا 2 ~ 1 ئامپۇل ئوكۇل
قىلىنىدۇ. ۋېناغا تېمىتقاندا، ھەرقېتىمدا ئىككى ئامپۇل 2h تېمىتىلىدۇ.
【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

بۇ دورا نېرۋا ئۆتكۈزۈشنى تورمۇزلىغۇچى دورىلار بىلەن بىرلا ۋاقىتتا ئىشلىتىلمەيدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ئۆتكۈر خاراكتېرلىك قاناش، يۈرەك مۇسكۇل تىقىلمىسى، كومپېنساتسىيىلىك ئىقتىدارىنى يوقاتقان يۈرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغان ئەھۋالدا ئوكۇلىنى ئىشلىتىش مۇۋاپىق ئەمەس. ③ باشقىلار: بەزىدە بۇ دورىنى ئىشلىتىشكە باشلىغاندا، تېرىلەر قىزىرىپ چىقىش ئەھۋاللىرى كۆرۈلىدۇ.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 ۋېدېرىن ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/150mg، قاپ/30 تابلىت؛ ئوكۇلى: ئامپۇل/300mg، قاپ/10 ئامپۇل.

مىدودرىن

(米多君, Midodrine)

【باشقا نامى】 گۇترون (管通, Gutron).

【ئاساسىي تەركىبى】 مىدودرىن ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ئەتراپ قان تومۇرلاردىكى α_1 -ئاكسېپتورغا تاللاش خاراكتېرلىك تەسىر كۆرسىتىش مېخانىزمىغا ئىگە بولۇپ، β -ئاكسېپتورنى قوزغاتمايدۇ. ئىچكىندىن كېيىنكى بىئولوگىيىلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى %93 گە يېتىدۇ، $t_{1/2}$ ، 3h گە يېتىدۇ، ئىنچىكە ئۇچەي دىۋارىدا مېتابولىزىملىنىدۇ، ئاساسلىقى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ*.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۈرەك قان تومۇرلارنىڭ تەڭشەش ئىقتىدارى قالايمىقانلىشىشنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ. ئۆرە تۇرۇشتىن بولغان تۆۋەن قان بېسىم، بەدەن تۇرقى خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىم، سىمپتوملۇق ۋە كىلىماتىكا سىزگۈرلىكتىن بولغان تۆۋەن قان بېسىمىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ۋە بالاغەتكە يەتكەن بىمارلار ھەر كۈنى ئەتكەن، كەچتە بىر قېتىمدىن، ھەرقېتىمدا بىر تالدىن ئىچىدۇ. ئالاھىدە ئەھۋالدا ئەھۋالغا قاراپ ئىشلىتىلىدۇ. بالىلارغا دورا مىقدارى بەدەن ئېغىرلىقىغا قاراپ ھېسابلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يۈرەك رىتمىسىزلىقى، يۈرەك ئالدى رايونى

ئاغرىش ۋە تېرە رېئاكسىيىسى ئاز كۆرۈلىدۇ. مىقدارى كۆپ بولغاندا مويلار تىكىلىنىش رېئاكسىيىسى يەنى توخۇت ئۆرلەش، ئۆزىنى توغلىغاندەك سېزىش ۋە سۈيدۈك يىغىلىپ قېلىش كېلىپ چىقىشى ھەمدە تومۇر سوقۇشى مىنۇتغا 60 قېتىمدىن تۆۋەنلەپ كېتىشى مۇمكىن.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار:

يۇقىرى قان بېسىمى، خروم خۇمار ھۈجەيرە ئۆسمىسى، ئۆتكۈر خاراكتېرلىك بۆرەك ياللۇغى، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە توسقۇنلۇققا ئۇچراش، گلاۋكوما، مەزى بېزى يوغىناشقا ئەگىشىپ كەلگەن سۈيدۈك يىغىلىپ قېلىش، مېخانىك سۈيدۈك توسۇلۇش، قالقانبەز خىزمىتى كۈچىيىپ كېتىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ئۇزۇن مەزگىل دورا ئىشلەتكۈچىلەرنىڭ بۆرەك فۇنكسىيىسىنى تەكشۈرۈپ تۇرۇش، يۇقىرى قان بېسىم تارىخى بارلارغا دورا مىقدارىنى قاتتىق كونترول قىلىش لازىم؛ ئورگان خاراكتېرلىك ئېغىر دەرىجىدىكى يۈرەك ئۆزگىرىشى، يۈرەك قان تومۇر كېسەللىكلىرى ياكى يۈرەك رېتىمىسىزلىقى ۋە بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولماسلىقلارغا دورا ئىشلەتكەندە دورا مىقدارىنى تەڭشەشكە دېققەت قىلىش لازىم.

【ياسالما ۋە ئۆلچىمى】 گۇتتون ئاۋستىرىيىدە ئىشلەنگەن.

تابلىتى: تابلىت/2.5mg، قاپ/20 تابلىت.

فېنتولامىن

(酚妥拉明, Phentolamine)

【باشقا نامى】 رېگىتىن (利其丁, Regitin), 瑞支停, 甲苳胺唑啉.

【ئاساسىي تەركىبى】 فېنتولامىن.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 قىسقا ئۆنۈملۈك α -

ئاكسىپتورنى توسقۇچى دورا بولۇپ، α_1 ، α_2 - ئاكسىپتورلىرىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ، قاندىكى كاتېخولامىنغا قارشى تەسىرى بولۇپ، قان تومۇرلارنى كېڭەيتىپ، ئەتراپ قارشىلىق كۈچىنى تۆۋەنلىتىدۇ، قان بېسىمى، ئۆپكە ئارتېرىيە بېسىمىنى تۆۋەنلىتىدۇ؛ يۈرەكنى غىدىقلاش تەسىرىگە ئىگە بولۇپ، يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ قىسقىرىش كۈچىنى كۈچەيتىپ، يۈرەك سوقۇش قېتىمىنى تېزلىتىدۇ، دالانچە - قېرىنچە

ئۆتكۈزۈشنى تېزلىتىدۇ، يۈرەكنىڭ چىقىرىش مىقدارىنى ئاشۇرىدۇ. **【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】** ئەتراپ قان تومۇرلار سىپازمىلىنىشتىن بولغان كېسەللىكلەرگە ئىشلىتىلىدۇ. ئۆتكۈر، سوزۇلما قان تولۇش خاراكتېرلىك يۈرەك زەئىپلىشىشنى داۋالاپ، يۈرەكنىڭ يۈكىنى يېنىكلىتىدۇ؛ يۇقۇملىنىش خاراكتېرلىك، يۈرەك مەنبەلىك ۋە نېرۋا خاراكتېرلىك شوكنى داۋالاشتا ھەمدە خروم خۇمار ھۈجەيرە ئۆسمىسىگە دىئاگنوز قويۇشتا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 قان تومۇرلار سىپازمىلىنىشتىن بولغان كېسەللىكلەرنى داۋالاشتا: ھەر قېتىمدا 5mg، كۈنگە 2 ~ 1 قېتىم مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، شوكتا قارشى تۇرۇشتا 0.3mg/min ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، خروم خۇمار ھۈجەيرە ئۆسمىسىگە دىئاگنوز قويۇشتا ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، چوڭلارغا ھەر قېتىمدا 5mg، بالىلارغا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 0.1mg ئوكۇل قىلغاندىن كېيىن، قان بېسىمى ھەر 0.5min تا بىر قېتىمدىن جەمئىي 10min ئۆلچىنىدۇ. يۈرەك زەئىپلىشىشكە ئىشلەتكەندە 30mg ~ 15 ۋېناغا تېمىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئۆرە تۇرۇش خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىش، يۈرەك رېتىمىسىزلىقى، يۈرەك سانجىقى، ئىچ سۈرۈش، كۆڭۈل ئېلىشىش، بۇرۇن پۈتۈپ قېلىش، تېرە قىزىرىپ قېلىش قاتارلىقلار دائىم كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: يۈرەكنى كۈچەيتكۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، زەھەرچانلىقى كۈچىيىدۇ، تۆمۈر ياسالمىسىغا قوشۇپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: تۆۋەن قان بېسىمى، ئارتېرىيە ئېغىر دەرىجىدە قېتىش، يۈرەك سانجىقى، يۈرەك مۇسكۇل تىقىلمىسى، ئاشقازان ۋە 12 بارماق ئۈچەي يارىسىغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: شوكتا قارشى داۋالاشتىن ئىلگىرى چوقۇم قان سىغىمچانلىقىنى تولۇقلاش كېرەك.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 رېگىتىن شۇپىتسارىيىدە ئىشلەنگەن: ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى ئامپۇل/10mg، قاپ/5 ئامپۇل.

§ 5. قان بېسىمنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلار

ۋېراپامىل (维拉帕米, Verapamil)

【باشقا نامى】 ئىزوپتىن (Isopitin, 异搏定), 戊脉安, 诺富生, Veraloc, Anpec, Novopressan.

【ئاساسىي تەركىبى】 ۋېراپامىل ھىدروخلورىد.
【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 كالتسىي ئىئونى بىلەن قارشىلاشقۇچى دورا بولۇپ، كالتسىي ئىئونىنىڭ سىنۇس دالانچە تۈگۈنى قاتارلىق ئاستا ئىنكاسلىق ھۈجەيرە ئىچىگە كىرىشىنى تاللاش خاراكتېرلىك تىزگىنلەيدۇ، سىنۇس دالانچە تۈگۈنى، دالانچە، قېرىنچە تۈگۈنىنىڭ ئۆز - ئۆزىنى تىزگىنلەش خۇسۇسىيىتىنى ئاجىزلىتىدۇ. يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ قىسقىرىش كۈچىنى ئاجىزلىتىپ، ئوكسىگېن سەرپىياتىنى تۆۋەنلىتىدۇ، شۇنىڭدەك تاجسىمان ئارتېرىيە ۋە ئەتراپ قان تومۇرلارنى كېڭەيتىش، قان بېسىمىنى سۈس تۆۋەنلىتىش رولىغا ئىگە. ئىچكىدە ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ،
 $3 \sim 7h \ t_{1/2}$ ، $2h \ T_{max}$ غىچە بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 دالانچە خاراكتېرلىك مۇددەتتىن بالدۇر سوقۇش ۋە قېرىنچە ئۈستى مەنبەلىك يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىشكە ئىشلىتىلىدۇ، يۈرەك سانجىقى، قېلىنلاشقان يۈرەك مۇسكۇل كېسىلى، يېنىك، ئوتتۇرا دەرىجىدىكى يۇقىرى قان بېسىمى قاتارلىقلارغىمۇ ئىشلىتىلىدۇ، ۋېناغا ئۆكۈل قىلىش ئارقىلىق قېرىنچە ئۈستى مەنبەلىك تۇتاقلىق يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىشنى توختىتىشقا بولىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 40mg كۈنىگە 3 قېتىم ئىچىلىدۇ. ئاستا تەسىرلىك تابلېتى كۈنىگە بىر قېتىم، 240mg ~ 120mg ئىچىلىدۇ. بالىلارنىڭ مىقدارى: ئىككى ياشتىن تۆۋەنلەرگە ھەر قېتىمدا 20mg، كۈنىگە 3 ~ 2 قېتىم ئىچىشكە بېرىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، قەۋزىيەت، يۈرەك سېلىش، باش قېيىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. ۋېناغا ئوكۇل قىلىنسا تۆۋەن قان بېسىمى پەيدا قىلىدۇ، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش، سىنۇس دالانچە توسۇلۇش، Ⅱ دەرىجىلىك ياكى Ⅲ دەرىجىلىك دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈشى توسۇلۇش قاتارلىقلار تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: β - ئاكسېپتورنى توسقۇچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە تۆۋەن قان بېسىمى، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش، ئۆتكۈزۈشى توسۇلۇش، ھەتتا يۈرەك سوقۇشى تۇيۇقسىز توختاپ قېلىش كېلىپ چىقىدۇ؛ دىگىتالىس بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە دىگىتالىسنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ، باشقا يۈرەك رېتىمىسىزلىقىغا قارشى دورىلار، پۇرتىپ ناركوز قىلىش دورىلىرى، مۇسكۇللارنى بوشاتقۇچى دورىلار، كاربامازېپىن (卡马西平)، لىتېي تۈزلىرى، رىفامپىن (利福平) لار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە ئېھتىيات قىلىش لازىم. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: يۈرەك ئېغىر دەرىجىدە زەئىپلىشىش، يۈرەك مەنبەلىك شوك، Ⅱ ياكى Ⅲ دەرىجىلىك دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈشى توسۇلۇش، سىنۇسلۇق يىغىندى ئالامەتلەر، ئېغىر دەرىجىدىكى قان بېسىم تۆۋەنلىك، ۋولفى - پاركىنسون - ۋىت سىندرومىغا ئەگىشىپ كەلگەن يان يول ئالدىدىن ئايلىنىش تىپلىق قايتىش خاراكتېرلىك يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىش، بولۇپمۇ دالانچە تىترەش قوشۇلۇپ كېلىش، دالانچە تەۋرەشلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش، جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى زەخىملىنىش، يېنىك، ئوتتۇرا دەرىجىدىكى تۆۋەن قان بېسىمى، كانايچە زىققىسى بىمارلىرى ۋە ھامىلىدارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، ۋېناغا ئوكۇل قىلىش سۈرئىتى بەك تېز بولۇپ كەتمەسلىكى كېرەك، ئۇنداق بولمايدىكەن، يۈرەك سوقۇشى تۇيۇقسىز توختاپ قالىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىرگە يۈرەك رېتىمى ۋە قان بېسىمىدىكى ئۆزگىرىشلەرنى كۆزىتىشكە دېققەت قىلىش كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ئىزوپتىن گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك تابلېتى: 240mg، قاپ/10 تابلېت؛ لىسوپتىن ئادەتتىكى تابلېتى: 40mg، قاپ/50 تابلېت،

قاپ/100 تابىلىت؛ تابىلىت/80mg، قاپ/20 تابىلىت، قاپ/50 تابىلىت.
ۋېراپامىل ھىدروخلورىد ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك
تابىلىتى: تابىلىت/240mg، قاپ/7 تابىلىت، قاپ/10 تابىلىت، قاپ/20
تابىلىت.

ئۇراپىدىل

(乌拉地尔, Urapidil)

【باشقا نامى】 优匹敌، ئېبرانتىل (压宁定, Ebrantil)

【ئاساسىي تەركىبى】 ئۇراپىدىل ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ئەتراپ ۋە
مەركەزگە تەسىر قىلىش ئارقىلىق قوش بېسىق قان بېسىم تۆۋەنلىتىش
رولىنى ئوينايدۇ. ئەتراپقا بولغان تەسىرى α_1 - ئاكسېپتورنى تورمۇزلاش،
قان تومۇرلارنى كېڭەيتىش، ئەتراپ قارشىلىق كۈچىنى تۆۋەنلىتىشتىن
ئىبارەت، مەركەزگە بولغان تەسىرى بولسا ئاساسلىقى مېڭە غولىدىكى
5 — ھىدروكسىد ترىپتامىن (羟色胺 — 5) ئاكسېپتورنى غىدىقلاش،
ئۇزۇنچاق مېڭىدىكى يۈرەك قان تومۇر مەركىزىنىڭ قايتما ئىنكاس
تەڭشىشىنى تۆۋەنلىتىشتىن ئىبارەت. بۇ دورىنىڭ سۈمۈرۈلۈشى
ياخشى، T_{max} 4 ~ 6h، جىگەردە پارچىلىنىپ بۆرەك ئارقىلىق
چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ھەرخىل تىپتىكى يۇقىرى
قان بېسىمىغا ئىشلىتىلىدۇ. مەزى بېزى يوغىناشقۇ مەلۇم دەرىجىدە
تەسىر كۆرسىتىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كۈنىگە 30 ~ 180mg،
ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ. ئادەتتە دەسلەپكى مىقدارى ھەر قېتىمدا
30mg بولۇپ، كۈنىگە 2 قېتىم ئىچىلىدۇ، كېيىن كېسەللىك ئەھۋالىغا
قاراپ مۇۋاپىق تەڭشىلىدۇ. 25mg ~ 12.5mg نى ۋېناغا ئۆكۈل قىلىپ، قان
بېسىم ئۆزگىرىشىنى كۆزىتىپ تۇرۇپ 10min ~ 5 تىن كېيىن زۆرۈر
تېپىلسا يەنە 25mg ~ 12.5mg ئۆكۈل قىلىشقا بولىدۇ. ۋېنادىن تېمىتقاندا،
داۋالاش ئۈنۈمىنى ساقلاش ياكى قان بېسىمىنى ئاستا - ئاستا چۈشۈرۈش
ئۈچۈن، بۇ دورا ناتىرىي خلىورىد ئۆكۈل سۇيۇقلۇقى ياكى گلىكوزا

ئوكۇل سۇيۇقلۇقىغا قوشۇپ بېرىلىدۇ، تېمىتىش سۈرئىتى ئادەتتە $100 \sim 400 \mu\text{g}/\text{min}$ بولىدۇ. قان تولۇش خاراكتېرلىك يۈرەك زەئىپلىكى: قان بېسىمى روشەن يۇقىرىلىغانلارغا ئالدى بىلەن بۇ دورىدىن $25 \sim 12.5 \text{mg}$ نى 10ml ناترىي خلورىد ئوكۇل سۇيۇقلۇقى ياكى گلىكوزا ئوكۇل سۇيۇقلۇقىغا قوشۇپ ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. ئادەتتىكى ئەھۋالدا ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، تېمىتىش سۈرئىتى $100 \sim 400 \mu\text{g}/\text{min}$ بولىدۇ، كېسەللىك ئەھۋالىغا قاراپ مىقدارى ۋە تېمىتىش سۈرئىتى تەڭشىلىدۇ، كۈنىگە بىر قېتىم ياكى 24h ئۇدا ئىشلىتىلىدۇ، داۋالاش مۇددىتى ئادەتتە $3 \sim 6$ كۈن بولىدۇ، كېسەللىك ئەھۋالىغا قاراپ ئالتە كۈندىن كۆپ بولسىمۇ بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، باش قېيىش، ماغدۇرسىزلىنىش، يۈرەك سېلىش ۋە ئاشقازان، ئۈچەي رېئاكسىيىسى، ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە، ئۆرە تۇرۇش خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى ۋە قان بېسىم زىيادە تۆۋەنلەش كۆرۈلىدۇ.

【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار، ئائورتا بوغۇزى تارىيىش ياكى ئارتېرىيە، ۋېنا بۆلۈنۈپ ئېقىش قوشۇلۇپ كەلگەن بىمارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ئېپىراتىل گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك كاپسۇل: دانە/300mg، قاپ/20 دانە؛ ئوكۇلى: ئامپۇل/25mg، قاپ/5 ئامپۇل.

بېتاكسولول

(倍他洛尔, Betaxolol)

【باشقا نامى】 كېرلون (كارلۇن, Kerlone)، 倍他索洛尔，倍他心安. 【ئاساسىي تەركىبى】 بېتاكسولول ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 β_1 - ئاكسېپتورنى تاللاش خاراكتېرلىك تورمۇزلىغۇچى دورا بولۇپ، β_2 - ئاكسېپتورغا تەسىرى يوق دېيەرلىك، ئىچكىندىن كېيىن T_{max} $4 \sim 6 \text{h}$ ، $t_{1/2}$ $16 \sim 22 \text{h}$ ، تەسىرى 24h دىن ئارتۇق ساقلىنىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۇقىرى قان بېسىمىغا

ئىشلىتىلىدۇ، بولۇپمۇ ئوتتۇرا ۋە ئېغىر دەرىجىدىكى ئەگەشمە كېسەللىك بولمىغان ياش يۇقىرى قان بېسىم بىمارلىرىغا ناھايىتى ياخشى ئۈنۈم بېرىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 20mg ~ 10 كۈنگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ، ياشانغانلار ۋە يۈرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە تولۇق بولمىغانلارغا كۈنگە 10mg ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 چارچاش، ماغدۇرسىزلىنىش، تۆت مۇچە سېزىمى بىنورمال بولۇش، ئارىلاپ ئاقساش ئېغىرلىشىشلار دائىم كۆرۈلىدۇ، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش ۋە تۆۋەن قان بېسىمى كۆرۈلىدۇ، ئېغىر بولغاندا دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈشى توسۇلۇش، كانايچىلار سېازمىلىنىش كېلىپ چىقىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: يۈرەك مەنبەلىك شوك ۋە كونترول قىلىنمىغان يۈرەك زەئىپلىكى بارلار، دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈشى توسۇلغانلار، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلار ۋە ھامىلىدارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② دېققەت قىلىدىغان ئىشلار: مىقدارى كۆپ بولۇشتىن يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاپ كەتسە ئاتروپىن ئارقىلىق تۈزىتىشكە بولىدۇ، يۈرەك زەئىپلەشمە دىگىتالىس ۋە سۈيدۈك ھەيدىگۈچى دورىلار بىلەن بىر تەرەپ قىلىنىدۇ، تۆۋەن قان بېسىمى ئادىرناللىن بىلەن بىر تەرەپ قىلىنىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 كېرلون فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/10mg، تابلېت/20mg، تابلېت/14mg.

ئىنداپامىد

(吲达帕胺, Indapamide)

【باشقا نامى】 ناترىلىكس (钠催离, Natrilix)، 寿比山

مىللىبار (美利巴, Millibar)، Ipamix, Arifon.

【ئاساسىي تەركىبى】 ئىنداپامىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 كالىتسىي بىلەن

قارشىلىشىدىغان قان بېسىم تۆۋەنلەتكۈچى، سۈيدۈك ھەيدىگۈچى دورىلار تۆۋەن دوزىدا ئىشلىتىلسە ئاساسلىقى قان بېسىمنى تۆۋەنلىتىدۇ. يۇقىرى

دوزىدا ئىشلىتىلسە سۈيۈك ھەيدەش تەسىرىگە ئىگە بولىدۇ، ئىچكەندە تېز، تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ، $0.5 \sim 1h$ Tmax، $14 \sim 18h$ $t_{1/2}$ بولىدۇ. **【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】** يېنىك، ئوتتۇرا دەرىجىلىك بىرلەمچى يۇقىرى قان بېسىمى، قان تولۇش خاراكتېرلىك يۈرەك زەخىملىنىش كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان بەدەن سۈيۈقلۈكى يىغىلىپ قېلىشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كۈنىگە بىر قېتىم ھەر قېتىمدا 2.5mg ئەتىگەلىك تاماقتىن كېيىن ئىچىلىدۇ، قامداش مىقدارى ئىككى كۈندە بىر قېتىم، ھەر قېتىمدا 2.5mg بولىدۇ، دورا ئىشلىتىپ ئىككى ھەپتە ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك بولمىسا، كۈنىگە 5mg نى ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئۇدا 4 ~ 6 ھەپتە ئىچسە بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، باش قېيىش، ئۇيقۇسىزلىق، چارچاش، كۆڭۈل ئېلىشىش، ئىچ سۈرۈش، ئەسۋە چىقىش، قىچىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: مېڭە قان تومۇر كېسىلى بارلار، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە زەئىپلەشكەنلەر، ھامىلدارلار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: سۇلفانلامىدلار (磺胺) غا زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلاردا ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە پەيدا قىلىشى مۇمكىن؛ كالىي تۆۋەنلەرنىڭ قېنىدىكى كالىينى تەكشۈرۈپ تۇرۇش لازىم؛ β -ئاكسېپتورنى توسقۇچى دورىلار، يۈرەكنى كۈچەيتكۈچى دورىلار، قان ئۇيۇشقا قارشى دورىلار، قاندىكى شېكەر مىقدارىنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلار، دىئازېپام (安定) قاتارلىق دورىلار بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئىشلىتىشكە بولىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ناترىلىكس فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: 2.5mg.

بۇنازوسىن ھىدروخلورىد

(盐酸布纳唑嗪, Bunazosin Hydrochloride)

【باشقا نامى】 دېتانتو (迪坦妥, Detanto).

【ئاساسىي تەركىبى】 بۇنازوسىن ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ، α_1 - ئاكسېتورنى تاللاپ تورمۇزلىغۇچى دورا بولۇپ، α_2 - ئاكسېتورغا تەسىرى يوق دېيەرلىك، شۇڭا سىمپاتىك نېرۋا ئۇچىنىڭ كاتېخولامىن قويۇپ بېرىشتىن ئىبارەت تەتۈر قايتما تەسىرىنى تورمۇزلىمايدۇ، يۈرەك سوقۇش قېتىم سانى ۋە يۈرەكنىڭ چىقىرىش مىقدارىنى ئاشۇرۇۋەتمەيدۇ. $1h$ ، T_{max} ، $2ht_{1/2}$ ، جىگەردە پارچىلىنىپ، گەندە ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 بىرلەمچى يۇقىرى قان بېسىم، بۆرەك مەنبەلىك يۇقىرى قان بېسىم ۋە خروم خۇمار ھۈجەيرە ئۆسمىسى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان يۇقىرى قان بېسىمىغا ئىشلىتىلىدۇ. 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 دەسلەپكى مىقدارى كۈنگە ئۈچ قېتىم، ھەر قېتىمدا 0.5mg بولۇپ، تاماقتىن كېيىن ئىچىلىدۇ، كېسەللىك ئەھۋالىغا قاراپ تەدرىجىي ھالدا ھەر قېتىمدا 2mg كۆپەيتىلىدۇ، كۈنگە 2 ~ 3 قېتىم بولۇپ، كۈندىلىك ئەڭ يۇقىرى مىقدارى 12mg دىن ئاشۇرۇۋېتىلمەيدۇ. 【ناچار تەسىرى】 باش قېيىش، باش ئاغرىش، يۈرەك سېلىش، ئۇيقۇسىزلىق، ئاشقازان، ئۈچەي يېقىمىسىزلىنىش، بۇرۇن پۈتۈپ قېلىش، يۈزى قىزىرىش، تۆۋەن قان بېسىمى قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. 【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، ھامىلدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار ۋە بالىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى چېكىنگەنلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. 【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 دېتاتو ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېت: تابلېتى/0.5mg ، تابلېت/1mg ، تابلېت/3mg.

لاتسىدىپىن

(拉西地平, Lacidipine)

【باشقا نامى】 لاتسىپىل (乐息平, Lacipil).

【ئاساسىي تەركىبى】 لاتسىدىپىن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ بىر يېڭى تىپتىكى

پىرىدىن (吡啶) تۈرىدىكى كالتسىي بىلەن قارشىلاشقۇچى دورا بولۇپ، قان تومۇر سىلىق مۇسكۇلنى بوشىتىشتا يۇقىرى تاللاشچانلىققا ئىگە. قىسقىرىش بېسىمى، كېڭىيىش بېسىمى، ئارتېرىيىنىڭ ئوتتۇرىچە بېسىمىنى تۆۋەنلىتىدۇ، يۈرەك سوقۇش قېتىمىنى سەل ئاشۇرىدۇ. ئىچكىدە ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، ئەمما دەسلەپكى ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك بولۇپ، دورا بېرىلگەندىن كېيىن $3h \text{ Tmax}$ بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 بىرلەمچى، ئىككىلەمچى ۋە يۈرەك مەنبەلىك يۇقىرى قان بېسىملارنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ؛ يۈرەك سانجىقىنىڭ قوزغىلىش قېتىمىنى ۋە نىترىتسىپىرنىڭ ئىشلىتىلىش مىقدارىنى ئازايتىدۇ؛ يۈرەكنى كۈچەيتكۈچى ۋە سۈيۈك ھەيدىگۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە يۈرەك زەئىپلىشىش ئالامەتلىرى ۋە يۈرەك فۇنكسىيىسى ياخشىلىنىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كۈنىگە بىر قېتىم، ھەر قېتىمدا $4 \sim 8\text{mg}$ ئىچىلىدۇ، ياشانغانلارنىڭ دەسلەپكى مىقدارى 2mg بولۇپ، كۈنىگە بىر قېتىم ئەتىگەندە ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يۈز قىسمى قىزىرىش، باش ئاغرىش، باش قېيىش، يۈرەك سېلىش، ئوشۇق قىسمى سۇلۇق ئىششىش، ئاشقازان، ئۈچەي يېقىمىسىزلىنىش كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: سىمپتىدىن (甲氧咪胍) بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە بۇ دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقى ئارتىدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: تۇغما يۈرەك كېسىلىگە قوشۇلۇپ كەلگەن يۈرەك ۋە جىگەر فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 لاتىپىل ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/ 2mg ، تابلىت/ 4mg ، قاپ/ 7 تابلىت.

ئاملودىپىن

(氨氯地平, Amlodipine)

【بىلقا نامى】 نورۋازك (洛活喜, Norvasc)، Istin، 安洛地平، 阿莫洛地平. 【ئاساسىي تەركىبى】 ئاملودىپىن بېنزوسۇلفونات.

【**فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى**】 يېڭى تىپتىكى دىھىدروپىرىدىن (二氢吡啶) تۈرىدىكى ئۇزۇن ئۈنۈملۈك كالتسىي بىلەن قارشىلاشقۇچى دورا بولۇپ، ئاكسېپتور بىلەن بىرىكىش ۋە پارچىلىنىش سۈرئىتى بىر قەدەر ئاستا، تەسىرى كېچىكىپ كۆرۈلىدۇ ھەم ئۇزۇنغىچە داۋام قىلىدۇ، قان تومۇرلارغا بولغان تاللاشچانلىقى نىفېدىپىن (硝苯地平) دىن يۇقىرى. باشقا قارشىلاشقۇچى دورىلارغا ئوخشىمايدىغان يېرى، يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ ئۆتكۈزۈشى ۋە قىسقىرىشىغا تەسىرى يوق، رېفلىكسىلىق يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىش پەيدا قىلمايدۇ. ئىچكىندە سۈمۈرۈلۈشى ئاستا بولىدۇ، $35 \sim 50h$ $t_{1/2}$ ، $8 \sim 12h$ T_{max} ، بۇ دورا جىگىردە مېتا بولىمىلىنىپ، مېتالازم ھاسىلاتىنىڭ كۆپ قىسمى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【**مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر**】 دەسلەپكى مىقدارى ھەر قېتىمدا 5mg بولۇپ، كۈنىگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ، كېيىن كېسەللىك ئەھۋالىغا قاراپ دورا مىقدارى ئاشۇرۇلىدۇ ياكى كېمەيتىلىدۇ.

【**ناچار تەسىرى**】 ئوشۇق ۋە يۈز قىسمىدا يېنىك دەرىجىدە سۇلۇق ئىششىق، يۈز قىزىرىش، باش ئاغرىش، باش قېيىش ۋە ئاشقازان، ئۈچەي رېئاكسىيىسى دائىم كۆرۈلىدۇ.

【**دىققەت قىلىدىغان ئىشلار**】 جىگىر فۇنكسىيىسى زەخىملەنگەنلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【**ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى**】 نورۋازك ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/5mg، قاپ/7 تابلىت.

نىفېدىپىن

(硝苯地平, Nifedipine)

【**باشقا نامى**】 ئېكودىپىن (艾克地平, Ecodipine)، ئۇنىدېپىن (乐欣平, Unidipine)، ئادالات گىتس (拜新同, Adalat Gitis)، ھەتتا، ئاساسىي تەركىبى نىفېدىپىن.

【**فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى**】 دىھىدرو پىرىدىن تۈرىدىكى كالتسىي بىلەن قارشىلاشقۇچى دورا بولۇپ، قان تومۇر سىلىق مۇسكۇلى ھۈجەيرىسىدىكى كالتسىي ئىئونىنىڭ ھۈجەيرە ئىچىگە كىرىشىنى

تورمۇزلاش ئارقىلىق، ئەتراپ قان تومۇرلىرى ۋە تاجسىمان قان تومۇرلىرىنى كېڭەيتىپ، قان بېسىمىنى تۆۋەنلىتىدۇ، تاجسىمان ئارتېرىيىدىكى قان ئېقىمىنى ئاشۇرىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۈرەك سانجىقى، ھەرخىل تۈردىكى يۇقىرى قان بېسىمى ۋە يۈرەك زەئىپلىشىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەرقېتىمدا 10mg دىن كۈنگە 4 ~ 3 قېتىم ئىچىلىدۇ، قان بېسىمىنى جىددىي چۈشۈرۈشكە توغرا كەلگەندە بۇ دورىدىن بىر تابلېتنى تىل ئاستىغا سېلىپ شۈمۈشكە بولىدۇ. پۈركۈلگۈچى ياسالمىسى، ھەر قېتىمدا 4 ~ 3 قېتىم پۈركۈلىدۇ (1.5 ~ 2mg).

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، باش قېيىش، چارچاش، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش، ئاشقازان يېقىمىسىزلىنىش، ئىشتىھاسى تۈتۈلۈش، قەۋزىيەت، ئىچ سۈرۈش، ئۆرە تۈرۈش خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، ئاندا - ساندا جىگەرنى زەخمىلەندۈرىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: Ⅱ دەرىجىلىكتىن يۇقىرى دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈش تۈسۈلۈش، سىنۇس - دالانچە تۈسۈلۈشلەرگە ۋە ھامىلىدارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ئائورتا كىلاپانى تارايغان، قان بېسىمى تۆۋەن، جىگەر، يۈرەك فۇنكسىيىسى تۈلۈق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. دىئابېت كېسەللىگە گىرىپتار بولغۇچىلارغا ئىشلىتىلىدىغان قاندىكى شېكەر مىقدارىنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىنىڭ مىقدارى تەڭشىلىدۇ، دورىنى ئۇزۇن مۇددەت ئىشلىتىپ توساتتىن توختىتىپ قويۇشقا بولمايدۇ.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 ئېكودېپىن گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك تابلېتى: تابلېت/20mg، قاپ/10 تابلېت. ئۇنىڭدىن ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. تەسىرى كونترول قىلىنىدىغان تابلېت: تابلېت/30mg، قاپ/10 تابلېت.

ئادالەت گىتىس گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. تەسىرى كونترول قىلىنىدىغان تابلېتى: تابلېت/30mg، قاپ/10 تابلېت، تابلېت/60mg، قاپ/10 تابلېت.

نىكاردىپىن (尼卡地平, Nicardipine)

【باشقا نامى】 پېردىپىن (佩尔地平, Perdipine), 硝苯吡啶 .

【ئاساسىي تەركىبى】 نىكاردىپىن ھىدروخلورىد .

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 2 - ئەۋلاد دىھىدروپىرىدىن

تۈرىدىكى كالتسىي بىلەن قارشىلاشقۇچى دورا بولۇپ، ئارتېرىيە سىلىق مۇسكۇلى ھۈجەيرىسىدىكى فوسفودىئېستېراز (磷酸二酯酶) نىڭ ئاكتىپچانلىقىنى تورمۇزلاپ، سىكلىك ئادېنوزىن فوسفات (环磷腺苷) نىڭ قويۇقلۇقىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ، قان تومۇرلارنى كېڭەيتىپ، قان بېسىمىنى تۆۋەنلىتىدۇ ھەمدە تاجسىمان ئارتېرىيە، مېڭە ۋە يۈرەك قان تومۇرلىرىنى كېڭەيتىپ، قان ئېقىمىنى كۆپەيتىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىرگە قان تومۇر ئۇچلىرىنىڭ قارشىلىق كۈچىنى تۆۋەنلىتىپ، يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ ئوكسىگېن سەرىپىياتىنى تۆۋەنلىتىدۇ. بۇ دورا ئاساسلىقى كىچىك ئۈچەيدە سۈمۈرۈلىدۇ، 20mg ئىچىلگەندىن كېيىن $t_{1/2}$ 1.5h، Tmax 30min، جىگەردە پارچىلىنىپ، ئاساسلىقى گەندە ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، بۇ دورىنىڭ ئالاھىدىلىكى بولسا قان تومۇر سىلىق مۇسكۇلىغا بولغان تەسىرى ئەڭ كۈچلۈك، يۈرەكنى تورمۇزلاش تەسىرى ئەڭ ئاجىز.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 بىرلەمچى يۇقىرى قان

بېسىمى، قان يېتىشمەسلىك خاراكتېرلىك مېڭە قان تومۇر كېسەللىكلىرى، يۈرەك مۇسكۇلىغا قان يېتىشمەسلىك ۋە سوزۇلما خاراكتېرلىك يۈرەك زەئىپلىكىگە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 دائىملىق مىقدارى ھەر

قېتىمدا 20mg ~ 10 بولۇپ، كۈنىگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ. مېڭە قان تومۇر كېسەللىكلىرىگە ھەر قېتىمدا 20mg؛ يۇقىرى قان بېسىم، يۈرەك سانجىقىغا ھەر قېتىمدا 30mg ~ 10؛ يۈرەك زەئىپلىكىگە ھەر قېتىمدا 40mg ~ 20 كۈنىگە ئۈچ قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. جىددىي يۇقىرى قان بېسىم كېسەللىك دائىملىق مىقدارى مىنۇتغا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $1 \sim 2 \mu\text{g}$ تېمىتىلىدۇ، تېمىتقاندا بىر تەرەپتىن قان بېسىمىنى ئۆلچەپ، يەنە بىر تەرەپتىن تېمىش سۈرئىتى تەكشىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئۇدا ئىشلەتكەندە قان زەردايدىكى بىلىرىۋىن، BUN، GOT، GPT لار تاسادىپىي يۇقىرى ئۆرلەپ قالىدۇ. دانىچە ھۈجەيرىلەر كېمىيىش، ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە ئاز كۆرۈلىدۇ؛ ئىشتىھاسىزلىق، قورساق ئاغرىش، ئېغىز قۇرۇش، باش ئاغرىش، باش قېيىش، تۆۋەنكى مۇچە سۇلۇق ئىششىش، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: كالتسىي بىلەن قارشىلاشقۇچى باشقا دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىشكە بولمايدۇ، قان تومۇرلارنى كېڭەيتكۈچى باشقا دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، تۆۋەن قان بېسىمىغا دېققەت قىلىش لازىم. ② مەنىي قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: باش ئىچى بېسىمى يۇقىرىلىغان. ياكى قان توختىمىغانلار، ھامىلدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: تۆۋەن قان بېسىمى، گلاۋكوما، جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 پېردىپىن ياپونىيىدە ئىشلىتىلگەن. ئاستا تەسىرلىك كاپسۇلى: دانە/40mg، قاپ/30 دانە؛ ئوكۇلى ئامپۇل/2mg، قاپ/10 ئامپۇل.

كاپتوپرىل

(卡托普利, Captopril)

【باشقا نامى】 كاپوتېن (开博通, Capoten)، 硫甲丙脯酸.

【ئاساسىي تەركىبى】 كاپتوپرىل.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ يۇقىرى

قان بېسىمىغا قارشى تەسىرگە ئىگە دورا بولۇپ، ئانگىوتېنسىن ئىنھىبىتاز (血管紧张素转换酶) نى تورمۇزلىغۇچى بىر تۈرلۈك ئالاھىدە خۇسۇسىيەتلىك دورا (ACEI)، بۇ يەنە ئالدوستېرون (醛固酮) نىڭ ئاجرىلىشىنى تورمۇزلاپ، ناترىي ۋە سۇ يىغىلىپ قېلىشنى ئازايتىدۇ. ئادەتتە بىر قېتىملىق مىقدارى ئىچىلىپ 90min ~ 60 تىن كېيىن ئەڭ كۈچلۈك قان بېسىم تۆۋەنلىتىش تەسىرى پەيدا بولىدۇ. ئىچكەندە تېز

سۈمۈرۈلىدۇ، 24h، 1h Tmax ئىچىدە %95 دىن ئارتۇق دورا سۈيدۈك ئارقىلىق چىقىپ كېتىدۇ، 3h t_{1/2} دىن ئاز بولىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 يۇقىرى قان بېسىمى كېسىلگە ئىشلىتىلىدۇ. سۈيدۈك ھەيدىگۈچى دورا، دىگىتالىس تۈرىدىكى دورىلار ئۈنۈم بەرمىگەن يۈرەك زەئىپلىشىشىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 دائىملىق مىقدارى 50mg ~ 25 بولۇپ، كۈنگە 3 ~ 2 قېتىم تاماقتىن بىر سائەت ئىلگىرى ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يۆتەل ۋە ھەزىم يولى غىدىقلىنىش ئالامەتلىرى كۆرۈلىدۇ، ئاقسىللىق سۈيدۈك، بۆرەك كېسىلى يىغىندى ئالامەتلىرى، نېپىترال دانىچە ھۈجەيرىلەر كېمىيىش، داغلىق دۆڭچە ئەسۋە قاتارلىقلار ئاندا-ساندا كۆرۈلۈپ قالىدۇ، ئەمما ھەممىسى دېگۈدەك يېنىك بولىدۇ؛ يۈز قىسمى قىزىرىش، تەم سېزىمى چېكىنىش، ئاۋاز چىقىرىش قىيىنلىشىش، سېزىم نورمالسىزلىنىش، يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىش، كۆكرەك ئاغرىش، يۈرەك سېلىش، يۈرەك مۇسكۇل تىقىلمىسى، رايىناۋۇد كېسىلى، قان تولۇش خاراكتېرلىك يۈرەك زەئىپلىشىش، GPT يۇقىرى ئۆرلەش، توسۇلۇش خاراكتېرلىك سېرىقلىق چۈشۈش ۋە ئىككىلەمچى ئۆت سۇيۇقلۇقى يىغىلىپ قېلىش قاتارلىقلار ئاز كۆرۈلىدۇ؛ قان بېسىمى ۋاقىتلىق تۆۋەنلەش ھەمدە يېنىك ھەم قىسقا مۇددەتلىك باش قېيىش قوشۇلۇپ كېلىشى مۇمكىن.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

بۇ دورا قاندىكى كالىينى يۇقىرىلىتىشى مۇمكىن، شۇڭا ئانتىستېرون (安体舒通)، ترىئامتېرېن (氨苯喋啶)، ئامىلورىد (阿米洛利) قاتارلىق كالىينى ساقلاپ، سۈيدۈك ھەيدىگۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىشتىن ئېھتىيات قىلىش لازىم. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ئىممۇنتىلىق ئىقتىدارىغا تەسىر كۆرسىتىدىغان دورىلار ئىشلىتىلگەنلەر، بۆرەك ئىقتىدارى ئېغىر دەرىجىدە چېكىنگەن ۋە ئۆز بەدەن ئىممۇنتى كەمچىل بولغانلار، بالىلار، ھامىلدارلار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ قان تومۇر مەنبەلىك سۇلۇق ئىششىش ئالامەتلىرى بايقالسا، جىددىي بىر تەرەپ قىلىش ھەم دورىنى توختىتىش لازىم؛ ئەگەر

باش ئاغرىش، قىزىش قاتارلىق يۇقۇملىنىش ئالامەتلىرى كۆرۈلسە، ئۆز ۋاقتىدا تەدبىر قوللىنىش، ئاق قان ھۈجەيرىسى تۆۋەنلەپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش لازىم. يۈرىكى زەئىپلەشكەن بىمارلارنى داۋالىغاندا، ئۇلارنىڭ زىيادە جىسمانىي پائالىيەت قىلىشىنى توسۇش، بەدەن سۈيۈقلۈكى كېمىيىپ، قان بېسىم تۆۋەنلەپ كېتىشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن تەرلەش، ئىچ سۈرۈش، قۇسۇش قاتارلىقلارنىڭ ئالدىنى ئېلىش لازىم. **【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】** كاپوتېن ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. تابىلېتى: تابىلېت/12.5mg، قاپ/20 تابىلېت، قاپ/100 تابىلېت، تابىلېت/25mg، قاپ/10 تابىلېت، قاپ/50 تابىلېت.

لېزىنوپرىل (赖诺普利, Lisinopril)

【باشقا نامى】 داپېرىل (麦道心宁, Dapril)، زېستېرىل (捷赐瑞, Zestril)، 利压定，麦通心宁. **【ئاساسىي تەركىبى】** لېزىنوپرىل دېھىدرات. **【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】** بۇ ACEI تۈرىدىكى دورا بولۇپ، ئىچكەندە ئوڭاي سۈمۈرۈلىدۇ، دورىنى ئىچىپ 2h ئىچىدە ئۈنۈمى كۆرۈلىدۇ، $t_{1/2}$ 12h، T_{max} 4 ~ 6h، بەدەنگە كەڭ تارقىلىدۇ، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكمەيدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 بىرلەمچى يۇقىرى قان بېسىمى ۋە بۆرەك مەنبەلىك يۇقىرى قان بېسىمىغا ئىشلىتىلىدۇ، قان تولۇش خاراكتېرلىك يۈرەك زەئىپلىشىشىنىمۇ داۋالايدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 10mg، كۈنىگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ ياكى دوختۇرنىڭ كۆرسەتمىسى بويىچە ئىشلىتىلىدۇ. **【ناچار تەسىرى】** باش قېيىش، باش ئاغرىش، ئىچ سۈرۈش، يۆتىلىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، ئەسۋە چىقىش، يۈرەك سېلىش، كۆكرەك ئاغرىش ۋە زىققە قاتارلىقلار ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار، بالىلار ۋە بۆرەك ئىقتىدارى ئېغىر

دەرىجىدە زەخمىلەنگەنلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ئەگەر قان بېسىم تۆۋەنلەش كۆرۈلسە، بىمار تۈز ياتقۇزۇلىدۇ، زۆرۈر تېپىلغاندا ۋېنادىن فىزىئولوگىيىلىك تۈز سۈيى بېرىلىدۇ ياكى دوختۇرنىڭ كۆرسەتمىسى بويىچە دورا مىقدارى تەڭشىلىدۇ؛ بۆرەك فۇنكسىيىسى ۋە قاندىكى كالىي مىقدارى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇرۇلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 داپرىل سىپرۇستا ئىشلەنگەن. تابلىت/5mg، تابلىت/10mg، قاپ/20 تابلىت، قاپ/30 تابلىت. زېستىرىل ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/5mg، تابلىت/10mg، تابلىت/20mg، قاپ/28 تابلىت.

بېنازېپرېل

(苯那普利, Benazepril)

【باشقا نامى】 لوتېنسىن (洛汀新, Lotensin) Cibacene

【ئاساسىي تەركىبى】 بېنازېپرېل ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 جىگەردە ئاكتىپچانلىققا ئىگە ماددا بېناپۇللا (苯那普利拉) غا ئايلىنىپ، ئانگىوتېنسىن ئىنژېرئازا (血管紧张素转换酶) نى تورمۇزلايدۇ، قان تومۇرلارنى كېڭەيتكۈچى برادىكىنىن (血管舒张剂缓激肽) نىڭ سۈسلىشىشىنى تورمۇزلاش ئارقىلىقمۇ قان بېسىمنى تۆۋەنلىتىش تەسىرىنى جارى قىلدۇرىدۇ. ئىچكەندە تېز سۈمۈرۈلىدۇ، مۇتلەق بىئولوگىيىلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى 27%، T_{max} 1.5h، قان زەردابىدىكى ئاقسىل بىلەن بىرىكىش نىسبىتى تەخمىنەن 95%، $t_{1/2}$ 10 ~ 11h، ئاساسلىقى بۆرەك ۋە ئۆت سۈيۈقلۈكى ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ھەرقايسى دەۋردىكى يۇقىرى قان بېسىمى، قان تولۇش خاراكتېرلىك يۈرەك زەئىپلىشىشكە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 يۇقىرى قان بېسىمى: دەسلەپكى مىقدارى 10mg بولۇپ، كۈنگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ، كېيىن مۇۋاپىق كۆپەيتىشكە بولىدۇ، بۆرەك فۇنكسىيىسى زەئىپلىشىش: دەسلەپكى مىقدارى 15mg بولۇپ، كۈنگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ، بۇ دورىنى يەككە

ئىشلىتىپ قان بېسىمىنى تۆۋەنلىتىش ئۈنۈمى قانائەتلىنەرلىك بولمىسا، تىئازىدلىق (噻嗪类) سۈيدۈك ھەيدىگۈچى دورىلار، كالتسىي بىلەن قارشىلاشقۇچى دورىلار، β - ئاكسىپتورنى تورمۇزلىغۇچى دورىلارنى قوشۇپ ئىشلىتىشكە بولىدۇ، دەسلەپكى مىقدارى تۆۋەن بولۇشى كېرەك؛ قان تولۇش مەنبەلىك يۈرەك زەئىپلىشىش: دەسلەپكى مىقدارى 2.5mg بولۇپ، كۈنىگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ.

【ناچار نەسىرى】 باش ئاغرىش، ئۇيقۇسىراش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئىچ سۈرۈش، ئەسۋە چىقىش، قىچىشقا، يۈز قىزىرىش، تۆۋەن قان بېسىمى، يۈرەك سېلىش، يۆتىلىش، نەپەس قىيىنلىشىش، سىيىش قېتىم سانى كۆپىيىش قاتارلىقلار ئاندا- ساندا كۆرۈلىدۇ. جىگەر ياللۇغى، ئۆت قېيىپ قېلىش خاراكتېرلىك سېرىقلىق چۈشۈش، قان تومۇرلار نېرۋا مەنبەلىك سۇلۇق ئىششىش قاتارلىقلار ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، قان تومۇرلار نېرۋا مەنبەلىك سۇلۇق ئىششىش تارىخى بارلار ۋە ھامىلىدارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: بۆرەك ئارتېرىيىسى تارايغان بىمارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، بۆرىكى زەئىپلەشكەنلەرگە تۆۋەن دوزىدا بېرىلىدۇ؛ ئاز بىر قىسىم بىمارلاردا قاندىكى BUN ۋە قان زەردابىدىكى كرىئاتىننى يۇقىرى ئۆرلىسە، دورىنى توختاتقاندىن كېيىن ئۆزلىكىدىن ئەسلىگە كېلىدۇ؛ يۈز قىسمىدا سۇلۇق ئىششىق پەيدا بولسا دورىنى دەرھال توختىتىپ، قاندىكى كالىينى ئۆلچەشكە دېققەت قىلىش لازىم.

【ياسالما ۋە ئۆلچىمى】 لوتېنسىن شۋېتسارىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/5mg، قاپ/14 تابلېت.

ئېنالاپرىل

(依那普利, Enalapril)

【باشقا نامى】 苯脂丁脯酸 ، رېنىتېك (悦宁定, Renitec)

ئىنۋورېل (因弗尔, Invoril), Innovace, Invoril

【ئاساسىي تەركىبى】 ئېنالاپرىل مالىئات (依那普利马来酸盐)

【فارماكوئىكىلىك ئالاھىدىلىكى】 كاربوكسىل رادىكالى

(羧基) نى ئۆز ئىچىگە ئالغان ACEI بولۇپ، ئىچكەندىن كېيىن جىگەردە ئېنالاپرىل كىسلاتاسىغا ئايلىنىپ، ئانگىوتېنسىن ئىنۇبىرتازانى كۈچلۈك تورمۇزلايدۇ. ئىچكەندىن كېيىن تەخمىنەن %60 سۈمۈرۈلىدۇ، $3 \sim 4h$ Tmax، ئاقسىل بىلەن بىرىكىش نىسبىتى %60 ~ 50.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 بىرلەمچى يۇقىرى قان بېسىمى، بۆرەك مەنبەلىك يۇقىرى قان بېسىمى، قان تولۇش مەنبەلىك يۈرەك زەئىپلىشىشكە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 باشلىنىش مىقدارى كۈنگە 10mg ~ 5 بولۇپ، 2 ~ 1 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە زەخمىلەنگەنلەرگە كرېئاتىننىڭ چىقىرىلىش نىسبىتىگە قاراپ دورا مىقدارى تەڭشىلىدۇ. دائىملىق مىقدارى كۈنگە 20mg ~ 10 بولۇپ، بىر كۈنلۈك ئەڭ يۇقىرى مىقدارى 40mg دىن ئاشۇرۇۋېتىلمەيدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش قېيىش، باش ئاغرىش، ئۇيقۇسىزلىق، ئېغىز قۇرۇش، كۆڭۈل ئېلىشىش، يۈرەك سېلىش، دېمى سىقىلىش، يۆتىلىش، ئەسۋە چىقىش، GOT، GPT يۇقىرىلاش، قان تومۇرلار نېرۋا مەنبەلىك سۇلۇق ئىشش قاتارلىقلار كۆرۈلسە، مىقدارى كېمەيتىلىدۇ، ئەگەر ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىپ كەتسە دورا توختىتىلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: سىمپاتىك نېرۋىنى توسقۇچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە ئېھتىيات قىلىش كېرەك؛ β - ئاكسېپتورنى توسقۇچى بىر قىسىم دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە بۇ دورىنىڭ يۇقىرى قان بېسىمىغا قارشى تەسىرى كۈچىيىدۇ؛ كالىنى ساقلىغۇچى سۈيدۈك ھەيدەش دورىلىرى، كالىي تۈزى ۋە كالىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، قاندا كالىي يۇقىرىلاش كېسىلى پەيدا بولىدۇ، بۇ دورىنى ئىشلەتكەندە ئاق قان ھۈجەيرىسى ۋە بۆرەك ئىقتىدارىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇرۇش لازىم.

② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر ياكى ئىككىلا بۆرەك ئارتېرىيىسى تارايغۇچىلارغا ئىشلىتىلمەيدۇ. ③ باشقىلار: بۆرەك ئىقتىدارى ئېغىر دەرىجىدە زەخمىلەنگەنلەر، بالىلار، ھامىلىدارلار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، قان بېسىمى نورمال يۈرەك زەئىپلىكى بار بىمارلارغا دورا ئىشلىتىلگەندىن كېيىن تۆۋەن قان بېسىمى پەيدا بولسا، دورا مىقدارىنى كېمەيتىش ياكى توختىتىش كېرەك.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 رېنتېك ئاۋسترالىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/2.5mg، تابلېت/5mg، تابلېت/10mg، تابلېت/20mg، قاپ/10 تابلېت. ئاپو - ئېنالاپرىل كانادادا ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/2.5mg، تابلېت/5mg، تابلېت/10mg، تابلېت/20mg. ئېنام ھىندىستاندا ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/2.5mg، تابلېت/5mg، تابلېت/10mg، قاپ/20 تابلېت. ئىنۋورل ھىندىستاندا ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/5mg، تابلېت/10mg، قاپ/30 تابلېت.

دېلاپرېل

(地拉普利, Delapril)

【باشقا نامى】 ئادېكۇت (压得克, Adecut).

【ئاساسىي تەركىبى】 دېلاپرېل.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 تەركىبىدە كاربوكسىل رادىكالى بولغان ئانگىوتېنسىن ئىنۋېرتازانى تورمۇزلىغۇچى دورا بولۇپ، تەسىرى كاپتوپرىل (卡托普利) نىڭ 10 ھەسسىسىگە باراۋەر كېلىدۇ، تەسىرىنىڭ داۋام قىلىش ۋاقتى ئۇزۇن.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۇقىرى قان بېسىمى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 باشلىنىش مىقدارى ھەر قېتىمدا 7.5mg بولۇپ، كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىلدۇ؛ دائىملىق مىقدارى ھەر قېتىمدا 30mg ~ 15 بولۇپ، كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىلدۇ؛ ئەڭ يۇقىرى مىقدارى كۈنگە 120mg، داۋالاش ئۇنۋمى تۇراقلاشقاندىن كېيىن ئەتىگەندە بىر قېتىم ئىچىلدۇ، كۈندىلىك مىقدارى ياكى يېرىمى ئىشلىتىلىپ قامىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش قېيىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ماغدۇرسىزلىنىش، چارچاش، يۆتىلىش، قان بېسىم تۆۋەنلەش، يۈرەك سېلىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، زىيادە سەزگۈرلۈك، قان تەكشۈرۈشتە نورمالسىز چىقىش، جىگەر فۇنكسىيىسى غەيرىي نورمال بولۇشلار تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ.

【دققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: كالىنى ساقلاپ سۈيدۈك ھەيدىگۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، قاندىكى كالىنىڭ قويۇقلۇقىنى ئۆلچەپ تۇرۇشقا دققەت قىلىش لازىم. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە زەخمىلەنگەنلەر، ئىككىلا تەرەپ بۆرەك ئارتېرىيىسى تارايغانلار، ھامىلدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ بوشلۇقتا مەشغۇلات قىلغۇچى خادىملار، شوپۇرلار ئىشلەتكەندە دققەت قىلىش لازىم. 【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ئادېكوت ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/15mg، قاپ/30 تابلېت.

لوزارتان پوتاسسىيۇم (氯沙坦钾, Losartan Potassium)

【باشقا نامى】 كوزاار (科素亚, Cozaar).
 【ئاساسىي تەركىبى】 لوزارتان پوتاسسىيۇم.
 【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 پېپتىدسىز (非肽类) ئانگىوتېنسىن II ئاكسپېتورى AT_1 تىپلىق قارشىلاشقۇچى، ئاكتىپچانلىققا ئىگە مېتابولىزم ھاسىلاتى بار. بۇ دورا قىسقىرىش بېسىمى ۋە كېڭىيىش بېسىمىنى تۆۋەنلىتىپ، سول دالانچە ئىقتىدارىنى ياخشىلايدۇ، ئىچكىدە ئوڭاي سۈمۈرۈلىدۇ، دەسلەپكى دورا تەسىرى تۈپەيلى، بىئولوگىيەلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى %33 بولىدۇ، T_{max} تەخمىنەن $t_{1/2}$ ، 2h، جىگىردە مېتابولىزىملىنىدۇ. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاساسلىقى بىرلەمچى يۇقىرى قان بېسىمىغا ئىشلىتىلىدۇ. 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 50mg دىن كۈنىگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، باش قېيىش، نەپەس يولى يۇقۇلىنىش، چارچاش، يۆتىلىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، ئۆرە تۇرۇش خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى، GPT يۇقىرىلاش ھەمدە قاندا كالى

يۇقىرىلاش قاتارلىقلار ئاز كۆرۈلىدۇ؛ قان تومۇر خاراكتېرلىك سۇلۇق ئىششىق ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: قان سىغىمچانلىقى يېتىشمىگەنلەردە سىمپتوملۇق تۆۋەن قان بېسىمى پەيدا بولىدۇ. جىگەر فۇنكسىيىسى زەخىملەنگەن تارىخى بارلارغا دورا مىقدارى كېمەيتىپ بېرىلىدۇ. 【ياسالمايسى ۋە ئۆلچىمى】 كوزائار ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/50mg، قاپ/7 تابلىت.

ۋالسارتان (缬沙坦, Valsartan)

【باشقا نامى】 دىئوۋان (代文, Dioan).

【ئاساسىي تەركىبى】 ۋالسارتان.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ئانگىوتېنسىن II ئاكسېپتورى بىلەن قارشىلاشقۇچى دورا بولۇپ، ئانگىوتېنسىن ئاكسېپتورى بىلەن ئالاھىدە ۋە تاللاش خاراكتېرلىك بىرىكىش ئارقىلىق قان بېسىم تۆۋەنلىتىش رولىنى ئوينايدۇ. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يۇقىرى قان بېسىمىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 80mg كۈنىگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ. ئەگەر قان بېسىمى كۆڭۈلدىكىدەك تۆۋەنلىمىسە، 160mg غىچە كۆپەيتىلىدۇ ياكى باشقا قان بېسىمىنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلىدۇ، مەسىلەن: سۇيىدۇك ھىدېگۇچى دورىلار.

【ناچار تەسىرى】 ئاساسلىقى باش قېيىش، باش ئاغرىش، چارچاش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. يۆتەل پەيدا بولۇش نىسبىتى ACEI نىڭكىدىن روشەن تۆۋەن بولىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورا تەركىبىگە زىيادە سەزگۈرلەرگە، ھامىلىدارلار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: بۆرەك ئارتېرىيىسى

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 تاجسىمان ئارتېرىيىلىك يۈرەك كېسىلىگە قوشۇلۇپ كەلگەن قاندا خولېستېرىن يۇقىرىلاش كېسىلى، بىرلەمچى قاندا خولېستېرىن يۇقىرىلاش كېسىلى، ھېتېروزىگوتا (杂合子) جەمەتلىك قاندا خولېستېرىن يۇقىرىلاش كېسىلى، ئارىلاش تىپلىق قاندا ياغ يۇقىرىلاش كېسىلى بىمارلىرى ۋە ھوموزىگوتا (纯合子) جەمەتلىك قاندا خولېستېرىن يۇقىرىلاش كېسىلى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 قاندا ياغ كۆپىيىش كېسىلىگە ئىشلىتىلىدىغان دەسلەپكى مىقدارى كۈنىگە بىر قېتىم، ھەر قېتىمدا 10mg بولۇپ، كەچتە ئىچىلىدۇ، مىقدارىنى تەڭشەشكە توغرا كەلسە تۆت ھەپتىدىن كېيىن تەڭشەش كېرەك، ئەڭ يۇقىرى مىقدارى كۈنىگە 80mg بولۇپ، كەچتە بىر قېتىمدا ئىچىلىدۇ. ھوموزىگوتالىق قاندا خولېستېرىن يۇقىرىلاش كېسىلىگە 40mg نى كەچتە بىر قېتىمىدىن ئىچىش تەۋسىيە قىلىنىدۇ ياكى كۈنىگە 80mg، كۈندۈزى 20mg دىن ئىككى قېتىم، كەچتە 40mg ئىچىلىدۇ. تاجسىمان ئارتېرىيىلىك يۈرەك كېسىلى بىمارلىرى ھەر كۈنى كەچتە 20mg نى دەسلەپكى مىقدارى قىلىپ ئىچىدۇ. بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە تولۇق بولمىغانلارغا ئىشلىتىلىدىغان دورا كۈنىگە 10mg دىن ئېشىپ كەتسە ئېھتىيات قىلىش كېرەك.

【ناچار تەسىرى】 قورساق ئاغرىش، قەۋزىيەت، ئاشقازان- ئۈچەي كۆپۈش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، ماغدۇرسىزلىنىش، باش ئاغرىش كەم كۆرۈلىدۇ، مۇسكۇل كېسىلى ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: داۋالاش دوزىسىدا سىتوخروما ($P_{450}3A_4$) ($P_{450}3A_4$) نى كۆرۈنەرلىك تورمۇزلاش تەسىرىگە ئىگە باشقا دورىلاردىن سىكلوسپورىن (环孢霉素) قاتارلىقلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، توغرا يوللۇق مۇسكۇلنىڭ ئېرىش خەتىرىنى ئاشۇرىدۇ؛ تېترانافتول تۈرى (四氢萘类) دىكى كالتسىنىننىڭ يولىنى توسقۇچى دورا مىنوكسىدىل (米贝地尔) بىلەن بىرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىدىكى ھەرقانداق بىر تەركىبگە زىيادە سەزگۈرلەر، ھەرىكەتچان جىگەر ياللۇغى ياكى چۈشەندۈرگىلى بولمايدىغان GPT نىڭ ئۇدا يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشى، ھامىلىدار ياكى بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ئاز بىر قىسىم كىشىلەردە GPT يۇقىرىلاش كۆرۈلسە، دورا

ۋاقىتلىق ياكى پۈتۈنلەي توختىتىلغاندىن كېيىن، GPT ئادەتتە ئاستىلاشتا داۋالاشتىن ئىلگىرىكى سەۋىيىگە كېلىدۇ؛ باشقا HMG-CoA رېدوكتازانى تورمۇزلىغۇچى دورىلار ئاندا - ساندا مۇسكۇل كېسىلىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. **【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】** Zocor ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت 5mg، قاپ/10 تابلېت، تابلېت 20mg، قاپ/7 تابلېت.

فلۇۋاستاتىن (氟伐他丁, Fluvastatin)

【باشقا نامى】 لېسكول (来适可, Lescol). **【ئاساسىي تەركىبى】** فلۇۋاستاتىن. **【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】** بۇ، بىر خىل پۈتۈنلەي سىنتېزلىگەن سۇغا مايىل خولېستېرىننى تۆۋەنلەتكۈچى دورا بولۇپ، HMG-CoA رېدوكتازانى رىقابەتلىك تورمۇزلاپ، HMG-CoA نى مېۋالونىك كىسلاتا (3-甲基-3,5-二羧戊酸) غا ئايلاندۇرىدۇ، ئاساسلىق تەسىر كۆرسىتىدىغان ئورۇن جىگەر. يېمەك - ئىچمەك چەكلەنگەن ئەھۋالدا ئىچۈرسە تېز ھەم تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ. قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى 98% دىن يۇقىرى بولۇپ، ئاساسلىق ئۆت يولى ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ. **【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】** يېمەك - ئىچمەكنى پۈتۈنلەي تىزگىنلىگىلى بولمايدىغان قاندا ياغ يۇقىرىلاش كېسەلى بارلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 تەۋسىيە قىلىش مىقدارى ھەركۈنى كەچتە 40mg ~ 20 بولۇپ، بىرلا قېتىمدا ئىچىلىدۇ. **【ناچار تەسىرى】** ھەزىم قىلىش ناچارلىشىش، كۆڭۈل ئېلىنىش ۋە ئۇيقۇسىزلىق كۆرۈلىدۇ. جىگەر فۇنكسىيىسى نورمالسىزلىنىش، قورساق ئاغرىش، سۈيدۈك يولى يۇقۇملىنىش ئالامەتلىرى ئاز كۆرۈلىدۇ. **【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】** ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئىئون ئالماشتۇرغۇچى رېئاكتىۋ بىلەن بىرىكسە ئۈنۈمگە تەسىر يېتىدۇ. رىفامپىتسىن (利福平) ئىچكەندىن كېيىن، بۇ دورىنىڭ بىئولوگىيىلىك

پايدىلىنىش دەرىجىسى تۆۋەنلەيدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، ھەرىكەتچان جىگەر ياللۇغى بارلار ياكى چۈشەندۈرگىلى بولمايدىغان GPT ئۇدا يۇقىرىلىغان بىمارلار ۋە ھامىلىدارلارغا ئىشلىتىلمەيدۇ. ③ باشقىلار: جىگەر فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلار، ھاراقنى كۆپ ئىچىدىغانلار، 18 ياشتىن تۆۋەن بىمارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 لېسكول شۋېتسارىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/20mg، قاپ/7 دانە، دانە/40mg، قاپ/7 دانە.

لوۋاستاتىن

(洛伐他丁, Lovastatin)

【باشقا نامى】 مېۋناكور (Mevnacor, 美降之).

【ئاساسىي تەركىبى】 لوۋاستاتىن.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ، دورا بەدەندە ھىدرولىزلىنىپ، β -كاربوكسىل كىسلاتاسىنىڭ مېتابولىزىملىق ھاسىلاتىغا ئايلىنىش ئارقىلىق رولىنى جارى قىلدۇرىدۇ، β -كاربوكسىل كىسلاتا مېتالىزم ھاسىلاتى HMG-CoA رېدوكتازانى تورمۇزلايدۇ. ئىچكى مەنبەلىك خولېستېرىننىڭ سىنتېزلىنىشىنى كېمەيتىدۇ. TG سەۋىيىسىنىمۇ تۆۋەنلىتەلەيدۇ. ئىچكەندىن كېيىن 2~4h T_{max} بولىدۇ. قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش ئىسسىپتى تەخمىنەن 95%، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 1~2h.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 بىرلەمچى قاندا خولېستېرىن يۇقىرىلاش كېسلى، قاندا ياغ يۇقىرىلاش كېسلىگە قوشۇلۇپ كەلگەن ترىگلىتېرىد (三酰甘油) يۇقىرىلاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئادەتتە دەسلەپكى مىقدارى ھەرقېتىمدا 20mg بولۇپ، كۈنىگە بىر قېتىم كەچلىك تاماقتا ئىچىلىدۇ، يېنىك، ئوتتۇرا دەرىجىدىكى قاندا خولېستېرىن يۇقىرىلاش كېسلىگە 10mg دىن باشلاپ دورا بېرىپ، مىقدارنى كۈنىگە ئەڭ كۆپ بولغاندا 80mg غىچە كۆپەيتىشكە بولىدۇ. تۆۋەن زىچلىقتىكى ياغ ئاقسىلى 1.95mmol/L دىن تۆۋەنلىگەندە ياكى ئومۇمىي خولېستېرىن 3.64mmol/L دىن تۆۋەنلىگەندە،

مىقدارىنى كېمەيتىش كېرەك.

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان - ئۈچەي كۆپۈش، ئىچ سۈرۈش، قەۋزىيەت، كۆڭۈل ئېلىشىش، ئىشتىھا تۇتۇلۇش، باش قېيىش، چارچاش، كۆرۈش خىرەلىشىش، باش ئاغرىش، مۇسكۇللار ئاغرىش، ئۇيقۇسىزلىق، تەم سېزىمى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، قىچىشىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، مۇسكۇل كېسىلى ۋە توغرا يوللۇق مۇسكۇل ئېرىش قاتارلىقلار ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئىممۇنىت تورمۇزلىغۇچى دورىلاردىن گېمفېرۇزىل (吉非罗齐)، نىكوتىن كىسلاتا (烟酸) ياكى ئېرىترىتسىن (红霉素) لار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، مۇسكۇل كېسىلى قوزغىلىش خەتىرىنى ئاشۇرىدۇ؛ ئوكۇمارىن (香豆素) قان ئۇيۇشقا قارشى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، بەزى بىمارلارنىڭ ترومبوگېن (凝血酶原) ۋاقتى ئۇزىرايدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىدىكى ھەرقانداق بىر تەركىبگە زىيادە سەزگۈرلەر، جىگىرىدە ھەرىكەتچان كېسەللىك ئۆزگىرىشى بارلار ياكى GPT ئۇدا يۇقىرىلىغان، ئەمما سەۋەبى ئېنىقلانمىغانلار، ھامىلىدارلار ياكى بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: جىگەر فۇنكسىيىسىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇرۇش لازىم؛ جىگەر كېسىلى تارىخى بارلار، ھاراقنى كۆپ ئىچىدىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ كىرېئاتىننى قوزغاتقۇچى فېرېمېنت (肌酸激酶) كۆرۈنەرلىك يۇقىرىلاپ، مۇسكۇل كېسىلى دەپ دىئاگنوز بېكىتىلگەن ياكى گۇمان قىلىنغانلارغا دورىنى دەرھال توختىتىش لازىم.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 مېۋىناكور ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/10mg، قاپ/10 تابلېت.

بېزافىبرات

(苯扎贝特, Bezafibrate)

【باشقا نامى】 بېزافىبرات - 400 ستادا رېتارد

(脂康平, Bezafibrate-400 Stada Retard)

【ئاساسىي تەركىبى】 بېزافىبرات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 كلوفىبرات

(氯贝丁脂) نىڭ تۇغۇندىسى بولۇپ، ئۇنىڭ تەسىرى كلوفىبراتقا ئاساسىي جەھەتتىن ئوخشاپ كېتىدۇ، ئەمما بىر قەدەر كۈچلۈك بولۇپ، ھەرخىل تىپلىق يۇقىرى ياغلىق قان كېسىلىدىكى قان ئومۇمىي خولېستېرىننىڭ ۋە ترىگلىتسىپرىدنىڭ قويۇقلۇقىنى تۆۋەنلىتىلەيدۇ، ئىچكىندە تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ، $2.1h \ t_{1/2}$ ، $2h \ T_{max}$ ، ئاساسلىقى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئېغىر دەرىجىدىكى بىرلەمچى قاندا ياغ زىيادە كۆپىيشكە ئىشلىتىلىدۇ، دىئابېت كېسىلى، يەللىك بوغۇم ئاغرىقى قاتارلىق كېسەللىكلەرگە ئەگىشىپ كەلگەن ئېغىر دەرىجىدىكى ئىككىلەمچى قاندا ترىگلىتسىپرىد زىيادە كۆپىيشكىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئاستا تەسىرلىك تابلېتى، ھەرقېتىمدا 400mg دىن كۈنگە بىر قېتىم تاماقتىن كېيىن ئىچىلىدۇ. بۆرەك فۇنكسىيىسى ناچارلاشقان بىمارلارغا قان زەردابىدىكى كرىپتاتىننى سەۋىيىسىگە قاراپ دورا مىقدارى تەڭشىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئىشتىھا تۇتۇلۇش، كۆڭۈل ئېلىشىش، ئاشقازان قىسمى يېقىمسىزلىنىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ؛ قىچىشىش، يەلتاشما تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ؛ چاچ چۈشۈش، پۈتۈن بەدەن مۇسكۇل ياللۇغىغا ئوخشاش ئاغرىش ياكى مۇسكۇللار زەئىپلىشىش ئاز كۆرۈلىدۇ. 【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

بۇ دورا ئوكۇمارىن (香豆素) تۈرىدىكى دورىلارنىڭ قان ئۇيۇشقا قارشى تەسىرىنى كۈچەيتەلەيدۇ؛ سۇلفونىل ئۇرېئا (磺酰脲) ۋە ئىنسۇلىننىڭ تەسىرىنى كۈچەيتىدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: جىگەر، ئۆت كېسىلى بارلار، ئېغىر دەرىجىدە بۆرەك فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچرىغۇچىلارغا ئىشلىتىلمەيدۇ. ③ باشقىلار: ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار ۋە بالىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ئېستروگېن (雌激素) ياكى ئېستروگېننى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھامىلىدارلىقتىن ساقلىنىش دورىلىرىنى ئىشلەتكەن قاندىكى ياغ زىيادە يۇقىرى بىمارلارنىڭ قېنىدا ياغ مىقدارى زىيادە يۇقىرىلاش خاسلىقىنى

ئۆلچەش كېرەك.

【ياسالماسىسى ۋە ئۆلچىمى】 بېزافىبرات 400 ستادا رېتارد گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك تابلېتى: تابلېت/400mg، قاپ/10 تابلېت.

فېنوفىبرات (非诺贝特, Fenofibrate)

【باشقا نامى】 لىپانتىل (力平脂, Lipanthyl).

【ئاساسىي تەركىبى】 فېنوفىبرات.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا لىپوپروتېئىن لىپازا (脂蛋白酶) نىڭ ئاكتىپچانلىقىنى ئاشۇرۇپ، ترىگلىتېرىدنى روشەن تۆۋەنلىتىدۇ، زىچلىقى يۇقىرى ياغ ئاقسىلىنىڭ مىقدارىنىمۇ يۇقىرى كۆتۈرىدۇ. ئىچكەندە تېز ھەم تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ، $t_{1/2}$ 25h گە يېتىدۇ. ئاساسلىقى گلۇكوروئىك كىسلاتا بىرىكمىسى شەكلىدە بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 چوڭلارنىڭ يېمەك - ئىچمەكلىرىنى تىزگىنلەش ئۇسۇلى كۆڭۈلدىكىدەك بولمىغان يۇقىرى خولېستېرىنلىق قان كېسلى ۋە ياكى يۇقىرى ترىگلىتېرىدلىق قان كېسلىگە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مىكرو زەررىچىلەشتۈرۈلگەن كاپسۇلى، 200mg كۈنىگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ. ئۆلچەملەشتۈرۈلگەن كاپسۇلى، ھەر قېتىمدا 100mg، كۈنىگە ئۈچ قېتىم ياكى كۈنىگە بىر قېتىم 300mg ئىچىلىدۇ. قامداش مىقدارى ھەر قېتىمدا 100mg، كۈنىگە ئىككى قېتىم ياكى 200mg كۈنىگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ.

【ئاچقار تەسىرى】 ئاشقازان، ئۈچەي يېقىمىسىزلىنىش، تېرە ئاللىرىگىيەلىك رېئاكسىيىسى، ترانسىئامىنازا ئۆتكۈنچى يۇقىرىلاش ۋە مۇسكۇل ئاغرىش كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

باشقا خولېستېرىننى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلار (مەسىلەن: 他丁类, 贝特类) بىلەن بىرگە ئىشلىتىشتىن ئېھتىيات قىلىش، قان ئۇيۇشقا قارشى

دورلارنى ئىشلەتكەندە بۇ دورىنى ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم. ② مەنئى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: جىگەر ياكى بۆرەك فۇنكسىيىسى زەخمىلەنگەنلەر، بالىلار ۋە ھامىلدارلارغا ئىشلىتىلمەيدۇ. ③ باشقىلار: بۇ دورىنى يېمەك - ئىچمەكنى تىزگىنلەشنىڭ ئورنىغا دەستىپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ؛ قاننى قاندىلىك تەكشۈرۈش ۋە جىگەر فۇنكسىيىسىنى تەكشۈرۈشنى قەرەللىك ئېلىپ بېرىش لازىم؛ ئەگەر مۇسكۇللار ئاغرىسا، دوختۇرغا دەرھال خەۋەر قىلىش لازىم. 【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 لىپانتىل فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. ئۆلچەملەشتۈرۈلگەن كاپسۇلى: دانە/100mg، قاپ/25 دانە، دانە/300mg، قاپ/10 دانە؛ مىكرو زەررىچىلەشتۈرۈلگەن كاپسۇلى: دانە/200mg، قاپ/10 دانە.

گېمفېبروزىل (吉非贝齐, Gemfibrozil)

【باشقا نامى】 لوپىد (Lopid, 诺衡), گېمپىد (Gemnid, 洁之), پولىپىد (Polipid, 博利脂), ئۇراگېم (Uragem, 优瑞脂). 【ئاساسىي تەركىبى】 گېمفېبروزىل. 【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 غەيرىي گالوگېنلاشقان كلوفېبرات (非卤化的氯贝丁酯) تۈرىدىكى دورا بولۇپ، ئىچكەندە ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، $t_{1/2}$ 1 ~ 2h Tmax، تەخمىنەن 1.5h، 70% ى ئەسلى پېتى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 II_a، II_b، III، IV ۋە V تىپلىق يۇقىرى ياغ ئاقسىللىق قان كېسەلىگە ئىشلىتىلىدۇ. 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 600mg ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئەتىگەن، كەچتە تاماق يېيىشتىن 30min بۇرۇن ئىچىلىدۇ، مىقدارىنى كېسەللىك ئەھۋالىغا قاراپ كۆپەيتىشكە ياكى كېمەيتىشكە بولىدۇ. 【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان - ئۈچەي يولى رېئاكسىيىسى، ماغدۇرسىزلىنىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، ترانسئامىنازا ئۆتكۈنچى يۇقىرىلاش ئاز كۆرۈلىدۇ، دورا توختىتىلسا ئەسلىگە كېلىدۇ. 【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

قان ئۇيۇشقا قارشى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، قان ئۇيۇشقا قارشى دورىلارنىڭ مىقدارى ئەھۋالغا قاراپ كېمەيتىلىپ، ترومبوگېن ۋاقتى مۇۋاپىق سەۋىيىدە ساقلىنىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلار، بىرلەمچى ئۆت خالتىسى قېتىشقانلار، ئۆت تېشى كېسىلى تارىخى بارلار، دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار ۋە بالىلارغا ئىشلىتىلمەيدۇ. ③ باشقىلار: ترومبوگېن ۋاقتىنى كۆزىتىشكە دىققەت قىلىش لازىم. **【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】** لوپىد ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. تابلېتى: دانە/900mg، قاپ/10 دانە.

گېمپىد تەيۋەندە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/600mg، قاپ/10 تابلېت.

پولپىد سېرۇستا ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/300mg، قاپ/50 دانە.

ئۇراگېم تەيۋەندە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/300mg، قاپ/100 دانە.

ئاتسېپىموكس

(阿西莫司, Acipimox)

【باشقا نامى】 ئولبېتام (乐脂平, Olbetam).

【ئاساسىي تەركىبى】 مېتوكسى پىرازىن (氣甲吡嗪).

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ترىگلىتېرىدنىڭ

جىگەردە سىنتېزلىنىشىنى تۆۋەنلىتىپ، قان پلازىمىدىكى ترىگلىتېرىد ۋە ئومۇمىي خولېستېرىننى تۆۋەنلىتىدۇ. بۇ دورىنى ئىچكەندىن كېيىن تېز ھەم تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ، $t_{1/2}$ ، 2h Tmax تەخمىنەن 2h بولىدۇ. ئەسلى پېتى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 V ~ II تىپلىق يۇقىرى

ياغ ئاقسىللىق قان كېسەللىگە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا

250mg، كۈنىگە 3 ~ 2 قېتىم تاماقتىن كېيىن ئىچىلىدۇ، IV تىپلىق يۇقىرى ياغ ئاقسىللىق قان كېسەللىگە كۈنىگە ئىككى قېتىم، ھەر قېتىمدا

250mg ئىشلىتىلىدۇ؛ II_b ، III ۋە IV تىپلىق يۇقىرى ياغ ئاقسىللىق قان كېسىلىگە ھەر قېتىمدا 250mg ، كۈنىگە ئۈچ قېتىم ئىشلىتىلىدۇ ، كۈندىلىك ئومۇمىي مىقدارى 1200mg دىن ئاشۇرۇۋېتىلمەيدۇ؛ بۆرىكى زەخمىلەنگەن بىمارلارغا كرېئاتىننىڭ قىممىتىگە ئاساسەن ، ئەھۋالغا قاراپ دورا مىقدارى كېمەيتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 تېرە قان تومۇرلىرى كېڭىيىش ، قىچىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. ئاشقازان ، ئۇچەي رېئاكسىيىسى ئاسادىيى كۆرۈلىدۇ ، بۇنىڭدىن سىرت ، باش ئاغرىش ، زىققە قاتارلىقلارمۇ كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر ، ھەزىم خاراكتېرلىك يارا بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ئۇزۇن مۇددەت داۋالىنىدىغان بىمارلار قان يېغى ، ياغ ئاقسىلى ، جىگەر ۋە بۆرەك فۇنكسىيىسىنى قەرەللىك تەكشۈرتۈپ تۇرۇشى لازىم ، بالىلارغا بۇ دورىنى يېقىن يولاتماسلىق ، ھامىلدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ئولبېتام بېلگىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/250mg ، قاپ/30 دانە.

ئۈچىنچى باب ئۆسمىگە قارشى دورىلار

مىلېران

(马利兰, Myleran)

【باشقا نامى】 بۇسۇلفان (白消安, Busulfan).

【ئاساسىي تەركىبى】 بۇسۇلفان.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ئالكل سۇلفونىك كىسلاتا ئېستېرى تۈرىدىكى ئالكانلاشتۇرغۇچى دورا (烷基磺酸酯类烷化剂) غا تەۋە بولۇپ، يىلىكنى تاللاپ تورمۇزلاش تەسىرىگە ئىگە.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سوزۇلما خاراكتېرلىك دانىچە ھۈجەيرىلىك ئاق قان كېسلى، ھەقىقىي قىزىل قان ھۈجەيرىلىرى كۆپىيىش كېسلى، بىرلەمچى قان پلاستىنكىلىرى كۆپىيىش كېسلى، يىلىك تاللىشىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 0.1mg، بالىلار ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 0.05mg ئىچىدۇ. ئۇزۇن مەزگىل ئارىلاپ داۋالاش ئۇسۇلى: يۇقىرىقى مىقداردا دورا ئىچىلىپ ئاق قان ھۈجەيرىسى $10 \times 10^9/L$ گە تۆۋەنلىگەندە،* دورا ۋاقتىنچە توختىتىلىدۇ، ئاق قان ھۈجەيرىسى ئۆرلەپ $50 \times 10^9/L$ گە يەتكەندە دورا يەنە داۋاملىق ئىچىلىدۇ؛ ئۇزۇن مۇددەت ئۈزلۈكسىز داۋالاش ئۇسۇلى: يۇقىرىقى مىقداردا دورىنى ئاق قان ھۈجەيرىسى $(10 \sim 20) \times 10^9/L$ گە تۆۋەنلىگىچە ئىچكەندىن كېيىن مىقدارى كېمەيتىلىدۇ، چوڭلارغا كۈندە تەخمىنەن 2mg ئىشلىتىلىدۇ، بۇ سەۋىيە ئۇزۇن ۋاقىت داۋاملاشتۇرۇلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يىلىك تورمۇزلىنىش، ئاشقازان - ئۇچەي يولى رېئاكسىيىسى، پىگمېنت ئولتۇرۇشۇش، ئىلگىرىلەشچان نەپەس قىيىنلىشىش ۋە داۋاملىشىشچان قۇرۇق يۆتەلگە قوشۇلۇپ كەلگەن ئۆپكە كەڭ دائىرىلىك تاللىشىش، يەلتاشما، كۆپ شەكىللىك قىزىل داغ، تۈگۈنلۈك قىزىل داغ، چاچ چۈشۈش، ئەرلەرنىڭ ئەمچىكى ئاياللىشىش

قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 يېقىنقى مەزگىلدە رادىئوئاكتىپلىق داۋالاشنى قوبۇل قىلغان ۋە باشقا ھۈجەيرىلەرنى زەھەرلەيدىغان دورىلار بىلەن داۋالانغانلارغا بۇ دورىنى ئىشلىتىش مۇۋاپىق ئەمەس؛ ھامىلىدار ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 مىلېران ئەنگىلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/2mg، بوتۇلكا/100 تابلىت.

ناۋېلىن

(诺维本, Navelbine)

· 长春瑞宾, Vinorelbine, 异长春花碱 【باشقا نامى】

【ئاساسىي تەركىبى】 قوش تارتىراتلىق نورۋىنبلاستىن
(双酒石酸盐去甲长春花碱).

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا تۇبۇلىن — مىكرو تۇبۇلىننىڭ دىنامىك تەڭپۇڭلۇقىغا بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىدۇ. تۇبۇلىننىڭ توپلىشىشنى تورمۇزلايدۇ ھەمدە ئاساسلىقى بۆلۈنۈش دەۋرىدىكى مىكروتۇبۇلىنغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. G ۋە M دەۋرىدىكى ھۈجەيرىلەرنىڭ يېپىلق بۆلۈنۈشنى تورمۇزلاش ئارقىلىق ئارام ئېلىش دەۋرىگە ياكى كېيىنكى بۆلۈنۈش دەۋرىگە قەدەم قويغان ھۈجەيرىلەرنىڭ ئۆلۈشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ئاخىرقى فازىنىڭ ئوتتۇرىچە $t_{1/2}$ بولسا 40h، قان پلازما CL سائىتىگە 0.8L/kg بولۇپ، ئاساسلىقى گەندە ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، ئاقسىل بىلەن بىرىكىش نىسبىتى 80% ~ 50 گە يېتىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كىچىك ھۈجەيرىسىز ئۆپكە رايى، كۆچۈشۈش خاراكتېرلىك ئەمچەك رايىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېنادىنلا دورا بېرىلىدۇ، بۇ دورىنى يالغۇز ئىشلىتىپ داۋالاشتا دائىملىق مىقدارى ھەپتىدە بىر قېتىم 30mg/m² ~ 25 بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 قەۋزىيەت، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، دانىچە ھۈجەيرىلەر كېمىيىش، ئوتتۇرا دەرىجىلىك قان ئازلىق، نەپەس

قىيىنلىشىش، كانايچە سىپازمىلىنىش، چاچ چۈشۈش، تۆۋەنكى جاغ ئاغرىش، تېرە نېكروزلىنىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. بەزىدە سېزىم نورمالسىزلىنىش تۆۋەنكى مۇچىلەر كۈچسىزلىنىش ۋە ئۇيۇشۇش، پالەچلىنىشلىك ئۈچەي توسۇلۇش ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: چۆكمە ھاسىل بولۇشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، ئىشقارلىق ئېرىتمە بىلەن سۇيۇلدۇرۇشقا بولمايدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا دورا مىقدارى كېمەيتىلىدۇ؛ دورا ئىشلىتىۋاتقان مەزگىلدە قان رايى ئۆزگىرىشىنى تەپسىلىي كۆزىتىش، بۇ دورىنىڭ كۆزنى بۇلغاپ قويۇشىدىن ھەزەر ئەيلەش كېرەك، بۇ دورىنى جىگەرنى رادىئوئاكتىپلىق داۋالاش بىلەن بىرگە ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. 【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ناۋېلىن فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: ھەر ئامپۇلى 10mg/1ml، ھەر ئامپۇلى 50mg/5ml، قاپ/10 ئامپۇل.

سىكلوفوسفامىد

(环磷酰胺, Cyclophosphamide)

【ئاساسىي تەركىبى】 سىكلوفوسفامىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ھىدرولىزىلانغاندىن كېيىن ئاكتىپلاشقان تېپقا ئايلىنىپ، مۇستارىگىن رادىكالى (氮芥基) قويۇپ بېرىش ئارقىلىق ئۆسۈمنىڭ ئۆسۈشىنى تورمۇزلاش رولىنى جارى قىلدۇرىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يامان سۈپەتلىك لىمفا ئۆسمىسى، ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك لىمفا ھۈجەيرىسى مەنبەلىك ئاق قان كېسىلى، تۇخۇمدان راكى، ئەمچەك راكى، ئۇرۇق ئانا ھۈجەيرە ئۆسمىسى، كۆپ ئورۇندا پەيدا بولىدىغان يىلىك ئۆسمىسى، باش، بويۇن قىسىم ئۆسمىسى قاتارلىقلار.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 $400 \sim 600\text{mg}/\text{m}^2$ ھەپتىدە بىر قېتىم ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، تەخمىنەن 8g بىر داۋالاش مۇددىتىگە

ئىشلىتىلىدۇ. ئىچىلىدىغىنى كۈنىگە ئۈچ قېتىم، ھەر قېتىمدا 50mg دىن ئىچىلىدۇ، ئارتېرىيىگە ئوكۇل قىلىنىدىغىنى ھەر قېتىمدا 100 ~ 500mg ياكى غىلاپ ئىچىگە ھەر قېتىمدا 500mg ~ 100 ئوكۇل قىلىنىدۇ. **【ناچار تەسىرى】** ئاشقازان - ئۈچەي يولى رېئاكسىيىسى، يىلىك تورمۇزلىنىش، دوۋساق ياللۇغى، جىگەر فۇنكسىيىسى زەخىملىنىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، باش قېيىش، بىئارام بولۇش قاتارلىقلار ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: ئېغىر دەرىجىدىكى كاخېكسىيە بىمارلىرى، يىلىك ئېغىر دەرىجىدە تورمۇزلانغانلار، ھامىلىدارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ئەسلىدە جىگەر كېسىلى بار بىمارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، ئاشقازان - ئۈچەي رېئاكسىيىسى مۇستارگېن (氮芥) نىڭكىدىن يېنىك بولىدۇ؛ چېچى چۈشۈپ كەتكەنلەرنىڭ چېچى دورا توختىتىلغاندىن كېيىن قايتا چىقىدۇ؛ يىلىكنىڭ تورمۇزلىنىشى ئادەتتە ئوڭاي ئەسلىگە كېلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سىكلوفوسفامىد گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. تابىلىتى: تابىلىتى/50mg؛ ئوكۇلى: ئامپۇل/200mg. سىكلوفوسفامىد فىنلاندىيىدە ئىشلەنگەن. ئامپۇل/200mg، 500mg/ئامپۇل، ئامپۇل/1000mg، قاپ/10 ئامپۇل.

فلۇئوروئۇراتسىل

• (氟尿嘧啶, Fluorouracil)

【باشقا نامى】 5 - فلۇئوروئۇراتسىل (FU - 5 - 氟尿嘧啶).

【ئاساسىي تەركىبى】 فلۇئوروئۇراتسىل.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ پىرىمىدىن تۈرىدىكى

مېتابولىزمغا قارشى دورا، بەدەندە 5 - فلۇئوروئۇراتسىل دېئوكسى

رىبونوكلىئوزىد (5-氟尿嘧啶脱氧核苷) قا ئايلىنىپ، تىمىدىن سىنتېتازا

(胸腺嘧啶核苷合成酶) نى تورمۇزلايدۇ، ئۇرىدىن (尿嘧啶脱氧核苷) نىڭ

تىمىدىن (胸腺嘧啶脱氧核苷) غا ئايلىنىشىنى توسۇپ، DNA نىڭ

بىئوسىنتېزلىنىشىگە تەسىر كۆرسىتىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ھەزىم قىلىش يولىدىكى

تەرەققىي قىلىشچان بەزى رايونلاردا، تۈزۈلۈش رايونى كېسپ ئېلېمېنتىدىن كېيىنكى داۋاملىق داۋالاش، ئەمەلىيەتتە رايون ئۆزگىرىشىنى كېسپ ئېلېمېنتىدىن كېيىنكى كېسپ ئېلېمېنتىدىن كېيىنكى قايتا قوزغىلىش، تۈزۈلۈش بېزى رايونى، يۇقىرى ھەزىم يولى ۋە قىزىلغۇچى ئېلېمېنت رايونى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ياساليمسى ۋە ئۆلچىمى】 فلۇئوروئۇراتسىل ئاۋسترالىيىدە
ئىشلەنگەن. ئۆكۈلى: 500mg/10ml, 2.5g/100ml.

ئالتريپتامىن (六甲蜜胺, Altretamine)

【باشقا نامى】 Altretaminum, 六甲三聚氰胺
. Hexalen, Hexamethylmelamine (HMM)

【ئاساسىي تەركىبى】 ئالتريپتامىن (六甲三聚氰胺).
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ پىرىمىدىن تۈرىدىكى
مېتابولىزمغا قارشى دورا بولۇپ، دىھىدروڧولات رېدۇكتازا (二氢叶酸还原酶)
نى تورمۇزلاش رولىغا ئىگە.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۆپكە راكى، يامان
سۈپەتلىك لىمفا ئۆسمىسى، تۇخۇمدان راكى، ئەمچەك راكى، ھەزىم يولى
راكى، ئاستا خاراكتېرلىك دانچە ھۈجەيرىلىك ئاق قان كېسەلىگە
ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئادەتتە كۈنىگە ھەر kg بەدەن
ئېغىرلىقىغا 12mg ~ 10، تۆت قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ، 21 كۈن بىر
داۋالاش مۇددىتى قىلىنىدۇ ياكى كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 8mg
ئىشلىتىلىپ 90 كۈن بىر داۋالاش مۇددىتى قىلىنىدۇ. سوزۇلما
خاراكتېرلىك ئاق قان كېسەلىگە كۈنىگە 200mg دىن باشلاپ ئىشلىتىپ،
ئۈچ كۈندىن كېيىن ئاستا - ئاستا كۈنىگە 800mg غىچە كۆپەيتىلىدۇ، بۇ
مىقدار تاكى كېسەللىك ياخشىلانغىچە ياكى ئۈنۈم بەرگىچە
داۋاملاشتۇرۇلىدۇ، ياخشىلانغاندىن كېيىن مىقدارنى ئازايتىپ، قامداش
مىقدارى بېرىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئاق قان
ھۈجەيرىسى تۆۋەنلەش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. بەزىدە قان پلاستىنكىلىرى
ئازىيىش كېلىپ چىقىدۇ، ئۇزۇن مەزگىل ئىشلەتكەندە مەركىزىي ۋە
ئەتراپ نېرۋا سىستېمىسىغا مەلۇم دەرىجىدە تەسىر كۆرسىتىدۇ.
【ياساليمسى ۋە ئۆلچىمى】 ھېكسالېن ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن.
كاپسۇلى: 50mg/دانه، قاپ/100 دانه.

ئاسپاراگىنازا

(门冬酰胺酶, Asparaginase)

• باشقا نامى 【Elspar, 优适宝】

【ئاساسىي تەركىبى】 ئاسپاراگىنازا.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا قاندىكى

لېۋوئاسپاراگىن (左旋门冬酰胺) نى پارچىلاپ، ئاسپاراگىنغا ئېھتىياجلىق ئۆسمە ھۈجەيرىسىنى ئوزۇقلۇق كەمچىل ھالىتىگە كەلتۈرۈش ئارقىلىق ئۆسمىگە قارشى رولىنى جارى قىلدۇرىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاق

قان كېسەلى (سوزۇلما خاراكتېرلىك ئاق قان كېسەلىنىڭ ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئۆزگىرىشىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)، يامان سۈپەتلىك لىمفا ئۆسمىسى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مۇسكۇلغا، ۋېناغا ئوكۇل

قىلىنىدۇ ياكى ۋېناغا تېمىتىلىدۇ. ئادەتتە كۈندىلىك مىقدارى ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 1000U ~ 20، ھەر ھەپتە 2 ~ 1 قېتىم ئىشلىتىلىدۇ، 3 ~ 4 ھەپتە بىر داۋالاش كۇرسى قىلىنىدۇ. ياش قۇرامى ۋە پۈتۈن بەدەن ھالىتىگە قاراپ مىقدارى كۆپەيتىلىدۇ ياكى كېمەيتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئېسىنى يوقىتىش، تارتىش، قان بېسىم

تۆۋەنلەش، تىترەش، قىزىش، قۇسۇش، ئەسۋە چىقىش، قان پىلاستىكىلىرى كېمىيىش، قاناش، قان ئازلىق، جىگەر فۇنكسىيىسى زەخمىلىنىش، يۇقىرى ئاممونىيلىق قان كېسەلى، ئاقسىللىق سۈيدۈك،

ئازوتلىق قان كېسەلى، سۇلۇق ئىششىق، ئىشتىھا تۇتۇلۇش، ئىچ سۈرۈش، ماغدۇرسىزلىنىش، باش ئاغرىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ؛ بەزىدە ئۇيقۇسىزلىق، ئەنسىزلىنىش، يۆنىلىشنى پەرق ئېتىش توسقۇنلۇققا

ئۇچراش، بېھوش ئۇخلاش قاتارلىقلار پەيدا بولىدۇ؛ ئۇنىڭدىن باشقا، قان تومۇرلار ئاغرىش، قەتئەك چىدامچانلىقى نورمالسىزلىنىش قاتارلىقلارمۇ بار. بەزىدە ئېغىر دەرىجىدىكى ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاشقازان ئاستى بېزى

يالىۋىغى، ئاشقازان ئاستى بېزىنىڭ ئىچكى ئاجراتما فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچراشتىن كېلىپ چىقىدىغان دىئابېت كېسەلى، مېڭىنىڭ كەڭ دائىرىلىك ئورگان خاراكتېرلىك توسقۇنلۇققا ئۇچرىشىدىن ئۆلۈپ

كېتىش قاتارلىقلار پەيدا بولىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا ئېغىر دەرىجىدە زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلار ۋە ھامىلىدارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: جىگەر فۇنكسىيىسى زەخمىلەنگەنلەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى زەخمىلەنگەنلەر، يىلىك فۇنكسىيىسى تورمۇزلانغانلار، يۇقۇملىنىش قوشۇلۇپ كەلگەنلەر، سۇ چېچىكى چىققانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ئەگەر يىلىك تورمۇزلىنىش پەيدا بولسا، كىلىنىكىدا قايتا - قايتا تەكشۈرۈپ، بىمارنىڭ ھالىتىگە يېقىندىن دېققەت قىلىش، غەيرىي ئۆزگىرىش كۆرۈلسە، دورا مىقدارىنى كېمەيتىش ياكى دورا توختىتىش ئارقىلىق مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىش لازىم؛ ئۇزۇن مەزگىل دورا ئىشلەتكەندە ئېھتىيات قىلىش كېرەك؛ يۇقۇملانغان بىمارلاردا قاناش خاھىشنىڭ پەيدا بولۇشى ۋە ئېغىرلىشىشىغا يۈكسەك دەرىجىدە دېققەت قىلىش لازىم؛ بالىلارغا دورا ئىشلىتىشتە ئېھتىيات قىلىش لازىم؛ تۇغۇت يېشىدىكى بىمارلارغا نىسبەتەن دورىنىڭ جىنسىي بەزگە بولغان تەسىرىگە دېققەت قىلىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 优适宝، ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ئامپۇل/1000U.

داۋونورۇبىتسىن (柔红霉素, Daunorubicin)

【باشقا نامى】 (正定霉素, Dauoblastine).

【ئاساسىي تەركىبى】 داۋونورۇبىتسىن ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ئانتىراتىپىن ھالقىسى تۈرى (蒽环类) دىكى ئۆسمىگە قارشى ئانتىبىيوتىك دورا، تەسىر قىلىش مېخانىزمى مەزكۇر دورىنىڭ DNA بىلەن بىرىكىش ۋە نۇكلېئىك كىسلاتا (核酸) نىڭ سىنتېزلىنىشىنى تورمۇزلىشى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. بۇ دورا ئۆت يولى ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، مېڭە قان توسۇقىدىن ئۆتەلمەيدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاق قان كېسەلىگە ئىشلىتىلىدۇ، ئىپتىدائىي دانلىق ھۈجەيرە ئاق قان

كېسىلى، نېرۋا ئانا ھۈجەيرىسى ئۆسمىسى ۋە توغرا يوللۇق مۇسكۇل ئۆسمىسىگىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 يەككە مىقدارى ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 1mg ~ 0.5 دىن باشلىنىپ ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، بىر كۈن ياكى بىر كۈندىن كۆپ ۋاقىت ئۆتكەندىن كېيىن، ئاندىن قايتا ئوكۇل قىلىشقا بولىدۇ؛ ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا بولسا تۆت كۈن ياكى ئۇنىڭدىن كۆپ ۋاقىتتىن كېيىن قايتا ئىشلىتىلىدۇ. يەككە تەنلەر بويىچە دورا بېرىلىدۇ. ئومۇمىي مىقدارى ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 20mg دىن ئاشۇرۇۋېتىلمەيدۇ. بۇ دورىنى ئىچسە ئۈنۈمى بولمايدۇ ھەمدە مۇسكۇلغا ياكى غىلاپ ئىچىگە ئوكۇل قىلىشقا بولمايدۇ، پەقەت ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يىلىك تورمۇزلىنىش، يۈرەك زەھەرلىنىش، چاچ چۈشۈش، ئېغىز بوشلۇقى ياللۇغى، ھەزىم يولى ئالامەتلىرى (كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، ئىچ سۈرۈش)، ۋېنا قېتىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. ئەگەر بۇ دورىنى ئوكۇل قىلغاندا سىرتقا چىقىپ كەتسە، ئېغىر دەرىجىدە نېكروزلىنىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: يۈرەك كېسىلى تارىخى بارلار، ئېغىر دەرىجىدە يۇقۇملانغانلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاق قان كېسىلىنىڭ ياخشىلىنىش دەۋرىدە بۇ دورا ئىشلىتىلىدىغان بىمارلار بالىتىسىدا يېتىشى ھەمدە تەپسىلىي كۆزىتىلىشى كېرەك. داۋالاش جەريانىدا دائىم دېگۈدەك قاندىكى ئوربىئا ۋە سۈيۈك كىسلاتاسىنى ئۆلچەپ تۇرۇش، يىلىككە بولغان زەھەرچانلىقىغا نىسبەتەن قۇۋۋەتلەندۈرۈپ داۋالاش تەييارلىقىنى ياخشى ئىشلەش، داۋالاشنىڭ بىرىنچى ھەپتىسىدە چوقۇم ھەر كۈنى قاننى قاندىلىك تەكشۈرۈش، داۋالاشنى باشلىغان ۋە داۋالاش مەزگىلىدە، جىگەر فۇنكسىيىسىنى تەكشۈرۈپ تۇرۇش، يۈرەككە بولغان زەھەرچانلىقىغا ئالاھىدە دېققەت قىلىش لازىم؛ بۇ دورا ئەگەر تېرە ياكى شىللىق پەردىلەرگە ئېھتىياتسىزلىقتىن تېگىپ كەتسە، دەرھال تەلتۈكۈس يۇيۇۋېتىش كېرەك، بۇ دورىنى ئانتىبىيوتىك دورا ئورنىدا ئىشلىتىشكە مۇتلەق بولمايدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 داۋۇبلاستىن ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكلۇق ئوكۇلى: بوتۇلكا/20mg، قاپ/1 بوتۇلكا.

دائۇئوبلاستىن، ياپونىيە ئىشلەنگەن. ئوكۇل
سۇيۇقلۇقى: ئامپۇل/20mg، قاپ/1 ئامپۇل.

ستارابىن (阿糖胞苷, Cytarabine)

【باشقا نامى】 ستوزار (赛德萨, Cytosar)، ئالبىكان
(爱力生, Alexan).

【ئاساسىي تەركىبى】 ستارابىن.
【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ئاساسەن بۆلۈنگەن
ھۈجەيرىدىكى DNA نىڭ سىنتېزلىنىشىگە تەسىر كۆرسىتىپ، كۆپىيىش
ۋاقتى ۋە DNA نىڭ سىنتېزلىنىش دەۋرى ئۇزۇنلۇقىغا تەسىر
كۆرسىتىدۇ. ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندىن كېيىن، جىگەردە (بىر قىسمى
بۆرەكتە) تېز سۈرئەتتە مېتابولىزىملىنىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 چوڭلاردىكى ئۆتكۈر دانىچە
ھۈجەيرىلىك ئاق قان كېسەلىنى ھەمدە چوڭلار ۋە بالىلاردىكى باشقا ئاق
قان كېسەللىكلىرىنى ياخشىلاشقا ئىشلىتىلىدۇ، چوڭلار ۋە بالىلاردىكى
باشقا ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاق قان كېسەلىگە بولغان تەسىرى دانىچە
ھۈجەيرە خاراكتېرلىك ئاق قان كېسەلىگە بولغان تەسىرى بىلەن ئاساسىي
جەھەتتىن ئوخشىشىپ كېتىدۇ.

• 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 تېز سۈرئەتتە ۋېناغا ئوكۇل
قىلىش — ئۆزلۈكسىز داۋالاش: دەسلەپتە كۈنگە ھەر kg بەدەن
ئېغىرلىقىغا 2mg دىن كۈندە بىر قېتىم، ئۇدا 10 كۈن ئىشلىتىلىدۇ.
زۆرۈر تېپىلغاندا كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 4mg غىچە
كۆپەيتىلىدۇ، ئۆزلۈكسىز داۋالاش تاكى كۆرۈنەرلىك زەھەرچانلىقى ياكى
ياخشىلىنىش كۆرۈلگەنگە قەدەر مۇشۇ مىقدار ئىشلىتىلىدۇ، زەھەرچانلىق
رېئاكسىيىسى ھەممە بىماردا دېگۈدەك پەيدا بولىدۇ. ۋېناغا تېمىتىش —
ئۆزلۈكسىز داۋالاش: دەسلەپتە كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا
1.0mg ~ 0.5 ئىشلىتىلىدۇ. تېمىتىش ۋاقتى 1h بولسا مۇۋاپىق بولىدۇ.
ئەگەر زۆرۈر تېپىلسا، كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 2mg غىچە
كۆپەيتىشكە بولىدۇ، ئۆزلۈكسىز داۋالاش تاكى ياخشىلانغىچە ياكى

زەھەرچانلىق رېئاكسىيىسى پەيدا بولغىچە داۋاملاشتۇرۇلىدۇ. مىقدارىنى ئۆزگەرتىش: ئېغىر دەرىجىدە قان ئىشلەش فۇنكسىيىسى تۈرمۈزلانسا، دورىنىڭ مىقدارىنى ئۆزگەرتىش ياكى دورىنى ۋاقتىنچە توختىتىش كېرەك. قامداپ داۋالاش ئۇسۇلى: كېسەللىك ئەھۋالى ياخشىلانغاندىن كېيىن، ھەر ھەپتىدە بىر قېتىم ياكى يېرىم ھەپتىدە بىر قېتىم، ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 1mg تېرە ئاستىغا ئوكۇل قىلىپ قامدىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، يىلىكنى زەھەرلەش (يىلىك ئۇچلىرىدىكى ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىش)، قان ئازلىق ۋە زور گۈددەك قىزىل قان ھۈجەيرىلىك قان كېسىلى.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: يىلىكى تۈرمۈزلانغان بىمارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: چوقۇم تېببىي نۇقتىدىن زىچ كۆزىتىش، يېتەكلەپ داۋالاش مەزگىلىدە ھەركۈنى چوقۇم ئاق قان ھۈجەيرىسى ۋە قان پلاستىنكىلىرىنىڭ سانىنى ئۆلچەپ تۇرۇش لازىم. يىلىك تۈرمۈزلىنىشقا ئەگىشىپ پەيدا بولغان كېسەللىكلەرنى بىر تەرەپ قىلىدىغان ئۆسكۈنىلەر بولۇشى كېرەك؛ تېز سۈرئەتتە كۆپلەپ ۋېناغا ئوكۇل قىلىنغاندىن كېيىن بىر نەچچە سائەت ئىچىدە كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش كۆرۈلسە، ۋېناغا تېمىتىشقا ئۆزگەرتىپ، بۇ خىل ئالامەتلەر يېنىكلىتىلىدۇ؛ جىگەر فۇنكسىيىسى ناچارلارغا بۇ دورىنى ئىشلىتىشتە ئېھتىيات قىلىش ھەمدە مىقدارىنى تۆۋەنلىتىش كېرەك؛ بۇ دورا سۆڭەكلىسىمان ھۈجەيرىلەرنى تېز سۈرئەتتە بۇزۇش ئارقىلىق يۇقىرى سۈيىدۈك كىسلاتالىق قان كېسىلى كەلتۈرۈپ چىقىرىشى مۇمكىن، شۇڭا دوختۇرلار بىمارنىڭ قېنىدىكى سۈيىدۈك كىسلاتاسىنىڭ قويۇقلۇقىدىن خەۋەردار بولۇپ تۇرۇشى، زۆرۈر تېپىلغاندا بىر تەرەپ قىلىشى لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ستوزار بېلگىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئوكۇلى: ئامپۇل/100mg، ئامپۇل/500mg، قاپ/1 ئامپۇل. ئالبېكسان گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 100mg/5ml، ھەر ئامپۇلى 500mg/10ml، ھەر ئامپۇلى 1000mg/20ml. سىتارابىن ئاۋسترالىيىدە ئىشلەنگەن. ھەر ئامپۇلى 100ml/1ml، قاپ/5 ئامپۇل؛ ھەر ئامپۇلى 500mg/5ml، قاپ/1 ئامپۇل، ھەر ئامپۇلى 1g/10ml، قاپ/1 ئامپۇل؛ ھەر ئامپۇلى 2g/20ml، قاپ/1 ئامپۇل.

لېئوپرورېلىن (亮丙瑞林, Leuporelin)

【باشقا نامى】 ئېنانتون (抑那通, Enantone).

【ئاساسىي تەركىبى】 لېئوپرورېلىن ئاتسېتات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا يۇقىرى ئاكتىپچانلىققا ئىگە LH—RH نىڭ تۇغۇندىسى، ئاقسىلنى پارچىلىغۇچى ئېنېزىمغا بولغان قارشىلىق كۈچى ۋە LH—RH ئاكتىپىتورى بىلەن بىرىكىش كۈچى LH—RH دىن كۈچلۈك بولغاچقا، ھىپوفىز - جىنسىي بەز سىستېمىسىنىڭ ئىقتىدارىنى ئۈنۈملۈك تورمۇزلىيالايدۇ. بەدەندە يىغىلىپ قېلىش تەسىرى يوق.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللەكلەر】 بالىياتقۇ ئىچكى پەردىسى غەيرىي ئورۇنلىشىش كېسەلى، مەزى بېزى زاكى، ھەيز زىيادە كۆپ كېلىش، قورساقنىڭ تۆۋەن قىسمى ئاغرىش، بەل ئاغرىش ۋە قان ئازلىق قاتارلىقلارغا ئەگىشىپ كەلگەن بالىياتقۇ مۇسكۇل ئۆسمىسىگە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 تېرە ئاستىغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. ئادەتتە چوڭلارغا ھەر قېتىمدا 3.75mg، ھەر تۆت ھەپتىدە بىر قېتىم، ئاياللارغا دەسلەپكى قېتىم ھەيز دەۋارىنىڭ 5 ~ 1 - كۈنى ئىشلىتىلىدۇ؛ بالىياتقۇ مۇسكۇل ئۆسمىسىگە ھەر قېتىمدا 1.88mg ئىشلىتىلىدۇ، ئەمما بەدەن ئېغىرلىقى زىيادە ئېشىش ياكى بالىياتقۇسى زىيادە يوغىنىغانلارغا ھەر قېتىمدا 3.75mg ئىشلىتىشكىمۇ بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 بەزىدە ترانسئامىنازا ۋە بىلىرۇبىن ئۆرلەش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئىشتىھا تۇتۇلۇش، قورساق ئاغرىش، قورساق كۆپۈش، ئىچ سۈرۈش، ئېغىز بوشلۇقى يالغۇسى، يۈرەك سېلىش، قىزىل قان ھۈجەيرىسى كۆپىيىش، ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىش، قان پلاستىنكىلىرى ئازىيىش، پات - پات سىيىش، سىيىش قىيىنلىشىش، دانىخورەك چىقىش، تېرە قۇرغاقلىشىش، چاچ چۈشۈش، موي كۆپ چىقىش ياكى پۇت تىرنىقى نورمالسىزلىنىش، چارچاش، بەدەن كۈيۈشۈش، ئوڭاي

ئاچچىقلىنىش، قۇلاق غوغۇلداش، كۆكرەك قىسمى يېقىمىزلىنىش، سۇلۇق ئىششىق، بەدەن ئېغىرلىقى ئېشىش، قىزىش، ئەستە تۇتۇش قابىلىيىتى چېكىنىش، سۆڭەك ئاغرىش قاتارلىقلار پەيدا بولىدۇ، مەزى بېزى راكى بىمارلىرىدا سۈيدۈك نەيچىسى توسۇلۇش ياكى يۇلۇن بېسىلىش، ئوكۇل قىلىنغان ئورۇن ئاغرىش قاتارلىقلار كېلىپ چىقىدۇ؛ بوغۇم قېتىۋېلىش، بەل ئاغرىش قاتارلىقلار تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ؛ قاتتىق تۈگۈن پەيدا بولۇش ياكى قىزىرىش يىرتىلىق ئىششىق، خامۇشلۇق ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، جىنسىي يولىدىن نورمالسىز قان كەلگەنلەر ھامىلىدار ياكى بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: دورا ئىشلىتىۋاتقان مەزگىلدە ئىزچىل كۆزىتىش كېرەك؛ بالىياتقۇ ئىچكى پەردىسى غەيرىي ئورۇنلىشىش كېسىلىگە گىرىپتار بولغان بىمارلارنى داۋالاشتىن ئىلگىرى بىمارنىڭ ھامىلىدار ياكى ئەمەسلىكىنى ئېنىقلاش ياكى ھورمونىز داۋالاش ئۇسۇلى ئارقىلىق ھامىلىدارلىقتىن ساقلىنىش لازىم؛ باشقا ئوخشىشىپ كېتىدىغان كېسەللىكلەردىن پەرقلەندۈرۈشكە دېققەت قىلىش، كلىنىكىلىق ئالامەتلىرىدە ياخشىلىنىش كۆرۈلمىسە، دورىنى توختىتىش لازىم؛ ئۇزۇن مەزگىل دورا ئىشلەتكەندە ئىمكان بار سۆڭەكنىڭ زىچلىقىنى ئۆلچەپ چىقىش، دورىنى ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم؛ يۇلۇن بېسىلىش، سۈيدۈك نەيچىسى توسۇلۇش ياكى يۇقىرىقى ئەھۋاللارغا تەرەققىي قىلىش ئېھتىماللىقى بار بىمارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم؛ دورا پەقەت تېرە ئاستىدىنلا بېرىلىدۇ، يۇقىرىقى بىلەك، قورساق قىسمى ياكى ساغرا قىسمىنى تاللاپ ئوكۇل قىلىنىدۇ، ھەر قېتىم ئوكۇل قىلغاندا ئوخشاش بىر ئورۇنغا تەكرار ئوكۇل قىلماسلىق، ئوكۇل قىلىنغان ئورۇننى ئوۋۇلىماسلىق لازىم. 【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 ئېنانتون ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: بوتۇلكا/3.75mg.

تىئوگۇئانسىن (硫鸟嘌呤, Thioguanine)

【باشقا نامى】 لانۋىس (兰快舒, Lanvis)

【ئاساسىي تەركىبى】 تىئوگۇئانسىن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا گۇئانسىن (鸟嘌呤)

نىڭ ھىدرو سۇلفۇرىل (硫氢基) لىق تۇرداش ماددىسى بولۇپ، پۇرىن (嘌呤) نىڭ مېتابولىزىملىنىشى بىلەن قارشىلىشىش تەسىرىنى پەيدا قىلالايدۇ، ئۇنىڭ مېتابولىزم ھاسىلاتى يېڭى پۇرىننىڭ سىنتېزلىنىشى ۋە پۇرىن نۇكلېئوزىد كىسلاتا (嘌呤核苷酸) نىڭ ئۆزئارا ئۆزگىرىشىنى تۈرمۈزلەيدۇ. نۇكلېئىك كىسلاتا (核酸) ۋە دېئوكسى رېبونۇكلېئىك كىسلاتا (脱氧核糖核酸 DNA) نىڭ ئىچكى قىسمىغىچە سىڭىپ كىرىپ، ھۈجەيرىلەرنى زەھەرلەش تەسىرىنى پەيدا قىلالايدۇ. ئىچكىدە T_{max} 8 ~ 10h بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاق قان كېسەلىگە ئىشلىتىلىدۇ. سۈزۈلما خاراكتېرلىك دانچە ھۈجەيرىلىك ئاق قان كېسەلىنى داۋالاشقىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 يېتەكلەپ داۋالاش: چوڭلارغا كۈنىگە $100 \sim 200 \text{mg/m}^2$ ، 1 ~ 2 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىشكە بېرىلىدۇ، داۋالاش مۇددىتى 20 ~ 5 كۈن بولىدۇ، بالىلار مىقدارىنى ھېسابلاش ئۇسۇلى چوڭلارنىڭكىگە ئوخشىشىپ كېتىدۇ ياكى $60 \sim 75 \text{mg/m}^2$ بولىدۇ. قامداپ داۋالاش: ھەر كۈنى ياكى كۈن ئاتلاپ $60 \sim 200 \text{mg/m}^2$ بېرىلىدۇ. جىگەر ياكى بۆرەك فۇنكسىيىسى زەخمىلەنگەنلەرگە ئىشلىتىلىدىغان دورا مىقدارى ئەھۋالغا قاراپ كېمەيتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يىلىكنى تۈرمۈزلەش، ئاق قان ھۈجەيرىسى ۋە قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش، ئاشقازان - ئۈچەي يولى بەرداشلىق بېرەلمەسلىك ھادىسىسى كۆرۈلۈش، ئېغىز ياللۇغى، ئۈچەي تېشىلىش ياكى نېكروزلىنىش، جىگەر فۇنكسىيىسى نورمالسىزلىنىش، سېرىقلىق چۈشۈش ۋە جىگەر ۋېنوسى توسۇلۇش كېسەللىكلىرى كۆرۈلىدۇ، دورا

توختىتىلغاندىن كېيىن ئەسلىگە كېلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: بۇسۇلغان (白消安) بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە تۈگۈنچىلەر قايتا ئىشلىنىشلىك ئۆسۈش، قاپقا ۋېنا بېسىمى يۇقىرىلاش ۋە قىزىلئۆڭگەچ ۋېناسى ئەگرىلىشىپ كېڭىيىش قاتارلىقلارنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ② باشقىلار: ياخشىلىنىشنى يېتەكلەش باسقۇچىدا ھەر كۈنى قان رايىنى تەكشۈرۈپ تۇرۇش كېرەك، داۋالاش جەريانىدا قان رايىنى تەپسىلىي كۆزىتىش، قۇۋۋەتلەندۈرۈپ داۋالاشنى كۈچەيتىش، يۇقۇملىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا دېققەت قىلىش، ھۈجەيرىلەر كۆپلەپ ئېرىش پەيدا بولغاندا، تېخىمۇ دېققەت قىلىش، قان ۋە سۈيۈكتىكى سۈيۈك كىسلاتاسىنىڭ ئۆزلىشى ۋە سۈيۈك كىسلاتاسى مەنبەلىك بۆرەك كېسىلىنىڭ خەتىرىدىن ساقلىنىش، ھامىلىدار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 لانۇس ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/40mg، قاپ/25 تابلېت.

ئېتوپوزىد

(依托泊苷, Etoposide)

【باشقا نامى】 لاستېت (拉司太特, Lastet) ۋېپېزىد (凡华士, Vepesid)،
· 足叶乙昔'，鬼臼乙叉昔

【ئاساسىي تەركىبى】 ئېتوپوزىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 تەسىر قىلىش مېخانىزمى بولسا رېبوزىد (核苷) نىڭ يۆتكىلىشىنى تورمۇزلاپ، DNA، RNA ۋە ئاقسىلنىڭ سىنتېزلىنىشىنى تورمۇزلاشتىن ئىبارەت. ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندا $t_{1/2\alpha}$ تەخمىنەن 2.03h ~ 0.13، $t_{1/2\beta}$ تەخمىنەن 3.33 ~ 6.52 بولىدۇ؛ ئىچكىدە $t_{1/2\alpha}$ تەخمىنەن 3.40h ~ 0.12، $t_{1/2\beta}$ تەخمىنەن 1.77 ~ 37.15h بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كىچىك ھۈجەيرىلىك ئۆپكە راکى، يامان سۈپەتلىك لىمفا ئۆسمىسى، تۇخۇمدان راکىغا ئىشلىتىلىدۇ. ئۆتكۈر خاراكتېرلىك دانىچە ھۈجەيرىلىك ئاق قان كېسىلى، ئۆتكۈر

خاراكتېرلىك تاق يادرو ھۈجەيرىلىك ۋە ئۆتكۈر خاراكتېرلىك دانىچە تاق يادرو ھۈجەيرىلىك ئاق قان كېسىلىگە ئۈنۈم بېرىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ ياكى ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، يەككە مىقدارى $100\text{mg}/\text{m}^2 \sim 60$ ، كۈندە ياكى ئىككى كۈندە بىر قېتىم، ئۇدا $5 \sim 3$ قېتىم ئىشلىتىپ، $4 \sim 3$ ھەپتە توختاتقاندىن كېيىن يەنە قايتا ئىشلىتىلىدۇ، ئومۇمىي ئىشلىتىش مىقدارى $2000\text{mg} \sim 1000$ بولىدۇ. $120\text{mg}/\text{m}^2 \sim 100$ ، ئۇدا بەش كۈن ئىچىلىپ، ئۈچ ھەپتە توختاتقاندىن كېيىن قايتا ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يىلىك تورمۇزلىنىش رېئاكسىيىسى ۋە كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، باش قېيىش، يۈرەك سېلىش، ئەسۋە چىقىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 كۆكرەك بوشلۇقى، قورساق بوشلۇقى ياكى غىلاپ پەردىسى بوشلۇقىدىن دورا بېرىشكە بولمايدۇ؛ ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندا يەرلىك ئورۇننىڭ نېكروزلىنىشىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن دورا سۇيۇقلۇقىنى قان تومۇر سىرتىغا چىقىرىۋەتمەسلىك كېرەك؛ بۇ دورا قان بېسىمىنى ئوڭاي تۆۋەنلىتىۋېتىدۇ. شۇڭا، ۋېناغا تېمىتقاندا ئاستا-ئاستا تېمىتىش كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 لاستېت ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ئامپۇل/100mg، قاپ/10 ئامپۇل؛ كاپسۇلى: دانە/25mg، قاپ/40 دانە؛ دانە/50mg، قاپ/20 دانە، دانە/100mg، قاپ/10 دانە. ۋېپېزىد ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/50mg، بوتۇلكا/20 دانە ياكى قاپ/20 دانە.

تېنىسپوزىد

(替尼泊苷, Teniposide)

【باشقا نامى】 (威猛, 鬼臼甲叉甙, VM-26) ۋۇمون (卫萌, Vumon). 【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 يېپىلق بۆلۈنۈشنى تورمۇزلىغۇچى دورا بولۇپ، ئۆسمە ھۈجەيرىسىنىڭ يېپىلق بۆلۈنۈشنى ئۈزۈپ تاشلايدۇ. زەھەرچانلىقى تۆۋەن، ياغدا ئېرىشچانلىقى يۇقىرى، مېڭە قان توسۇقىدىن ئوڭاي ئۆتەلەيدۇ.

خاراكتېرلىك ئاق قان كېسىلى، كىچىك ھۈجەيرىلىك ئۆپكە راكى، ئەمچەك راكى، يامان سۈپەتلىك لىمفا ئۆسمىسى، تۇخۇمدان راكى، يامان سۈپەتلىك قارا پىگمېنت ئۆسمىسى، ھەزىم يولى راكى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $25\mu\text{g}$ ياكى $1.4\text{mg}/\text{m}^2$ ~ 1 كۈنگە بىر قېتىم ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، بىر قېتىملىق مىقدارى 2mg دىن ئاشۇرۇۋېتىلمەيدۇ، بىر داۋالاش مۇددىتىنىڭ ئومۇمىي مىقدارى 20mg بولىدۇ، فىزىئولوگىيىلىك تۈز سۈيى ياكى % 5 لىك گلۇكوزا ئوكۇل سۇيۇقلۇقىدا ئېرىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 نېرۋا سىستېمىسىنى زەھەرلىشى بىر قەدەر كۆرۈنەرلىك بولىدۇ، يىلىكنى تورمۇزلىشى ۋە ئاشقازان - ئۇچەي رېئاكسىيىسى بىر قەدەر يېنىك بولىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىلمەيدۇ. ② باشقىلار: ئىككى ياشتىن تۆۋەن بالىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، بۇ دورا راك، غەيرىي ھامىلە پەيدا قىلىشى مۇمكىن؛ بۇ دورىنى مۇسكۇلغا، تېرە ئاستىغا، غىلاپقا ئوكۇل قىلىشقا بولمايدۇ. كۆزگە تېگىپ كەتسە بولمايدۇ. ئوكۇل قىلىنىۋاتقان سۇيۇقلۇق قان تومۇر سىرتىغا چىقىپ كەتسە، ئوكۇل قىلىشنى دەرھال توختىتىش كېرەك.

【ياساسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 ئونكوۋىن گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ئامپۇل/ 1mg . ۋېلېي ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ئامپۇل/ 10mg .

ۋىنبلاستىن

(长春碱, Vinblastine)

【باشقا نامى】 ۋىنبلاستىن سۇلفات (长春花碱, VLB, 硫酸长春碱)

【ئاساسىي تەركىبى】 ۋىنبلاستىن سۇلفات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ئاساسلىقى ھۈجەيرە مىكرو نەيچە ئاقسىلىنىڭ توپلىشىشنى تورمۇزلاش ئارقىلىق، سېنىدل مىكرو نەيچىسىنىڭ (纺锤体微管) ھاسىل بولۇشىغا كاشلا قىلىپ، يادرونىڭ پارچىلىنىشىنى ئوتتۇرا دەۋرىدە توختىتىپ، يادرونىڭ

بۇۋەكچىلىك ئۆزگىرىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. **【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】** يامان سۈپەتلىك لىمفا ئۆسمىسى، ئۇرۇقدان ئۆسمىسى، تىۋىتلىق پەردە ئۆستۈنكى تېرە راكى، غەيرىي تۆرەلمە ئۆسمىسى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلارنىڭ ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $150\mu\text{g}$ ، بالىلارنىڭ ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $250\mu\text{g}$ ياكى بىر قېتىمدا 5mg ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ ياكى ۋېناغا تېمىتىلىدۇ. ۋېناغا تېمىتىش ئۇنۋى ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندىن ياخشى بولىدۇ. ھەپتىدە بىر قېتىم، چوڭلارنىڭ ئومۇمىي مىقدارى $80\text{mg} \sim 60$ بولۇپ، بىر داۋالاش مۇددىتى قىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 نېرۋا زەھەرلىنىش، يىلىك تورمۇزلىنىش، تۇخۇمدان ياكى ئۇرۇقدان فۇنكسىيىسى تورمۇزلىنىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، قايتا-قايتا ئوكۇل قىلىنسا قان نۆكچىسى خاراكتېرلىك ۋېنا ياللۇغى ئوڭاي پەيدا بولىدۇ. ئاشقازان، ئۈچەي رېئاكسىيىسى بىر قەدەر يېنىك بولۇپ، ئاساسلىقى كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، قورساق ئاغرىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، چاچ چۈشۈش ۋە ئۇيقۇسىزلىق قاتارلىقلارمۇ پەيدا بولىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: بلېئومىتسىن (博来霉素)، سىسپلاتىن (顺铂) بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، ھاياتقا ئېغىر دەرىجىدە خەۋپ يەتكۈزىدىغان يۈرەك قان تومۇر زەھەرلىنىش رېئاكسىيىسىنى ئوڭاي كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ؛ 'مىتومىتسىن' (C 丝裂霉素) بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، ئۆپكەنى زەھەرلەيدۇ، شۇنداقلا ھاياتقا تەھدىت سالىدىغان كانايچە سپازمىسىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: ھامىلىدار ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. **【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】** ۋىنبلاستىن سۇلفات ئاۋسترالىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى $10\text{mg}/10\text{ml}$.

ترىپتورېتىن
(曲普瑞林, Triptorelin)

【باشقا نامى】 دىفېرېلىن (达菲林, Dipherelin)

دېكاپېپتىل (达必佳, Decapeptyl) .

【ئاساسىي تەركىبى】 تىرىپتورېتىن .

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورىنى ئىشلەتكەن

دەسلەپكى مەزگىلدە قىسقا ۋاقىت ئىچىدە ھىپوفىز جىنسىي بەزىنى

قوزغاتقۇچى ھورمون (脑垂体促性腺激素) نىڭ ئاجرىلىشىنى ئاشۇرىدۇ،

كېيىنچە ھىپوفىز جىنسىي بەزىنى قوزغاتقۇچى ھورموننى تورمۇزلاش

ئارقىلىق ئۇرۇقدان ۋە تۇخۇمداننى تىزگىنلەش رولىنى ئوينايدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 مەزى بېزى راكى،

باليئاتقۇ ئىچكى پەردىسى غەيرىي ئورۇنلىشىش، بالىلارنىڭ جىنسىي

ئىقتىدارى ھەقىقىي بالدۇر يېتىلىش.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مەزى بېزى راكى:

ھەرقېتىملىق ھەيىزنىڭ 28 - كۈنى ئاستا ئۈنۈملۈك ياسالماستىن 3.75mg

مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ؛ بالىياتقۇ ئىچكى پەردىسى غەيرىي

ئورۇنلىشىش: ھەيىز كېلىش ئالدىدىكى بەش كۈن ئىچىدە، ئاستا تەسىرلىك

ياسالماستىن 3.75mg نى مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىشنى باشلاپ، كېيىن ھەر

28 - كۈنى بىر قېتىم مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ، ئاز بولغاندا تۆت ئاي

ئىشلىتىلىدۇ، كۆپ بولغاندا ئالتە ئايغىچە ئىشلىتىلىدۇ؛ ئاياللارنىڭ

تۇغماسلىق كېسىلىگە: ھەيىزنىڭ 2 - كۈنى ئاستا تەسىرلىك ياسالماستىن

3.75mg مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ، ھىپوفىزنىڭ سەزگۈرلۈكى

يوقالغاندىن كېيىن جىنسىي بەزىنى قوزغاتقۇچى ھورمون (促性腺激素) نى

بىرلىكتە ئىشلىتىشكە بولىدۇ، ئادەتتە مەزكۇر دورىنى ئۆكۈل قىلىپ 15

كۈندىن كېيىن ئىشلىتىلىدۇ؛ بالىلاردىكى جىنسىي ئىقتىدارى بالدۇر

يېتىلىش: ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا ھەر تۆت ھەپتىدە بىر قېتىم

مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئەرلەردە داۋالاشنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدە بەزىدە

كىلىنىكىلىق ئالامەتلەر ئېغىر بولىدۇ؛ ئاياللاردا ھۆل ئىسسىق، جىنسىي

يول قۇرغاقلىشىش، باش ئاغرىش ۋە دەرمانسىزلىق كۆرۈلىدۇ؛ قىز

بالىلاردا بەزىدە يېنىك دەرىجىدە جىنسىي يول قاناش پەيدا بولىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 بىئولوگىيىلىك، كلىنىكىلىق ۋە

رادىئوئاكتىپلىق نۇردا قانۇنىيەتلىك تەكشۈرۈش لازىم.

【ياسالماستى ۋە ئۆلچىمى】 دىفېرېلىن فرانسىيىدە ئىشلەنگەن.

ئۆكۈلى: ئامپۇل/3.75mg ، قاپ/100 ئامپۇل.

دېكاپېتىل گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. تەسىرى تىزگىنلىنىدىغان
ئوكۇلى: ئامپۇل/3.75mg، قاپ/1 ئامپۇل، قاپ/3 ئامپۇل،
قاپ/7 ئامپۇل.

تاموكسىفىن (他莫昔芬, Tamoxifen)

【باشقا نامى】 三苯氧胺، نولۋادېكس (诺瓦得土, Nolvadex)،
تاموفېن (特莱芬, Tamofen).
【ئاساسىي تەركىبى】 تاموكسىفىن.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورىنىڭ ئانلىق
ھورمونغا قارشى تەسىرى بولۇپ، ئۆسمە ئورنىدىكى ئانلىق ھورمون
ئاكسىپېتورى بىلەن بىرىكىپ، ئۆسمە ھۈجەيرىسىنىڭ ئۆسۈشىنى
تورمۇزلايدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ھەيز كېسىلىنىڭ
ئالدى-كەينىدىكى ئەمچەك راکى، كۆچمە ئەمچەك راکىغا ئۈنۈم بېرىدۇ.
【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەرقېتىمدا 10 ~ 20mg،
كۈنگە 2 ~ 1 قېتىم ئىچىلدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان - ئۈچەي يولى رېئاكسىيىسى، كۆڭۈل
ئېلىشىش، قۇشۇش، يۈز قىسمى قىزىرىش، ئاياللار سىرتقى جىنسىي
ئەزاسى قىچىشىش، جىنسىي يول سېزىمى گاللىشىش، جىنسىي يولدىن
سۇيۇقلۇق ئېقىش، ئەتراپ نېرۋا ياللۇغى، چاچ چۈشۈش، ئاق قان
ھۈجەيرىسى كېمىيىش، قان پلاستىنكىلىرى تۆۋەنلەش، باش ئاغرىش،
بەدەندە سۇيۇقلۇق يىغىلىپ قېلىش قاتارلىقلار كېلىپ چىقىدۇ. دورىنى
ئۇزۇنغىچە كۆپلەپ ئىشلەتكەندە كۆرۈش تور پەردىسىگە تەسىر يېتىپ،
كۆرۈش قۇۋۋىتى ئاجىزلىشىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار:
ھامىلىدارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: قان رايى، جىگەر
ۋە بۆرەك فۇنكسىيىسى نورمالسىزلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛
سۆڭەك مەنبەلىك يۈتكىلىشكە گىرىپتار بولغانلاردا بۇ دورىنى ئىشلىتىپ
داۋالاشنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدە قاندا كالىتسىي يۇقىرىلاش كېسىلى پەيدا

بولدىغانلىقى بايقالدى.
 【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 三苯氧胺 فېنلاندىيىدە ئىشلەنگەن.
 تابلىتى: تابلىت/10mg، بوتۇلكا/100 تابلىت.
 نولۇدادېكى ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/10mg،
 تابلىت/20mg، قاپ/30 تابلىت.
 تاموفېن فېنلاندىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى، تابلىت/10mg،
 بوتۇلكا/100 تابلىت.

ئىفوسفامىد (异环磷酰胺, Ifosfamide)

【باشقا نامى】 هولوكسان (和乐生, Holoxan)، ئېلوكساتىن
 (乐沙定, Eloxatin).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئىفوسفامىد.
 【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ سىكلوفوسفامىد
 (环磷酰胺) نىڭ ئىزومېرى بولۇپ، تەسىرى سىكلوفوسفامىدقا ئوخشاپ
 كېتىدۇ. ئاساسلىقى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ. $t_{1/2}$ 4 ~ 7h بولىدۇ.
 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۆپكە راكى، تۇخۇمدان
 راكى، ئۇرۇقدان ئۆسمىسى، يۇمشاق توقۇلما ساركومىسى، ئەمچەك راكى،
 ئاشقازان ئاستى بېزى راكى، بالىياتقۇ ئىچكى پەردە راكى ۋە يامان
 سۈپەتلىك لىمفا ئۆسمىسىگە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئوكۇل
 قىلىنىدۇ. ھەربىر داۋالاش مۇددىتىدە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا
 250 ~ 300mg ئىشلىتىلىدۇ. ئادەتتە كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا
 60mg ~ 50، ئۇدا بەش كۈن ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، چاچ چۈشۈش،
 يىلىك زەخىملىنىشكە قوشۇلۇپ كەلگەن ئاق قان ھۈجەيرىسى ۋە قان
 پلاستىنكىلىرى كېمىيىش، ئىممۇنىت تورمۇزلىنىش، دوۋساق ياللۇغى،
 ھېپوفىز ئىقتىدارى توسقۇنلۇققا ئۇچراش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، بۆرەك
 ئىقتىدارى زەخىملىنىش تاسادىپىي پەيدا بولىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

سىسپىلاتىن (顺氯胺铂) بىلەن داۋالانىۋاتقانلاردا بۇ دورىنىڭ نېرۋىنى زەھەرلىشى، قاننى ۋە بۆرەكنى زەھەرلىشى ئېغىرراق بولۇشى مۇمكىن. قان ئۇيۇشقا قارشى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، قاناش خەتىرى يۇقىرى بولۇشى مۇمكىن، قاندىكى شېكەر مىقدارىنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلار بىلەن بىللە ئىشلەتكەندە، قاندىكى شېكەر مىقدارىنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلارنىڭ قاندىكى شېكەر مىقدارىنى تۆۋەنلىتىش تەسىرى كۈچىيىدۇ. **【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】** ئېلوكتاتىن فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: بونۇلكا/50mg.

دوكسىفلۇرىدىن (去氧氟尿苷, Doxifluridine)

【ئاساسىي تەركىبى】 دوكسىفلۇرىدىن.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ بىر تۈرلۈك فلۇئوروئۇراتسىل (氟尿嘧啶) تۈرىنىڭ تۇغۇندىسى بولۇپ، تەسىرى فلۇئوروئۇراتسىل بىلەن ئوخشاش، ئىچكەندىن كېيىن تېز سۈمۈرۈلىدۇ، ئەسلى دورا 1 ~ 2h دىن كېيىن Cmax تەخمىنەن 1µg/ml گە يېتىدۇ. **【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】** ئەمچەك راكى، ئاشقازان راكى، بوغماق ئۇچەي ۋە تۈز ئۇچەي راكىغا ئىشلىتىلىدۇ. **【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】** ئادەتتە بىر كۈنلۈك ئومۇمىي مىقدارى 1200mg ~ 800 بولۇپ، 3 ~ 4 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ ھەمدە ياش پەرقى، ئالامەتلىرىگە قاراپ مۇۋاپىق كۆپەيتىشكە ياكى كېمەيتىشكە بولىدۇ ياكى دوختۇرنىڭ كۆرسەتمىسى بويىچە ئىشلىتىلىدۇ. **【ناچار تەسىرى】** بەزىدە قان سىيىش، ئاقسىللىق سۈيۈك، BIL, ALP, GPT, GOT, BUN يۇقىرىلاش، ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىش، كۆكرەك قىسمى بېسىلىش سېزىمى، ئېلېكتروكاردىئوگرامما نورمالسىزلىق، قورساق ئاغرىش، ئىچ سۈرۈش، كۆڭۈل ئېلىش، ئىشتىھا تۇتۇلۇش، ئېغىز بوشلۇقى ياللۇغى، كۆكرەك قىسمى يېقىمىزلىنىش، قورساق كۆپۈش، ئۇسساش، جاۋىغاي ياللۇغى، يۈرەك ئالدى رايونى ئاغرىش، قەۋزىيەت، قورساق كۆپۈش، قىزىش، يۇتقۇنچاق، كېكرەك يېقىمىزلىنىش، كۆز چارچاش قاتارلىقلار پەيدا بولىدۇ؛ قان

پلاستىنكىلىرى كېمىيىش، قان ئازلىق، چارچاش، قەدىمى دۇرۇس بولماسلىق، يۆنىلىشنى پەرق ئېتىش توسقۇنلۇققا ئۇچراش، سۆزلەش ئىقتىدارى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، تەم سېزىمى چېكىنىش، پىگېنت ئولتۇرۇشۇش، بەدەن كۈيۈشۈش، چاچ چۈشۈش، ئەسۋە چىقىش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ؛ نۇرغا زىيادە سەزگۈرلۈك رېئاكسىيىسى كەم كۆرۈلىدۇ، بۇ دورىغا ئوخشىشىپ كېتىدىغان بىرىكمىلەرنىڭ مېڭە ئاق ماددىسى كېسلى پەيدا قىلىدىغانلىقىغا ئائىت مەلۇماتلار بار.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: سورىۋۇدىن (Sorivudine) گە فلۇئوروئۇراتسىل تۈرىدىكى دورىلار بىرلەشتۈرۈپ ئىشلىتىلسە، فلۇئوروئۇراتسىل تۈرىدىكىلەرنىڭ مېتابولىزىملىنىشى تۈرمۈزلىنىپ، قاندىكى FU - 5 نىڭ قويۇقلۇقى ئۆرلەيدۇ ھەمدە ئېغىر دەرىجىدە قان فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچراشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. باشقا ئۆسمىگە قارشى دورىلارغا بىرلەشتۈرۈپ ئىشلىتىلسە، يىلىك تۈرمۈزلىنىش قاتارلىقلار كېلىپ چىقىشى مۇمكىن. ② مەنىي قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا ئېغىر دەرىجىدە زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلار ھەمدە سورىۋۇدىن (Sorivudine) ئىشلىتىۋاتقانلارغا ئىشلىتىلمەيدۇ. ③ باشقىلار: بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئەڭ ياخشى ئىشلەتمەسلىك كېرەك. 【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 فۇرتولون ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/100mg، قاپ/100 دانە، دانە/200mg، قاپ/100 دانە.

ئادرىئامىتسىن

(阿霉素, Adriamycin)

【باشقا نامى】 دوكتورۇبىتسىن (多柔比星, Doxorubicin).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئادرىئامىتسىن ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ھۈجەيرىلەرنى كۈچلۈك

زەھەرلەش تەسىرىگە ئىگە، ئاساسلىقى ئادرىئامىتسىن مولېكۇلىسى DNA غا كىرىشىپ نۇكلېئىك كىسلاتا (核酸) نىڭ سىنتېزلىنىشىنى تۈرمۈزلايدۇ، ۋېناغا ئۆكۈل قىلىنغاندىن كېيىن، جىگەر، تال، بۆرەك، ئۆپكە ۋە يۈرەككە كەڭ تارقىلىدۇ، ئاساسلىقى جىگەردە مېتابولىزىملىنىدۇ،

مېگە قان توسۇقىدىن ئۆتەلمەيدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كۆپ خىل ئۆسمىگە ئىشلىتىلىدۇ، ئۇلار ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاق قان كېسىلى، لىمفا ئۆسمىسى، يۇمشاق توقۇلما ۋە سۆڭەك ھاسىل قىلغۇچى ساركوما، بالىلار يامان سۈپەتلىك ئۆسمىسى ھەمدە چوڭلار ئۇيۇل ماددا ئۆسمىسى، بولۇپمۇ ئەمچەك راكى ۋە ئۆپكە راكى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 بۇ دورا ۋېناغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ ياكى ۋېناغا تېمىتىلىدۇ. بىر داۋالاش مۇددىتىنىڭ دائىملىق مىقدارى $40 \sim 60\text{mg/m}^2$ بولۇپ، ئارىلاپ دورا بېرىلىدۇ، ئۈچ ھەپتە بىر داۋالاش مۇددىتى قىلىنىدۇ، ئومۇمىي دورا مىقدارى 450mg/m^2 دىن ئاشۇرۇۋېتىلمەيدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئىچ سۈرۈش، ئېغىز يوشلۇقى ياللۇغى، قان پلاستىنكىلىرى ۋە ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. يۈرەكنى كېچىكىش خاراكتېرلىك زەھەرلىيدۇ، ئېغىر بولغاندا يۈرەك زەئىپلىشىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ئاز ساندىكى بىمارلاردا قىزىش، قاناش، تېرىگە پىگمېنت ئولتۇرۇشۇش ۋە جىگەر فۇنكسىيىسى زەخىملىنىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ھېپارىن (肝素) بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: پاراھىدروكسىبېنزوات (对羟基苯甲酸酯) قا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: قان رايى، جىگەر فۇنكسىيىسى ۋە ئېلېكتروكاردىئوگراممىنىڭ ئۆزگىرىشىنى تەپسىلىي كۆزىتىپ، نورمالسىز ئەھۋال كۆرۈلسە دورىنى توختىتىش لازىم، مەزكۇر دورىنى تېرە ئاستى ياكى مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىشقا بولمايدۇ، ۋېناغا ئۆكۈل قىلغاندا دورا سۇيۇقلۇقىنىڭ قان تومۇر سىرتىغا چىقىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، بۇ ئارقىلىق توقۇلمىلارنىڭ زەخىملىنىشى ۋە نېكروزلىنىشىدىن ساقلىنىش، باشقا دورىلار بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئىشلىتىشتىن ساقلىنىش، ئېرىتكەندىن كېيىن ئىمكانقەدەر تېزدىن ئىشلىتىش كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ئادرېئامستىن ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن.

ئۆكۈل سۇيۇقلۇقى: ئامپۇل/ 10mg .

مېتوتريپكسات (甲氨蝶呤, Methotrexate)

【باشقا نامى】 ۋىتېرېن، تېرېكسان (川桑, Trexan).

【ئاساسىي تەركىبى】 مېتوتريپكسات.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 ئانتىمېتابلوتلىق راققا قارشى دورا بولۇپ، دېھىدروڧولات رېدۇكتازا (二氢叶酸还原酶) نى رىقابەت خاراكتېرلىك تورمۇزلاش ئارقىلىق ھۈجەيرىگە بولغان زەھەرچانلىق رولىنى جارى قىلدۇرىدۇ، بۇ خىل ڧېرىمېنت ڧولىك كىسلاتا (叶酸) نى ئوكسىدسىزلاپ، تېتراھىدروڧولىك كىسلاتا (四氢叶酸) غا ئايلاندۇرۇپ، DNA نىڭ سىنتېزلىنىشى ۋە ھۈجەيرىنىڭ كۆپىيىشىنى توسقۇنلۇققا ئۇچرىتىدۇ. ۋېنادىن دورا بەرگەندە ياكى مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلغاندا تەخمىنەن 50% دورا قان پلازما ئاقسىلى بىلەن ئەسلىگە يېنىشچان بىرىكىدۇ، ئادەتتىكى دوزىدا، بۇ دورا بەدەندە روشەن مېتابلولىزىملىنىمايدۇ، ئاساسلىقى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئايرىم ئىشلەتكەندە ئەمچەك راكى، ھامىلىدارلىقتىكى تىۋىتلىق پەردە راكى، ئۈزۈمسىمان تۆرەلمە ياكى يامان سۈپەتلىك ئۈزۈمسىمان تۆرەلمىنى داۋالايدۇ. بىرلەشتۈرۈپ ئىشلەتكەندە ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاق قان كېسەلى، Burkitts لىمفا ئۆسۈمىسى، ئاخىرقى دەۋرلىك لىمفا ساركومىسى ۋە ئاخىرقى دەۋرلىك موگۇسىمان زەمبۇرۇغ كېسەلىنى داۋالايدۇ، بۇ دورىنى كۆپ مىقداردا ئايرىم ياكى باشقا دورىلار بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئىشلەتكەندە، سۆڭەك ھاسىل قىلغۇچى ساركوما، ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاق قان كېسەلى ياكى باش ۋە بويۇن قىسمى ئېپېتېلىيە راكىنى داۋالايدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، ۋېنا ياكى غىلاپ ئىچىدىن دورا بېرىشكە بولىدۇ. ھېپېرتونىك ئېرىتمىسى (高渗溶液) نى غىلاپ ئىچىگە ئوكۇل قىلىشقا بولمايدۇ. تىۋىتلىق پەردە راكى ۋە ئېپېتېلىيەسىمان كېسەللىكلەر: كۈنىگە 30mg ~ 15 مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، داۋالاش مۇددىتى بەش كۈن بولىدۇ. ئادەتتە 3 ~ 5 داۋالاش كۈرسى بولسا بولىدۇ. ئەمچەك راكى: 40mg/m²، بىرىنچى كۈنى

ۋە سەككىزىنچى كۈنى ۋېنادىن دورا بېرىلىدۇ. ئاق قان كېسلى: ھەر كۈنى $3.3\text{mg}/\text{m}^2$ ئىچىلىدۇ، كۈنگە پىرىدنىزون (强的松) دىن $60\text{mg}/\text{m}^2$ قوشۇپ ئىشلىتىلىدۇ؛ ئەگەر ياخشىلانسا، قامداش مىقدارىغا ئۆزگەرتىلىدۇ، يەنى ھەر ھەپتىدە ئىككى قېتىم، ھەر قېتىمدا $30\text{mg}/\text{m}^2$ ئىچىلىدۇ ياكى مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ.

【ناچار تەسلىرى】 ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىش، قان پلاستىنكىلىرى ئازىيىش، قان ئازلىق، گامما شار ئاقسىلى كېمىيىش، كۆپ ئورۇندىن قان چىقىش، سېپىتسىمىيە، قىزىل داغ، قىچىشقا، يەلتاشما، قان قېيىش دېغى، قىل قان تومۇرلار كېڭىيىش، دانخورەك ۋە چىققان چىقىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. يەنە چىش مىلىكى ياللۇغى، يۇتقۇنچاق ياللۇغى، ئاشقازان ياللۇغى، كۆڭۈل ئېلىش، ئىشتىھاسىزلىق، قۇسۇش، ئىچ سۈرۈش، قان قۇسۇش، قارا تەرەت قىلىش، ھەزىم يولى يارىسى، ئۈچەي ياللۇغى كۆرۈلىدۇ، ئۆتكۈر خاراكتېرلىك جىگەر يىگەش ۋە نېكروزلىنىش، جىگەر ياغلىشىش، قاپقا ۋېنا تالالىشىش ياكى جىگەر قېتىش قاتارلىق جىگەر زەھەرلىنىش ئىپادىلىرى كۆرۈلىدۇ. يۇقىرىقىلاردىن سىرت، بۆرەك زەھەرلىنىش، ئازوتلۇق قان كېسلى، دوۋساق ياللۇغى، سۈيدۈكتىن قان كېلىش، تۇخۇم ياكى ئۇرۇق ئازىيىش، قىسقا مۇددەتلىك ئىسپىرما كېمىيىش، ھەيز قالايمىقانلىشىش، تۇغماسلىق، بويىدىن ئاجراش، ئېغىر بۆرەك كېسلى قاتارلىقلارمۇ كۆرۈلىدۇ. يەنە باش ئاغرىش، باش قېيىش، كۆرۈش خىرەلىشىش، گەپ قىلالماسلىق كېسلى، يېنىك دەرىجىدىكى يارتا پالەچلىك ۋە تارتىشىش قاتارلىقلارمۇ كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسلىرى: سالتىسىلىك كىسلاتا تۈزى، ستېروئىدسىز ياللۇغقا قارشى دورىلار (非甾体抗炎药)، سۇلفانىلامىد (磺胺)، فېنتوئىن (苯妥英)، تېتراسىكلىن (四环素)، خلورومتىسېتىن (氯霉素)، پارائامىنوبېنزوئىك كىسلاتا (对氨基苯甲酸) قاتارلىق دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە دورىلارنىڭ يوشۇرۇن زەھەرچانلىقى كېلىپ چىقىدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: بۆرەك فۇنكسىيىسى زەخىملەنگەنلەر، ھامىلدارلار، ئوزۇقلىنىش ناچارلاشقانلار، جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى ناچارلاشقان ياكى قان كېسەللىكلىرى ئەگىشىپ كەلگەنلەرگە

ئىشلىتىلمەيدۇ. ③ باشقىلار: داۋالاشتىن ئىلگىرى ۋە داۋالاش جەريانىدا بۆرەك ۋە جىگەر فۇنكسىيىسىنى تەكشۈرۈش كېرەك. **【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】** مېتوتېرىپىكات ئاۋسترالىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: $25\text{mg}/1\text{ml}$ ، ھەر قېپى $1/2\text{ml}$ ئامپۇل، ھەر قېپى $1/20\text{ml}$ ئامپۇل. مېتوتېرىپىكات ئاۋسترالىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى $500\text{mg}/20\text{ml}$. تېرىپىكان فىنلاندىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: $25\text{mg}/\text{ml}$ ، بوتۇلكا/20ml، قاپ/1 بوتۇلكا.

مېسنا

(美斯那, Mesna)

【باشقا نامى】美安.

【ئاساسىي تەركىبى】مېسنا.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】يۇقىرى دوزلىق ئىفوسفامىد (异环磷酰胺) ياكى سىكلوفوسفامىد (环磷酰胺) نىڭ زەھەرلىك مېتابولىزم ھاسىلاتى بىلەن رېئاكسىيىگە كىرىشكەندىن كېيىن، زەھەرسىز مەھسۇلات ھاسىل بولۇپ، سۈيدۈك ئارقىلىق تېز سۈرئەتتە چىقىرىلىپ، خىمىيىلىك داۋالاش كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان قاناشچان دوۋساق ياللۇغى قاتارلىق سۈيدۈك ئاجرىتىش سىستېمىسى ئېپىتېلىيىسىگە بولغان زەھەرچانلىقنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ. بۇ دورا ئوكۇل قىلىنغاندىن كېيىن، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 1.5h بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】ئۆسمىگە قارشى خىمىيىلىك داۋالاش دورىسى ئىفوسفامىد ياكى سىكلوفوسفامىد بىلەن بىرگە ئىشلىتىپ، سۈيدۈك ئاجرىتىش سىستېمىسىنى قوغدىغۇچى دورا قىلىنىدۇ. 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】ۋېناغا تېمىتىلىدۇ. دائىملىق مىقدارى خىمىيىلىك داۋالاش دوزىسىنىڭ %20 بولۇپ، ئۈچ قېتىمغا بۆلۈپ خىمىيىلىك داۋالاش بىلەن بىرگە، خىمىيىلىك داۋالاشتىن كېيىنكى 4h، 8h تە ۋېناغا تېمىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】داۋالاش مىقدارى بويىچە دورا بېرىلسە، ئادەتتە

ناچار تەسىرى كۆرۈلمەيدۇ. مىقدارى ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 60 ~ 70mg دىن ئېشىپ كەتكەندە، ئۇدا بىر نەچچە كۈن ئىشلىتىلسە، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، سىپازمىلىق قورساق ئاغرىش، ئىچ سۈرۈش قاتارلىقلار پەيدا بولىدۇ.

【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 مەزكۇر دورا پەقەت خىمىيىلىك داۋالاش دورىلىرىنىڭ سۈيىدۈك ئاجرىتىش سىستېمىسىنى زەخمىلەندۈرۈشىدىن قوغداش رولىنى ئوينايدۇ.
【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 مېسنا گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئۆكۈل سۇيۇقلۇقى: ھەر ئامپۇلى 400mg/4ml، قاپ/15 ئامپۇل.

فېنىلئالانىن مۇستارد (苯内氨酸氮芥, Phenylalanine Mustard)

【باشقا نامى】 ئالكېران (爱可兰, Alkeran)، مېلفالان 法兰, (美法仑, Melphalan)

【ئاساسىي تەركىبى】 فېنىلئالانىن مۇستارد.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا بىر خىل قوش ئىقتىدارلىق ئالكىلاشتۇرغۇچى دورا بولۇپ، دېئوكسى رېبونۇكلېئىك كىسلاتاسىدىكى تىئوگۇئانىدىن (硫鸟嘌呤) نىڭ 7 - ئازوتى بىلەن كوۋالېنتلىق بىرىكىش ئارقىلىق ئالكىللىشىدۇ، شۇنىڭ بىلەن ئىككى دانە دېئوكسى رېبونۇكلېئىك كىسلاتا قاچىلانما تۇتىشىپ، ھۈجەيرە رېپلىكاتسىيىسى (ھۈجەيرىلەرنىڭ قايتا ياسىلىشى) نى توسىدۇ.
【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كۆپ ئورۇندا پەيدا بولىدىغان يىلىك ئۆسمىسى، ئاخىرقى دەۋرلىك تۇخۇمدان بېزى راكى، ئەمچەك راكى، يامان سۈپەتلىك قارا پىگمېنت ئۆسمىسى، يۇمشاق توقۇلما ساركومىسى، ھەقىقىي قىزىل قان شارچىسى كۆپىيىش كېسەلى، بالىلاردىكى ئاخىرقى دەۋرلىك نېرۋا ئانا ھۈجەيرە ئۆسمىسىگە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كۆپ ئورۇندا پەيدا بولىدىغان يىلىك ئۆسمىسى: كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 0.15mg، شۇنداقلا پىرىدنىزون (强的松) تابلېتكىسىدىن كۈنىگە 40mg قوشۇپ ئىچىلىدۇ. دورا

ئىشلىتىپ 6 ~ 4 ھەپتىدىن كېيىن ئىككىنچى داۋالاش باسقۇچى ئېلىپ بېرىلىدۇ. باشقا ئۆسۈملەرگە كۈنىگە 8mg ~ 2 ئىچىلىدۇ. كۈنلۈك ئەڭ يۇقىرى مىقدارى 10mg، ئومۇمىي مىقدارى 100mg ئەتراپىدا بولىدۇ. **【ناچار تەسىرى】** يىلىك تورمۇزلىنىش، كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، ئاشقازان ياللۇغى، داغلىق دۆڭچە ئەسۋە، قىچىش قاتارلىقلار ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئوپېراتسىيىدىن كېيىن سىكلوفوسفامىد بىلەن بىرگە ئىشلەتسە بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولماسلىق كېلىپ چىقىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 ئالكېران ئەنگىلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: 2mg، قاپ/25 تابلېت.

كالتسىئۇم لېئوكوۋورىن

(甲酰四氢叶酸钙, Calcium Leucovorin)

【باشقا نامى】 كالتسىئۇم فولىنات (Calcium Folate، 亚叶酸钙)

انتىرېكس (Antrex، 安曲希)، 甲叶钙，确映力，立可林

【ئاساسىي تەركىبى】 كالتسىئۇم لېئوكوۋورىن.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا فولىك كىسلاتانىڭ

بەدەندىكى ئاكتىپلاشقان شەكلى بولۇپ، زىيادە مىقداردىكى فولىك كىسلاتا

بىلەن قارشىلاشقۇچى ماددىلارنىڭ بەدەننى زەھەرلەش رېئاكسىيىسىنى

«قايتۇرۇش» تەسىرىگە ئىگە. مېتوتېرىكسات (甲氨蝶呤) نىڭ نورمال

ھۇجەيرىلەرنى زەخمىلەندۈرۈش دەرىجىسىنى چەكلەيدۇ، ئۆزئارا

رىقابەتلىشىش تەسىرى ئارقىلىق مېتوتېرىكساتنىڭ يىلىك ۋە ئاشقازان،

ئۈچەي شىللىق پەردىسىگە بولغان رېئاكسىيىسىنى قايتۇرالايدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 فولىك كىسلاتا بىلەن

قارشىلاشقۇچى دورىلارنىڭ زەھەرسىزلەندۈرگۈچىسى قىلىنىدۇ، ئېغىز

ياللۇغى مەنبەلىك ئىچ سۈرۈش، ئوزۇقلىنىش ناچارلىشىش، ھامىلىدارلىق

مەزگىلى ياكى بوۋاقلق مەزگىلىدە پەيدا بولىدىغان زور گۆدەك قىزىل قان

ھۈجەيرىلىك قان ئازلىقىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 زور گۆدەك قىزىل قان ھۈجەيرىلىك قان ئازلىق: 1mg كۈنىگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ ياكى مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ. فولك كىسلاتاسىنىڭ مېتابولىزمغا قارشى دورىلاردىن زەھەرلىنىش: ئوتتۇرا دەرىجىلىك زەھەرلىنىش بولسا بىر قېتىمدا 12mg، ھەركۈنى تۆت قېتىم مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ. ئېغىر دەرىجىلىك زەھەرلىنىش بولسا 75mg، 12h ئىچىدە ۋېناغا تېمىتىلىپ بولىنىدۇ، ئۇنىڭدىن كېيىن مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىشقا ئۆزگەرتىلىدۇ. 【ناچار تەسىرى】 ئەسۋە چىقىش: يەلتاشما ياكى زىققە قاتارلىق باشقا ئاللىبىرگىيىلىك رېئاكسىيىلەر ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: يامان سۈپەتلىك قان ئازلىقىنى ياكى باشقا زور ئانا قىزىل قان ھۈجەيرىلىك قان ئازلىقىنى داۋالاشتىن ۋىتامىن B₁₂ يېتىشمىگەنلەر. ② باشقىلار: بىماردا كىسلاتالىق سۈيۈك، قورساققا سۇ چۈشۈش، سۈسىزلىنىش، ئاشقازان، ئۈچەي يولى توسۇلۇش، كۆكرەك بوشلۇقىغا سۇيۇقلۇق سىرغىش ياكى بۆرەك فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچراش قاتارلىق ئەھۋاللار كۆرۈلگەندە، مېتوتريكسات بىلەن زەھەرسىزلەندۈرۈپ داۋالاشتا ئېھتىيات قىلىش لازىم؛ كۆپ مىقداردىكى مېتوتريكساتنى قوبۇل قىلىپ بۇ دورا بىلەن زەھەرسىزلىنىدىغانلارنى لابوراتورىيىلىك تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش كېرەك؛ بۇ دورىغا يورۇقلۇقنىڭ بىۋاسىتە چۈشۈشى ۋە ئىسسىقلىق بىلەن ئۇچرىشىدىن ساقلىنىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 立可林 ئاسترالىيىدە ئىشلەنگەن. ئۆكۈل سۇيۇقلۇقى: ھەر ئامپۇلى 15ml/2ml، قاپ/ 5 ئامپۇل؛ ھەر ئامپۇلى 100mg/10ml، قاپ/ 1 ئامپۇل؛ ھەر ئامپۇلى 300mg/30ml، قاپ/ 1 ئامپۇل.

ئانتىرېكس فىنلاندىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكىلۇق ئۆكۈلى: بوتۇلكا/ 350mg، قاپ/ 1 بوتۇلكا، تابلىتى: 15mg/ 15mg، بوتۇلكا/ 10 تابلىت، بوتۇلكا/ 30 تابلىت، بوتۇلكا/ 100 تابلىت؛ ئۆكۈلى: ھەر ئامپۇلى 6mg/2ml؛ ھەر ئامپۇلى 15mg/5ml، ھەر ئامپۇلى 30mg/10ml.

确味力 ئاۋستىرىيىدە ئىشلەنگەن. ئۆكۈل سۇيۇقلۇقى: ھەر ئامپۇلى

3mg/ml ، قاپ/10 ئامپۇل؛ ھەر ئامپۇلى 30mg/3ml ، قاپ/5 ئامپۇل؛
ھەر ئامپۇلى 100mg/10ml ، قاپ/5 ئامپۇل؛ ھەر بوتۇلكىسى
100mg/10ml ، قاپ/1 بوتۇلكا؛ ھەر بوتۇلكىسى 200ml/20ml ،
قاپ/1 بوتۇلكا؛ ھەر بوتۇلكىسى 50mg/5ml ، قاپ/5 بوتۇلكا، ھەر
بوتۇلكىسى 300mg/30ml ، قاپ/1 بوتۇلكا.

بلىئومىتسىن (博来霉素, Bleomycin)

【ئاساسىي تەركىبى】 بلىئومىتسىن.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ بىر تۈرلۈك ئىشقارلىق
پولىپېپتىد تۈرىدىكى كەڭ تەسىرلىك ئۆسۈمگە قارشى دورا بولۇپ،
ھۈجەيرە دەۋرىنىڭ غەيرىي خاسلىقىغا ئىگە دورا، مەزكۇر دورا
قاسراقسىمان راكنى تاللاپ تورمۇزلايدۇ. ئوكۇل قىلغاندىن كېيىن T_{max}
تەخمىنەن 30min ، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 1.5h بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 نەپەس يولى،
قىزىلئۆڭگەچ، تېرە، سۈيدۈك ئاجرىتىش - كۆپىيىش ئەزاسى، ئۇرۇقدان
توقۇلمىسىنىڭ قاسراقسىمان ھۈجەيرە راكى، يامان سۈپەتلىك لىمفا
ئۆسۈمى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ،
ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ ياكى تېرە ئاستىغا دورا
بېرىلىدۇ. ھەر قېتىمدا 30mg ~ 15، ھەر ھەپتىدە 2 ~ 1 قېتىم
ئىشلىتىلىدۇ. ئومۇمىي مىقدارى 300mg غا يەتكۈزۈلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 تېرە شىللىق پەردىسى زەخمىلىنىش، قايتما
خاراكتېرلىك چاچ چۈشۈش، ئېغىر دەرىجىدىكى ئۆپكە زەخمىلىنىش
مەنبەلىك نەپەس قىيىنلىشىش، ھەيز كېسىلىش، ئىسپېرما كەمچىل
بولۇش، دورا قىزىتمىسى رېئاكسىيىسى قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان نۇقتىلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:
سىسلوسپورىن (环孢菌素) بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە دېققەت قىلىش لازىم،
زەھىرى ئازايتىلغان تىرىك ۋاكسىنا بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، پۈتۈن بەدەن
خاراكتېرلىك كېسەللىك، ھەتتا ئۆلۈم خەۋپى كېلىپ چىقىدۇ. ② مەنى

قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ئېغىر دەرىجىدە نەپەسلىنىش قىيىنلاشقانلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ئۆپكە فۇنكسىيىسىنى تەپسىلىي كۆزىتىش لازىم. **【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】** بلىئۇمىتسىن ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: ئامپۇل/15mg ، ئامپۇل/5mg .

فارمورۇبىتسىن (表阿霉素, Pharmorubicin)

【باشقا نامى】 ئېپىرۇبىتسىن (表柔比星, Epirubicin). **【ئاساسىي تەركىبى】** فارمورۇبىتسىن. **【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】** بۇ بىر خىل ئانتىراتىپىن ھالقىلىق ئۆسۈمچى قارشى دورا بولۇپ، ھۈجەيرىگە تېزلىكتە سىڭىپ ئۆتۈپ، ھۈجەيرە يادروسىغا كىرىپ، نۇكلېئىك كىسلاتانىڭ سىنتېزلىنىش ۋە يىپىلىق بۆلۈنۈشىنى تورمۇزلايدۇ، جىگەر ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، $t_{1/2}$ بولسا 40h . **【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】** ئەمچەك راكى، يامان سۈپەتلىك لىمفا ئۆسمىسى، يۇمشاق توقۇلما ساركومىسى ۋە ئاشقازان راكىغا ئىشلىتىلىدۇ. بۇ دورىنىڭ يەنە يامان سۈپەتلىك قارا پىگمېنت ئۆسمىسى، بوغماق ئۈچەي راكىغىمۇ قارشى ئاكتىپچانلىقى بار. راكقا قارشى باشقا دورىلار بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئۆپكە راكى ۋە تۇخۇمدان راكىنى داۋالاشقا بولىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. يەككە ئىشلىتىش مىقدارى $90 \sim 120 \text{mg/m}^2$ ، 60 ～ 90min ، 3 ～ 5min ئىچىدە بەدەنگە ئوكۇل قىلىنىدۇ، كېسەلنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ 21 كۈن ئۆتكەندىن كېيىن قايتا ئىشلىتىلىدۇ. جىگەر فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا دورا مىقدارى كېمەيتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئىچ سۈرۈش، شەلۋەرەپ كەتكەن ئاشقازان ياللۇغى، تىلنىڭ ئىككى تەرىپى ۋە تىل ئاستى بەزى ياللۇغى، يۇقىرى قىزىتما، چاچ چۈشۈش، يىلىك تورمۇزلىنىش ۋە يۈرەكنى زەھەرلەش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، قىزىش، تىترەش، يەلتاشما

ۋە ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيىلەر ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ھېپارىن بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ئىلگىرى ئۆسمىگە قارشى دورىلارنى ئىشلىتىپ ياكى رادىئوئاكتىپلىق داۋالاش ئېلىپ بېرىپ يىلگى روشەن ھالدا تورمۇزلانغانلار، ئانتىراتسېن ھالقىلىق دورىلار يۇقىرى دوزدا ئىشلىتىلگەنلەر، يېقىندا ياكى ئىلگىرى يۈرەك كېسىلى بولغانلارغا ئىشلىتىلمەيدۇ. ③ باشقىلار: بىرىنچى داۋالاش مەزگىلىدە قىزىل قان ھۈجەيرىسى، ئاق قان ھۈجەيرىسى، قان پلاستىنكىلىرىنى چوقۇم تەپسىلىي كۆزىتىش؛ جىگەر فۇنكسىيىسىنى تەكشۈرۈش ۋە يۈرەكنى كۆزىتىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 فارمورۇبتىن ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۈيۈقلۈكى: ئامپۇل/10mg، ئامپۇل/50mg، قاپ/1 ئامپۇل.

سىسپلاتىن (顺铂, Cisplatin)

【باشقا نامى】 سىسپلاتىن - فائۇلدىن (锡铂, Cisplatin - Fauldin)
· 顺铂氨铂，威力顺铂

【ئاساسىي تەركىبى】 سىسپلاتىن.

· 【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ پلاتىنا تۈرىدىكى مېتاللىق كومپلېكس بىرىكمە بولۇپ، راک ھۈجەيرىسىدىكى DNA بىلەن بىرىكىپ، راک ھۈجەيرىسىنىڭ يۆنىلىشىنى تورمۇزلايدۇ. بۇ دورا ئاساسلىقى بۆرەك، جىگەر ۋە ئۈچەيدىن قوبۇل قىلىنىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۇرۇقدان راكى، تۇخۇمدان راكى، بالىياتقۇ ئىچى پەردىسى راكى، قۇلاق - بۇرۇن - كېكرەك راكى، قىزىلئۆڭگەچ راكى ۋە دوۋساق راكىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىش شەرت. يەككە داۋالاش: $50 \sim 100 \text{kg/m}^2$ ، ھەر 3 ~ 6 ھەپتىدە بىر قېتىم ئوكۇل قىلىنىدۇ ياكى $20 \text{mg/m}^2 \sim 15$ ، ئۇدا بەش كۈن ئوكۇل قىلىنىدۇ؛ بىرلەشمە دورا ئىشلىتىش: بىرگە ئىشلىتىلىدىغان دورىنىڭ

خۇسۇسىيىتى ۋە زەھەرچانلىقىغا ئاساسەن مىقدارى تەڭشىلىدۇ.
【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، ئىچ سۈرۈش، قەۋزىيەت، ئىشتىھا تۇتۇلۇش، ئاق قان ھۈجەيرىسى ۋە قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش، قان ئازلىق، نېرۋا ئۇچلىرى كېسەللىكلىرى، سېزىم ۋە كۆرۈش سېزىمى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، بۆرەكنى زەھەرلەش، قۇلاق غوغۇلداش ۋە گاسلىق قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. ترانسىئامنازا ئۆرلەش ناھايىتى كەم ئۇچرايدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: سىسلوسپورىن (环孢菌素) بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، ئىممۇنىتنى تورمۇزلاش تەسىرى كۈچىيىدۇ؛ زەھىرى ئازايتىلغان تىرىك ۋاكسىنا بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، جانغا زامىن پۈتۈن بەدەن دائىرىلىك كېسەللىك پەيدا قىلىشى مۇمكىن؛ ئامىنوگلىكوزىد تۈرىدىكى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، بۆرەك ۋە ئاڭلاش ئەزالىرىغا بولغان زەھەرچانلىق تەسىرى كۈچىيىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: پلاتىنا تۇغۇندىلىرىغا زىيادە سەزگۈرلەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلار، ئاڭلاش ئىقتىدارى زەخىملەنگەنلەر، قان كېسىلى بارلار، يىلىكنىڭ قايتا ئىشلىنىشى ئېغىر دەرىجىدە توسقۇنلۇققا ئۇچرىغۇچىلارغا ئىشلىتىلمەيدۇ. ③ باشقىلار: ھەر قېتىم داۋالاش ئېلىپ بېرىشتىن ئىلگىرى ھېماتولوگىيەلىك تەپسىلىي تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش كېرەك؛ داۋالاشنىڭ ئالدى - كەينىدە، جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى، ئاڭلاش ئىقتىدارى، ئېلېكترولىتلار، نېرۋا سىستېمىسى ۋە قان سىستېمىلىرىغا نىسبەتەن تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش لازىم.

【ياسالما ۋە ئۆلچىمى】 سىسپلاتىن - فائۇلدىن ئاۋسترالىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: ئامپۇل/10mg، ئامپۇل/50mg، ئامپۇل/100mg.

铂威力 ۋىلاستىرالىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: ھەر ئامپۇلى 10mg/20ml.

كارموفۇر (卡莫氟, Carmofur)

【باشقا نامى】 مىفۇرول (咪福祿, Mifurool) . 卡莫福

【ئاساسىي تەركىبى】 كارموفۇر.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 ئىچكەندە تېز سۈمۈرۈلىدۇ. بەدەندە ئاستا - ئاستا فلۇئوروئۇراتسىل (氟尿嘧啶) قويۇپ بېرىپ، DNA، RNA ۋە ئاقسىلنىڭ سىنتېزلىنىشىگە توسقۇنلۇق قىلىش ياكى كاشلا قىلىش ئارقىلىق ئۆسمىگە قارشى رولىنى جارى قىلدۇرىدۇ. ئۆسمىگە قارشى دائىرىسى فتورافۇر (呋尿嘧啶) ۋە فلۇئوروئۇراتسىلدىن كەڭ، $t_{1/2} \sim 4h$ ، جىگەر، بۆرەك ۋە ئاشقازان دىۋارىدىكى قويۇقلۇقى بىر قەدەر يۇقىرى، ئاساسلىقى سۈيدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ھەزىم يولى راكى (ئاشقازان راكى، بوغماق ئۈچەي راكى، تۈز ئۈچەي راكى)، ئەمچەك راكى. 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئادەتتە كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 12 ~ 18mg، 2 ~ 4 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ. بىر كۈنلۈك ئومۇمىي مىقدارىنى 900mg دىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.

【ناچلار تەسىرى】 گەپ - سۆزى، يۈرۈش - تۇرۇشى، سېزىمى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، ئەستە تۇتۇش قابىلىيىتى چېكىنىش، BUN، ALP، GPT، GOT يۇقىرىلاش قاتارلىقلار، قان ئازلىق، قان پلاستىنكىلىرى، ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىش، قىچىشىش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا پەيدا بولىدۇ، بەزىدە قەۋزىيەت، ئىچ سۈرۈش كۆرۈلىدۇ. 【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ياشانغانلار، جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيەسى تولىق بولمىغانلار، ھامىلىدارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ دورا ئىچكەندىن كېيىن ئىسپرت تەركىبى بار ئىچىملىكلەرنى ئىچمەسلىك كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 مىفۇرول ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: 100mg/تابلېت، قاپ/100 تابلېت.

مېركاپتوپۇرىن (巯嘌呤, Mercaptopurine)

【باشقا نامى】 پۇرى - نېتول (乐疾宁, Puri - Nethol)
【ئاساسىي تەركىبى】 مېركاپتوپۇرىن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا بەدەنگە كىرگەندىن كېيىن ئاكتىپچانلىققا ئىگە 6 - مېركاپتوپۇرىنلىق نۇكلېئىك كىسلاتا (巯基嘌呤核苷酸 - 6) غا ئايلىنىپ، DNA ۋە RNA نىڭ سىنتېزلىنىشىنى تورمۇزلاپ، راک ھۈجەيرىسىنىڭ ئۆسۈشىنى توسىدۇ. ئىچكىدە سۈمۈرۈلۈشى تولۇق بولمايدۇ، پۈتۈن بەدەنگە تارقىلىدۇ، ئاز قىسمى مېگە - يۈلۈن سۇيۇقلۇقىغا كىرىدۇ، جىگەردە مېتابولىزىملىنىدۇ، 24h تە 39% ~ 5% ئىسلى پېتى سۈيىدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ،
1.5ht_{1/2}.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۆتكۈر خاراكتېرلىك لىمفا ھۈجەيرىسى مەنبەلىك ۋە دانچە ھۈجەيرىلىك ئاق قان كېسلى، سوزۇلما خاراكتېرلىك دانچە ھۈجەيرىلىك ئاق قان كېسلىگە ئىشلىتىلىدۇ، تىۋىتىلىق پەردە ئېپىتېلىيە راکى، يامان سۈپەتلىك ئۈزۈمسىمان تۈرەلمىگىمۇ ئۈنۈم بېرىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئاق قان كېسلىنى داۋالاشتا كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 3mg ~ 1.5، 3 ~ 2 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ، داۋالاش مۇددىتى 4 ~ 2 ئاي بولىدۇ، تىۋىتلىق پەردە ئېپىتېلىيە راکىنى داۋالاشتا كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 6mg، ئۇدا 10 كۈن ئىچىلىدۇ، 4 ~ 3 ھەپتە ئۆتكەندىن كېيىن داۋالاش مۇددىتى قايتا تەكرارلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاق قان ھۈجەيرىسى قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش، كۆڭۈل ئېلىنىش، قۇسۇش، ئىشتىھاسى تۆتۈلۈش، ئېغىز بوشلۇقى ۋە ئۈچەي يولى يارىسى، ئۆت قېيىۋېلىش مەنبەلىك سېرىقلىق، ئەسۋە چىقىش، ھەيز كېسىلىش، ئىسپېرما كېمىيىش، ئۆسمە ھۈجەيرىسى ئېرىش يىغىندى ئالامەتلىرى كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

بۇ دورا سىسلوسپورىن (环胞菌素) بىلەن بىللە ئىشلىتىلسە ئىممۇنىتنىڭ تورمۇزلىنىشى كۈچىيىدۇ. زەھىرى ئازايتىلغان تىرىك ۋاكسىنا بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە پۈتۈن بەدەن خاراكتېرلىك، ھەتتا جانغا زامىن كېسەللىكلەرنىڭ پەيدا بولۇش خەتىرى كېلىپ چىقىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ھامىلدار ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ھەر قېتىم دورا ئىشلىتىشتىن ئىلگىرى قان رايونى ئىنچىكىلىق بىلەن تەكشۈرۈش؛ جىگەر فۇنكسىيىسىنى كۆزىتىش؛ ئۆسمە ھۈجەيرىسى كۆپلەپ ئېرىگەندە يۇقىرى سۈيدۈك كىسلاتالىق قان كېسلى ۋە سۈيدۈك كىسلاتا تۈزلىرىنىڭ چۆكۈۋېلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك؛ دورا ئىشلىتىۋاتقان مەزگىلدە بالا ئېمىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 پۇرى - نېتول ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/50mg، قاپ/25 تابلىت.

تۆتىنچى باب نېرۋا سىستېمىسىغا تەسىر قىلغۇچى دورىلار

§ 1 . ئاغرىق پەسەيتكۈچى دورىلار

ترامادول ھىدروخلورىد
(盐酸曲马多, Tramadol Hydrochloride)

【باشقا نامى】 مابرون (马伯龙, Mabron) ، تراماكوتىن
. Tramal (奇曼丁, Tramcontine)

【ئاساسىي تەركىبى】 ترامادول ھىدروخلورىد.
【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ تاللاشچانلىقى بولمىغان
ئەپيۇن ئاكسېپتورىنى قوزغاتقۇچى بىر تۈرلۈك دورا بولۇپ، μ -
ئاكسېپتورىغا قارىتا بىر قەدەر يۇقىرى بىرىكىش كۈچىگە ئىگە، مورفىنغا
ئوخشاش مەركەز خاراكتېرلىك ئاغرىق پەسەيتىش ۋە يۆتەل توختىتىش
تەسىرىگە ئىگە، ئادەمنىڭ بۇ دورىغا بېقىنىشچانلىقى ئازراق بولىدۇ،
نەپەسنى تورمۇزلاش تەسىرى يوق. ئىچكىدە ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ،
 T_{max} 2 ~ 3h ، بىئولوگىيەلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى تەخمىنەن 65% .
جىگەردە مېتابولىزىملىنىپ، بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، 6h
 $t_{1/2}$ بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئوتتۇرا، ئېغىر
دەرىجىدىكى ئۆتكۈر ياكى سوزۇلما خاراكتېرلىك ئاغرىش ھەمدە دىئاگنوز
قويۇش تەدبىرى ياكى داۋالاشتىن پەيدا بولغان ئاغرىشلارغا ئىشلىتىلىدۇ.
【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مىقدارى ئاغرىش دەرىجىسىگە
ئاساسەن بېكىتىلىدۇ، ھەر قېتىمدا 50mg ، ئەگەر ئۈنۈمى كۆڭۈلدىكىدەك
بولمىسا، 1h تىن كېيىن يەنە 50mg ئىچىلىدۇ، كۈنلۈك مىقدارىنى كۈنىگە
400mg دىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ. ھەر قېتىمدا 100mg ، كۈنىگە بىر
قېتىم مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ. شامچە ياسالمىسى ھەر
قېتىمدا بىر دانىدىن كۈنىگە 3 ~ 2 قېتىم مەقەتكە سېلىنىدۇ. جىگەر،

بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغان بىمارلارغا ئەھۋالغا قاراپ ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش قېيىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، تەرلەش، ئېغىز قۇرۇش ۋە ئۇيقۇسىراش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. يۈرەك سېلىش، بەدەن تۇرقى خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى ياكى يۈرەك قان تومۇرى مەنبەلىك كوللاپس قاتارلىقلار ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئىسپىرت، تىنچلاندۇرغۇچى دورا، ئاغرىق پەسەيتكۈچى دورا ياكى باشقا مەركىزىي نېرۋا سىستېمىسى دورىلىرى بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە ئۆتكۈر خاراكتېرلىك زەھەرلىنىش كېلىپ چىقىدۇ؛ دىئازېپام تۈرىدىكى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە بۇ دورىنىڭ نېرۋا سىستېمىسىغا بولغان تەسىرى كۈچىيىدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: مونوئامىن ئوكسىدازانى تورمۇزلىغۇچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار، جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلار، يۈرەك قان تومۇر كېسەللىكلىرى بىمارلىرىغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ شوپۇرلار ياكى ماشىنىدا مەشغۇلات قىلغۇچىلارنىڭ ئىنكاسىغا تەسىر كۆرسىتىشى مۇمكىن؛ ئادەملەرنىڭ بۇ دورىغا بېقىنىشچانلىقى ئازراق، ئەمما يېقىنقى يىللاردىن بېرى خۇمار پەيدا قىلىدىغانلىقىغا ئائىت مەلۇماتلار بار.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ماپرون سىپرۇستا ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/50mg، قاپ/10 دانە، ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: ھەر ئامپۇلى 100mg/2ml، قاپ/10 ئامپۇل.

ترامادول گېرمانىيەدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/50mg، قاپ/10 دانە، قاپ/30 دانە؛ ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: ھەر ئامپۇلى 50mg/ml، ھەر ئامپۇلى 100mg/2ml، قاپ/5 ئامپۇل. تېمىتىلىدىغان ياسالماسى: 100mg/ml، شامچە ياسالماسى: دانە/100mg، قاپ/5 دانە.

فلۇنارىزېن ھىدروخلورىد

(盐酸氟桂利嗪, Flunarizene Hydrochloride)

【باشقا نامى】 سىبېلىئۇم (西比灵, Sibelium)، ميتانال

· 氟桂嗪 (米他兰, Mitanal)

【ئاساسىي تەركىبى】 فلۇنارىزېن ھىدروخلورىد.

【**فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى**】 بۇ تاللاش خاراكتېرلىك كالتسىي بىلەن قارشىلاشقۇچى دورا بولۇپ، Ca^{2+} نىڭ پەردىدىن ھالقىپ ھۈجەيرە ئىچىگە كىرىشىنى توسۇش ئارقىلىق، ھۈجەيرىدىكى كالتسىيىنىڭ دەرىجىسىدىن تاشقىرى ئارتىپ كېتىشى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان زەخمىلىنىشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ، يۈرەكنىڭ قىسقىرىشى ۋە ئۆتكۈزۈشىگە تەسىر كۆرسەتمەيدۇ، ئىچكىندىن كېيىن T_{max} 2 ~ 4h بولىدۇ. قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى %90، $t_{1/2}$ 18 كۈن، جىگەردە مېتابولىزىملىنىپ، گەندە ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【**مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر**】 تىپىك ياكى تىپىك بولمىغان شەققىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ، دەھلىز (قۇلاقتىكى) فۇنكسىيىسى قالايمىقانلىشىش كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان باش قېپىش ئالامىتىگە قارىتا داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【**ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى**】 شەققىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خاراكتېرلىك داۋالاشتا: دەسلەپكى مىقدارى كۈنىگە 10mg بولىدۇ، 65 ياشتىن يۇقىرى بىمارلار كۈنىگە 5mg دىن ھەر كۈنى كەچتە ئىچىدۇ. قايداپ داۋالاش مىقدارى يۇقىرىدىكىگە ئوخشاش، ھەر ھەپتىدە بەش كۈن ئىچىلىدۇ، ئالتە ئاي ئىشلەتكەندىن كېيىن توختىتىلىدۇ، قايتا قوزغالغاندا دەسلەپكى مىقدارىدىن باشلاپ قايتا ئىشلىتىلىدۇ.

【**ناچار تەسىرى**】 ئۇيقۇسىراش، چارچاش، بەدەن ئېغىرلىقى ئېشىپ كېتىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، خامۇشلۇق كېسىلى ناگاندا كۆرۈلىدۇ، ياشانغانلاردا پىرامىدا سىرتقى سىستېمىسى ئالامەتلىرى ئوڭايلا پەيدا بولىدۇ. ئاشقازان كۆيۈپ ئېچىشىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، ئاشقازان ئاغرىش، ئۇيقۇسىزلىق، تەشۋىشلىنىش، سۈت ئېقىش، ئېغىز قۇرۇش، مۇسكۇل ئاغرىش ۋە ئەسۋە قاتارلىقلار ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【**دېققەت قىلىدىغان نۇقتىلار**】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئىسسىپىرت، ئۇيقۇ دورىسى ياكى تىنچلاندۇرغۇچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، مەركىزىي نېرۋا سىستېمىسىنى زىيادە تىنچلاندۇرۇش تەسىرى كۆرۈلىدۇ. ② باشقىلار: ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار، خامۇشلۇق كېسىلى تارىخى بارلار پاركنسون كېسىلى ياكى باشقا پىرامىدا سىرتقى سىستېمىسى كېسەللىكلىرى بارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. بۇ دورا يەنە ماشىنا مەشغۇلاتى بىلەن شوغۇللانغۇچىلارنىڭ

ئىقتىدارىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ؛ ئەگەر بىماردا چارچاش ھادىسىسى تەدرىجىي ئېغىرلاشسا ياكى دورا ئۈنۈمى تۆۋەنلەپ كەتسە، داۋالاشنى توختىتىش كېرەك؛ دورا مىقدارى زىيادە كۆپ بولۇپ كەتكەندە تىنچلاندۇرۇش تەسىرى ۋە ماغدۇرسىزلىنىش پەيدا بولىدۇ، بۇنى ئاكتىپلاشقان كۆمۈر، قۇستۇرغۇچى دورىلار، ئاشقازاننى يۇيۇش ۋە قۇۋۋەتلەندۈرۈپ داۋالاش ئۇسۇلى ئارقىلىق بىر تەرەپ قىلىشقا بولىدۇ، نۆۋەتتە بۇنىڭ ئالاھىدە ئۈنۈملۈك زەھەر قايتۇرغۇچى دورىسى يوق، باش قېيىش پەيدا بولغاندا، ئالامەتلىرىنى كونترول قىلىپ بولغاندىن كېيىن دورىنى توختىتىش كېرەك، دەسلەپكى داۋالاش مۇددىتى ئادەتتە ئىككى ئايدىن تۆۋەن بولىدۇ. **【ياسالما مىسى ۋە گۈلچىمى】** ستانال ياپونىيەدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/10mg، قاپ/100 تابلىت.

2 § . قىزىتما قايتۇرۇپ، ئاغرىق توختاتقۇچى دورىلار

ئاتسېتامىنوفېن

(对乙酰氨基酚, Acetaminophen)

【باشقا نامى】 Paracetamol، 扑热息痛، تىلېنول كولد كاپلېت (泰诺, Tylenol Cold Caplet)، تىلېنول خىلدرېن كولد ياكى كوئۇگى لىكۇئىد (Cough Liquid, Tylenol Children's Cold، 酚麻美敏口服溶液). **【ئاساسىي تەركىبى】** ئاتسېتامىنوفېن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ ئامىنوبېنزېن تۈرىدىكى قىزىتما قايتۇرۇپ، ئاغرىق توختاتقۇچى دورا بولۇپ، تەسىر قىلىش مېخانىزمى ئاسپىرىن بىلەن ئوخشاشىپ كېتىدۇ. ئىچكەندە تېز، تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ، ئاساسلىقى جىگەردە مېتابولىزىملىنىدۇ، $t_{1/2}$ 1 ~ 4h، مېتابولىزم ھاسىلاتى ئاساسەن سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 باش ئاغرىش، چىش ئاغرىش، ھەيز ئاغرىتىپ كېلىش، بوغۇم ئاغرىش، مۇسكۇل ئاغرىش، تۇغۇتتىن كېيىن ۋە ئوپېراتسىيىدىن كېيىنكى ئاغرىش، يېنىك ۋە ئوتتۇرا

بولىدۇ، بەدەن سۇيۇقلۇقىغا تەكشى تارقىلىدۇ، ئاساسلىقى جىگەردە مېتابولىزىملىنىدۇ، $1 \sim 4h$ $t_{1/2}$ ، ئىچكىندىن كېيىن $0.5 \sim 2h$ T_{max} ، تەسىرىنىڭ داۋام قىلىش ۋاقتى $3 \sim 4h$ ، بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ. **【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】** باش ئاغرىش، قىزىش، چىش ئاغرىش، مۇسكۇل تېلىپ ئاغرىش، ھەيز ئاغرىتىپ كېلىش، بوغۇم ياللۇغى ئاغرىقى ۋە نېرۋا ئاغرىقىغا ئىشلىتىلىدۇ. **【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】** چوڭلار $500 \sim 1000mg$ كۈنىگە $4 \sim 3$ قېتىم ئىچىدۇ؛ $7 \sim 12$ ياشلىق بالىلار $200 \sim 500mg$ دىن كۈنىگە $4 \sim 3$ قېتىم ئىچىدۇ. **【ناچار تەسىرى】** ئاللىرىگىيلىك رېئاكسىيە تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ، ئۇزۇن مەزگىل كۆپ مىقداردا ئىشلەتكەندە قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش ۋە جىگەرنى زەھەرلەش كېلىپ چىقىدۇ. **【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】** ئىچىلىدىغان ئۇيۇشقا قارشى دورىلارنىڭ تەسىرىنى كۈچەيتىدۇ؛ جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى زەخىملىگەنلەر، ئىسپىرتتىن زەھەرلەنگەنلەر، ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. **【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】** فورتولس شياڭگاڭدا ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/500mg، قاپ/12 تابلېت.

سۇماترىپتان (舒马曲坦, Sumatriptan)

【باشقا نامى】 ئىمىگران (英明格, Imigran). **【ئاساسىي تەركىبى】** سۇماترىپتان. **【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】** بۇ بىر خىل يۇقىرى تاللاشچانلىققا ئىگە 5 - ھىدروكسى ترىپتانىن (羟色胺 - 5 - HT) ئاكسېپتورىنى قوزغاتقۇچى دورا. (5-HT₁ ئاكسېپتورى شەققە بىلەن مۇناسىۋەتلىك). ئىچكىندىن كېيىن تېز سۈمۈرۈلىدۇ، $45min$ T_{max} ، دەسلەپكى دورا تەسىرى مەۋجۇت، بىئولوگىيىلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى تەخمىنەن 14%؛ تېرە ئاستىغا ئۆتكۈل قىلغاندىن كېيىن $25min$ T_{max} ، $12h$ $t_{1/2}$ بولىدۇ. مېتالزم ھاسىلاتى ئاساسەن سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ. **【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】** ئۆتكۈر خاراكتېرلىك

تاللاپ قوزغاتقۇچى دورا، ھىپوفىز ئالدى ياپراقچە ھورمونى سۈت ئاجرىتىش ماددىسىنىڭ ئاجرىلىشىنى تورمۇزلايدۇ، باشقا ھىپوفىز ھورمونلىرى (垂体激素) غا تەسىر كۆرسەتمەيدۇ، سۈت ئاجرىتىش ماددىسى زىيادە كۆپىيىش كەلتۈرۈپ چىقارغان ھەرخىل كېسەللىكلەرنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ. مىقدارى بىر قەدەر يۇقىرى بولغاندا، دوپامىن ئاكسېتورنى قوزغىتىپ، تىترەش، قېتىپ قېلىش، ھەرىكىتى ئاستىلاش ۋە پاركىنسون كېسەلىنىڭ باشقا ئالامەتلىرىنى ياخشىلايدۇ. ئىچكىدە تېز ھەم تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ، $1 - 3h \text{ Tmax}$ ، ئاساسلىقى جىگەردە مېتابولىزىملىنىدۇ، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 15h، ئاساسلىقى جىگەر ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى %96.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 سۈت ئاجرىتىش ماددىسى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ھەيز قالايمىقانلىشىش ۋە تۇغماسلىق كېسەلى، ئەرلەردىكى سۈت ئاجرىتىش ماددىسى يۇقىرىلاش مەنبەلىك قان كېسەلىدىن بولغان جىنسىي ئىقتىدار تۆۋەنلەش، سۈت ئاجرىتىش ماددىسى ئۆسمىسىنى ئوپېراتسىيىسىز داۋالاشلارغا ئىشلىتىلىدۇ. پاركىنسون كېسەلى ۋە مېڭە ياللۇغىدىن كېيىنكى پاركىنسون يىغىندى ئالامەتلىرىگە قارىتا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 1.25mg كۈنىگە 3 ~ 2 قېتىم ئىچىلىدۇ، پاركىنسون كېسەلى ياكى مېڭە ياللۇغىدىن كېيىنكى پاركىنسون يىغىندى ئالامىتى: بىرىنچى ھەپتىسى كۈنىگە 1.25mg ئىشلىتىلىدۇ، كېيىن مىقدارىنى تەدرىجىي تەڭشەپ، كۈنىگە 1.25mg كۆپەيتىپ، 3 ~ 2 قېتىمغا بۆلۈپ تاماق ۋاقتىدا ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش قېيىش، چارچاش، كۆڭۈل ئېلىشىش، تۆۋەن قان بېسىمى كۆرۈلىدۇ. يۇقىرى دوزىدا ئىشلەتكەندە قەۋزىيەت بولۇش، ئۇيقۇسىز كېلىپ چىقىدۇ، نېرۋىسى چېچىلىش، ھەرىكەت خاراكتېرلىك ھاياجانلىنىش، خىيالىي سېزىم، ھەرىكەت توسالغۇغا ئۇچراش، ئېغىز قۇرۇش ۋە تۆۋەنكى مۇچىلەر سىپازمىلىنىش قاتارلىقلار تاسادىپىي كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئېرگوزىن (麦角生物碱) ياكى سىمپاتىكسىمان قان ئومۇر

قىسقىرتىقۇچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، قان تومۇرىنى قىسقىرتىش، قان بېسىم يۇقىرىلاش خەتىرىنى پەيدا قىلدۇ؛ ماکرولىدېسلار (大环内酯类) (سىپرامىتسىن يەنى 螺旋霉素 بۇنىڭ سىرتىدا) بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، بۇ دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ئېرگوزىغا زىيادە سەزگۈرلەر، ھامىلىدارلىقتىن زەھەرلىنىش كېسىلى، تۇغۇتتىن كېيىنكى ياكى چىللە مەزگىلىدىكى يۇقىرى قان بېسىم بىمارلىرىغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ھەزىم يولى يارىسى، روھىي پائالىيەت توسقۇنلۇققا ئۇچراش ياكى ئېغىر دەرىجىدە يۈرەك قان تومۇر كېسەللىكلىرى تارىخى بارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ بىمارنىڭ ماشىنا ھەيدەش ۋە ماشىنىدا مەشغۇلات ئېلىپ بېرىش ئىقتىدارىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ؛ ئۇزۇن مەزگىل يۇقىرى دوزىدا ئىشلەتكەندە پاركىنسون كېسىلى بىمارلىرىنىڭ كۆكرەك پەردىسىگە سۇيۇقلۇق سىرغىيدۇ ياكى قورساق پەردە كەينى تاللىشىش ھادىسىسى كۆرۈلىدۇ. ھېپوفىز بەز ئۆسمىسى بارلار ھامىلىدار بولغاندا بۇ دورىنى ئىشلىتىشنى توختىتىش ھەمدە ھامىلىدارلىق مەزگىلىدە تەپسىلىي كۆزىتىش كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 بروموكرېپتىن- گېدېئون ۋېنگرىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/2.5mg، قاپ/30 تابلېت. پارلودېل شۋېتسارىيەدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/2.5mg، قاپ/30 تابلېت؛ تابلېت/2.5mg، قاپ/100 تابلېت. سېروكرېپتىن ئىتالىيەدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/2.5mg، قاپ/30 تابلېت. 奥贝-溴隐亭، كانادادا ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/2.5mg، قاپ/30 تابلېت، بوتۇلكا/30 تابلېت، بوتۇلكا/60 تابلېت.

لېۋودوپا/بېنسېرازىد

(苯丝肼, Benserazide/Levodopa, 左旋多巴)

【باشقا نامى】 مادوپار (美多巴, Madopar).

【ئاساسىي تەركىبى】 ھەر بىر تابلېتىدا 200mg لېۋودوپا، 50mg

بېنسېرازىد بولىدۇ.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 لېۋودوپا پاركىنسون كېسەلىنىڭ ئالامەتلىرىنى ياخشىلايدۇ. بېنسېرازىد ئەتراپ لېۋودوپانىڭ پارچىلىنىشىنى تورمۇزلاپ، تېخىمۇ كۆپ لېۋودوپانى مېڭە قىسمىغا توشۇپ بېرىپ، دوپامىنغا ئايلاندۇرىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 پاركىنسون كېسەلىگە، سىمپىتوملۇق پاركىنسون يىغىندى ئالامەتلىرى (مېڭە ياللۇغىدىن كېيىنكى، ئارتېرىيە قېتىش خاراكتېرلىك ياكى زەھەرلىنىش خاراكتېرلىك) گە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 دەسلەپكى مىقدارى 125mg، كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ. 2 - ھەپتىسىدىن باشلاپ كۈنگە 125mg دىن تاكى مۇۋاپىق مىقدارغا يەتكۈچە قوشۇپ بېرىلىدۇ، ئۈنۈملۈك مىقدارى ئادەتتە كۈنگە 500mg ~ 100 بولۇپ، 3 ~ 4 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ. قامداش مىقدارى ھەر قېتىمدا 250mg بولۇپ، كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يېنىك دەرىجىدىكى ئاشقازان - ئۈچەي يولى رېئاكسىيىسى، يۈرەك رېتىمىسىزلىقى، بەدەن تۇرقى خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى، ئۇيقۇسىزلىق، ئەنسىزلىنىش قاتارلىقلار تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ، خامۇشلۇق ۋە روھىي كېسەل، ئىختىيارسىز ھەرىكەت قىلىش، مەسىلەن: ئۇسسۇل كېسەلگە ئوخشاش ھەرىكەت قىلىش ياكى قول - پۇت ئۈزلۈكسىز تارتىشىپ تۇرۇش قاتارلىقلار ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: مونوئامىن ئوكسىدازانى (单胺氧化酶) نى تورمۇزلىغۇچى دورىلار، سىكلوپروپان (环丙烷) ياكى فلۇكتان (烷氟) قاتارلىق ناركوز دورىلىرى بىلەن بىرگە ئىشلىتىشكە بولمايدۇ؛ رېزېرپىن (利血平) ۋە α - مېتىل — دوپا (α -甲基多巴) قاتارلىق دورىلار بۇ دورىنىڭ تەسىرىگە قارشى تۇرىدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: ئېغىر دەرىجىدىكى ئىچكى ئاجراتما كېسەللىكلىرى بىمارلىرى، بۆرەك، جىگەر، يۈرەك كېسەلى بىمارلىرى، روھىي كېسەللەر، 25 ياشتىن تۆۋەن بىمارلار ياكى ھامىلدارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، سۆڭەك يۇمشاش كېسەلى، يۈرەك مۇسكۇل تىقىلمىسى، تاجسىمان ئارتېرىيىگە قان يېتىشمەسلىك، يۈرەك رېتىمىسىزلىقى ۋە

گلاۋكوما بىمارلىرىغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.
【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 مادوپار شۋېتسارىيىدە ئىشلەنگەن.
تابلىتى: تابلىت/250mg، قاپ/40 تابلىت.

كاربىدوپا/لېۋودوپا

(左旋多巴, Levodopa/Carbidopa, 卡比多巴)

【باشقا نامى】 سىنېمت (息宁, Sinemet).
【ئاساسىي تەركىبى】 كاربىدوپا، لېۋودوپا.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 لېۋودوپا پاركىنسون كېسەلى ئالامەتلىرىنى ياخشىلايدۇ، كاربىدوپا ئەتراپ لېۋودوپانىڭ كاربوكسىلىزلىنىشىنى تورمۇزلايدۇ. بۇ دورا 4 ~ 6h ئىچىدە ئۈنۈملۈك تەركىب قويۇپ بېرىدۇ، بۇ دورىنىڭ قان پلازىمىسىدىكى لېۋودوپا سەۋىيىسىنى ئۆزگەرتىشى بىر قەدەر كىچىك بولىدۇ.
【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 پاركىنسون كېسەلىگە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 بۇ دورا ئىچىلىدۇ. لېۋودوپا ئىشلەتمىگەنلەرگە بېرىلىدىغان دەسلەپكى مىقدارى ھەر قېتىمدا تەسىرى تىزگىنلىنىدىغان تابلىتتىن 250mg، كۈنىگە ئىككى قېتىم؛ بىر قەدەر كۆپ مىقداردىكى لېۋودوپاغا ئېھتىياجلىق بولغانلارغا، تەسىرى تىزگىنلىنىدىغان تابلىتتىن 1000mg ~ 250mg كۈنىگە ئىككى قېتىم ئىشلىتىلىدۇ، دورا ئىچىش ئارىلىقى 6h تىن ئۆۋەن بولمايدۇ. ئادەتتىكى لېۋودوپا/دېكاربوكسىدازانى تورمۇزلىغۇچى مۇرەككەپ ياسالغۇلارنى ئىشلىتىپ داۋالىنىۋاتقانلارغا، كلىنىكىلىق ئۈنۈمىگە قاراپ بۇ دورىنىڭ مىقدارى تەڭشىلىدۇ. تەسىرى تىزگىنلىنىدىغان تابلىت دورىنى ئىچكەندە چايناپ يۇتۇشقا ياكى دورىنى ئېزىپ ئىچىشكە بولمايدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ھەرىكەت توسقۇنلۇققا ئۇچراش ئەڭ كۆپ كۆرۈلىدۇ. كۆڭۈل ئېلىش، ئېلىشىپ قېلىش، باش قېيىش، ئۇسۇل كېسەلى، ئېغىز قۇرۇش قاتارلىقلار كۆپ كۆرۈلىدۇ. چۈشى بۇزۇلۇش، مۇسكۇل تەرەڭلىكى تۆۋەنلەش، ئۇيقۇسىزلىق، خامۇشلۇق، ئىشتىھا تۇتۇلۇش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ، باش ئاغرىش، قەۋزىيەت

بولۇش، يۆنىلىشىنى پەرق ئېتىش توسقۇنلۇققا ئۇچراش، سېزىم نورمالسىزلىنىش، نەپەس قىيىنلىشىش، بەدەن تۇرقى خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى، يۈرەك سېلىش، ئاشقازان - ئۈچەي يولى ئاغرىش، مۈسكۈل سىپازىلىنىش، كۆكرەك ئاغرىش، بەدەن ئېغىرلىقى تۆۋەنلەش قاتارلىقلار ئىنتايىن كەم كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 بەزى قان بېسىمى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە بەدەن تۇرقى خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى پەيدا بولىدۇ؛ خامۇشلۇققا قارشى ترىسكىلىك تۈرىدىكى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، يۇقىرى قان بېسىمى ۋە ھەرىكەت توسقۇنلۇققا ئۇچراش ناھايىتى كەم كۆرۈلىدۇ، فېنوتىئازىن تۈرى (吩噻嗪类) ۋە بۇتىروفېنون تۈرى (丁酰苯类) دىكى دورىلار لېۋودوپاننىڭ ئۈنۈمىنى تۆۋەنلىتىشى مۇمكىن.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سىنىمېت ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/250mg، قاپ/30 تابلىت. سىنىمېت ئاۋسترالىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/125mg، قاپ/100 تابلىت.

توپىرامات

(托吡酯, Topiramate)

【باشقا نامى】 توپاماكس (妥泰, Topamax)

【ئاساسىي تەركىبى】 توپىرامات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 γ -ئامىنو بۇتىرىك كىسلاتا (GABA, γ -氨基丁酸) خلور ئىئونىنى ھۈجەيرە ئىچىگە يېتەكلەش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىدۇ، تورمۇزلىغۇچى نېرۋا ئۆتكۈزگۈچى ماددىسىنىڭ تەسىرىنى كۈچەيتىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، يەنە كاربونىك ئانھىدراز ئىزوئېنېزىم (碳酸酐酶同功酶) تەسىرىنى بىر قەدەر ئاجىز دەرىجىدە تىزگىنلەيدۇ. ئىچكەندىن كېيىن تېز، تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ، $2h$ Tmax بولىدۇ. ئاساسلىقى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ. $t_{1/2}$ تەخمىنەن $21h$ ، قان دىئالىزى بۇ دورىنىڭ چىقىرىلىشىنى تېزلىتىدۇ. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 تۇتقاق قوزغىلىشىنى

داۋالاشنى كۈچەيتىشكە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر كۈنى كەچتە 50mg دىن باشلاپ، بىر ھەپتە ئىچىلىدۇ. ئۇنىڭدىن كېيىن ھەر ھەپتىسى 50 ~ 100mg كۆپەيتىلىپ، ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ، مىقدارىنى كىلىنىكلىق داۋالاش ئۈنۈمىگە ئاساسەن تەڭشەپ تۇرۇش كېرەك.

【ناچار تەسىرى】 ھەرىكەت تەڭپۇڭلۇقى بۇزۇلۇش، دىققىتى چېچىلىش، ئۇيغۇسى خىرەلىشىش، باش قېيىش، چارچاش، سېزىم نورمالسىزلىنىش، ئۇيقۇسىراش ۋە تەپەككۈر نورمالسىزلىنىش قاتارلىقلار دائىم كۆرۈلىدۇ. بۇنىڭدىن باشقا، يەنە تەشۋىشلىنىش، ئۇنۇتقۇچىلىق، سۆزلىيەلمەسلىك، خامۇشلۇق، نەرسىلەر قوش كۆرۈنۈش، كەيپىيات تۇراقسىز بولۇش، كۆڭۈل ئېلىشىش، كۆز ئالمىسى تىترەش، سۆز قابىلىيىتى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، كۆرۈش سېزىمى نورمالسىزلىنىش ۋە بەدەن ئېغىرلىقى تۆۋەنلەش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: فېنتوئىن (苯妥英) ياكى كاربامازېپىن (卡马西平) نى قوشۇپ ئىشلەتكەندە ياكى ئىشلىتىشنى توختاتقاندا، داۋالاش ئۈنۈمىگە قاراپ دورا مىقدارىنى مۇۋاپىق تەڭشەش لازىم. ② باشقىلار: دورا توختىتىشتا مىقدارىنى تەدرىجىي كېمەيتىپ توختىتىش لازىم؛ بىر قىسىم بىمارلاردا بۆرەكتە تاش پەيدا بولۇش خەتىرىنى ئاشۇرۇشى مۇمكىن؛ ھامىلىدارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ بۇ دورا تابلېتنى ئېزىپ پارچىلاشقا بولمايدۇ، بۇ دورىنى ئىشلەتكەندە يېمەكلىكنىڭ تەسىرىگە ئۇچرىمايدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 توپاماكس پورتۇگالىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/25mg، تابلېت/50mg، تابلېت/100mg، قاپ/60 تابلېت.

ئېپېرىزون ھىدروخلورىد

(盐酸乙苯哌丙酮, Eperisone Hydrochloride)

【باشقا نامى】 مىئونال (妙纳, Myonal), 乙哌立松.

【ئاساسىي تەركىبى】 ئېپېرىزون ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 مەركىزىي نېرۋا

سىستېمىسىغا تەسىر كۆرسىتىپ، سۆڭەك مۇسكۇلىنىڭ جىددىيلىك ھالىتىنى ياخشىلايدۇ؛ كالتسىي ئىئونى بىلەن قارشىلىشىش ۋە قان تومۇر سىلىق مۇسكۇل سىمپاتىك نېرۋىسىنى تىزگىنلەش ئارقىلىق قان تومۇرىنى كېڭەيتىپ، قان ئېقىمىنى كۆپەيتىدۇ؛ يۇلۇن ئاغرىش سېزىمىنى ئۆتكۈزگۈچى ماددىسى بىلەن قارشىلىشىش ئارقىلىق، ئاغرىش رېفلىكسىنى تىزگىنلەيدۇ؛ باش قېيىش ھادىسىسىنى ياخشىلايدۇ، بۇ دورىنى ئىچكىندىن كېيىن $1.6 \sim 1.9h$ Tmax، $1.8h \sim 1.9h$ $t_{1/2}$ بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 مۇسكۇللارنىڭ جىددىيلىشىش ھالىتىنى ياخشىلاش، سىپازمىلىق پالەچنى ياخشىلاش، باش قېيىش ياكى قۇلاق غوغۇلداشنى ياخشىلاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ھەر قېتىمدا 50mg، كۈنىگە ئۈچ قېتىم تاماقتىن كېيىن ئىچىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 شوك، جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى نورمالسىزلىنىش، قىزىل قان ھۇجەيرىسى سانى ۋە (ھېموگلوبىن) قان ئاقسىلى نورمالسىزلىنىش قاتارلىقلار ئاندا-ساندا پەيدا بولىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، يەنە ئەسۋە، قىچىش، ئۇيقۇسىزلىق، بەدەن قېتىپ قېلىش، تۆت مۇچە كۈيۈشۈش، تىترەش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئىشتىھا تۈتۈلۈش، ئاشقازان يېقىمىسىزلىنىش، ئۇسساش، قەۋزىيەت بولۇش ياكى ئىچ سۈرۈش، قورساق ئاغرىش، قورساق كۆپۈش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. 【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

نېتوكاربامال (甲氧卡巴莫) بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، كۆزنىڭ تەڭشەش ئىقتىدارى توسقۇنلۇققا ئۇچرايدۇ. ② باشقىلار: دورا ئىشلىتىۋاتقان مەزگىلدە ماشىنا ھەيدەشكە ياكى ماشىنىلاردا مەشغۇلات ئېلىپ بېرىشقا بولمايدۇ؛ جىگەر فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچرىغانلارغا، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالمايىسى ۋە ئۆلچىمى】 مېئوال ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/50mg، قاپ/20 تابلېت، تابلېت/50mg، قاپ/100 تابلېت.

باكوفېن (巴氯芬, Baclofen)

【باشقا نامى】 سپىناكس (脊舒, Spinax)، لىئورېسال (力奥来素, Lioresal).

【ئاساسىي تەركىبى】 باكوفېن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا نېرۋا ئۆتكۈزۈشنى تورمۇزلىغۇچى ياسالغا ئوخشىشىپ كېتىدىغان ماددا بولۇپ، يىلىك يەككە ھۈجەيرە ئۆسۈكى ۋە كۆپ ھۈجەيرە ئۆسۈكىنىڭ رېگېلىكىنى بىرلا ۋاقىتتا تورمۇزلىيالايدۇ. كۆپ ئورۇنلۇق قېتىشتىن پەيدا بولغان سىپازمىلىنىش ئالامەتلىرىنى يېنىكلىتىپ، پۈككۈچى مۇسكۇللارنىڭ سىپازمىلىنىشى ۋە ئەگىشىپ كەلگەن ئاغرىقنى پەسەيتىپ، تۇتاقلىق تارتىشىش ۋە مۇسكۇلنىڭ تىتىرىشىنى ياخشىلايدۇ، مەزكۇر دورا تېز سۈرئەتتە سۈمۈرۈلىدۇ ۋە چىقىرىلىدۇ. ئاساسلىقى ئەسلى پېتى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 يىلىك ۋە چوڭ مېڭە كېسەللىكلىرى ياكى زەخىملىنىشتىن بولغان مۇسكۇل سىپازمىلىنىشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 دەسلەپكى مىقدارى ھەر قېتىمدا 5mg بولۇپ، كۈنىگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ. ئۈچ كۈندىن كېيىن 5mg كۆپەيتىپ، تاكى كۆڭۈلدىكىدەك داۋالاش ئۈنۈمى كۆرۈلگىچە داۋاملاشتۇرۇلىدۇ. ئەڭ يۇقىرى مىقدارى كۈنىگە 80mg (ھەر قېتىمدا 20mg دىن كۈنىگە تۆت قېتىم) بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 چارچاش، ئۇيقۇسىراش، ھەرىكەت ئىقتىدارى تەڭپۇڭسىزلىنىش، نەپەس ۋە يۈرەك قان تومۇرلار تورمۇزلىنىش، زەئىپلىشىش، ھېرىش ۋە باش قىيىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، باش ئاغرىش، ئۇيقۇسىزلىق، تۆۋەن قان بېسىمى، كۆڭۈل ئېلىشىش، قەۋزىيەت، سۈيۈك قېتىم سانى كۆپىيىش قاتارلىقلار ئاز كۆرۈلىدۇ. 【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئىسپىرت ياكى مەركىزىي نېرۋا سىستېمىسىنى تورمۇزلىغۇچى باشقا دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە تەسىرى ئۆزئارا كۆچىيىدۇ. ② مەنى

قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: دورا ئىشلەتكەندىن كېيىن ماشىنا ھەيدەش ياكى ماشىنىدا مەشغۇلات قىلىشقا توغرا كەلسە چوقۇم ئالاھىدە دىققەت قىلىش كېرەك؛ دورا توختىتىشتا مىقدارى تەدرىجىي كېمەيتىلىپ توختىتىلىدۇ؛ بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا دورا مىقدارىنى تەڭشەپ ئىشلىتىش كېرەك؛ سەكتىگە گىرىپتار بولغانلارنىڭ بۇ دورىغا چىدامچانلىقى بىر قەدەر ناچار بولىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سېناكس تەيۋەندە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/10mg، قاپ/20 تابلىت. لىئورپىسال شۋېتسارىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/10mg، تابلىت/25mg، قاپ/30 تابلىت.

4 § . تۇتاقلىققا قارشى دورىلار

سودىئۇم ۋالپروئات

(丙戊酸钠, Sodium Valproate)

【باشقا نامى】 دېپاكىن (德巴金, Depakine), Epilim.

【ئاساسىي تەركىبى】 سودىئۇم ۋالپروئات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ كەڭ تەسىرلىك تارتىشقا قارشى دورا بولۇپ، كۆپ خىل تۇتاقلىقنىڭ ھەممىسىگە ئۈنۈم بېرىدۇ، تۇتاقلىققا قارشى تەسىرىنىڭ مېخانىزمى مېگىدىكى γ - ئامىنوبۇتىرىك كىسلاتاسىنىڭ قويۇقلۇقىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولۇشى مۇمكىن. $t_{1/2}$ 6 ~ 16h، ئاساسلىقى جىگەردە مېتابولىزىملىنىپ، سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاددىي خاراكتېرلىك تۇتاقلىق قوزغىلىش، مۇرەككەپ خاراكتېرلىك ھوشنى يوقىتىشنىڭ قوزغىلىشىغا ئىشلىتىلىدۇ، باشقا دورىلار بىلەن بىرلەشتۈرۈپ كۆپ خىل قوزغىلىشچان (ھوشنى يوقىتىشنىڭ قوزغىلىشىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) تۇتاقلىقلارنى داۋالاشقا بولىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 دەسلەپكى مىقدارى كۈنىگە

يۇقىرىلايدۇ؛ كلونازېپام (氯硝西洋) بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە ئەس - ھوشىنى يوقىتىش ھالىتى پەيدا بولۇشى مۇمكىن. ② باشقىلار: بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار ۋە جىگەر كېسىلى تارىخى بارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ دورا ئىچىۋاتقان مەزگىلدە ماشىنا ھەيدەشكە ۋە ماشىنىدا مەشغۇلات ئېلىپ بېرىشقا بولمايدۇ؛ داۋالىنىۋاتقان مەزگىلدە قان پلاستىنكىلىرىنىڭ سانىنى قەرەللىك تەكشۈرۈپ تۇرۇش ۋە قان ئويۇش تەجرىبىسى ئىشلەش كېرەك.

【ياسالەمىسى ۋە ئۆلچىمىسى】 دېپاكىن فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك تابلېتى: تابلېت/500mg. بوتۇلكا/30 تابلېت؛ ئوكۇلى: ئامپۇل/400mg، قاپ/1 ئامپۇل. ئېيىلم ئىنگىلىيىدە ئىشلەنگەن. شېكەرلىك قىيامى: 200mg/5ml، بوتۇلكا/100ml ياكى بوتۇلكا/300ml.

كاربامازېپىن

(卡马西平, Carbamazepine)

【باشقا نامى】 تېگرېتول (得理多, Tegretol)، كارپىن (卡平, Carpine).

【ئاساسىي تەركىبى】 كاربامازېپىن.

【فارماكوئولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورىنىڭ تۇتاقلىققا قارشى تەسىرى گلۇتامىك كىسلاتا (谷氨酸) نىڭ قويۇپ بېرىلىشىنى كېمەيتىش ۋە نېرۋا پەردىسىنى مۇقىملاشتۇرۇش ئارقىلىق بارلىققا كېلىشى، غالجىرلىققا قارشى تەسىرى دوپامىن (多巴胺) ۋە نورئادرېنالىن (去甲肾上腺素) نىڭ توپىلىشىنى تورمۇزلاشتىن بارلىققا كېلىشى مۇمكىن. مەزكۇر دورىنىڭ سۈمۈرۈلۈشى ئاستا ھەم تولۇق بولىدۇ، قاندىكى قويۇقلۇقىنىڭ يەككە تەنلەر بويىچە پەرقى چوڭ بولۇپ، داۋالاش قويۇقلۇقى دائىرىسى تەخمىنەن $4\mu\text{g} \sim 12\mu\text{g}/\text{ml}$ بولىدۇ، جىگەردە مېتابولىزىملىنىدۇ، گەندە ۋە سۈيدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 تۇتاقلىق، ئەسەپىلىك كېسىلى، قۇتراش ۋە خامۇشلۇق كېسىلى، ھاراق تاشلاش يىغىندى ئالاھىدىلىرى؛ كۆپ ئورۇنلۇق قېتىشتىن كېلىپ چىقىدىغان ئۇچلۇك نېرۋا ئاغرىش ۋە بىرلەمچى ئۇچلۇك نېرۋا ئاغرىش، بىرلەمچى تىل - يۇتقۇنچاق

نېرۋىسى ئاغرىش؛ دىئابىت كېسەلىدىكى نېرۋا كېسەللىك ئۆزگىرىشى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئاغرىش؛ مەركىزىي نېرۋا مەنبەلىك كۆپ سىيىش كېسەلى، نېرۋا - ئىچكى ئاجراتما مەنبەلىك كۆپ سىيىش ۋە چاڭقاش. **【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】** تۇتاقلىق: ھەر قېتىمدا 200mg ~ 100 كۈنىگە 2 ~ 1 قېتىم ئىچىلىدۇ، تەدرىجىي ھالدا ئەڭ ياخشى داۋالاش ئۈنۈمى كۆرۈلگىچە كۆپەيتىلىدۇ، ئادەتتە ھەر قېتىمدا 400mg دىن كۈنىگە 3 ~ 2 قېتىم ئىچىلىدۇ. ئۈچلۈك نېرۋا ئاغرىش: كۈنىگە 400mg ~ 200 ئاغرىق پەسەيگىچە تەدرىجىي كۆپەيتىلىدۇ. ئادەتتە ھەر قېتىمدا 200mg دىن كۈنىگە 4 ~ 3 قېتىم ئىچىلىدۇ، ئاندىن تەدرىجىي ھالدا ئەڭ تۆۋەن قامداش مىقدارىغىچە كېمەيتىلىدۇ. ھاراق تاشلاش يىغىندى ئالامەتلىرى: 200mg دىن كۈنىگە 4 ~ 3 ئىچىلىدۇ. مەركىزىي نېرۋا مەنبەلىك كۆپ سىيىش كېسەلى: ھەر قېتىمدا 200mg دىن كۈنىگە 3 ~ 2 قېتىم ئىچىلىدۇ، دىئابىت كېسەلى، نېرۋا كېسەللىك ئۆزگىرىشى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئاغرىق: ھەر قېتىمدا 200mg دىن كۈنىگە 4 ~ 2 قېتىم ئىچىلىدۇ. ئەسەبىيلىك كېسەلى ۋە قۇتراش، خامۇشلۇق كېسەلى: كۈنىگە 600mg ~ 400، 3 ~ 2 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ. **【ناچار تەسىرى】** باش قېيىش، باش ئاغرىش، ھەرىكەت تەڭسىزلىك بۇزۇلۇش، ئۇيقۇسىزلىق، نەرسىلەرنى قوش كۆرۈش، يەلتاشما، كىسلاتاخۇمار ھۈجەيرىلەر كۆپىيىش، قان پلاستىنكىلىرى ۋە ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىش، ترانسىئامىنازا ئۆزلەش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، سۇلۇق ئىشتىق، بەدەن سۇيۇقلۇقى يىغىلىپ قېلىش، بەدەن ئېغىرلىقى ئېشىش، نەپەس قىيىنلىشىش، ئۆپكە ياللۇغى قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، يۈرەكنىڭ ئىمپۇلس ئۆتكۈزۈشى توسقۇنلۇققا ئۇچراش ناھايىتى ئاز ئۇچرايدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

مونونامىن ئوكسىدازا (单胺氧化酶) ئارقىلىق مېتابولىزىملىنىدىغان دورىلار ۋە فېنىنتوئىن ناترىي (苯妥英钠) نىڭ قاندىكى قويۇقلۇقىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئېرىترىتەمىس (红霉素)، رېمفون (异烟肼)، ۋېراپامىل (维拉帕米)، دىلتىيازېم (地尔硫卓)، فلۇئوكسىپتىن (氟西汀)، دىرېنال (乙酰唑胺)، دانازول (达那唑)، نىكوتىنامىد (烟酰胺) قاتارلىقلار بۇ دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ؛ لىتىي تۇزى،

مېتوكلوپرامىد (甲氧氯普), تىنچلاندۇرۇش دورىلىرى بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، نېرۋا سىستېمىسىغا بولغان ناچار تەسىرىنى كۈچەيتىدۇ؛ فېنوباربىتال (苯巴比妥)، فېنتوئىن ناتىرى (苯妥英钠)، ئېلىمىدون (扑痫酮)، تېئوفىللىن (茶碱)، كلونازېپام (氯硝西洋)، دىپروپىلاتىبىتامىد (丙戊酰胺) قاتارلىق دورىلار بۇ دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقىنى تۆۋەنلىتەلەيدۇ؛ بەزى سۈيدۈك ھەيدىگۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە تۆۋەن ناتىرىيلىق قان كېسىلى پەيدا بولۇشى مۇمكىن؛ قۇتۇپسىز لانىمايدىغان مۇسكۇل بوشاتقۇچى دورىلارغا نىسبەتەن قارىمۇ قارشى تەسىرگە ئىگە بولىدۇ. ② مەنىنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، دالانچە — قېرىنچە ئۆتكۈزۈشى توسۇلغانلار، يىلىك تورمۇز لانغان تارىخى بارلار ياكى ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئارىلاپ پەيدا بولىدىغان پورفىرىن كېسىلىگە گىرىپتار بولغۇچىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ؛ مونوئامىن ئوكسىدازانى تورمۇزلىغۇچى دورىلار بىلەن بىللە ئىشلىتىش مەنىنى قىلىنىدۇ. ③ باشقىلار: قەرەللىك ھالدا ھېماتولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش لازىم؛ ئارىلاش تىپلىق تۇتقاقلققا ئەگىشىپ كەلگەن تىپىك بولمىغان ھوشنى يوقىتىش قوزغالغۇچىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ يۈرەك كېسىلى، جىگەر، بۆرەك كېسىلى تارىخى بارلار، باشقا دورىلارغا نىسبەتەن ھېماتولوگىيىلىك ناچار تەسىر تارىخى بارلار ياكى بۇ دورا بىلەن داۋالاش كۈرسى ئاخىرلاشتۇرۇلغانلارغا كۆزىتىش شەرتى ئاستىدا بۇ دورىنى ئېھتىياتچانلىق بىلەن ئىشلىتىش لازىم؛ داۋالاش جەريانىدا كۆز بېسىمى ئۆرلىگۈچىلەرگە بولغان كۆزىتىشنى كۈچەيتىش، ئەڭ ياخشىسى بۇ دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقىنى ئۆلچەپ تۇرۇش، ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتۇۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 تېگىرتول شۋېيتسارىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/200mg، قاپ/30 تابلىت؛ شېكەرلىك قىيامى: 2%، 100mg/5ml.

كارپىن تايلىنىدۇ ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/200mg، قاپ/50 تابلىت.

لاموترىگىن (拉莫三嗪, Lamotrigine)

【باشقا نامى】 لامىكتال (利必通, Lamictal).

【ئاساسىي تەركىبى】 لاموترىگىن.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 نېرۋا ھۈجەيرىسىنىڭ گلۇتامىك كىسلاتانى پاتولوگىيىلىك قويۇپ بېرىشىنى تورمۇزلايدۇ، گلۇتامىك كىسلاتانىڭ ھەرىكەت پوتېنسىئالىنىڭ شىددەتلىك قوزغىلىشىنى پەيدا قىلىشىنىمۇ تورمۇزلايدۇ. ئىچكىدىن كېيىن تېز، تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ، T_{max} تەخمىنەن 2.5h، $t_{1/2}$ 24 ~ 35h بولىدۇ، ئاساسلىقى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 تۇتقاق قوزغىلىش.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 دەسلەپتە 25mg كۈنىگە بىر قېتىم، ئۇدا ئىككى ھەپتە ئىچىلىدۇ، كېيىن 50mg دىن كۈنىگە بىر قېتىم، ئۇدا ئىككى ھەپتە ئىچىلىدۇ، ئاندىن ھەر 2 ~ 1 ھەپتىنى ئۆتكۈزۈپ مىقدارى كۆپەيتىلىدۇ، ئەڭ كۆپ بولغاندا 100mg ~ 50 غىچە بولىدۇ، ئادەتتە ئەڭ ياخشى داۋالاش ئۈنۈمىگە ئېرىشكىلى بولىدىغان قامداش مىقدارى كۈنىگە 200mg ~ 100 بولۇپ، 2 ~ 1 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، چارچاش، ئەسۋە چىقىش، كۆڭۈل ئېلىش، باش قېيىش، ئۇيقۇسىراش، ئۇيقۇسىزلىق قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، قان تومۇرلاردا يېيىلما خاراكتېرلىك قان ئۇيۇش، كۆپ ئەزالار زەئىپلىشىش، Stevens — Johnson يىغىندى ئالامەتلىرى ۋە زەھەرلىنىش خاراكتېرلىك يۈزە تېرە نېكروزلىنىپ ئېرىش كېسىلى قاتارلىقلار ناھايىتى ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

فېنوباربىتال (苯巴比妥)، پرىمىدون (扑米酮) لار بۇ دورىنىڭ مېتابولىزىملىنىشىنى ئاشۇرىدۇ؛ سودىئۇم ۋالىپروئات (丙戊酸钠) بۇ دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ. ② باشقىلار: ئۇزۇن مەزگىل داۋالىغاندا فولىك كىسلاتاسىنىڭ مېتابولىزىملىنىشىغا توسقۇنلۇق

قىلىشى مۇمكىن.
【ياسالِمىسى ۋە ئۆلچىمى】 لامىكتال ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن.
تابلىتى: تابلىت/50mg، تابلىت/100mg، قاپ/30 تابلىت.

گاباپېنتىن (加巴喷丁, Gabapentin)

【باشقا نامى】 نېئورونتىن (Neurontin, 诺立汀).
【ئاساسىي تەركىبى】 گاباپېنتىن.
【فارمالوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ ئامىنولىپىدسىز تۈرى (非氨基类) دىكى تۇتاقلىققا قارشى دورا. ئىچكىدە ئاشقازان - ئۈچەي ئارقىلىق سۈمۈرۈلىدۇ، T_{max} 3h، تارقىلىشى كەڭ، ئاساسلىقى ئەسلى پېتى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، $t_{1/2}$ 5 ~ 7h بولىدۇ.
【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 بىر قىسىم تۇتاقلىق قوزغىلىش ۋە ئىككىلەمچى پۈتۈن بەدەنلىك قوزغىلىشنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ. دائىملىق داۋالاش ئۈنۈم بەرمىگەن ياكى تۇتاقلىققا قارشى دائىملىق دورىلارغا بەرداشلىق بېرەلمەيدىغان بىمارلارغىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.
【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 200 ~ 600mg دىن، كۈنىگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ.
【ناچار تەسىرى】 ئۇيقۇسىراش، باش قېيىش، چارچاش قاتارلىقلار دائىم كۆرۈلىدۇ. كۆز ئالِمىسى تىترەش، باش ئاغرىش، نەرسىلەرنى قوش كۆرۈش، بۇرۇن ياللۇغى، يۇتقۇنچاق ياللۇغى، كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، تارتىش، بەدەن ئېغىرلىقى تۆۋەنلەش، ھەزىم قىلىش ناچارلىشىش، ئەستە تۇتۇش توسقۇنلۇققا ئۇچراش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ؛ يۆتەل تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ.
【ياسالِمىسى ۋە ئۆلچىمى】 نېئورونتىن گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن.
كاپسۇلى: دانە/100mg، دانە/300mg، دانە/400mg، قاپ/28 دانە، قاپ/56 دانە.

§ 5 . سۆڭەك مۇسكۇلىنى بوشاتقۇچى دورىلار

ۋېكۇرونىئۇم برومىد (维库溴铵, Vecuronium Bromide)

【باشقا نامى】 نوركۇرون (万可松, Norcuron) .

【ئاساسىي تەركىبى】 ۋېكۇرونىئۇم برومىد .

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ ئوتتۇراھال ئۈنۈملۈك

قۇتۇپسىزلا نىمایدىغان مۇسكۇل بوشاتقۇچى دورا بولۇپ، تەسىرى پانكۇرونىئۇم برومىد (泮库溴铵) بىلەن ئوخشىشىدۇ، مۇسكۇل بوشىتىش تەسىرى پانكۇرونىئۇم برومىدىن $1/3$ ھەسسە كۈچلۈك، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 31min ، بىر قىسمى مېتابولىزىملىنىپ، سۈيدۈك ۋە ئۆت سۈيۈقلۈكى ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كانايغا نەپچە كىرگۈزگەن چاغدىكى مۇسكۇل بوشىتىشقا ۋە تاشقى بۆلۈم ئوپېراتسىيىسى ياكى سۈنئىي نەپەسلەندۈرگەن چاغدىكى سۆڭەك مۇسكۇلىنى بوشىتىشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلارغا، تۇنجى قېتىم ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 0.1mg ~ 0.08 ۋېناغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ، ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 0.05mg ~ 0.03 تولۇقلاشقا بولىدۇ. بالىلارغا ئىشلىتىلىدىغان دەسلەپكى مىقدارى ۋە تولۇقلاش مىقدارى چوڭلارنىڭكىدىن سەل يۇقىرى بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 بۇ دورىنىڭ قان تومۇرغا بولغان تەسىرى بىر قەدەر كىچىك بولىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 تۈبوكۇرارىن تۈرى (筒箭毒碱类) دىكى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ؛ ئېپىغا توشمىغان بوۋاقلارغا ئىشلىتىش مۇۋاپىق ئەمەس؛ جىگەر قاتقان، ئۆت قېيىپ قالغان ۋە ياكى ئېغىر دەرىجىدىكى بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 نوركۇرون گوللاندىيىدە ئىشلەنگەن. ئۆكۈلى: بوتۇلكا/4mg، قاپ/50 بوتۇلكا.

پانكۇرونىئۇم برومىد
(洋库溴铵, Pancuronium Bromide)

【باشقا نامى】潘龙, پاۋۇلون (巴夫龙, Pavulon).

【ئاساسىي تەركىبى】پانكۇرونىئۇم برومىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】بۇ سۈنئىي ئۇسۇلدا سىنتېزلەنگەن قۇتۇپسىزلا نىمايدىغان رىقابەت خاراكتېرلىك مۇسكۇل بوشانقۇچى دورا بولۇپ، مۇسكۇل بوشىتىش تەسىرى كۈچلۈك، تەسىر قىلىش ۋاقتى تۈبوكۇرارىن (筒箭毒碱) بىلەن ئوخشىشىپ كېتىدۇ. ئۇدا ئىشلىتىلسە بەدەندە يىغىلىپ قالمايدۇ. ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندىن كېيىن تېز ئۈنۈم بېرىدۇ، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى تەخمىنەن 80%، ئاساسلىقى ئەسلى پېتى بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】ھەرخىل ئوپىراتسىيەلەرگە ئىشلىتىلىدۇ، كانايغا نەيچە كىرگۈزۈشتە ئىشلىتىشكىمۇ بولىدۇ. 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، چوڭلارغا ئىشلىتىلىدىغان دەسلەپكى مىقدارى ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $100 \sim 80 \mu\text{g}$ بولىدۇ. زۆرۈر تېپىلغاندا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $20 \sim 10 \mu\text{g}$ كۆپەيتىلىدۇ. بالىلارغا ئىشلىتىلىدىغان دەسلەپكى مىقدارى ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $40 \sim 30 \mu\text{g}$ ، تولۇقلاش مىقدارى ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $20 \sim 10 \mu\text{g}$ بولىدۇ. پۇرتىپ ناركوز قىلىش دورىلىرى بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە دورا مىقدارى ئازايتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】شۆلگەينى كۆپەيتىدۇ، يۈرەك رىتىنى، قان بېسىمى ۋە يۈرەكنىڭ چىقىرىش مىقدارىنى سەل ئاشۇرىدۇ. سەزگۈر بىمارلاردا يۈرەك رىتىمىسىزلىقىنى پەيدا قىلىشى مۇمكىن، كانايچە سىپازمىلىنىش ۋە ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيەلەر ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ. 【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: پۇرتىپ ناركوز قىلىش دورىلىرى، ماگنىي تۈزى ۋە ئامىنوگلىكوزىد تۈرىدىكى ئانتىبىيوتىك دورىلار بۇ دورىنىڭ تەسىرىنى كۈچەيتىدۇ؛ ئاتىسېتىلخولن، خولن ئېستېرازغا قارشى دورىلار ۋە كالىي تۈزى تەرىپىدىن چەكلىنىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ئېغىر ئۆتىدىغان

مۇسكۇل جانسىزلىنىش كېسىلى بارلارغا، ئېغىر دەرىجىدىكى بۆرەك فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچرىغۇچىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ھامىلدار ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، شۆلگەينىڭ ئاجرىلىشى كۆپەيگەندە، ناركوز قىلىشنىڭ ئالدىدا ئەھۋالغا قاراپ ئاتروپىن ئىشلىتىشكە بولىدۇ.

【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 پاۋۇلون ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 4mg/2ml. پاۋۇلون گوللاندىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 4mg/2ml.

6 § . خولىنغا قارشى دورىلار

سكوپولامىن

(东莨菪碱, Scopolamine)

【باشقا نامى】 سكوپودېرم TTS (使保定缓释贴剂, ScopodermTTS).

【ئاساسىي تەركىبى】 سكوپولامىن.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ، سكوپولامىننىڭ تېرىگە چاپلىنىدىغان پلاستېرى بولۇپ، 1 - قەۋت يېپىشقاق قەۋىتىدە سكوپولامىننىڭ زەربىدار مىقدارى بولىدۇ، 2 - قەۋت ئاكتىپ ماددا قەۋىتىدە ئۇچ كۈنلۈك دورا مىقدارى بولىدۇ، 3 - قەۋىتى بولسا تىزگىنلىگۈچى پەردە بولۇپ، دورىنىڭ قامداش مىقدارى بويىچە ئۆزلۈكسىز، مۇقىم سۈرئەتتە قويۇپ بېرىلىشىگە كاپالەتلىك قىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ماشىنا، پاراخوت، ئايروپىلانلارغا ئولتۇرغاندا پەيدا بولىدىغان باش قېيىش، كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ماشىنىغا ئولتۇرۇشتىن 6h ~ 5 ئىلگىرى، قۇلاقنىڭ كەينىدىكى قۇرغاق مويسىز قىسمىغا بىر تال چاپلىنىدۇ. قىسقا مۇساپلىق ساياھەتتە چاپلىغان دورىنى بالدۇرراق ئېلىۋېتىشكە بولىدۇ، ئەگەر ئۇزۇن ۋاقىت ئىشلىتىشكە توغرا كەلسە، 72h تىن كېيىن يېڭىسى ئالماشتۇرۇلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يېنىك ھەم ۋاقىتلىق ئېغىز قۇرۇش دائىم كۆرۈلىدۇ، ئۇيقۇسىراش، قان بېسىم سەل تۆۋەنلەش، قارىچۇق چوڭىيىش، كۆرۈش سىزىمى ۋاقىتلىق خىرەلىشىش، نېرۋىسى چېچىلىش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 سىكوپولامىنغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ؛ گلاۋكوما، ئاشقازان چىقىش ئېغىزى توسۇلۇش، ئۈچەي توسۇلۇش ياكى سۈيدۈك يولى توسۇلۇشتىن سىيىش قىيىنلاشقان بىمارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ماشىنا ھەيدىگەن ۋە ماشىنىدا مەشغۇلات ئېلىپ بارىدىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ بۇ دورىنى ئىشلىتىۋاتقان مەزگىلدە ھاراق ئىچىشكە بولمايدۇ.

【ياسالمايسى ۋە ئۆلچىمى】 سىكوپودېرم شۋېيتسارىيىدە ئىشلەنگەن. تېرىدىن ئۆتىدىغان قويۇپ بېرىلىشى تىزگىنلىنىدىغان پلاستېر پەردە: پلاستېر/1.5mg، پلاستېر/2.5cm².

§ 7 . مېڭە قان تومۇرلىرىنى كېڭەيتكۈچى دورىلار

كو - دېرگوتسىرىن مېزىلات

(甲磺酸二茎麦角碱, Co-dergocrine Mesylate)

【باشقا نامى】 تىرگوكىن (弟哥静, Trigogine), پېرىنان

(培嘉能, Perenan).

【ئاساسىي تەركىبى】 كو - دېرگوتسىرىن مېزىلات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 مېڭە ھۈجەيرىسىنىڭ مېتابولىزم تەسىرىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. ئەتراپ قان تومۇر فۇنكسىيىسى بۇزۇلۇشىنى ئۈنۈملۈك ياخشىلايدۇ.

【مۇۋاپىق كېسەللىكلەر】 ياشانغانلارنىڭ روھىي جەھەتتىكى چېكىنىش ئالامەتلىرى، قېرىلىقتىكى دۆتلىشىش كېسلى، مېڭە قان تومۇر تاسادىپىيلىقى، ئەتراپ قان تومۇر توسقۇنلۇققا ئۇچراش، قان تومۇر مەنبەلىك كېسەللىكلەر پەيدا قىلغان يۇقىرى قان بېسىمى قاتارلىقلارغا

ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كۈنىگە 6mg ~ 3، تاماق بىلەن بىرگە ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 بۇرۇن پۈتۈش، ئاشقازان - ئۈچەيلەر ۋاقتلىق يېقىمىزلىنىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 يۈرەك ھەرىكىتى ئېغىر دەرىجىدە ئاستىلىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ترىگوگىن تايلىنىدا ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/1mg، قاپ/20 تابلىت، قاپ/50 تابلىت، قاپ/100 تابلىت.

پىرىپان كورىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/2.5mg.

بۇفلومېدىل

(丁咯地尔, Buflomedil)

【باشقا نامى】 甲氧毗丁苯، فونزىلان (活脑灵, Fonzylane).

【ئاساسىي تەركىبى】 بۇفلومېدىل.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا قان تومۇرلارنى

تاللاپ كېڭەيتىش تەسىرىگە ئىگە، ئۇنىڭ تەسىر قىلىش مېخانىزمى دورىنىڭ C_{2+}^{2+} نىڭ توشۇلۇشىغا كاشلا قىلىش بىلەن مۇناسىۋەتلىك بولىدۇ، يەنە قىزىل قان ھۈجەيرە پەردىسىنىڭ شەكىل ئۆزگەرتىشىنى ئۆزگەرتىپ، قان پلاستىنكىلىرىنىڭ توپلىشىغا قارشى تۇرۇپ، قان يېتىشمىگەن توقۇلمىلارنىڭ ئوكسىگېن قوبۇل قىلىشىنى ياخشىلايدۇ، ئىچكىدە سۈمۈرۈلۈشى تېز، تارقىلىشى كەڭ بولىدۇ، T_{max} تەخمىنەن $t_{1/2}$ ، 2h تەخمىنەن 3h بولىدۇ. ئاساسلىقى جىگەر ئارقىلىق مېتابولىزىملىنىپ، بۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 مېڭىگە قان

يېتىشمەسلىك، قان تومۇرلار كېسەلى، Raynaud كېسەلى، قۇلاق قۇلۇلىسى كاشىلىغا ئۇچراش كېسەلى، ئۇششۇك ۋە ئوكسىگېن يېتىشمەسلىكتىن كېلىپ چىقىدىغان ئاغرىشلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كۈنىگە 450 ~ 600mg،

3 ~ 2 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ، كۈنىگە 200mg ~ 50 مۇسكۇلغا، ۋېناغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ ياكى ۋېناغا تېمىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 يۈز قىسمى قىزىرىش، باش ئاغرىش، باش قېيىش، ئاشقازان - ئۈچەي يېقىمىسىزلىنىش كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ئۆتكۈر خاراكتېرلىك مېڭىگە قان قۇيۇلۇش، ئارتېرىيە ئېغىر دەرىجىدە قاناشلارغا ھەمدە ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: جىگەر كېسەللىكلىرى بارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ماشىنا ھەيدەش ۋە ماشىنىلاردا مەشغۇلات ئېلىپ بېرىش ئىقتىدارغا تەسىر يەتكۈزىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 فونزىلان فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/150mg، قاپ/30 تابلىت، تابلىت/300mg، قاپ/20 تابلىت؛ ئۆكۈلى: ھەر ئامپۇلى 50mg/5ml، قاپ/5 ئامپۇل.

نېمودىپىن

(尼莫地平, Nimodipine)

【باشقا نامى】 نىموتوپ (尼膜同, Nimotop) . 尼膜通 .

【ئاساسىي تەركىبى】 نىمودىپىن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا كالتسىيەنىڭ يولىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان ئاكسىپتور بىلەن خاس ھالدا ئەسلىگە يېنىشچان بىرىكىپ، Ca^{2+} نىڭ نېرۋا ھۈجەيرىسىگە ئېقىپ كىرىشىنى تەڭشەپ، نېۋروننى قوغداپ، ئۇنىڭ فۇنكسىيەسىنى تۇراقلاشتۇرىدۇ، قان يېتىشمەسلىككە بولغان چىدامچانلىقىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ. مېڭە قان تومۇرلىرىنى كېڭەيتىپ، مېڭىنىڭ قان بىلەن تەمىنلىنىشىنى ياخشىلايدۇ، چوڭ مېڭە زەخمىلىگەن ۋە قان ئېقىپ كىرىش يېتەرلىك بولمىغان ئورۇنغا ئېقىپ كىرىدىغان قاننى كۆپەيتىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئالامەتلىرى روشەن بولغان قېرىلىقتىكى مېڭە فۇنكسىيەسى تۈسۈنلۈققا ئۇچراشقا، ئۆمۈچۈك تورسىمان پەردە ئاستى بوشلۇقى قانغاندىن كېيىن قان تومۇرلارنىڭ سىزىملىنىشى كەلتۈرۈپ چىقارغان قان يېتىشمەسلىكتىن بولغان نېرۋا

زەخمىلىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 قېرىلىقتىكى مېڭە فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچراشقا ھەر قېتىمدا 30mg، كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ. ئۆمۈچۈك تورسىمان پەردە ئاستى بوشلۇقى قانغاندىن كېيىنكى قان تومۇرلارنىڭ سىپازمىلىنىشى كەلتۈرۈپ چىقارغان قان يېتىشمەسلىكتىن بولغان نېرۋا زەخمىلىنىشكە، دەسلەپكى 2h تە 500μg/h دورا بېرىلىپ، ئەگەر 2h تىن كېيىن يېقىمىزلىنىش كۆرۈلمىسە، 2mg/h گىچە كۆپەيتىپ، ۋېناغا تېمىتىش داۋاملاشتۇرۇلىدۇ، 14 ~ 5 كۈن داۋالغاندىن كېيىن، يەنە يەتتە كۈن ئەتراپىدا ئىچىلىدۇ، ئىچىش مىقدارى ھەر قېتىمدا 60mg دىن كۈنگە ئۈچ قېتىم بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 تېرە قىزىرىش، قان بېسىم تۆۋەنلەش، يۈرەك سوقۇشى زىيادە ئاستىلاش، باش قېيىش، باش ئاغرىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، ئاشقازان - ئۇچەي يېقىمىزلىنىش، جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى زەخمىلىنىش، مۇچە ئۇچلىرىدا سۇلۇق ئىششىق پەيدا بولۇش قاتارلىقلار. مەركىزىي نېرۋا سىستېمىسى رېئاكسىيىسى، قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: تۇتاقاقلىققا قارشى دورىلارنى ئۇزۇن مەزگىل ئىشلەتكەندە، بۇ دورا تابلېتنىڭ بىئولوگىيىلىك پايدىلىنىش دەرىجىسىنى روشەن تۆۋەنلىتىدۇ؛ بىرگە ئىشلىتىلگەن قان بېسىمىنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلارنىڭ قان بېسىمىنى تۆۋەنلىتىش تەسىرىنى كۈچەيتىدۇ؛ بۆرەكنى زەھەرلەيدىغان دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، بۆرەك فۇنكسىيىسى چېكىنىشنى ئېغىرلاشتۇرىدۇ؛ β- ئاكسىپتورنى توسقۇچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، قان بېسىمى تۆۋەنلەيدۇ، ھەتتا يۈرەك زەئىپلىكى كېلىپ چىقىدۇ؛ H₂- ئاكسىپتورنى توسقۇچى دورىلار، تارتىشىشقا قارشى دورىلار بۇ دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: جىگەر فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە زەخمىلەنگەنلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە زەخمىلەنگەن، يۈرەك قان تومۇرلار فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە زەخمىلەنگەن ۋە تۆۋەن قان بېسىمى بىمارلىرىغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 نىموتوپ گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن.

پەردە يالسىتىلغان تابلىتى، تابلىت/30mg، قاپ/20 تابلىت؛ ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: ھەر ئامپۇلى 10mg/50ml.

نىتسېرگولىن (尼麦角林, Nicergoline)

【باشقا نامى】 سېرمىئون (脑通, Sermion).

【ئاساسىي تەركىبى】 نىتسېرگولىن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا لىزېرگىك كىسلاتا (麦角酸) نىڭ تۇغۇندىسى بولۇپ، α - ئاكسېتورنى توسۇپ، قان تومۇرلارنى كېڭەيتىپ ھەمدە مېڭە ھۈجەيرىسىنىڭ مېتابولىزىملىنىشىنى كۈچەيتىپ، قاندىكى ئوكسىگېن ۋە گلۇكوزنىڭ ئىشلىتىلىشىنى ئاشۇرىدۇ، دوپامىننىڭ مېتابولىزىملىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، نېرۋا ئۆتكۈزۈشنى غىدىقلاش ئارقىلىق، روھىي ۋە كەيپىياتتىكى نورمالسىزلىقنى ياخشىلايدۇ. ئىچكىندە تېز سۈمۈرۈلىدۇ، $1.5 \sim 2h$ Tmax، ئاساسلىقى جىگەر ئارقىلىق مېتابولىزىملىنىپ، سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللەكلەر】 ئۆتكۈر ياكى سوزۇلما خاراكتېرلىك مېڭە قان تومۇرلىرى توسقۇنلۇققا ئۇچراش ياكى مېڭىنىڭ مېتابولىزم فۇنكسىيىسى ناچارلىشىش، ئۆتكۈر ياكى سوزۇلما خاراكتېرلىك ئەتراپ قان ئايلىنىشى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، باش ئاغرىش، ئارتېرىيە مەنبەلىك يۇقىرى قان بېسىم بۇھرانىنى داۋالاشتا، سوزۇلما خاراكتېرلىك مېڭە فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، ھەرىكەت قىلىش بىئەپ بولۇش، سۆزلەش توسقۇنلۇققا ئۇچراش قاتارلىق ئالامەتلەر، سەكتىدىن كېيىنكى يارتا پالەچ بىمارلىرىنىڭ نېرۋىسىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشتە قوشۇمچە داۋالاش قىلىنىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 20mg ~ 10 كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ. مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلغاندا ياكى ۋېناغا تېمىتقاندا، ھەر قېتىمدا 4mg ~ 2، كۈنگە 2 ~ 1 قېتىم ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان - ئۈچەي يولى يېنىك يېقىمىسىزلىنىش،

يۈز قىسمى قىزىرىش، ئۇيقۇسىزلىق، ئۇيقۇسىزلىق كۆرۈلىدۇ. **【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】** يۇقىرى قان بېسىمىغا قارشى دورىلارنىڭ تەسىرىنى كۈچەيتىدۇ؛ ئوكۇل قىلغاندا ۋاقىتلىق ئۆرە تۇرۇش خاراكتېرلىك قان بېسىمى تۆۋەنلەش ۋە باش قېيىش تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ.

【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 سېرمىئون ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. شېكەر يالىتىلغان تابلېتى: تابلېت/10mg، قاپ/30 تابلېت، قاپ/50 تابلېت؛ ئوكۇلى: بوتۇلكا/4mg.

ۋىنپوتسېتىن (长春西汀, Vinpocetine)

【باشقا نامى】 ۋىنپوتسېتىن - كوۋېكس (考维, Vinpocetine—Covex) **【ئاساسىي تەركىبى】** ئاپوۋىنكامىن كىسلاتا ئېستېرى (阿朴长春胺酸乙酯)

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا فوسفودىئېستېراز (磷酸二酯酶) نىڭ ئاكتىپچانلىقىنى تۈرمۈزلاش، قان پلاستىنكىلىرىنىڭ تۈپلىشىشىنى توسۇش ۋە قىزىل قان ھۈجەيرىسىنىڭ ئادېنوزىن (腺苷) سۈمۈرۈشىنى كېمەيتىش تەسىرىگە ئىگە، مېڭە قان ئېقىمىنى كۆپەيتىپ، مېڭە قان تومۇرلىرىنىڭ قارشىلىقىنى ئازايتىدۇ، مېڭىدىكى ئوكسىگېن ۋە گلۇكوزىنىڭ ئىشلىتىلىش نىسبىتىنى ئاشۇرىدۇ. ئىچكىدەن كېيىن ئۈچەيدە سۈمۈرۈلىدۇ، بىئولوگىيىلىك پايدىلىنىش نىسبىتى تەخمىنەن $t_{1/2}$ 5h، 75%.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 مېڭە قان ئايلىنىشى توسقۇنلۇققا ئۇچراشتىن كېلىپ چىققان ھەرخىل كېسەللىكلەر پەيدا قىلغان ئالامەتلەر، ئارىلاپ مېڭە قان تومۇرى فۇنكسىيىسى تولۇق بولماسلىق، قان تومۇرلار توسۇلۇش، قان يېتىشمەسلىكتىن بولغان مېڭە توسۇلۇش، ئارتېرىيە قېتىش.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 5mg دىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ. **【ناچار تەسىرى】** قان بېسىمىنى يېنىك دەرىجىدە تۆۋەنلىتىدۇ،

يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىش ۋە مۇددەتتىن تاشقىرى قىسقاراش، قېرىنچىنىڭ قوزغىلىش ۋاقتى ئۇزىراش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ھامىلىدارلار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 ۋىنپوتىستىن - كوۋېكس ئىسپانىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/5mg، قاپ/25 تابلېت، قاپ/50 تابلېت.

بېتاختىستىن مېزىلات

(甲胺乙吡啶, Betahistine Mesylate)

【باشقا نامى】 倍他斯汀، مېرسىلون (敏使朗, Merislon)، مىتسىئوسېر (美克乐, Micloser).

【ئاساسىي تەركىبى】 مېتاختىستىن مېزىلات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ، ھىستامىننىڭ تۇغۇندىسى بولۇپ، چوڭ مېڭە، كىچىك مېڭە، مېڭە غولى ۋە ئىچكى قۇلاقلىرىدىكى قان ئايلىنىشنى تاللاپ ئاشۇرىدۇ. ئىچكى قۇلاق قان ئايلىنىشنىڭ توسۇلۇشىنى ياخشىلاش ۋە مېڭە قان ئېقىمىنى ياخشىلاش تەسىرىگە ئىگە.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 مېنىئېر كېسەلى (قۇلاق مېنىئېلىك باش قېيىش كېسەلى)، ئەتراپ خاراكتېرلىك باش قېيىش كېسەلىگە ئەگىشىپ كەلگەن باش قېيىش ۋە تەڭپۇڭلۇق توسقۇنلۇققا ئۇچراش، باش ئاغرىش ۋە قۇلاق غوغۇلداش.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ھەر قېتىمدا 16mg ~ 8دىن، كۈنىگە ئۈچ قېتىم تاماقتىن كېيىن ئىچىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئەسۋە قاتارلىق ئالامەتلەر كۆرۈلىدۇ، ناگاندا ئۇيقۇسىراش كېلىپ چىقىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ھەزىم خاراكتېرلىك يارا تارىخى بارلار ياكى ھەرىكەتچان خاراكتېرلىك يارىغا گىرىپتار بولغانلار، كانايچە زىققىسى، بۆرەك ئۈستى بەز يىلىك ماددا ئۆسمىسى بىمارلىرىغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ياشانغانلارغا ئىشلەتكەندە دورا، مىقدارىنى تەڭشەشكە

دەققەت قىلىش كېرەك؛ ھامىلىدارلار ۋە ھامىلىدارلىق ئېھتىمالى بار ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.
【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 مېرسلون ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/6mg، قاپ/30 تابلىت، قاپ/100 تابلىت. مېتسئوسېر ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/8mg، قاپ/50 تابلىت.

دېھدروئېرگوتامىن (双氢麦角胺, Dihydroergotamine)

【باشقا نامى】 سېگلور.
【ئاساسىي تەركىبى】 دېھدروئېرگوتامىن مېتانېسۇلفونات (甲磺酸双氢麦角胺).
【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ، α - ئاكسېتورنى توسقۇچى دورا بولۇپ، دېھدروئېرگوتوكسىن مېزلات (甲磺酸二氢麦角碱) بىلەن تەسىرى ئوخشىشىپ كېتىدۇ.
【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 شەققە ۋە قان تومۇر مەنبەلىك باش ئاغرىقىغا ئىشلىتىلىدۇ.
【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 1 ~ 3mg، كۈنگە 2 ~ 3 قېتىم ئىچىلىدۇ.
【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئىچ سۈرۈش، سۇلۇق ئىششىق قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.
【دەققەت قىلىدىغان ئىشلار】 تاجسىمان ئارتېرىيەلىك يۈرەك كېسىلى بىمارلىرىغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.
【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سېگلور، فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/5mg، قاپ/30 دانە.

نافتىدروڧۇرىل (萘呋胺, Naftidrofuryl)

【باشقا نامى】 پراكىسېلېن (必来循宁, Praxilene)،
 ناڧتىلان (克拉瑞啉, Naftilan)

【ئاساسىي تەركىبى】 نافتىدروفۇرىل.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ، قان تومۇرلارنى كېڭەيتكۈچى دورا بولۇپ، مېڭە قان تومۇرى ۋە ئەتراپ قان تومۇرلىرىغا بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىدۇ، قان يېتىشمىگەن قان تومۇرلارغا نىسبەتەن قوش بىسلىق تەسىرگە ئىگە. ئىچكىندە تېز سۈمۈرۈلىدۇ، مېڭە قان توسۇقىدىن ئۆتەلەيدۇ، $t_{1/2}$ 40 ~ 60min. ئاساسلىقى جىگەردە مېتابولىزىملىنىپ، ئۆت ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، ئاز قىسمى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 مېڭە توسۇلۇش، مېڭە قان تومۇر تاسادىپىيلىقى ئاسارىتى، ئومۇرتقا نېگىزى ئارتېرىيىسىگە قان يېتىشمەسلىكتىن كېلىپ چىققان باش قېيىش، سەكتىنىڭ ئەسلىگە كېلىش باسقۇچى ياكى ئارىلاپ ئاقساش ۋە ئەتراپ قان تومۇرلار سپازمىلىنىش كېسەللىكلىرى قاتارلىقلارغا ھەمدە رايىناۋۇد كېسىلىنى قوشۇمچە داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 200mg ~ 100، كۈنگە 3 ~ 2 قېتىم، تاماقتا سۇ بىلەن ئىچىلىدۇ.
【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان - ئۈچەي يولى يېقىمىزلىنىش ۋە ئەسۋە قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: يۈرەك رېتىمىزلىقىغا قارشى دورىلار ياكى β - ئاكسېپتورنى توسقۇچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە يۈرەكنى تورمۇزلاش تەسىرى كۈچىيىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە ھەزگۈرلەر، دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈش توسۇلغانلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلار، ھامىلىدار ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 پىراكسىلېن فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/200mg، قاپ/20 تابلىت؛ كاپسۇلى: دانە/100mg.

8 § . باشقىلار

سېرېرولىزىن (施普善, Cerebrolysin)

【باشقا نامى】 腦蛋白水解物，腦活素
【ئاساسىي تەركىبى】 ئامىنو كىسلاتا، تۆۋەن مولېكۇلىلىق پېپتىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا نېرۋا ھۈجەيرىسىدىكى ئاقسىلنىڭ سىنتېزلىنىشىگە پايدىلىق ھەمدە رېسپىراتورىيە (نەپەس زەنجىرى) گە تەسىر كۆرسىتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىرگە مۇناسىۋەتلىك ھورمونلارنىڭ ھاسىل بولۇشىنى غىدىقلايدۇ، مەركىزىي نېرۋا سىستېمىسىنى زەھەرلىك ماددىلارنىڭ زەخمىلىشىدىن ئۈنۈملۈك قوغداپ، ئوكسىگېن يېتىشمەسلىككە قارشى تۇرۇش ئىقتىدارىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ، چوڭ مېڭىنىڭ يېتىلىشىنى تېزلىتىپ، پەرق ئېتىش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىدۇ. بۇ دورا يەنە ھوشىغا كەلتۈرۈش رولىمۇ ئىگە، بۇنى ئېلىپكتر ئارقىلىق شوڭ قىلىپ داۋالاشنىڭ قوشۇمچە دورىسى قىلىشقىمۇ بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 دىققىتى ۋە ئەستە تۇتۇشى توسقۇنلۇققا ئۇچرىغان ئورگان خاراكتېرلىك مېڭە كېسىلى مەنبەلىك يىغىندى كېسەللىك ئالامەتلىرى، بىرلەمچى دۆتلۈك، قان تومۇر مەنبەلىك دۆتلۈك، ئارىلاشما دۆتلۈك، ئاپوپېكسىيە ۋە مېڭە ئوپېراتسىيىسىدىن كېيىنكى مېڭە فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، مېڭە ئۇرۇلۇپ زەخمىلىنىش ياكى مېڭە سىلكىنىش ئاسارەتلىرى، مېڭە قان تومۇرلىرىنىڭ كومپېنساتسىيىلىك ئىقتىدارى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، نېرۋا ئاجىزلىق ۋە زەئىپلىشىش ئالامەتلىرىگە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 30ml ~ 20نى 5% لىك 250ml گلۇكوزا ياكى فىزىئولوگىيىلىك تۇز سۈيىدە سۇيۇلدۇرۇپ، ۋېناغا ئاستا - ئاستا تېمىتىلىدۇ. كېسەللىك ئەھۋالى يېنىكرەكلەرگە ياكى كۆپ مىقداردا دورا ئىشلىتىلگەندىن كېيىن داۋالاش ئۈنۈمى قامدىلىنىدىغانلارغا

مۇسكۇلغا، تېرە ئاستىغا ياكى ۋېناغا ھەر قېتىمدا 5ml~1 ئوكۇل قىلىشقا بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئوكۇل قىلىش بەك تېز بولۇپ كەتسە، يېنىك دەرىجىدە ئىسسىق سېزىمى پەيدا بولىدۇ، توڭلاپ تىترەش، يېنىك دەرىجىدە قىزىرىش سېزىمى ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، تۇتاقلىقنىڭ داۋاملىشىش ھالىتى، تۇتاقلىقنىڭ چوڭ قوزغىلىشى، ئېغىر دەرىجىدە بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولماسلىقلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سېرېبرولسىن ئاۋسترالىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: ئامپۇل/1ml، قاپ/10 ئامپۇل، ئامپۇل/2ml، قاپ/10 ئامپۇل، ئامپۇل/5ml، قاپ/5 ئامپۇل؛ ئامپۇل/10ml، قاپ/5 ئامپۇل.

زولمىترىپتان (佐米曲普坦, Zolmitriptan)

【باشقا نامى】 زومىگ (Zomig, 佐米格).

【ئاساسىي تەركىبى】 زولمىترىپتان.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ $5-HT_{1D}$ - ئاكسېپتورنى تاللاپ قوزغاتقۇچى دورا. قان تومۇرلارنىڭ قىسقىرىشى ۋە نېرۋا پېتىدىنىڭ قويۇپ بېرىلىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. ئىچكىندىن كېيىن تېز سۈمۈرۈلىدۇ، مۇتلەق بىئولوگىيىلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى تەخمىنەن 40%، جىگەردە مېتابولىزىملىنىدۇ. ۋېنادىن بېرىلگەندىن كېيىن، CL ھەر مىنۇتغا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 10ml، $t_{1/2}$ 3h ~ 2.5 بولىدۇ، ئاساسلىقى مېتابولىزم ھاسىلاتى شەكىلدە سۈيدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 شەققە.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 بىر قېتىمدا 2.5mg ئىچىلىدۇ. ئەگەر 24h ئىچىدە كېسەللىك ئالامىتى داۋاملىق كۆرۈلسە ياكى قايتا قوزغالسا، يەنە بىر قېتىم دورا ئىچىلسە ئۈنۈمى بولىدۇ، تەكرار قوزغالغاندا، 24h تىكى ئىشلىتىلگەن ئومۇمىي دورا

مىقدارى 15mg دىن ئاشۇرۇۋېتىلمەيدۇ. شەقىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن ئىشلىتىلمەيدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، باش قېيىش، ئۇيقۇسىراش، ماغدۇرسىزلىنىش، ئېغىز قۇرۇش قاتارلىقلار دائىم كۆرۈلىدۇ، سېزىم نورمالسىزلىنىش ياكى سېزىم توسقۇنلۇققا ئۇچراش، مۇسكۇللار ئاغرىش، مۇسكۇل كۈچسىزلىنىش، قان بېسىم قىسقا مۇددەتلىك يۇقىرىلاش قاتارلىق ناچار تەسىرلەر كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: HT_{1D} - 5 نى قوزغاتقۇچى باشقا دورىلارنى ئىشلىتىشتىن ساقلىنىش كېرەك؛ موكلوبېمىد (吗氯贝胺) ئىشلەتكەندىن كېيىن، بۇ دورىنىڭ ئەگرى سىزىق ئاستىدىكى يۈزى ئاشىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، قان بېسىمى تىزگىنلەنمىگەنلەر، سىمپتوملۇق پاركىنسون يىغىندى ئالامىتى، يۈرەك يان يولىنىڭ ئۆتكۈزۈشى بىلەن مۇناسىۋەتلىك يۈرەك رىتمىسىزلىقى بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: باشقا ئېغىر دەرىجىدىكى نېرۋا كېسەللىكلەرنىڭ ئېھتىماللىقىنى چىقىرىپ تاشلاشقا دېققەت قىلىش لازىم؛ بالىلار، ياشانغانلار، جىگىرى زەخمىلەنگەنلەر، ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار، قان يېتىشمەسلىكتىن بولغان يۈرەك كېسەلى بىمارلىرىغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 زومىگ ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېت/2.5mg، تابلېت/5mg.

بەشىنچى باب نەپەسلىنىش سىستېمىسىغا تەسىر قىلغۇچى دورىلار

§ 1 . بەلغەم بوشانقۇچى دورىلار

ئامبروكسول ھىدروخلورىد
(盐酸氨溴索, Ambroxol Hydrochloride)

【باشقا نامى】 ئامبروخېكسال (安普索, Ambrohexal) ، 奥勃抒 ،
مۇكوسولۋان (沐舒坦, Mucosolvan) ، 兰勃素 .

【ئاساسىي تەركىبى】 ئامبروكسول ھىدروخلورىد .
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورىنىڭ شىلىمىش
بەلغەمنىڭ چىقىرىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە ئاجرىمىلارنى ئېرتىش
تەسىرى بار . ئىچكەندە تېز سۈمۈرۈلىدۇ ، $0.5 \sim 3h$ Tmax ، $4 \sim 5h$ t_{1/2} ،
توقۇلمىلارغا تارقىلىشى تېز بولىدۇ ، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش
نەسبىتى تەخمىنەن 90% ، ئاساسلىق جىگەردە مېتابولىزىملىنىپ ، يۆرەك
ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ .

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللەكلەر】 بەلغەمنىڭ ئاجرىلىشى
زىيادە كۆپ بولۇش ۋە بەلغەم چىقىرىش ئىقتىدارى ناچارلىشىشقا قوشۇلۇپ
كەلگەن ئۆتكۈر ، سوزۇلما خاراكتېرلىك نەپەس يولى كېسەللەكلىرىگە
ئىشلىتىلىدۇ .

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ھەر قېتىمدا
30mg كۈنىگە ئۈچ قېتىم ، بالىلار كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا
1.2 ~ 1.6mg ئىچىدۇ .

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان — ئۈچەي رېئاكسىيىسى ۋە
ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە ئاندا — ساندا كۆرۈلىدۇ .

【دېققەت قىلىدىغان نۇقتىلار】 ھامىلدارلار ، بالا ئېمىتىۋاتقان
ئاياللار ، گلاۋكوما بىمارلىرىغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ .

【ياساليمسى ۋە ئۆلچىمى】 ئامېروخېكسال گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/30mg، قاپ/10 تابلىت. 奥勃抒، شياڭگاڭدا ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك كاپسۇلى: 75mg/دانه، قاپ/10 دانه. مۇكوسولۇان گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/30mg، قاپ/20 تابلىت ياكى قاپ/50 تابلىت؛ ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 15mg/2ml، قاپ/5 ئامپۇل، قاپ/10 ئامپۇل.

سېرراپېتازا (舍雷肽酶，Serrapeptase)

【باشقا نامى】 داسېن (达先，Dasen)، سېرادازا (Seradase)، 沙雷肽酶，释炎达.

【ئاساسىي تەركىبى】 سېرراپېتازا.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ، ئاقسىلنى ھىدرولىزلىغۇچى ياسالما بولۇپ، سۈپىتى ئۆزگەرگەن ئاقسىل، برادىكىنىنوگېن (缓激肽原) ۋە سېلۇلوزا لەختىسىنى تېزلىكتە پارچىلاپ، يىرىك، بەلغەم، قان لەختىسى قاتارلىقلارنى سۇيۇلدۇرىدۇ ھەمدە ئېقىپ چىقىپ كېتىشىنى ئوڭايلاشتۇرۇپ، جاراھەت يۈزىنىڭ تازىلىنىشىنى تېزلىتىپ، بېغلىما گۆش توقۇلمىسىنىڭ ئۆسۈشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ. ئىچكەندە سۈمۈرۈلۈش مىقدارى بىر قەدەر ئاز، T_{max} تەخمىنەن 1h، تەسىرىنىڭ داۋاملىشىش ۋاقتى تەخمىنەن 4 ~ 5h، تارقىلىشى كەڭ، ئاساسلىق مېتابولىزم ھاسىلاتى ۋە دورىنىڭ بىر قىسمى ئەسلىدىكى پېتى گەندە ۋە سۈيدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئوپېراتسىيىدىن كېيىنكى ۋە زەخمىلىنىشتىن بولغان ياللۇغلىنىش، ھەرخىل ياللۇغلۇق سۇلۇق ئىششىق، قانلىق ئىششىق، ئوپېراتسىيىدىن كېيىنكى چاپلىشىش، ھەمدە بۇرۇن كاۋىكى ياللۇغى، سۈت بېزى ياللۇغى، دوۋساق ياللۇغى، يان ئۇرۇقدان ياللۇغى، چىش ئوقۇرى يىرىڭلىق ئىششىقى، ئوتتۇرا قۇلاق ياللۇغى قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ. كانايچە ياللۇغى، ئۆپكە تۈبېركۇليوزى، كانايچە زىققىسى ۋە نارىكوزىدىن كېيىنكى بەلغەم چىقىرىش

قىيىنلىشىشلارغىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەرقېتىمدا 10mg ~ 5 كۈنگە ئۈچ قېتىم تاماقتىن كېيىن ئىچىلىدۇ. مىقدارى بىمارنىڭ يېشى ۋە كېسەللىك ئەھۋالىغا قاراپ ئاشۇرۇلىدۇ ياكى كېمەيتىلىدۇ، داۋالاش مۇددىتى 15 ~ 7 كۈنگىچە بولىدۇ. ئىچكەندە چاينىماستىن پۈتۈن پېتى يۇتۇۋېتىش كېرەك.

【ناچار تەسىرى】 ئىچى سۈرۈش، ئىشتىھاسى تۈتۈلۈش، ئاشقازان يېقىمىسىزلىنىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. بۇرۇن قاناش ۋە قانلىق بەلغەم تاسادىپىي كۆرۈلىدۇ، ئاز بىر قىسىم بىمارلاردا ئەسۋە چىقىش، تېرە قىزىرىش قاتارلىق ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە پەيدا بولىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: پېنىتسىللىن، ئامپىتسىللىن، سۇلبېنتسىللىن(磺苄青霉素) قاتارلىق ئانتىبىيوتىك دورىلارنىڭ باكتېرىيىگە قارشى تەسىرىنى كۈچەيتىدۇ؛ قان ئۇيۇشقا قارشى دورىلار بىلەن ماسلىشىش تەسىرىگە ئىگە؛ قان ئۇيۇتقۇچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە قىسمەن قارشىلىشىش تەسىرىگە ئىگە بولىدۇ، شۇڭا قان ئۇيۇش نورمال بولمىغانلارنى تەپسىلىي كۆزىتىش كېرەك. ② باشقىلار: جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، داۋالاش مۇددىتى ئۇزۇن بولۇپ كېتىشتىن ساقلىنىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 داسېن ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: 5mg/تابلىت.

سېرادازا تەيۋەندە ئىشلەنگەن. ئۈچەيدە ئېرىگۈچى تابلىتى: 10mg/تابلىت 20/قاپ تابلىت.

ئاتسېتىل سىستېئىن

(乙硫半光氨酸, Acetylcysteine)

【باشقا نامى】 مۇكوسوف (美可舒, Mucosof)، فلۇئىمۇتسىل (富露施, Fluimucil).

【ئاساسىي تەركىبى】 N - ئاتسېتىل سىستېئىن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 شىلىمشىق ئاقسىل بىرىكمىسى ۋە نۇكلېئىك كىسلاتانى پارچىلايدۇ. شىلىمشىق بەلغەمنى سۈيۈلدۈرۈپ، بەلغەمنىڭ يېپىشقاقلىقىنى تۆۋەنلىتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىرگە تۈكچىلەرنىڭ تەۋرىنىش چاستوتىسىنى ئاشۇرۇپ، بەلغەمنى ئوڭاي چىقىرىۋېتىدۇ، ئوكسىدلىغۇچىغا قارشى تەسىرگىمۇ ئىگە.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللەكلەر】 قويۇق شىلىمشىق ئاجىزلىقلار زىيادە كۆپ بولغان نەپەس يولى يۇقۇملانغاندا ئىشلىتىلىدۇ. مەسىلەن: ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك كانايچە ياللۇغى، ئۆپكە ھاۋالىق ئىششىقى، كانايچىلار كېڭىيىش ۋە قويۇق شىلىمشىق ماددىلاردىن توسۇلۇش قاتارلىقلار.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ھەر قېتىمدا 200mg دىن كۈنىگە 3 ~ 2 قېتىم، بالىلار ھەر قېتىمدا 100mg دىن كۈنىگە 4 ~ 2 قېتىم ئىچىدۇ. ئىچىشتىن ئىلگىرى ئازراق سۇ قوشۇپ ئېرىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ، ئەسۋە چىقىش ۋە كانايچە سىپازمىلىنىش قاتارلىق ئاللىبىرگىيەلىك رېئاكسىيە ناھايىتى كەم كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: مېتال ياسالمايلىرىنىڭ چىقىرىلىشىنى ئاشۇرۇپ، پېنتسىللىننىڭ باكتېرىيىگە قارشى ئاكتىپچانلىقىنى ئاجىزلاشتۇرىدۇ، شۇڭا قوشۇپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. ② باشقىلار: ئېغىر كانايچە زىققىسى، دىئابىت كېسىلى بىمارلىرىغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالمايلىسى ۋە ئۆلچىمى】 مۇكوسوف تايلىنىدا ئىشلەنگەن. پاراشوكى: ھەر بولىقى 5g/100mg، قاپ/12 بولاق، قاپ/20 بولاق، قاپ/100 بولاق.

فلۇئۇمىتسىل ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. كۆپۈكلەشتۈرۈلگەن تابلېتى: تابلېت/600mg، قاپ/20 تابلېت.

2 § . زىققىنى پەسەيتكۈچى دورىلار

سالبۇتامول

(沙丁胺醇, Salbutamol)

【باشقا نامى】 ۋېنتودىسكىس (全宁碟, Ventodisks)،
ۋولماكس (全特宁, Volmax)، ئېتىنولىن (爱纳灵, Etinoline)،
رېسپولىن (瑞普宁, Respolin)، ۋېنتولىن (喘乐宁, VentoIn).
【ئاساسىي تەركىبى】 سالبۇتامول.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ ئادرېنالىن ئىقتىدارلىق β_2 - ئاكسېپتورنى تاللاپ قوزغاتقۇچى دورا بولۇپ، يۈرەك مۇسكۇلىدىكى β_1 - ئاكسېپتورغا تەسىرى يوق دېيەرلىك. قان تومۇر ۋە بالىياتقۇ سىلىق مۇسكۇللىرىنى بوشتىش، كۆز ئىچكى بېسىمنى تۆۋەنلىتىش تەسىرىگىمۇ ئىگە. ئىچكىندىكى بىئولوگىيەلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى %30 ئىچىپ 30min ~ 15 تىن كېيىن ئۈنۈم بېرىدۇ، T_{max} 4h ~ 2 بولىدۇ. تۇمانلاشتۇرۇپ سۈمۈرگەندە 5min ~ 1 تا ئۈنۈمى كۆرۈلىدۇ. T_{max} 1h، تەسىرى 6h ~ 4 داۋاملىشىدۇ. $t_{1/2}$ 6h ~ 4، كۆپ قىسمى جىگەردە مېتابولىزىملىنىپ، مېتالزىم ھاسىلاتى شەكلىدە سۈيدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كانايچە زىققىسى، ھاسىراپ نەپەسلىنىش تېپىق كانايچە ياللۇغى، ئۆپكە ھاۋالىق ئىششىقى، كانايچىلار سپازمىلىنىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ. قوزغالغان زىققىنى توختىتىشتا تۇمانلاشتۇرۇپ سۈمۈرتۈلىدۇ، زىققە قوزغىلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا ئىچىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ھەر قېتىمدا 4mg ~ 2 كۈنىگە 3 ~ 4 قېتىم، بالىلار ھەر قېتىمدا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 0.15mg ~ 0.1، كۈنىگە 2 ~ 3 قېتىم ئىچىدۇ. تۇمانلاشتۇرۇپ سۈمۈرگەندە ھەر قېتىمدا 0.2mg ~ 0.1 ئىشلىتىلىدۇ،

زۆرۈر بولغاندا ھەر 4h تە بىر قېتىم تەكرارلىنىدۇ، ئەمما 24h ئىچىدە 8 ~ 6 قېتىمدىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، كۆپ تەرلەش، باش قېيىش، مۇسكۇل ۋە قول بارماقلىرى تىترەش، يۈرەك سېلىش قاتارلىقلار دائىم كۆرۈلىدۇ. كۆزنى قاماشتۇرۇش، ئېغىز قۇرۇش، يۇقىرى قان بېسىمى، ئۇيقۇسىزلىق قاتارلىقلار ئاز كۆرۈلىدۇ، مىقدارى بىر قەدەر كۆپ بولغاندا يۈرەك قېرىنچە مەنبەلىك بالدۇر سوقۇش پەيدا بولىدۇ، كانايچىسى كېڭەيگەن بىمارلار تۇمانلاشتۇرۇپ سۈمۈرسە قان تۆكۈرۈش پەيدا بولىدىغانلىقىغا ئائىت مەلۇماتلار بار.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئېپراتروپىئۇم برومىد (异丙托溴铵) بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، زىققىنى بېسىش ئۈنۈمى ئاشىدۇ؛ β - ئاكسېپتورنى توسقۇچى دورىلاردىن پروپرانولول (普萘洛尔) مەزكۇر دورىنىڭ كانايچىنى كېڭەيتىش تەسىرى بىلەن قارشىلىشالايدۇ. ئادىرپاللىن ئىقتىدارلىق ئاكسېپتورنى غىدىقلىغۇچى باشقا دورىلار بىلەن بىرلا ۋاقىتتا ئىشلەتكەندە زەھەرلىنىش رېئاكسىيىسى ئوڭايلا پەيدا بولىدۇ. ② باشقىلار: يۈرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلار، يۇقىرى قان بېسىمى بارلار، قالقانسىمانبەز خىزمىتى كۈچىيىپ كەتكەنلەر ۋە ھامىلىدارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ۋېنتودىسكس ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. سۈمۈرۈلىدىغان پاراشوكلىق ياسالماسى: چىلانما/200 μ g، چىلانما/400 μ g، تەخسە/8 چىلانما، قاپ/15 تەخسە.

ۋولسماكس ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/4mg، تابلىت/8mg، قاپ/28 تابلىت.

ۋېنتولىن ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/2mg، قاپ/100 تابلىت.

ئېنتىنولىن فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/2mg، قاپ/100 تابلىت.

رېسپولىن ئاۋسترالىيىدە ئىشلەنگەن. تۇمانلاشتۇرۇلىدىغان ياسالماسى: پۈركۈش/100 μ g، بوتۇلكا/400 پۈركۈم.

تېربۇتالىن (特布他林, Terbutaline)

【باشقا نامى】 بىرىكانىل تۇربۇخالېر

(博利康尼, Bricanyl) بىرىكانىل (博利康尼都保, Bricanyl Turbuhaler).

【ئاساسىي تەركىبى】 تېربۇتالىن سۇلفات.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ β_2 - ئاكسېپتورنى

تاللاپ قوزغاتقۇچى دورا بولۇپ، ئۇنىڭ كانايچىلارنى كېڭەيتىش تەسىرى سالبۇتامول بىلەن ئوخشىشىپ كېتىدۇ. ئىچكەندە بىئولوگىيەلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى تەخمىنەن 15%، تەخمىنەن 30min تىن كېيىن زىققىنى پەسەيتىش تەسىرى پەيدا بولىدۇ، 4h ~ 2 تە تەسىرى يۇقىرى پەللىگە يېتىپ، 4 ~ 7h داۋاملىشىدۇ؛ تېرە ئاستىغا ئوكۇل قىلىپ 15min ~ 5 تىن كېيىن ئۈنۈمى كۆرۈلۈپ، 1h ~ 0.5 تە يۇقىرى پەللىگە يېتىدۇ ھەمدە 4h ~ 1.5 داۋاملىشىدۇ؛ سۈمۈرۈپ بىر نەچچە مىنۇت ئىچىدە ئۈنۈمى كۆرۈلۈپ 6h داۋاملىشىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كانايچە زىققىسى،

ھاسىراپ نەپەسلىنىش تېپلىق كانايچە ياللۇغى ۋە سوزۇلما توسۇلۇش خاراكتېرلىك ئۆپكە كېسەللىكلىرىدىكى كانايچە سپازمىلىنىش قاتارلىقلار. بۇ دورا ۋېناغا ئۇدا تېمىتىلسا بالىياتقۇ سىلىق مۇسكۇلىدىكى β_2 - ئاكسېپتورنى قوزغىتىپ، ئۆزلۈكىدىن يۈز بېرىدىغان بالىياتقۇ قىسقىرىش ۋە ئوكسىتوتىن (催产素) كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان بالىياتقۇ قىسقىرىشنى تورمۇزلاپ، ۋاقتى توشماي تۇغۇشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ، ھامىلە تۇنجۇقۇشىغا ئىشلىتىش پرىنسىپىمۇ يۇقىرىقىدەك بولىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 پۈركۈپ سۈمۈرۈلىدۇ. ھەر

6h تە بىر قېتىم، ھەر قېتىمدا 2 ~ 1 قېتىم بېسىپ پۈركۈپ چىقىرىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئېغىز قۇرۇش، بۇرۇن پۈتۈش، دېمى سىقىش، ئۇيقۇسىراش، قول بارماقلىرى تىترەش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ، يۈرەك سېلىش، باش ئاغرىش، ئاشغازان، ئۈچەي يولى رېئاكسىيىسى قاتارلىقلار ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

ئادرېنالىن، ئىزوپروپىل نورئادرېنالىن (异丙肾上腺素) بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە يۈرەك رىتمىنى ئۆزگەرتىدۇ. ② باشقىلار: تاجسىمان ئارتېرىيەلىك يۈرەك كېسىلى بارلار، يۈرەك فونكسىيەسى تولىق بولمىغانلار، يۇقىرى قان بېسىمى بارلار، قالقانسىمان بەز ئىقتىدارى ئېشىپ كەتكەنلەر، دىئابىت كېسىلى بارلار ۋە ھامىلىدارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 بىرىكىنىل تۇربۇخالىر شۇبىتسارىيىدە ئىشلەنگەن. قۇرۇتۇلغان پاراشوكلۇق سۈمۈرۈلمىسى ياسالغۇسى: پۈركۈش/0.5mg، بوتۇلكا/200 پۈركۈم. بىرىكىنىل شۇبىتسارىيىدە ئىشلەنگەن. تۆمەنلاشتۇرۇلدىغان ئېرىتمىسى: 2.5mg/ml، ئامپۇل/2ml.

بۇدېسونىد

(布地奈德, Budesonide)

【باشقا نامى】 پۇلمىكورت (普米克, Pulmicort)، ئىنفلاممىد (英福美, Inflammide)، پۇلمىكورت تۇربۇخالىر (普米克都保, Pulmicort Turbuhaler).

【ئاساسىي تەركىبى】 بۇدېسونىد.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا بىر تۈرلۈك گالوگېنلاشمىغان گلۇكوكورتىكوئىد (糖皮质激素). زىيادە سەزگۈرلۈككە قارشى تۇرۇش، قىچىشىنى بېسىش ۋە سىرغىشقا قارشى تەسىرى كۆرۈنەرلىك بولۇپ، ئۆپكە فونكسىيەسىنى ياخشىلاپ، ھاۋا يولىنىڭ يۇقىرى رېئاكسىيەچانلىقىنى تۆۋەنلىتىدۇ ھەمدە ئالامەتلىرىنى ياخشىلايدۇ. سۈمۈرتۈش ئارقىلىق دورا بەرگەندە، %90 ى جىگەردىكى بىرىنچى ئۆتكەل مېتابولىزىملىنىش ئۈنۈمدارلىقى ئارقىلىق ئاكتىپلىقىنى يوقىتىدۇ، 1mg سۈمۈرۈلگەندىن كېيىن 30min Tmax بولىدۇ، سۈيدۈك ۋە گەندە ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كانايچە زىققىسى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئومۇمەن ئالغاندا مىقدارى يەككە تەنلەر بويىچە بولىدۇ، چوڭلار ۋە 12 ياشتىن يۇقىرى بالىلارغا

دەسلەپكى مىقدارى كۈنىگە $400\mu\text{g}$ دىن $2400\mu\text{g}$ غىچە بولۇپ، 4 ~ 2 قېتىمغا بۆلۈپ بېرىلىدۇ؛ قامداش مىقدارى $400\mu\text{g}$ ~ 200 دىن كۈنىگە ئىككى قېتىم، 12 ~ 6 ياشلىق بالىلارغا كۈنىگە $400\mu\text{g}$ ~ 200، كۈنىگە ئىككى قېتىم بۇرۇن بوشلۇققا پۈركۈلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 تېرە زىيادە سەزگۈرلۈك رېئاكسىيىسى، يۇتقۇنچاق قىسمى يېنىك دەرىجىدە غىدىقلىنىش، يۆتىلىش ۋە قايتما خاراكتېرلىك ئاۋاز پۈتۈپ قېلىش قاتارلىقلار دائىم كۆرۈلىدۇ. بۇ ئالامەتلەرنى قوشۇمچە ئۆسكۈنىلەرنى ئىشلىتىپ سۈمۈرتۈش ئارقىلىق ياخشىلاشقا بولىدۇ.

【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 مەنىنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ئوتتۇرا، ئېغىر دەرىجىدە كانايچىلىرى كېڭەيگەن بىمارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ، ئالتە ياشتىن تۆۋەن بالىلارغا ئىشلىتىش تەكىتلەنمەيدۇ. ② باشقىلار: ئۆپكە تۈبېركۇليوزى، كانايچە زەمبۇرۇغى ۋە زەمبۇرۇغلاردىن يۇقۇملانغۇچىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، ھامىلىدارلىق مەزگىلىدە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 پۇلمىكورت ئاۋسترالىيىدە ئىشلەنگەن. تۇمانلاشتۇرۇلىدىغان دۇغ لىيلىمە ئېرىتمىسى: ھەر ئامپۇلى $500\mu\text{g}/2\text{ml}$ ياكى ھەر ئامپۇلى $1\text{mg}/2\text{ml}$ ، قاپ/30 ئامپۇل.

ئىنفلاممىد جەنۇبىي ئافرىقىدا ئىشلەنگەن. تۇمانلاشتۇرۇلىدىغان ياسالغۇسى: پۈركۈش/100 ياكى پۈركۈش/200، دانە/15ml. پۇلمىكورت تۇربۇخالىر شۋېتسىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكلۇق سۈمۈرۈلىدىغان ياسالغۇسى: پۈركۈش/100، دانە/200 پۈركۈم، پۈركۈش/200، دانە/100 پۈركۈم، دانە/200 پۈركۈم.

زافىرلۇكاست

(扎鲁司特, Zafirlukast)

【باشقا نامى】 ئاككولات (安可来, Accolate)

【ئاساسىي تەركىبى】 زافىرلۇكاست.

【فارماكوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ھاۋا يوللىرىدا

دەرىجىدىن تاشقىرى سەزگۈرلۈك رېئاكسىيىسى پەيدا قىلىدىغان ئاق

ترىئېتېنئوئىد ئاكسېپتورى (白三烯受体) نى ئالاھىدە تورمۇزلاپ، ئاق ترىئېتېنئوئىدلىق پولېپېتىد (白三烯多肽) كەلتۈرۈپ چىقارغان ھاۋا يوللىرى سۇلۇق ئىششش، كانايچە سىلىق مۇسكۇلى قىسقىرىش ۋە ياللۇغلۇق ھۈجەيرىلەر ئىنفىلتراتسىيىلىنىش قاتارلىقلارنىڭ ئۈنۈملۈك ئالدىنى ئالىدۇ، پروستاگلاندىن (前列腺素)، ترومبوكسان (血栓素)، خولسىن ئىقتىدارلىق ئاكسېپتور ۋە ھىستامىن ئاكسېپتورىغا تەسىر كۆرسەتمەيدۇ. ھەرخىل غىدىقلاشلار كەلتۈرۈپ چىقارغان كانايچە سىپازمىنى تورمۇزلىيالايدۇ، ھەر خىل ئانتىگېنلار كەلتۈرۈپ چىقارغان بالدۇر ۋە كېچىكىپ پەيدا بولىدىغان رېئاكسىيىلەرنىمۇ ئازايتالايدۇ. ئىچكىندە T_{max} تەخمىنەن 3h، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى %99، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 10h بولىدۇ. تولۇق مېتابولىزىملىنىپ، كۆپ قىسمى گەندە ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، قالغان قىسمى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىپ كېتىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 زىققىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇزۇن مۇددەتلىك داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 20mg دىن كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىلىدۇ، مىقدارىنى تەدرىجىي ھالدا ھەر قېتىمدا 40mg غىچە كۆپەيتىشكە بولىدۇ، كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىلىدۇ، يېمەكلىك بۇ دورىنىڭ بىئولوگىيىلىك پايدىلىنىش دەرىجىسىنى تۆۋەنلىتىدىغان بولغاچقا، غىزالانغاندا ئىچىشتىن ساقلىنىش كېرەك.

【ناچار تەسىرى】 يېنىك دەرىجىدە باش ئاغرىش ياكى ئاشقازان - ئۈچەي رېئاكسىيىسى كۆرۈلىدۇ، ئەسۋە چىقىش ۋە ترانسىئامىنازا ئۆرلەش ئاز كۆرۈلىدۇ. قان تومۇر نېرۋىسى مەنبەلىك سۇلۇق ئىششش قاتارلىق ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە ناھايىتى ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئېرىترىترومىتسىن، تېئوفىللىن (茶碱)، تېرېفېنازىن (特非那丁) لار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، بۇ دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقى تۆۋەنلەيدۇ؛ ۋارفارىن (华法令) بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، ترومبوگېن ۋاقتى ئۇزىرايدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر ۋە 12 ياشتىن تۆۋەن بالىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن

ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 ئاكولات ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن.
تابلىتى: تابلىت/20mg، تابلىت/40mg، قاپ/14 تابلىت، قاپ/28
تابلىت.

ئىپراتروپىيۇم برومىد

(异丙托溴铵, Ipratropium Bromide)

【باشقا نامى】 ئاتروۋېنت (爱喘乐, Atrovent)، ئاتروۋېنت
(爱全乐, Atrovent).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئىپراتروپىيۇم برومىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ئاتروپىن
كۋاتېرنارى ئامىن تۈزى (阿托品季胺盐) نىڭ تۇغۇندىسى بولۇپ، ئاتىستىل
خولىن بىلەن كانايچە سىلىق مۇسكۇلىدىكى M - ئاكسېپتورىنىڭ
بىرىكىشىنى رىقابەتلىك تورمۇزلاپ، گۇئانوزىن سىكلازا (鸟甘环化酶) نىڭ
ئاكتىپچانلىقىنى تورمۇزلاپ، GTP نىڭ CGMP ھاسىل قىلىشىنى
كېمەيتىش ئارقىلىق كانايچىلارنى كېڭەيتىدۇ. ئېغىز ئارقىلىق
سۈمۈرۈلگەندىن كېيىن، 90% ى يۇتۇلۇپ، ھەزىم يولىغا كىرىدۇ، بىر
قىسمى ئەسلى پېتى گەندە ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، يەنە بىر قىسمى
مېتابولىزىملىنىپ، ئاكتىپسىزلانغان ھاسىلاتقا ئايلىنىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كانايچە زىققىسى،
ھاسىراپ نەپەسلىنىش خاراكتېرلىك كانايچە ياللۇغى، سوزۇلما توسۇلۇش
خاراكتېرلىك نەپەس يولى كېسەللىكلىرى ۋە ئۆپكە ھاۋالىق ئىششىقى
قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ. β - ئاكسېپتورىنى قوزغاتقۇچى دورىلار ئەكس
تەسىر بەرگەن ياكى دورىغا چىدامچانلىق شەكىللەنگەن بىمارلارنىڭ
ئىشلىتىشىگە تولىمۇ مۇۋاپىق كېلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا $80\mu g \sim 40\mu g$ دىن
كۈنگە 6 ~ 3 قېتىم تۇمانلاشتۇرۇپ سۈمۈرۈلىدۇ، كېسلى تۇراقلىق
باسقۇچتىكى بىمارلارغا ئەھۋالغا قاراپ مىقدارى كېمەيتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئېغىز قۇرۇش، ئاغىز ئاچچىق بولۇش،
كېكرەك قىچىشىش، قۇرۇق يۆتەل قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ،

ئىنتايىن ئاز بىر قىسىم بىمارلاردا مۇسكۇل تىترەش پەيدا بولىدۇ. **【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】** ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: زىققە جىددىي قوزغالغاندا β_2 — ئاكسېپتورنى قوزغاتقۇچى دورىلار بىلەن ماسلىشىش تەسىرىگە ئىگە بولىدۇ؛ سالبۇتامول (舒喘灵) بىلەن 2h ئارىلىق تاشلاپ ئالماشتۇرۇپ ئىشلەتكەندە، ئۈنۈمنى يۇقىرى كۆتۈرگىلى بولىدۇ؛ تېئوفىللېن (茶碱) بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، تېئوفىللېننىڭ مىقدارىنى كېمەيتىشكە بولىدۇ؛ ئالبۇتېرول (沙丁胺醇)، دىسودىئۇم كرومىوگلىتات (色甘酸二钠) قاتارلىقلار بىلەن ماسلىشىش تەسىرىگە ئىگە. ② باشقىلار: ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ئاتروۋېنت گېرمانىيەدە ئىشلەنگەن: تۇمانلاشتۇرۇلىدىغان ياسالماسى، پۈركۈش/20 μ g، ھەر بوتۇلكىسى پۈركۈم 200/100ml. ئاتروۋېنت ئەنگىلىيەدە ئىشلەنگەن. تۇمانلاشتۇرۇپ سۈمۈرۈش سۈيۈقلۈقى، دانە/250 μ g، دانە/500 μ g، قاپ/20 دانە.

فورموتېرول (福莫特罗, Formoterol)

【باشقا نامى】 ئاتوك (安通克, Atock).

【ئاساسىي تەركىبى】 فورموتېرول فۇمارت (富马酸福莫特罗). **【فازماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】** β_2 — ئاكسېپتورنى قوزغاتقۇچى دورا بولۇپ، كۈچلۈك ھەم ئۇزۇنلۇقسىز داۋام قىلىدىغان كانايچە كېڭەيتىش تەسىرىگە ئىگە، زىيادە سەزگۈرلۈككە قارشى تۇرۇش ۋە قىل قان تومۇرلارنىڭ ئۆتكۈزۈشچانلىقىنىڭ ئېشىشىنى تۈرمۈزلەش تەسىرىگىمۇ ئىگە. ئىچكىدە T_{max} 1h ~ 0.5، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 2h بولىدۇ. **【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】** كانايچە زىققىسى، ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك كانايچە ياللۇغى، ھاسىراپ نەپەسلىنىش خاراكتېرلىك كانايچە ياللۇغى ۋە ئۆپكە ھاۋالىق ئىششىقى كەلتۈرۈپ چىقارغان نەپەس قىيىنلىشىش قاتارلىق كۆپ خىل ئالامەتلەرنى ياخشىلاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار كۈنىگە $160\mu\text{g} \sim 80$ نى ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىدۇ. بالىلار ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا كۈنىگە $4\mu\text{g}$ نى 2 ~ 3 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىدۇ، يېشى، كېسەللىك ئەھۋالىنىڭ ئوخشىماسلىقىغا قاراپ دورا مىقدارى مۇۋاپىق ئاشۇرۇلىدۇ ياكى كېمەيتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 تىترەش، يۈرەك سېلىش، كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ؛ داۋاملىق كۆپ مىقداردا ئىشلەتكەندە يۈرەك رېتىمىسىزلىقى كېلىپ چىقىشى مۇمكىن.

【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 قالقانسىمانبەز ئىقتىدارى ئېشىپ كېتىش، يۇقىرى قان بېسىم كېسىلى، يۈرەك كېسىلى ۋە دىئابىت كېسىلى بىمارلىرىغا، ھامىلدارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ياشانغان بىمارلارغا ئەھۋالغا قاراپ دورا مىقدارى كېمەيتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ئاتوك ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/ $40\mu\text{g}$ ، قاپ/100 تابلېت؛ قۇرۇتۇلغان شېكەرلىك قىيامى: $40\mu\text{g}/8\text{g}$ ، بولاق/ 0.5g .

سالمېتېرول

(沙美特罗, Salmeterol)

【باشقا نامى】 سېرېدىسكس (施立碟, Seredisks)، سېرېۋېنت (施立稳, Serevent)، سېرېۋېنت ئاككۇخالىېر (施立稳准纳器, Serevent Accuhaler).

【ئاساسى تەركىبى】 سالمېتېرول.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 يېڭى تىپلىق ئۇزۇن ئۈنۈملۈك β_2 - ئاكسېپتورنى تاللاپ قوزغاتقۇچى دورا. زورايغان ھۈجەيرىلەرنىڭ ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە ۋاسىتىچىسىنى قويۇپ بېرىشنى تورمۇزلاش رولىغا ئىگە بولۇپ، سۈمۈرۈلگەن ئانتىگېن (抗原) قوزغاتقان دەسلەپكى مەزگىللىك ۋە كېچىكىپ پەيدا بولىدىغان رېئاكسىيىلەرنى تىزگىنلەپ، ھاۋا يوللىرىنىڭ يۇقىرى رېئاكسىيىچانلىقىنى تۆۋەنلىتىدۇ. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 زىققە، ھاسىراپ نەپەسلىنىش خاراكتېرلىك كانايچە ياللۇغى ۋە قايتما خاراكتېرلىك ھاۋا

يوللىرى توسۇلۇش.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 پاراشوكلۇق تۇمانلاشتۇرۇلۇپ سۈمۈرۈلىدۇ: چوڭلار ھەر قېتىمدا $50\mu\text{g}$ ، كۈنگە ئىككى قېتىم سۈمۈرىدۇ؛ بالىلار ھەر قېتىمدا $25\mu\text{g}$ كۈنگە ئىككى قېتىم سۈمۈرىدۇ، تۇمانلاشتۇرۇپ سۈمۈرۈش مىقدارى، ئىشلىتىش ئۇسۇلى يۇقىرىقىدىكىگە ئوخشاش بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 تىترەش، يۈرەك سېلىش، باش ئاغرىش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ئۆتكۈر خاراكتېرلىك زىققە قوزغىلىشقا ئىشلىتىلمەيدۇ. بۇ ۋاقىتتا ئالدى بىلەن قىسقا ئۈنۈملۈك β_2 - ئاكسپېتورنى قوزغاتقۇچى دورىلارنى ئىشلىتىش كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سېرىدىكىس ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. قۇرۇتۇلغان پاراشوكلۇق ياسالماسى: چىلانما/ $50\mu\text{g}$ ، قاپ/60 چىلانما. سېرىۋېنت ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تۇمانلاشتۇرۇلىدىغان ياسالماسى: پۈركۈش/ $25\mu\text{g}$ ، بوتۇلكا/60 پۈركۈم، بوتۇلكا/120 پۈركۈم، سېرىۋېنت ئاككۇخالىر: قۇرۇتۇلغان پاراشوكلۇق ياسالماسى، چىلانما/ 50mg ، قاپ/60 چىلانما.

فېنوتېرول

(非诺特罗, Fenoterol)

【باشقا نامى】 بېروتېك (备劳喘, Berotec).

【ئاساسىي تەركىبى】 (非诺特罗氢溴化物) فېنوتېرول

ھىدروبرومىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ بىر خىل ئۈنۈمى

كۈچلۈك بولغان β_2 - ئاكسپېتورنى تاللاپ قوزغاتقۇچى دورا بولۇپ، يۈرەك β_1 - ئاكسپېتورىغا بولغان تەسىرى ئىنتايىن كىچىك بولىدۇ. تۇمانلاشتۇرۇپ سۈمۈرۈپ ئۈچ مىنۇت ئىچىدە ئۈنۈمى كۆرۈلىدۇ ھەمدە دورا ئۈنۈمى 8h غىچە ساقلىنىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۆتكۈر خاراكتېرلىك زىققە

قوزغىلىش، ھەرىكەت كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان زىققە ۋە كانايچە زىققىسىنىڭ

ئالدىنى ئېلىش، باشقا قايتما خاراكتېرلىك ھاۋا يولى تاريىش (مەسلەن: سوزۇلما توسۇلۇش خاراكتېرلىك كانايچە ياللۇغى) نىڭ ئالامىتىگە قارىتا داۋالاشقا ھەمدە زىيادە سەزگۈرلۈك بۇرۇن ياللۇغىغىمۇ ئىشلىتىلىدۇ. **【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】** تۇمانلاشتۇرۇپ سۈمۈرۈلىدۇ. چوڭلارغا ھەر قېتىمدا 0.4mg، بالىلارغا ھەر قېتىمدا 0.2mg كۈنىگە 3 ~ 4 قېتىم سۈمۈرتۈلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 تىترەش، يۈرەك سېلىش، تەشۋىشلىنىش، باش ئاغرىش، يەرلىك ئورۇن غىدىقلىنىش، ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە، تۆۋەن كالىيلىق قان كېسىلى قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: β - ئاكسېپتورنى قوزغاتقۇچى دورىلار، خولسېن ئىقتىدارىغا قارشى دورىلار، كسانتىن تۈرى (黄嘌呤类) دىكىلەرنىڭ تۇغۇندىسى ۋە كورتىكوئىد (皮质激素) مەزكۇر دورا ئۇنۈمىنى كۈچەيتىدۇ؛ β - ئاكسېپتورنى توسقۇچى دورىلار بۇ دورىنىڭ دورا ئۇنۈمىنى تۆۋەنلىتىدۇ. ② باشقىلار: دىئابېت كېسىلى، يېقىنقى مەزگىللىك يۈرەك مۇسكۇل تىقىلمىسى ياكى ئېغىر دەرىجىدىكى ئورگان خاراكتېرلىك يۈرەك قان تومۇر كېسەللىكلىرىگە گىرىپتار بولغانلارغا ۋە قالقانبەز ئىقتىدارى كۈچەيگەن بىمارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ھامىلىدار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە قۇلچىمى】 بېروتېك گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. تۇمانلاشتۇرۇلىدىغان ياسالغۇسى: پۈركۈش/دانه 0.2mg، 15ml.

بامبۇتېرول

(班布特罗, Bambuterol)

【باشقا نامى】 بامبېك (帮备, Bambec).

【ئاساسىي تەركىبى】 بامبۇتېرول ھىدروخلورىد.

【فارماكوئولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ β_2 - ئاكسېپتورنى قوزغاتقۇچى دورا تېرېۋتالىن (特布他林) نىڭ ئاساسىي دورىسى بولۇپ، ئاساسلىقى β_2 - ئاكسېپتورنى غىدىقلاپ، كانايچە سىلىق مۇسكۇلنى بوشتىدۇ، ئىچكى مەنبەلىك ۋاستىچى ماددا كەلتۈرۈپ چىقارغان قان

تولۇش، سۇلۇق ئىششىق قاتارلىقلارنى تىزگىنلەپ، شىللىق پەردىدىكى مويىلارنىڭ چىقىرىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرىدۇ، $2 \sim 6h$ Tmax، ئۈنۈملۈك تەسىر قىلىش ۋاقتى ئاز بولغاندا 24h غىچە داۋاملىشىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كانايچە زىنقىسى، سوزۇلما خاراكتېرلىك كانايچە ياللۇغى، ئۆپكە ھاۋالىق ئىششىقى ۋە باشقا كانايچە سپازمىلىنىش قوشۇلۇپ كەلگەن ئۆپكە كېسەللىكلىرى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەركۈنى ئۇخلاشتىن ئىلگىرى بىر قېتىم ئىچىلىدۇ، مىقدارى بىمارغا قاراپ ئوخشاش بولمايدۇ. چوڭلارغا تەۋسىيە قىلىنىدىغان دەسلەپكى مىقدارى 10mg، $1 \sim 2$ ھەپتىدىن كېيىن 20mg غىچە كۆپەيتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 تىترەش، باش ئاغرىش، يۈرەك سېلىش، مۇسكۇللار سپازمىلىنىش كۆرۈلىدۇ، بىر قىسىم بىمارلاردا ئەسۋە پەيدا بولۇشى مۇمكىن.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنىنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: تېرېتالىن ۋە بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە، قېلىنلاشقان يۈرەك مۇسكۇل كېسەللىكى بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: تىزگىنلەنمىگەن قانچىلىك خىزمىتى ئېشىپ كەتكەن بىمارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ دىئابىت كېسەللىگە گىرىپتار بولغانلار بۇ دورىنى ئىشلەتكەندە قاندىكى شېكەر مىقدارىنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىنىڭ مىقدارىنى مۇۋاپىق ئاشۇرۇش تەۋسىيە قىلىنىدۇ؛ جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە تولۇق بولمىغانلارغا ئىشلىتىلىدىغان دورا مىقدارى چوقۇم يەككە تەنلەر بويىچە بولۇشى كېرەك؛ ھامىلىدارلىقنىڭ دەسلەپكى ئۈچ ئېيىدا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 بامبېك شۋېتسىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىت/10mg، تابلىت/20mg، قاپ/10 تابلىت، بوتۇلكا/30 تابلىت، بوتۇلكا/100 تابلىت.

تېئوفىللىن (茶碱, Theophylline)

【باشقا نامى】 تېئوۋېنت (希尔文, Theovent)، پروتېئو

【ئاساسىي تەركىبى】 تېئوفىللن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 كوففېئىن تۈرىدىكى بىئوئىشقارلارنىڭ بىرى بولۇپ، تەسىر قىلىش مېخانىزمى بەدەندىكى فوسفودىئېستېراز (磷酸二酯酶) نىڭ سىكىلىك ئادېنوزىن فوسفات (环磷酸腺苷) قا قارىتا مېتابولىزمنى تىزگىنلەپ، سىكىلىك ئادېنوزىن فوسفاتىنىڭ قويۇقلۇقىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئارقىلىق، كانايچىلارنى كېڭەيتىش ھەمدە زىيادە سەزگۈرلۈك ۋاستىچىسىنىڭ قويۇپ بېرىلىشىنى توسۇشتىن ئىبارەت. يۈرەك مۇسكۇلىنىڭ قىسقىرىشىنى كۈچەيتىش، يۈرەكنىڭ قان چىقىرىش مىقدارىنى ئاشۇرۇش، سۈيدۈك ھەيدەش ۋە مەركىزىي نېرۋىنى غىدىقلاش تەسىرىگىمۇ ئىگە. ئىچكىدە تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ، بىئولوگىيەلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى %96، بۇ دورىنىڭ قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى %60، ئاساسلىقى جىگەردە مېتابولىزىملىنىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كانايچە سىپازملىنىش خاراكتېرلىك زىققە، سوزۇلما خاراكتېرلىك كانايچە ياللۇغى ۋە ئۆپكە ھاۋالىق ئىششىقغا ئىشلىتىلىدۇ. يۈرەك مەنبەلىك زىققە ۋە يۈرەك مەنبەلىك سۇلۇق ئىششىقلىرىغىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مىقدارى يەككە تەنلەر بويىچە بولىدۇ، كېسەللىك ئالامەتلىرى، ئۆپكە فۇنكسىيىسى ۋە دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقىغا ئاساسەن مىقدارى تەڭشىلىدۇ، دەسلەپكى مىقدارى كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 8mg ~ 7 بولىدۇ؛ دائىملىق مىقدارى چوڭلارنىڭ كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 12mg غا يەتكۈزۈلۈپ، ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىشلىتىلىدۇ. 16 ~ 13 ياشتىكىلەر ھەر قېتىمدا 0.25g دىن، 12 ~ 9 ياشتىكىلەر ھەر قېتىمدا 0.25g ~ 0.125g دىن كۈنىگە ئىككى قېتىم تاماقتىن كېيىن ئىچىدۇ، ئىچكەندە چاينىمىلا يۇتۇۋېتىش كېرەك. 【ناچار تەسىرى】 يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، قورساقنىڭ يۇقىرى قىسمى تارتىشىش، باش ئاغرىش، ھاياجانلىنىش، ئۇيقۇسىزلىق قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. زەھەرلەنگەندە تارتىشىش ئالامەتلىرى پەيدا بولىدۇ، ئەمما بالىلاردا دورا ئىشلەتكەن دەسلەپكى مەزگىلدە تارتىشىش ئالامەتلىرى پەيدا بولۇشى

مۇمكىن.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئېفېدىرىن، سىمپاتىك نېرۋىسىمان كانايچە كېڭەيتكۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە زەھەرچانلىقى ئاشىدۇ؛ سپروفلوكساتىن (环丙沙星)، ئېرترومىتسىن، پروپرانولول ۋە ئىچىلىدىغان ھامىلىدارلىقتىن ساقلىنىش دورىلىرى بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، بۇ دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقى ئاشىدۇ؛ رىفامپىن (利福平) بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە بۇ دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقى تۆۋەنلەيدۇ؛ بارىتال تۈرىدىكى دورىلار، كاربامازېپىن (卡马西平) ۋە باشقا جىگەر مىكروزوما (肝微粒体) فېرمېنتىنى يېتەكلىگۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە، بۇ دورىنىڭ مېتابولىزىملىنىش ۋە چىقىرىلىشىنى تېزلىتىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: تېئوفىللىن ۋە تېئوفىللىن تۇغۇندىلىرىغا زىيادە سەزگۈرلەر، 30 ئايلىقتىن تۆۋەن بالىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: يۈرەك، جىگەر ۋە تاجسىمان ئارتېرىيىسىنىڭ ئىقتىدارى تولۇق بولمىغانلار، قانقانسىمان بەز ئىقتىدارى ئېشىپ كەتكۈچىلەر، تۇتاقلىق تارىخى بارلار، ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي يارىسى بارلار ياكى سېمىز كىشىلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 تېئوپىن فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. ئۇزۇن ئۈنۈملۈك كاپسۇلى: دانە/125mg، دانە/250mg، قاپ/100 دانە. پروتېئو بېلگىيىدە ئىشلەنگەن. ئاستا تەسىرلىك تابلېتى: تابلېت/400mg، تابلېت/600mg، قاپ/8 تابلېت.

ئاسمېتون

(阿斯美, Asmeton)

【ئاساسىي تەركىبى】 مېتوكسېفىنادىن ھىدروخلورىد (盐酸甲氧那明)، ناركوتىن (那可汀)، ئامىنوفىللىن (氨茶碱)، خلورپروپېنىرىدامىن (马来酸氯苯吐胺).
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا بىر خىل مۇرەككەپ ياسالما بولۇپ، كانايچە سىلىق مۇسكۇلنىڭ تارتىشىنى تۈرمۈزلايدۇ، زىيادە سەزگۈرلۈككە قارشى تەسىرگە ئىگە.

﴿مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر﴾ يۆتەل، بەلغەم كۆپىيىش، زىققە.

﴿ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى﴾ 15 ياشتىن يۇقىرىلار ھەر قېتىمدا ئىككى تال، كۈنىگە ئۈچ قېتىم تاماقتىن كېيىن ئىچىدۇ. سەككىز ياشتىن يۇقىرى 15 ياشتىن تۆۋەن بالىلارغا دورا مىقدارىنىڭ يېرىمى كېمەيتىلىپ، كۈنىگە ئۈچ قېتىم ئىچۈرۈلىدۇ.

﴿ناچار تەسىرى﴾ ئەسۋە چىقىش، قىزىرىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، تاماق يېگۈسى كەلمەسلىك، باش قېيىش، سىيىش، قىيىنلىشىش، ئۇيقۇسىراش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

﴿دېققەت قىلىدىغان ئىشلار﴾ ① مەنى، قىلىنىدىغان گەۋاللار: 8 ياشقا توشىغان بالىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: بۇ دورىنىڭ كۈچلۈك دورا تەركىبى بار بولۇپ، بەلگىلەنگەن ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارىغا قاتتىق ئەمەل قىلىش، باشقا يۆتەل توختىتىپ بەلغەم بوشاتقۇچى دورىلار، زۇكام دورىلىرى، ھىستامىنغا قارشى دورىلار، تىنچلاندۇرغۇچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىچىشكە قەتئىي بولمايدۇ؛ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، تېنى ئاجىزلار، يۇقىرى قىزىتقانلار، يۈرەك كېسىلى بارلار، يۇقىرى قان بېسىمى بارلار، گلاۋكوما بارلار، سىيىش قىيىنلاشقان بىمارلار ۋە ھامىلىدارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. ﴿ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى﴾ ئاسمېتون ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: قاپ/100 دانە.

بېكلومېتازون دىپروپىئونات

(二丙酸倍氯米松, Beclomethasone Dipropionate)

﴿باشقا نامى﴾ ئالدىپتىسېن (安得新, Aldecin)

بېكودىسكىس (必酮碟, Becodisks)، بېكوناز (伯克纳, Beconase).

﴿ئاساسىي تەركىبى﴾ بېكلومېتازون دىپروپىئونات.

﴿فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى﴾ بۇ ئۇزۇن ئۈنۈملۈك بەدەن سىرتىدىن ئىشلىتىلىدىغان گلۇكوكورتىكوئىدلىق دورا بولۇپ، يالغۇققا قارشى تۇرۇش، زىيادە سەزگۈرلۈككە قارشى تۇرۇش ۋە قىچىشىنى توختىتىش قاتارلىق تەسىرى بار. سۈمۈرگەندىن كېيىن تېزلىكتە

ئۆپكە ئارقىلىق سۈمۈرۈلىدۇ، بىئولوگىيەلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى %25~10 .

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 زىققىنى داۋالايدۇ، بولۇپمۇ پۈتۈن بەدەنلىك گىلۇكوكورتىكوئىد ياكى ئادرېنوكورتىكوئىد (促肾上腺皮质激素) گە بېقىنىدىغان ھەمدە كانايچىنى كېڭەيتكۈچى دورىلارنى دائىم ئىشلىتىش زۆرۈر بولغان بىمارلارغا مۇۋاپىق كېلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 تۇمانلاشتۇرۇلۇپ سۈمۈرۈلىدۇ. چوڭلارغا ھەر قېتىمدا $100\mu\text{g}$ دىن كۈنگە 4 ~ 3 قېتىم، كېسىلى ئېغىر بولغانلار دەسلەپتە كۈنگە $800\mu\text{g}$ ~ $600\mu\text{g}$ غىچە ئىشلىتىلىدۇ، كۈندىلىك ئەڭ چوڭ مىقدارى 1mg دىن ئاشۇرۇلمايدۇ. بالىلارغا ھەر قېتىمدا $100\mu\text{g}$ ~ 50 غا كۈنگە 4 ~ 2 قېتىم ئىشلىتىلىدۇ، مىقدارى يېشى ۋە كېسەللىك ئەھۋالىغا قاراپ تەڭشىلىدۇ، كۈندىلىك ئەڭ يۇقىرى مىقدارى 0.8mg بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاز بىر قىسىم بىمارلاردا ئاۋاز پۈتۈپ قېلىش، ئېغىز بوشلۇقى ۋە يۇتقۇنچاق - كېكرەك ئاق تەسۋىسمان زەمبۇرۇغدىن يۇقۇملىنىش كېلىپ چىقىدۇ.

【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 گىلۇكوكورتىكوئىد ياكى ئادرېنوكورتىكوئىد بىلەن پۈتۈن بەدەنلىك داۋالاش ئارقىلىق، ھېپوفىز - بۆرەك ئاستى بەز ئىقتىدارى تولۇق بولماسلىق كېلىپ چىقىش ئېھتىمالى بار بىمارلارغا بۇ دورىنى ئالماشتۇرۇپ ئىشلەتكەندە ئالاھىدە ئېھتىيات قىلىش، تۈبېركۇلوز بىمارلىرىغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم. 【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ئالدىنقى بېلگىيىدە ئىشلەنگەن. سۈمۈرۈلىدىغان ياسالماسى: قۇتا/200 پۈركۈم؛ بۇرۇنغا پۈركۈلىدىغان ياسالماسى: قۇتا/200 پۈركۈم.

بېكودىسكىن ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. سۈمۈرۈلىدىغان دورا پاراشوكى: بولاق/ $100\mu\text{g}$ ، بولاق/ $200\mu\text{g}$ ، قاپ/120 بولاق. بېكوناز ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. بۇرۇنغا پۈركۈلىدىغان ياسالماسى: %0.05، 200 پۈركۈم/دانە.

فلۇتىكازون پروپىئونات (丙酸氟替卡松, Fluticasone Propionate)

【باشقا نامى】 فلىكسوتىد (辅舒酮, Flixotide), فلىكسوناز (辅舒良, Flixonase), فلىكسوتىد روتادىسك (辅舒碟, Flixotide Rotadisk)
【ئاساسىي تەركىبى】 فلۇتىكازون پروپىئونات.
【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ تىرىلگۈچ ئورنىدىن گىلۇكوكورتىكوئىد (三氟糖皮质激素) قا تەۋە دورا. سۈمۈرۈلگەندىن كېيىن ئۆپكەندىكى ياللۇغقا كۈچلۈك قارشى تۇرۇش تەسىرىگە ئىگە، ھاۋا يولىغا نىسبەتەن بىرقەدەر يۇقىرى دەرىجىدە تاللاشچانلىققا ئىگە. ئىچكىدە بىئولوگىيەلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى تۆۋەن بولىدۇ، $3h\ t_{1/2}$ ، تارقىلىش ھەجىمى تەخمىنەن 250L بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 زىققە ئالامەتلىرىنى يېنىكلىتىپ، كېسەللىك ئەھۋالىنىڭ يامانلىشىپ كېتىشىنى توسۇشقا ۋە زىققىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خاراكتېرلىك داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.
【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 سۈمۈرۈلىدۇ، ئالدىنى ئېلىش خاراكتېرلىك داۋالاشتا، ئالامىتى كۆرۈلمىگەن ئەھۋالدىمۇ دورىنى قەدەرلىك ئىشلىتىش لازىم. بىمارلارنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن دورا مىقدارى تەئىنلىنىدۇ، چوڭلار ۋە 16 ياشتىن يۇقىرى بىمارلارغا $100 \sim 1000\mu g$ دىن كۈنىگە ئىككى قېتىم، تۆڭ ياشتىن يۇقىرى بىمارلارغا $50 \sim 100\mu g$ دىن كۈنىگە ئىككى قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. بۇ دورا بىلەن داۋالاشنى تۈيۈقسىز توختىتىپ قويۇشقا بولمايدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئېغىز بوشلۇقى ۋە يۇتقۇنچاق ئاق تەسۋىسمان زەمبۇرۇغدىن يۇقۇملىنىش، ئۇنى پۈتۈپ قېلىش، كانايچىلار ئەكسىچە سىپازمىلىنىش پەيدا بولىدۇ؛ ئاز بىر قىسىم بىمارلار ئۇزۇن مەزگىل كۆپ مىقداردا ئىشلەتكەندە پۈتۈن بەدەنلىك تەسىر پەيدا قىلىدۇ. ئالېرگىيەلىك رېئاكسىيەلەردىن ئەسۋە چىقىش، يۈز ياكى تىل سۇلۇق ئىششىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ھەرقانداق تىپتىكى فلۇتىكازون پروپىئونات (丙酸氟替卡松) غا زىيادە

سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ھامىلىدارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. زىققىنىڭ ئۆتكۈر قوزغىلىشقا ئىشلىتىلمەيدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 فلىكسوتىد ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن: تۇمانلاشتۇرۇلىدىغان ياسالغۇسى: پۈركۈش/25µg، پۈركۈش/50µg، پۈركۈش/125µg، پۈركۈش/250µg، دانە/60 پۈركۈم ياكى دانە/120 پۈركۈم.

فلىكسوناز ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. سۇدا ئېرىيدىغان بۇرۇنغا پۈركۈلگۈچى ياسالغۇسى: پۈركۈش/50µg، بوتۇلكا/120 پۈركۈم. فلىكسوتىد روتادىسك ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. قۇرۇتۇلغان پاراشوكلۇق ياسالغۇسى: بولاق/50µg، بولاق/100µg، بولاق/250µg، بولاق/500µg، قاپ/4×15 بولاق.

ئالتىنچى باب ھەزىم سىستېمىسىغا تەسىر قىلغۇچى دورىلار

§ 1 . كىسلاتاغا قارشى دورىلار

ئومېپرازول

(奧美拉唑, Omeprazole)

【باشقا نامى】 لوسېك (洛赛克, Losec) OMP (金洛克)

【ئاساسىي تەركىبى】 ناترىي ئومېپرازول.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ «پروتون پومپىسى» نى تورمۇزلىغۇچى دورا بولۇپ، ئاشقازان دېۋارى ھۈجەيرىسىگە تەسىر كۆرسىتىپ، H^+ ، K^+ ، ATP فېرمىنتىنىڭ ئاكتىپچانلىقىنى تورمۇزلايدۇ. ئىچكەندىن كېيىن T_{max} 0.5 ~ 3.5h، 1h ئىچىدە ئۈنۈمى كۆرۈلۈپ، تەسىرى 24h تىن ئارتۇق داۋاملىشىدۇ. $t_{1/2}$ 0.5 ~ 1h، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى 95%. ئاساسەن ئاشقازان، ئۈچەي يولىغا تارقىلىدۇ، تەخمىنەن 80% سۈيۈك ئارقىلىق، قالغان قىسمى گەندە ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، يېنىشتىن بولغان قىزىلئۆڭگەچ ياللۇغى ۋە گاسترىن ئۆسمىسى (胃必素瘤).

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي يارىسى ۋە تەتۈر ئېقىش خاراكتېرلىك قىزىلئۆڭگەچ ياللۇغى: ھەر قېتىمدا 20mg كۈنىگە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ، داۋالاش مۇددىتى 4 ~ 2 ھەپتە؛ داۋالاش قىيىن بولغان ھەزىم خاراكتېرلىك يارا ۋە گاسترىن ئۆسمىسى: ئەھۋالغا قاراپ مىقدارى ئاشۇرۇلىدۇ. ئېغىر كېسەللەرگە ھەر كۈنى بىر قېتىم 40mg ۋېنىغا تېمىتىلىدۇ، گاسترىن ئۆسمىسى بىمارلىرىغا ئىشلىتىلىدىغان دورا مىقدارى يەككە تەنلەر بويىچە بولۇشى كېرەك.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، باش ئاغرىش، باش قېيىش، ئىچ سۈرۈش، قورساق كۆپۈش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. ئەسۋە چىقىش، ئەتراپ نېرۋا ياللۇغى قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان نۇقتىلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: جىگەردە ئوكسىدلىنىپ مېتابولىزىملىنىدىغان دورىلارنىڭ بەدەندىن چىقىرىلىشىنى ئاستىلىتىدۇ. ② باشقىلار: ھامىلدارلارغا ئادەتتە ئىشلىتىلمەيدۇ. بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار، جىگەر، يۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 لوسېك شۋېتسىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/20mg، بوتۇلكا/3 دانە، بوتۇلكا/14 دانە؛ پاراشوكلۇق ئوكۇلى، ئامپۇل/40mg، قاپ/1 ئامپۇل، قاپ/5 ئامپۇل.

OMP كورىيىدە ئىشلەنگەن. تابىلىتى: تابىلىتى/20mg، قاپ/14 تابىلىتى.

لانسوپرازول (兰索拉唑, Lansoprazole)

【باشقا نامى】 تاكېپرون (达克普隆).

【ئاساسىي تەركىبى】 لانسوپرازول.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 پروتون پومپىسىنى تورمۇزلىغۇچى دورا، ئاشقازان دىۋارى ھۈجەيرىسىنىڭ كىسلاتالىق شارائىتىدا ئاكتىپچانلىققا ئىگە سۇلفىئامىن تۇغۇندىسى (亚磺酰胺衍生物) غا ئايلىنىدۇ، بۇ تۇغۇندا پروتون پومپىسىدىكى $ATP-K^+, H^+$ فېرېمېنتىنىڭ سۇلفھىدرىل (巯基) بىلەن بىرىكىپ، $ATP-K^+, H^+$ فېرېمېنتىنى پاسسىپلاشتۇرۇش ئارقىلىق، مەركەز ۋە ئەتراپ تەرىپىدىن تەڭشەلدىغان ئاشقازان كىسلاتاسىنىڭ ئاجرىلىشىنى تورمۇزلايدۇ.

$t_{1/2}$ 1.3 ~ 1.7h، T_{max} 2h، بارلىق مېتابولىزم ھاسىلاتى سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ. 24h تىن كېيىن 13 ~ 14% ى چىقىپ كېتىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان ۋە 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، يېنىشتىن بولغان قىزىلئۆڭگەچ ياللۇغى ۋە گاسترىن ئۆسمىسى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار كۈنىگە بىر قېتىم 30mg نى ئىتگەن ياكى كەچتە ئىچىدۇ، داۋالاش مۇددىتى 8 ~ 2 ھەپتە. 【ناچار تەسىرى】 ئەسۋە چىقىش، قىچىشقا قاتارلىق ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە ۋە قەۋزىيەت، ئىچ سۈرۈش، ئېغىز قۇرۇش، باش ئاغرىش، چارچاش، ئۇيقۇسىزلىق قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، ترانسىئامنازا ئۆزلەش، ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىش ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: دىئازېپام، سودىئۇم فىنتوئىن (苯妥英钠) نىڭ مېتابولىزىملىنىش تەسىرىنى كېچىكتۈرىدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار، دورىغا زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلار، ياشانغانلار، جىگەر فۇنكسىيىسى زەخمىلەنگەنلەرگە ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ بالىلارغا ئىشلىتىش تەۋسىيە قىلىنمايدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 تاكېپرون ياپونىيەدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/30mg.

پانتوپرازول

(泮托拉唑, Pantoprazole)

【باشقا نامى】 پانتولوك (潘妥洛克, Pantoloc).

【ئاساسىي تەركىبى】 پانتوپرازول.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 يېڭى تىپتىكى پروتون پومپىسىنى تورمۇزلىغۇچى دورا. ئاشقازان دىۋارى ھۈجەيرىسىگە تەسىر كۆرسىتىپ، كىسلاتالىق شارائىتتا ئاكتىپلاشقان پروتون پومپىسى H^+ ، K^+ -ATP فېرمېنتىدىكى سۇلفىدېرل بىلەن بىرىكىپ، فېرمېنتنىڭ ئاكتىپچانلىقىنى تورمۇزلاش ئارقىلىق، ئاشقازان كىسلاتاسىنىڭ ئاجرىلىشىنى تىزگىنلەيدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، يېنىشتىن بولغان قىزىلئۆڭگەچ ياللۇغى. 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 40mg، كۈنىگە

شىلىمىشۇق سۇيۇقلۇق مىقدارى ۋە ئېرىشچان شىلىمىشۇق سۇيۇقلۇق مىقدارىنى ئاشۇرۇپ، ئاشقازان ئىشقارلىق ماددىسىنىڭ ئاجرىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاشقازان شىللىق پەردىسىدىكى قان ئېقىمىنى ئاشۇرىدۇ. ھىدروكسىل ئەركىن رادىكالنى يوقىتىپ، ئاشقازان چىقىش ئېغىزى بۇرما تاپاقچە باكتېرىيىسى كەلتۈرۈپ چىقارغان نېيترال خۇمار دانىچە ھۈجەيرە پېرئوكسىدنىڭ ھاسىل بولۇشى ۋە ئاشقازان شىللىق پەردىسىنىڭ زەخىملىنىشىنى تورمۇزلايدۇ. ئىچكەندە تېز سۈمۈرۈلىدۇ، $2h$ $t_{1/2}$ ، T_{max} تەخمىنەن $1.5h$ ، ئۇدا دورا بەرگەندە يىغىلىپ قېلىش بايقالمىغان. قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى $98.4 \sim 98.6$. **【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】** ئاشقازان يارىسى، ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك ئاشقازان ياللۇغى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئاشقازان يارىسى: چوڭلار ھەر قېتىمدا بىر تابلېت ($100mg$) تىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئەتىگەندە، كەچتە ۋە ئۇخلاشتىن ئىلگىرى ئىچىدۇ؛ ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك ئاشقازان ياللۇغى: چوڭلار ھەر قېتىمدا بىر تابلېتتىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئەسۋە چىقىش، قىچىش، دورا ئەسۋىسىدەك ھۆل تەمرەتكە پەيدا بولۇش، باش قېيىش، ئۇيقۇسىراش، قەۋزىيەت، قورساق كۆپۈش، ئىچ سۈرۈش، قورساق ئاغرىش، كېكىرىش، قۇسۇش، ھېق تۇتۇش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، تەم سېزىمى نورمالسىزلىنىش، ئۇساش، چىرايى قىزىرىش، قىزىش، ئاق قان ھۈجەيرىسى كېمىيىش، قان پىلاستىنكىلىرى ئازىيىش، سېرىقلىق چۈشۈش، ترانسئامىنازا نورمالسىزلىنىش، ھەيز نورمالسىزلىنىش، ئەمچەك يوغىناش، ئەمچەك ئاغرىش، سۈت چىقىش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ياشانغان بىمارلار ھەزىم سىستېمىسىغا بولغان ئەكس تەسىرىگە دېققەت قىلىشى لازىم، ھامىلىدارلار، بالىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار دورا ئىشلەتكەندە بالا ئېمىتىشتىن ساقلىنىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 مۇكوستا ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. پەردىلىك تابلېتى: تابلېت/100mg، بولاق/12 تابلېت.

كوللوئىدال بىسمۇت سۇبىسترات

(胶体碱式枸橼酸铋，Colloidal

Bismuth subcitrate)

【باشقا نامى】 دې-نول (德诺，De-Nol)，ۋېنترىسول (卫特凌，ventrisol)，枸橼酸铋钾 (胶体次枸橼酸铋)，تريپوتاسسىيۇم دىستراتوبىسمۇتات (三钾二枸橼酸铋，Tripotassium Dicitra tobismuthate) .

【ئاساسىي تەركىبى】 كوللوئىدال بىسمۇت سۇبىسترات .

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 ئاشقازان كىسلاتاسىنى تىزگىنلىمەيدۇ، ئاشقازان كىسلاتاسى شارائىتىدا بىسمۇت ئوكسىدى كوللوئىد چۆكمىسى ھاسىل بولۇپ، بىر قەۋەت قوغدىغۇچى پەردە شەكىللىنىپ، يارا يۈزىنى قوغدايدۇ، يارىنىڭ ئەسلىگە كېلىش ۋە ساقىيىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، ئىچكى مەنبەلىك پروستاگلاندىننىڭ سىنتېزلىنىشى ۋە يېپىشقاق ئاقسىلنىڭ ئاجرىلىشىنى غىدىقلاش ئارقىلىق ئاشقازان شىللىق پەردىسىگە نىسبەتەن قوغداش رولىنى ئوينايدۇ. بۇ دورىنىڭ ئاشقازان چىقىش ئېغىزى بۇرما تاياقچە باكتېرىيىسىگە نىسبەتەن باكتېرىيە ئۆلتۈرۈش تەسىرى بولۇپ، يارا قايتا قوزغىلىشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ. بۇ دورىنىڭ ھەزىم قىلىنىپ سۈمۈرۈلۈشى ئىنتايىن قىيىن بولۇپ، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 30 ~ 20 كۈن بولىدۇ، ئاساسلىقى پۆرەك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، ئاشقازان چىقىش ئېغىزى بۇرما تاياقچە باكتېرىيىسى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئاشقازان ياللۇغى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەركۈنى ئەتىگەن، كەچلىك تاماقتىن 0.5h ئىلگىرى ھەر قېتىمدا 240mg ياكى كۈنىگە ئۈچ ۋاخ تاماقتىن ۋە ئۇخلاشتىن 0.5h ئىلگىرى ھەر قېتىمدا 120mg ئىچىلىدۇ، داۋالاش مۇددىتى 8 ~ 4 ھەپتە بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 قارا تەرەت (قارمايىسمان تەرەتكە ئوخشىمايدۇ) پەيدا بولىدۇ، يەنە كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، قەۋزىيەت بولۇش، ئىچ سۈرۈش ۋە ئالېرگىيەلىك رېئاكسىيە قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

كسلاتاغا قارشى دورىلار، كالا سۈتى بۇ دورىنىڭ تەسىرىگە توسقۇنلۇق قىلىدۇ؛ تېتراتسىكلين (四环素) بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە تېتراتسىكليننىڭ سۈمۈرۈلۈشىگە تەسىر يەتكۈزىدۇ؛ ئاموكسىسىللين (阿莫西林) قاتارلىق ئانتىبىيوتىك دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە ئاشقازان چىقىش ئېغىزى بۇرما تاياقچە باكتېرىيىسىگە نىسبەتەن ماسلىشىپ باكتېرىيىگە قارشى تۇرۇش تەسىرىگە ئىگە بولىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ھامىلدارلار ۋە بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، ئېغىر بۆرەك كېسىلى بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ؛ بۇ دورىنى ئىشلىتىۋاتقان مەزگىلدە بىسمۇتنىڭ باشقا ياسالمالىرىنى ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. ③ باشقىلار: مېڭە قان تومۇر كېسەللىكلىرى ۋە تاجسىمان ئارتېرىيىلىك يۈرەك كېسىلى بارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. **【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】** دې - نول گوللاندىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/120mg، قاپ/40 تابلىت. ۋېنتىرسول گوللاندىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/120mg، قاپ/112 تابلىت.

سىمېتىدىن (西咪替丁, Cimetidine)

【ئاساسىي تەركىبى】 سىمېتىدىن.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 H_2 - ئاكسىپتورىنى توسقۇنچى دورا، ئاشقازان كىسلاتاسىنىڭ ئاجرىلىشىنى كۆرۈنەرلىك تىزگىنلەيدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىرگە ئاشقازان كىسلاتاسىنىڭ ئاجرىلىش مىقدارى ۋە ھىدروگېن ئىئونىنىڭ قويۇقلۇقىنى ئازايتىدۇ. بىمارلارنىڭ يېرىمىدا دېگۈدەك دورا توختىتىلغاندىن كېيىن 12 بارماق ئۈچەي يارىسى ياكى ئاشقازان يارىسى قايتا قوزغىلىدۇ، ئىچكەندىن كېيىن تېز سۈمۈرۈلىدۇ، T_{max} 1.5h ~ 1، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 2h، ئاساسلىقى ئەسلى يېتى سۈيىدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، يېنىشتىن بولغان قىزىلئۆڭگەچ ياللۇغى، گاسترىن ئۆسمىسى، يۇقىرى ھەزىم يولى يارىسى ياكى شەلۋەرەش كەلتۈرۈپ

چقارغان قاناش.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئوكۇل قىلىندۇ ياكى ۋېناغا تېمىتلىدۇ. ئارىلاپ دورا بەرگەندە، ۋېنادىن تېمىتىش مىقدارى 2h ئىچىدە $h/150mg \geq$ لىك سۈرئەت بىلەن كۈنگە كۆپ قېتىم تېمىتلىدۇ؛ ئۇلاپ دورا بەرگەندە، 24h ئىچىدە $h/75mg \geq$ لىك سۈرئەت بىلەن تېمىتلىدۇ. ۋېناغا ئاستا-ئاستا ئوكۇل قىلىنسۇ بولىدۇ، چوڭلاردىكى ئاشقازان ياكى 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، يېنىشتىن بولغان قىزىلئۆڭگەچ ياللۇغغا كۈنگە 1600mg ~ 800؛ گاسترىن ئۆسمىسىگە ئىشلەتكەندە كۈنگە 2000mg غا يەتكۈزۈلىدۇ. بالىلارغا كۈنگە 3 ~ 2 قېتىم ۋېناغا ئوكۇل قىلىندۇ، بىر ياشتىن يۇقىرى بالىلارغا كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 25mg ~ 20؛ 12 ~ 1 ئايلىق بالىلارغا كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 20mg؛ بىر ئايلىقتىن تۆۋەنلەرگە كۈنگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 15mg ~ 10 ئىشلىتىلىدۇ. جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارنىڭ دورا مىقدارىنى تەكشۈرۈشكە دىققەت قىلىش لازىم.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، باش قېيىش، ماغدۇرسىزلىنىش، قەۋزىيەت ياكى ئىچ سۈرۈش، ئەسۋە، ترانسىئامىنازا ئۆرلەش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. سىنۇسلۇق يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىش ۋە يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش، دالانچە - قېرىنچە ئۆتكۈزۈش تۈسۈلۈش قاتارلىقلار ناھايىتى ئاز كۆرۈلىدۇ. ياشانغان ۋە جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغان بىمارلارغا زور مىقداردا ئىشلەتكەندە روھىي تۈسۈنلۈققا ئۇچرايدۇ. كۆپ مىقداردا ئۇزۇن مەزگىل ئىشلىتىلسە ئاتىلىق ھورمونغا قارشى تۇرغاندەك تەسىر پەيدا بولىدۇ، مەسىلەن: ئەرلەرنىڭ ئەمچىكى يوغىناش، سۈت ئېقىش قاتارلىقلار.

【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ۋارفارىن (华法林)، فېنتوئىن ناترىي (苯妥英钠)، تېئوفىلىن (茶碱)، فېنوباربىتال (苯巴比妥)، دىئازېپام (地西洋)، پروپرانولول (普萘洛尔) قاتارلىقلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، يۇقىرىقى دورىلارنىڭ جىگەردىكى بىئولوگىيىلىك ئۆزگىرىشى تۈرمۈزلىنىدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: H_2 - ئاكسىپېتورنى تۈسۈچى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 سىمپتىدىن گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: 200mg/2ml، قاپ/580 ئامپۇل.

رانتىدىن
(雷尼替丁, Ranitidine)

【باشقا نامى】 زانتاك (善卫得, Zantac).

【ئاساسىي تەركىبى】 رانتىدىن ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 H_2 - ئاكسېپتورنى توسقۇچى دورا. ئاساسىي ئاشقازان كىسلاتاسى ۋە قوزغىتىلغان ئاشقازان كىسلاتاسىنىڭ ئاجرىلىشىنى تىزگىنلەپ ئاجرىلىش مىقدارىنى كېمەيتىپ، كىسلاتالىق دەرىجىسى ۋە پېپسىننىڭ مىقدارىنى تۆۋەنلىتىدۇ. تورمۇزلاش تەسىرى سىمپتىدىن كۈچلۈك بولىدۇ. ئىچكەندە تېز سۈمۈرۈلىدۇ، $t_{1/2}$ 2 ~ 3h، Tmax 2 ~ 3h، بىئولوگىيەلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى تەخمىنەن 50% بولىدۇ، ئاساسلىقى ئەسلى پىتى سۈيدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، يېنىشتىن بولغان قىزىلئۆڭگەچ ياللۇغى، گاسترىن ئۆسمىسى، يۇقىرىقى ھەزىم يولى يارىسى ياكى شەلۋەرەش كەلتۈرۈپ چىقارغان قاناش قاتارلىقلار.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 150mg دىن كۈنىگە ئىككى قېتىم ياكى 300mg ئۇخلاشتىن ئىلگىرى بىر قېتىم ئىچىلىدۇ. داۋالاش مۇددىتى 8 ~ 4 ھەپتە، قامداش مىقدارى ھەركۈنى كەچتە 150mg بولىدۇ. گاسترىن ئۆسمىسىگە كۈنىگە 600 ~ 1200mg ئىشلىتىلىدۇ. يارا قاناشتا داۋالاشتا ھەر قېتىمدا 50mg ~ 25، ھەر 4 ~ 6h تە بىر قېتىم مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئاستا - ئاستا ئوكۇل قىلىنىدۇ، ئوپېراتسىيىدىن ئىلگىرى دورا ئىشلىتىشتە ئوپېراتسىيىدىن 1.5h ئىلگىرى ۋېناغا 100mg ئوكۇل قىلىنىدۇ، ۋېناغا تېمىتىشتا، 300mg ~ 100 نى 100ml 5% لىك گلۇكوزا ئوكۇل سۇيۇقلۇقىغا قوشۇپ، 30min ئىچىدە تېمىتىپ بولىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، باش قېيىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قەۋزىيەت، ئەسۋە قاتارلىقلار دائىم كۆرۈلىدۇ، قايتما خاراكتېرلىك جىگەر زەخمىلىنىش، قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش ۋە يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە ئاستىلاش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ھامىلدارلار، بالا ئېمىتۋاتقانلار، سەككىز ياشتىن تۆۋەنلەر، جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. 【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 زاتىك ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/ 150mg، تابلېت/ 300mg، قاپ/ 10 تابلېت؛ ئوكۇلى، ھەر ئامپۇلى 50ml/ 2ml، قاپ/ 5 ئامپۇل.

فاموتیدین

【باشقا نامى】 گاستېر (高舒达, Gaster) 溃疡克، ياكى كۇئاماتېل (卡玛特, Quamatel).

【ئاساسىي تەركىبى】 فاموتىدىن.

【فارماكولوگىيلىك ئالاھىدىلىكى】 H_2 - ئاكسىپتورىنى تورمۇزلىغۇچى دورا، ئاشقازان كىسلاتاسىنىڭ ئاجرىلىشىنى تىزگىنلەش تەسىرى سىمپتىدىندىن ۋە رانتىدىندىن كۈچلۈك. پېپسىننىڭ ئاجرىلىشىنىمۇ تورمۇزلايدۇ. ئىچكەندە تېز سۈمۈرۈلىدۇ، تەخمىنەن بىر سائەتتە ئۈنۈم بېرىپ، تەسىرى 12h داۋاملىشىدۇ. ئاساسلىقى ئەسلى پېتى ۋە مېتابولىزم ھاسىلاتى 8 - ئوكسىدى شەكلىدە سۈيۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللەكلەر】 ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، يېنىشتىن بولغان قىزىلئۆگگەچ يالۇغى، گاسترىن ئۆسمىسى، ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاشقازان شىللىق پەردىسى قاناش.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي يارىسى ۋە يېنىشتىن بولغان قىزىلئۆگگەچ يالۇغىنى داۋالاش: چوڭلارغا ھەر قېتىمدا 20mg دىن كۈنگە ئىككى قېتىم ۋېنماغا ئۆكۈل قىلىنىدۇ، ئەتىگەلىك ۋە كەچلىك تاماقتىن كېيىن ئىچىدۇ، ھەزىم يولى قاناشنى داۋالاش: ھەر قېتىمدا 20mg، كۈنگە ئىككى قېتىم؛ گاسترىن ئۆسمىسىنى داۋالاش: ھەر قېتىمدا 20mg، ھەر 6h تە بىر قېتىم ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش قېيىش، ئۇيقۇسىزلىق، ئېغىز قۇرۇش، قەۋزىيەت، ئىچ سۈرۈش، ئەسۋە، ترانسئامىنازا ئۆتكۈنچى يۇقىرىلاش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. قان تومۇر نېرۋىسى مەنبەلىك، سۇلۇق ئىششش، مۇسكۇل ئاغرىش، زەھەرلىنىش خاراكتېرلىك ئېپىدېرما (يۈزە تېرە) بوشىش قاتارلىقلار ناھايىتى ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان نۇقتىلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئاشقازان — ئۈچەيگە ئىشلىتىلىدىغان دورىلار بىلەن بىرلا ۋاقىتتا ئىشلىتىشكە بولمايدۇ، ئىشلىتىش توغرا كەلگەندە ئاز بولغاندا 2h ئارىلىق قويۇش كېرەك. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: H_2 - ئاكسېتورنى توسقۇنچى دورىلارغا زىيادە سەزگۈرلەر، ئېغىر دەرىجىدىكى بۆرەك ئىقتىدارى تولۇق بولمىغانلار، ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: بالىلار ۋە جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، ئاشقازان راكى ئىنكار قىلىنغاندىن كېيىن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 گاستېر ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكۇلۇق ئوكۇلى، ئامپۇل/20mg، قاپ/10 ئامپۇل؛ تابلىتى: 20mg/تابلىت، قاپ/10 تابلىت، قاپ/30 تابلىت. كۇئاماتېل ۋېنگرىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ئامپۇل/20mg، قاپ/5 ئامپۇل.

نيزاتىدىن

(尼扎替丁, Nizatidine)

【باشقا نامى】 ئاكسىد (爱希, Axid).

【ئاساسىي تەركىبى】 نيزاتىدىن.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 H_2 - ئاكسېتورنى توسقۇنچى دورا. يارىغا قارشى تەسىرى سىمپتىندىن 4 ~ 3 ھەسسە كۈچلۈك، رانتىدىن بىلەن ئوخشاش. ئىچكەندىن كېيىن T_{max} تەخمىنەن 1 ~ 3h، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 1.6h، CL 1000ml/min ~ 666، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى 35%، 24h ئىچىدە مۇيدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ، يىغىلىپ قېلىش تەسىرى يوق.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللەكلەر】 ھەرىكەتچان ئاشقازان ۋە 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، ھەرىكەتچان 12 بارماق ئۈچەي يارىسى ساقايغاندىن كېيىنكى ئالدىنى ئېلىشقا ئىشلىتىلدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەرىكەتچان 12 بارماق ئۈچەي يارىسى ساقايغاندىن كېيىنكى قايتا قوزغىلىشقا: ئۇخلاشتىن ئىلگىرى 300mg، كۈنگە بىر قېتىم ياكى ھەر قېتىمدا 150mg دىن كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىلدۇ. ئاشقازان يارىسىغا: ئۇخلاشتىن ئىلگىرى 300mg، كۈنگە بىر قېتىم ئىچىلدۇ. 12 بارماق ئۈچەي يارىسى ساقايغاندىن كېيىن قايتا قوزغىلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا: ئۇخلاشتىن ئىلگىرى 150mg، كۈنگە بىر قېتىم ئىچىلدۇ.

【ناچار تەسىرى】 قۇسۇش، قەۋزىيەت بولۇش، ئىچ سۈرۈش، قورساق كۆپۈش، ئېغىز قۇرۇش، قىزىش، بۇرۇن ياللىغى، يۇتقۇنچاق ياللىغى، بۇرۇن كاۋىكى ياللىغى، يۆتىلىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە، مەسلەن: ئەسۋە، قىچىشقاق قاتارلىقلار ئاندا — ساندا كۆرۈلىدۇ؛ ترانسئامىنازا ياكى ALP يۇقىرىلاش، سېرىقلىق چۈشۈش قاتارلىقلار ئىنتايىن ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 دورىغا زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلار، جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلار، ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار ۋە بالىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ئاكسىد ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/150mg، قاپ/7 دانە، بوتۇلكا/60 دانە؛ دانە/300mg، قاپ/7 دانە، بوتۇلكا/30 دانە.

مىزوپروستول

(米索前列醇, Misoprostol)

【باشقا نامى】 ستوتېك (喜克溃, Cytotec).

【ئاساسىي تەركىبى】 مىزوپروستول.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ پروستاگلاندىن E_1 نىڭ

تۇغۇندىسى بولۇپ، ئاشقازان كىسلاتاسى، پېپسىننىڭ ئاجرىلىشىنى تىزگىنلەپ، غىدىقلاش ئارقىلىق شىلىمىش ق سۈيۈقلۈكنى ئاجرىتىپ،

ئاشقازان شىللىق پەردىسىنى قوغدايدۇ ھەمدە 12 بارماق ئۈچەينىڭ ھىدروكاربونات تۈزلىرىنى ئاجرىتىپ چىقىرىشنى غىدىقلاپ، ئاشقازان كىسلاتاسىنىڭ نەيتراللىشىغا ماسلىشىدۇ. ئاشقازان شىللىق پەردىسىنىڭ قان ئېقىمىنى ئاشۇرۇپ، يارا شەكىللىنىشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ. شۇنداقلا يارىنىڭ ساقىيىشىنى تېزلىتىدۇ. ئىچكەندە تېز سۈمۈرۈلىدۇ، $t_{1/2} \sim 1.6 \sim 1.8h$ ، $T_{max} 0.5h$. قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى %80~90. ئاساسەن جىگەر، بۆرەك، ئاشقازان ۋە ئۈچەي قاتارلىق توقۇلمىلارغا تارقىلىدۇ، ئاساسلىقى سۈيدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان ۋە 12 بارماق ئۈچەي يارىسىغا ئىشلىتىلىدۇ، ستروئىدسىز (非甾体) ياللۇغقا قارشى دورىلار كەلتۈرۈپ چىقارغان ئاشقازان شىللىق پەردىسىنىڭ زەخمىلىنىشىگىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئاشقازان ۋە 12 بارماق ئۈچەي يارىسى: ھەر قېتىمدا $200\mu g$ دىن كۈنىگە تۆت قېتىم، تاماقتىن ۋە ئۇخلاشتىن ئىلگىرى ئىچىلىدۇ، داۋالاش مۇددىتى 4 ~ 8 ھەپتە؛ ياللۇغلىنىشقا قارشى دورىلار كەلتۈرۈپ چىقارغان ھەزىم خاراكتېرلىك يارىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتا ھەر قېتىمدا $200\mu g$ كۈنىگە 2 ~ 4 قېتىم ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 تەرەت سۇيۇق كېلىش، ئىچ سۈرۈش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. كۆڭۈل ئېلىش، باش ئارش، باش قېيىش ۋە تېرىلەر قىچىش قاتارلىقلار تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ، ئاياللاردا ھەيز زىيادە كۆپ كېلىش، جىنسىي يول قاناش كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ھامىلىدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار ۋە بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: بالىلار، مېڭە قان تومۇر كېسەللىكى ۋە تاجسىمان ئارتېرىيەلىك يۈرەك كېسىلى بارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 ستوتوبەك ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/200 μg ، قاپ/28 تابلېت، قاپ/30 تابلېت، قاپ/120 تابلېت.

تېپرېنون (替普瑞酮, Teprenone)

【باشقا نامى】 سېلبېكس (施维舒, Selbex)

【ئاساسىي تەركىبى】 تېپرېنون.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ئاشقازان شىللىق

پەردىسىدىكى گلۇكولىپىد ئارىلىق ماددىسىنىڭ بىئوسىنتېزلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، يۇقىرى مولېكۇلىلىق گلىكوپروتېئىن (糖蛋白) ۋە فوسفولىپىد (磷脂) نىڭ قويۇقلۇقىنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق ئاشقازان شىللىق پەردىسىنىڭ قوغدىنىش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىدۇ. ئاشقازان شىللىق پەردىسىدىكى PGE_2 نىڭ بىئوسىنتېزلىنىش ئىقتىدارىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئاشقازان شىللىق پەردىسى زەخىملىنىشنىڭ ئەسلىگە كېلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاشقازان شىللىق پەردىسىدىكى قان ئېقىمىنى ياخشىلايدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان يارىسى، ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاشقازان ياللۇغى، سوزۇلما خاراكتېرلىك ئاشقازان ياللۇغىنىڭ ئۆتكۈر ئېغىرلىشىش مەزگىلىدىكى ئاشقازان شىللىق پەردىسىنىڭ كېسەللىك ئۆزگىرىشىنى ياخشىلايدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كاپسۇلى: ھەر قېتىمدا بىر دانە (50mg)، كۈنىگە ئۈچ قېتىم تاماقتىن 30min كېيىن ئىچىلىدۇ. 【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، قەۋزىيەت، قورساق ئاغرىش، قورساق كۆپۈش، ئۈسمەش، ترانسىئامىنازا يۇقىرىلاش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، ئەسۋە، خولېستېرىن (胆固醇) يۇقىرىلاش ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 H_2 - ئاكسېتورنى توسقۇچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىلسە داۋالاش ئۈنۈمى يۇقىرى كۆتۈرۈلىدۇ؛ ھامىلىدارلار، بالىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سېلبېكس ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/50mg، قاپ/100 دانە.

پېرېنزېپىن
(哌仑西平, Pirenzepine)

【باشقا نامى】 گاستروزېپىن (善全平, Gastrozepine)

【ئاساسىي تەركىبى】 پېرېنزېپىن دېھىدروخلورىد (二盐酸哌仑西平)

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 M - ئاكسېپتور بىلەن

تاللاش خاراكتېرلىك قارشىلاشقۇچى دورا بولۇپ، ئاشقازان دىۋارى ھۈجەيرىسىدىكى M - ئاكسېپتور بىلەن يۇقىرى دەرىجىدە بىرىكىش كۈچىگە ئىگە، ئاشقازان كىسلاتاسىنىڭ ئاجرىلىشىنى تىزگىنلەيدۇ، ئەمما شۆلگەي ئاجرىلىش، ئاشقازان - ئۈچەي سىلىق مۇسكۇلى، يۈرەك قان تومۇرى، كۆز، سۈيۈك ئاجرىتىش سىستېمىسى سىلىق مۇسكۇلى ۋە مېڭىدىكى خولىنغا قارشى تەسىرى نىسبەتەن ئاجىزراق بولىدۇ. ئىچكەندە سۈمۈرۈلۈشى ناچار، شۇنداقلا يېمەكلىكنىڭ تەسىرىگە ئۇچرايدۇ، بىئولوگىيەلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى %25، T_{max} 3h، مۇسكۇلغا ئۆكۈل قىلىنسا ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ. بەدەندە كەڭ تارقىلىدۇ، مېڭە قان توسۇقىدىن ئۆتەلمەيدۇ، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى تەخمىنەن %10. مېتابولىزىملىنىشى ئاستا، $t_{1/2}$ تەخمىنەن 10 ~ 12h، ئاساسلىقى گەندە ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، غىدىقلىنىشتىن بولغان يارا، ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاشقازان شىللىق پەردىسى قاناش ۋە گاسترىن ئۆسمىسى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 50mg، كۈنگە ئىككى قېتىم، ئەتىگەنلىك ۋە كەچلىك تاماقتىن ئىلگىرى ئىچىلىدۇ، داۋالاش مۇددىتى 4 ~ 8 ھەپتە.

【ناچار تەسىرى】 ئېغىز قۇرۇش، كۆرۈش خىرەلىشىش، قەۋزىيەت، ئىچ سۈرۈش، باش ئاغرىش، ئېلىشىپ قېلىش قاتارلىقلار دائىم كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئېتانول (乙醇) ۋە كوفېئىن (咖啡因) بۇ دورىنىڭ تەسىرىنى تۆۋەنلىتىدۇ، H_2 - ئاكسېپتور بىلەن قارشىلاشقۇچى دورىلار بۇ دورىنىڭ تەسىرىنى

كۈچەيتىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: ھامىلدار ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: گلاۋكوما بارلار، مەزى يېزى يوغىنىغانلار ۋە جىگەر، بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 گاستروپېپىن گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/25mg، قاپ/20 تابلېت، قاپ/30 تابلېت.

ھىدروتالتست (铝碳酸镁, Hydrotalcite)

【باشقا نامى】 تالتسد (达喜 胃达喜, Talcid).
【ئاساسىي تەركىبى】 ئىشقارلىق ھىدروتالتست.
【فاركولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ كىسلاتاغا قارشى دورا بولۇپ، ئاشقازان كىسلاتاسىنى نېيتراللاش تەسىرىگە ئىگە. داۋالاش ئۈنۈمى H_2 - ئاكسېتورنى توسقۇچى دورىلار بىلەن ئوخشاش، 12 بارماق ئۈچەي شارچە قىسمى يارىسى بارلارغا دورا ئىشلىتىلگەندىن كېيىن كېسەللىك ئالامىتى تېزلىكتە يوقىلىدۇ، بۇ دورا ئاساسىي جەھەتتىن سۈمۈرۈلمەيدۇ.
【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان يارىسى، ئاشقازان ياللۇغى، ئاشقازان كىسلاتاسى زىيادە كۆپىيىش قاتارلىقلار.
【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 1g ~ 0.5g دىن كۈنىگە ئۈچ قېتىم، ئىككى ۋاخلىق تاماق ئارىلىقىدا ۋە ئۇخلاشتىن ئىلگىرى ئىچىلىدۇ. ئاشقازان يارىسى بارلارغا سەككىز ھەپتە بىر داۋالاش مۇددىتى قىلىنىدۇ، 12 بارماق ئۈچەي شارچە قىسمى يارىسىغا گىرىپتار بولغان بىمارلارغا ئالتە ھەپتە بىر داۋالاش مۇددىتى قىلىنىدۇ.
【ناچار تەسىرى】 قەۋزىيەت، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئۈچەي توسۇلۇش كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 سوزۇلما بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ ئۇزۇن مەزگىل ئىشلەتكەندە قاندىكى ئاليۇمىن مىقدارىنى قەرەللىك تەكشۈرۈش كېرەك.
【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 تالتسد گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن.

تابلىتى: تابلىت/500mg، قاپ/20 تابلىت.

2 §. ئاشقازاننى كۈچەيتىپ، ھەزىمنى ياخشىلىغۇچى دورىلار

لاكتازا

(乳糖酶, Lactase)

【باشقا نامى】لاكتائىد ئۇلترا (力康特, Lactaid Ultra).

【ئاساسىي تەركىبى】لاكتازا.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】يېمەكلىك (بولۇپمۇ سۈت ياسالغۇچىلىرى) تەركىبىدىكى لاکتوزا (乳糖) نى پارچىلايدۇ، بىر مولېكۇلا لاکتوزا لاکتازانىڭ تەسىرى بىلەن پارچىلىنىپ بىر مولېكۇلا گالاكتوزا (半乳糖) ۋە بىر مولېكۇلا گلوكوزغا ئايلىنىش ئارقىلىق ئادەم بەدىنىگە سۈمۈرۈلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】لاكتازا يېتىشمەسلىك سەۋەبىدىن سۈت ياسالغۇچىلىرىنى ئىستېمال قىلغاندىن كېيىن پەيدا بولىدىغان ئاشقازان، ئۈچەيلەر كۆپۈش، ئۈچەي سىپازمىلىنىش ۋە ئىچ سۈرۈش قاتارلىق يېقىمسىزلىنىش ئالامەتلىرىگە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】ھەر قېتىم سۈت ياسالغۇچىلىرىنى ئىستېمال قىلىشتىن ئىلگىرى بىر تابلىت ئىچىلىدۇ، ئەگەر كېسەللىك ئالامەتلىرى ئېغىر بولسا، يەنە بىر تابلىت قوشۇپ ئىچىشكە بولىدۇ، ھەر قېتىمدا ئىككى تابلىتتىن ئاشۇرۇۋېتىشكە بولمايدۇ.

【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】كۈنگە كۆپ قېتىم ئىچىشكە بولىدۇ، يەنى ھەر قېتىم سۈت ياسالغۇچىلىرىنى ئىستېمال قىلىشتىن ئىلگىرى بىر تابلىت ئىچىلىدۇ.

【ياسالغۇچىسى ۋە ئۆلچىمى】لاكتائىد ئۇلترا ئامېرىكىدا ئىشلەنگەن. پەردىلىك تابلىتى: تابلىت/9000U، قاپ/12 تابلىت، قاپ/32 تابلىت.

ئوتىلونىئۇم برومىد (奥替溴铵, Otilonium Bromide)

【باشقا نامى】 سپاسمومېن (斯巴敏, Spasmomen).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئوتىلونىئۇم برومىد.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ئۈچەي يولى سىلىق مۇسكۇلغا ئالاھىدە تەسىر كۆرسىتىدۇ، مېخانىزىمى كالتسىي ئىئونى بىلەن قارشىلاشقۇچى دورىلارغا ئوخشىشىپ كېتىدۇ. ھەزىم يولى سىلىق مۇسكۇلغا نىسبەتەن كۈچلۈك سپازما بوشىتىش رولىنى جارى قىلدۇرالايدۇ. ئىچكەندە ئاز سۈمۈرۈلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ھەزىم يولىنىڭ يىراق ئۇچىدىكى ئۈچەينىڭ ئوڭاي غىدىقلىنىشىغا ياكى سپازما خاراكتېرلىك ئاغرىشىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 400mg، كۈنىگە 2 ~ 3 قېتىم ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ھازىرغىچە ناچار تەسىرىگە مۇناسىۋەتلىك مەلۇمات يوق.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلۈكى مەلۇم بولغان بىمارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 سپاسمومېن ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن: شېكەر يالىتىلغان تابلېتى: تابلېت/400mg، قاپ/30 تابلېت.

داگېس

(达奇, Dages)

【ئاساسىي تەركىبى】 پېپسىن (胃蛋白酶)، پاپائىن (木瓜蛋白酶)، ئامىلازا (淀粉酶)، ئۇرسودېسوكسىفولىك كىسلاتا (熊去氧胆酸)، سېلۇلوزا (纤维素酶)، پانكرېئاتىن (胰酶)، ستېئېپسىن (胰脂酶).

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا قەنتلەر، ياغ، ئاقسىل، سېلۇلوزا لارنىڭ ھەزىم قىلىنىشىغا ياردەم بېرىپ، ئۈچەيدىكى يىلنىڭ چىقىرىلىشى ۋە ئۆت سۇيۇقلۇقىنىڭ ئاجرىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش

ئىقتىدارىغا ئىگە، شۇنداقلا ئۇرسودېسوكسيفولىك كىسلاتاسىنىڭ خولېستېرىننىڭ سۈمۈرۈلۈشىنى تىزگىنلەش، ئۆت سۇيۇقلۇقى ھەيدەش ۋە ئاشقازان ئاستى بېزىنىڭ ئاجرىتىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش تەسىرىگە ئىگە. بۇ دورا ئاشقازان، 12 بارماق ئۈچەي ۋە كىچىك ئۈچەي قىسمىدا ئېرىپ، ئېنىزىمنىڭ ئاكتىپچانلىقى ھەرقايسىسىغا مۇۋاپىق كېلىدىغان pH قىممىتى شارائىتىدا ئەڭ يۇقىرى ئۈنۈمنى جارى قىلدۇرىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان - ئۈچەي يولى ۋە ئاشقازان ئاستى بېزىنىڭ ھەزىم قىلىشى تولۇق بولماسلىق، ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك جىگەر كېسەللىكلىرى كەلتۈرۈپ چىقارغان ئۆتنىڭ ئاجرىلىشى يېتىشمەسلىك، ئۆت يولى كېسەللىكلىرى سەۋەبىدىن ئۆت خالتىسى ئېلىۋېتىلگەنلەردىكى ھەزىم قىلىشى ناچارلىشىش، كېسەللىكتىن كېيىن ئەسلىگە كېلىش دەۋرىدىكى زىيادە ئوزۇقلىنىش ۋە مايلىق يېمەكلىكلەر كەلتۈرۈپ چىقارغان ھەزىم قىلىش ناچارلىشىش، ئىشتىھا تۇتۇلۇش، تاماقنى زىيادە كۆپ يېيىش، قورساق ئېسىلىش، قورساقنىڭ يۇقىرى قىسمى كۆپۈش، گەندە مايلىق كېلىش قاتارلىق ئالامەتلەرگە قارىتا داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 2 ~ 1 دانە، كۈنىگە ئۈچ قېتىم تاماقتىن كېيىن ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 قۇسۇش، ئىچى سۇيۇق كېلىش ئالامىتىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى %2 دىن ئېشىپ كەتمەيدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 مەنى قىلىنىدىغان ئېھۋاللار: بۇ دورا تەركىبىگە زىيادە سەزگۈرلۈك تارىخى بارلار، ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئېغىر جىگەر ياللۇغى بولۇپ، جىگەردىكى ئۆت نەيچىسى توسۇلغانلار، ئۆت يولى تولۇق توسۇلغانلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 داگېس كورىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/193mg، قاپ/20 دانە.

پانكرېاتىن (胰酶, Pancreatin)

【باشقا نامى】 كرىئون (Creon، 得每通)، لىكرېئازا (消得良, Licrease).

【ئاساسىي تەركىبى】 پانكرېئاتىن.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ، پانكرېئاتىننىڭ ئورنىغا ئىشلىتىلىدىغان دورا بولۇپ، پانكرېئاتىننىڭ ئاجرىلىشى يېتەرلىك بولماسلىققا ئىشلىتىلىدۇ، ياغ، قەنت ۋە ئاقسىللارنى ھىدرولىزلاش تەسرىگە ئىگە.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان ئاستى بېزىنىڭ ئاجرىتىشى يېتەرلىك بولماسلىقنى داۋالاشقا، پانكرېئاتىننىڭ ئورنىغا ئىشلىتىلىدۇ، شۇنداقلا يەنە ئاشقازان ئاستى بېزى ئاغرىش، ياشانغانلاردىكى ئاشقازان ئاستى بېزىنىڭ ئاجرىتىشى يېتەرلىك بولماسلىقلارغىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 دەسلەپكى مىقدارى ھەر قېتىمدا 300mg ~ 150 بولۇپ، تاماق بىلەن بىرگە ئىچىلىدۇ. ئاندىن كېسەللىك ئەھۋالىغا قاراپ مىقدارى تەڭشىلىدۇ، ئۈنۈملۈك مىقدارى ئادەتتە كۈنىگە 2250mg ~ 750 بولىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئىچ سۈرۈش، قەۋزىيەت بولۇش، ئاشقازان يېقىمسىزلىنىش، كۆڭۈل ئېلىشىش ۋە ئەسۋە قاتارلىقلار ناگاندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار:

پانكرېئاتىننىڭ ئورنىغا دەسىتىپ داۋالاشنى ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئاشقازان ئاستى بېزى ياللۇغىنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ، چوشقا ئاقسىلى ياسالمايلىرىغا زىيادە سەزگۈرلۈكى مەلۇم بولغانلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ھامىلدارلىق مەزگىلى ۋە بالا ئېمىتىش مەزگىلىدىكى ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالمايسى ۋە ئۆلچىمى】 كرىئون گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن.

ئۈچەيدە ئېرىگۈچى دانچە كاپسۇلى: دانە/150mg، قاپ/20 دانە، قاپ/50 دانە.

لىكرېئازا فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/370mg،

قاپ/12 دانە، قاپ/24 دانە، قاپ/60 دانە.

3 § . قۇسۇشنى توختاتقۇچى دورىلار

گرانسېترون

(格拉司琼, Granisetron)

【باشقا نامى】 كىترىل (凯特瑞 Kytril) ، 康泉 ، 格尼西酮 ، 格雷西隆 ،

· 格兰西龙

【ئاساسىي تەركىبى】 گرانسېترون ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ، قۇسۇشنى توختىتىش رولىغا ئىگە ئۈنۈمى كۈچلۈك ۋە يۇقىرى تاللاشچانلىققا ئىگە 5-HT₃ ئاكسىپېتورنى توسقۇچى دورا. ئاساسلىقى جىگەردە مېتابولىزىملىنىپ، گەندە ۋە سۈيۈك ئارقىلىق بەدەن سىرتىغا چىقىرىلىدۇ، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى تەخمىنەن 65% 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 خىمىيەلىك داۋالاش كەلتۈرۈپ چىقارغان كۆڭۈل ئېلىشىش ۋە قۇسۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلارنى ھۈجەيرە زەھىرى بىلەن داۋالاشتا تابلېتى ھەر قېتىمدا 1mg دىن كۈنگە ئىككى قېتىم ئىچىلىدۇ. بىرىنچى قېتىملىق مىقدارى ھۈجەيرە زەھىرى بىلەن داۋالاشتىن 1h ئىلگىرى ئىچىلىدۇ؛ ئوكۇل سۇيۇقلۇقى چوڭلارغا 3mg ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، 24h ئىچىدە ئەڭ كۆپ بولغاندا ئۈچ قېتىم، ھەر قېتىمدا 3mg ئىشلىتىلىدۇ. ئەڭ يۇقىرى مىقدارى كۈنگە 9mg دىن ئاشۇرۇلمايدۇ، ھەر قېتىملىق داۋالاش مۇددىتىگە ئۇدا بەش كۈن ئىشلىتىلىدۇ. 【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، قەۋزىيەت بولۇش، ئۇيقۇسىراش، ئىچى سۈرۈش، ترانسىئامىنازا ئۆرلەش ئەڭ كۆپ كۆرۈلىدۇ، بەزىدە قان بېسىمى ئۆتكۈنچى خاراكتېرلىك ئۆزگىرىدۇ، دورا توختىتىلغاندىن كېيىن ئەسلىگە كېلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ھامىلىدارلار، بالىلار، سۇس ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئۈچەي توسۇلۇشلاردا

ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ بالا ئېمىتىش مەزگىلىدىكى ئاياللار بۇ دورىنى ئىشلەتكەندە بالا ئېمىتمەسلىكى لازىم؛ باشقا دورىلار بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 كىتىرل ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/1mg، قاپ/10 تابلىت؛ ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: 3mg/2ml، قاپ/5 ئامپۇل.

ترىئوپىسېترونى (托烷司琼, Triopisetron)

【باشقا نامى】 ناۋوبان (Navoban، 欧必停)، 托品西隆.

【ئاساسىي تەركىبى】 ترىئوپىسېترونى ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ ئەتراپ نېۋرونلىرى ۋە مەركىزىي نېرۋا سىستېمىسىدىكى $5-HT_3$ ئاكسېپتورنى تاللاپ قارشىلاشقۇچى دورا. ئىچكەندە تولۇق سۈمۈرۈلىدۇ، $3h$ Tmax. بىئولوگىيىلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى مىقدارىنىڭ ئارتىشىغا ئەگىشىپ يۇقىرى كۆتۈرۈلىدۇ. ئىچكەندە $t_{1/2}$ 42h. ۋېناغا ئوكۇل قىلغاندا $t_{1/2}$ 30h بولىدۇ، مېتابولىزم ھاسىلاتى سۈيدۈك ياكى ئۆت ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 خىمىيىلىك داۋالاش كەلتۈرۈپ چىقارغان كۆڭۈل ئېلىش ۋە قۇسۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار كۈنگە 5mg ئىچىدۇ، داۋالاش مۇددىتى ئالتە كۈن بولىدۇ. خىمىيىلىك داۋالاشتىن ئىلگىرى ئالدى بىلەن ۋېناغا تېمىتىپ، 6 ~ 2 - كۈنى ئىچىشكە بولىدۇ، ئەتىگەلىك تاماقتىن ئىلگىرى ئىچىلىدۇ. ئىككى ياشتىن چوڭ بالىلارغا ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 200μg، ئەڭ يۇقىرى بولغاندا كۈنگە 5mg بېرىلىدۇ، داۋالاش مۇددىتى ئالتە كۈن، ئىشلىتىش ئۇسۇلى چوڭلار بىلەن ئوخشاش.

【ناچار تەسىرى】 ئۆتكۈنچى باش ئاغرىش، قەۋزىيەت، باش قېيىش، چارچاش ۋە ئاشقازان - ئۈچەي ئىقتىدارى قالايمىقانلىشىش دائىم

كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: رىفامپىن (利福平) ياكى باشقا جىگەر دورا فېرمېنتىنى يېتەكلىگۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، بۇ دورىنىڭ قان پلازىمىسىدىكى قويۇقلۇقى تۆۋەنلەيدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر ۋە ھامىلىدارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: بالا ئېمىتىش مەزگىلىدىكى ئاياللارغا دورا ئىشلەتكەندە بالا ئېمىتمەسلىكى كېرەك؛ يۇقىرى قان بېسىمى تىزگىنلەنمىگەن بىمارلار دورا ئىشلەتكەندىن كېيىن قان بېسىمى يۇقىرىلايدۇ؛ كاپسۇلى تاماق بىلەن بىرگە ئىچىلسە بۇ دورىنىڭ سۈمۈرۈلۈشى سەل كېچىكىدۇ. 【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 ناۋوبان شۋېتسارىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/5mg، قاپ/5 دانە؛ ئوكۇل سۇيۇقلۇقى، ھەر ئامپۇلى 5mg/5ml، قاپ/1 ئامپۇل.

ئوندانسېترونى (昂丹司琼, Ondansetron)

【باشقا نامى】 زوفران (枢复宁, Zofran). 恩丹西酮.
【ئاساسىي تەركىبى】 ئوندانسېترونى ھىدروخلورىد.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ بىر تۈرلۈك يۇقىرى ئۈنۈملۈك، يۇقىرى ئاللاشچانلىققا ئىگە $5-HT_3$ ئاكسېپتور بىلەن قارشىلاشقۇچى دورا. ئىچكەندىن كېيىن T_{max} 1.5h، بىئولوگىيىلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى تەخمىنەن 60%، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى 70%~60 بولىدۇ، ئاساسەن جىگەردە مېتابولىزىملىنىپ، گەندە ۋە سۈيدۈك ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ.
【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 خىمىيىلىك داۋالاش ۋە رادىئوئاكتىپلىق داۋالاش كەلتۈرۈپ چىقارغان كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاشقا ئىشلىتىلىدۇ.
【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلارغا خىمىيىلىك داۋالاشتىن 15min ئىلگىرى 8mg ئاستا-ئاستا ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ ياكى ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، ئاندىن 1mg/h ۋېناغا جەمئىي 24h تېمىتىلىدۇ،

ئاندىن كېيىن ئىچىشكە ئۆزگەرتىلىپ، ھەر قېتىمدا 8mg، كۈنىگە ئىككى قېتىم، ئۇدا بەش كۈن ئىچىلىدۇ. بالىلارغا خىمىيىلىك داۋالاشتىن ئىلگىرى 5mg/m² ئاستا-ئاستا ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، 12h تىن كېيىن يەنە 4mg ئىچىلىدۇ، خىمىيىلىك داۋالاشتىن كېيىن ھەر قېتىمدا 4mg دىن كۈنىگە ئىككى قېتىم، ئۇدا بەش كۈن ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، باش قىسمى، قورساقنىڭ يۇقىرى قىسمى قىزىغاندەك بولۇش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، ترانسئامىنازا يۇقىرىلاش تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنىنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورا ياسالغۇسى ھەر قانداق بىر تەركىبىگە زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ھامىلىدار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش تەكىتلەنمەيدۇ؛ ۋېناغا ئوكۇل قىلىش سۈرئىتى بەك تېز بولۇپ كەتسەلىكى كېرەك.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 زوفران ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/4mg، قاپ/10 تابلېت، قاپ/100 تابلېت، تابلېت/8mg، قاپ/15 تابلېت، قاپ/30 تابلېت، قاپ/100 تابلېت؛ ئوكۇل سۇيۇقلۇقى، ئامپۇل/4mg، ئامپۇل/8mg، قاپ/5 ئامپۇل.

ئازاسېترونى

(阿扎司琼, Azasetron)

【باشقا نامى】 سېروتون (苏罗同, Serotone).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئازاسېترونى ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ئوندانسېترونى بىلەن ئوخشاش.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۆسمىگە قارشى دورىلار كەلتۈرۈپ چىقارغان كۆڭۈل ئېلىش ۋە قۇسۇشقا ئىشلىتىلىدۇ. 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. چوڭلارغا ئىشلىتىش مىقدارى ھەر قېتىمدا 10mg بولۇپ، كۈنىگە بىر قېتىم ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، تەشۋىشلىنىش، كالىپۇك

قۇرغاقلىشىش، چىرايى تاتىرىش، يۈرەك سېلىش، تىترەش، چارچاش ۋە ئەسۋە قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: ئېتوپوسىد (鬼臼乙叉昔) ئوكۇل سۇيۇقلۇقى ياكى ناترىي فلوموكسىپى (氟氧头孢钠) ئوكۇل سۇيۇقلۇقى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئىشلەتكەندە، بۇ دورىنىڭ تەركىبى تۆۋەنلىشى مۇمكىن. ② باشقىلار: بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلار ۋە ياشانغانلار، ھامىلىدارلار ۋە بالىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللار دورا ئىشلەتكەندە بالا ئېمىتىشنى توختىتىش كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سېروتون ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: ھەر ئامپۇلى 10mg/2ml، قاپ/5 ئامپۇل.

4 § . ئىچ سۈرۈشنى توختاتقۇچى دورىلار

دىئوكتاخېدرال سېمېكتىت

(双八面体蒙脱石, Dioctahedral Smectite)

【باشقا نامى】 سېمېكتا (思密达, Smecta).

【ئاساسىي تەركىبى】 دىئوكتاخېدرال سېمېكتىت.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ھەزىم يولىدىكى ۋىرۇس، باكتېرىيە ۋە ئۇلاردىن ھاسىل بولغان توكسىن (毒素) غا قارىتا تۇراقلاشتۇرۇش، تورمۇزلاش تەسىرىگە ئىگە؛ ھەزىم يولى شىلىمىش پەردىسىنى كۈچلۈك قاپلاش ئىقتىدارىغا ئىگە ھەمدە شىللىق سۇيۇقلۇقتىكى قەنت ئاقسىلى بىلەن ئۆزئارا بىرىكىش ئارقىلىق، شىللىق پەردە توسۇقىنىڭ ھۇجۇمچى ئامىللاردىن مۇداپىئەلىنىش ئىقتىدارىنى ئەسلىگە كەلتۈرىدۇ ھەمدە يۇقىرى كۆتۈرىدۇ. قانغا سۈمۈرۈلۈپ كىرمەيدۇ، پەقەت ھەزىم يولى شىللىق پەردىسى سىرتقى يۈزىگىلا تارقىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 قىزىلئۆڭگەچ ياللۇغى، ئاشقازان ياللۇغى، بوغماق ئۈچەي ياللۇغى، فۇنكسىيىلىك بوغماق ئۈچەي كېسەلى ئالامىتىگە قارىتا داۋالاش، چوڭلار ۋە بالىلاردىكى ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك ئىچ سۈرۈش.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 بىر خالتا دورىنى 50ml ئىلماق سۇغا سېلىپ، ئارىلاشتۇرغاندىن كېيىن ئىچىلىدۇ. چوڭلار يەنى ھەر قېتىمدا بىر خالتىدىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىدۇ. بالىلارغا يەنى بىر ياشتىن تۆۋەنلەرگە كۈنگە بىر خالتىنى ئۈچ قېتىمغا بۆلۈپ ئىچۈرۈلىدۇ. 1 ~ 2 ياشلىقلارغا كۈنگە 2 ~ 1 خالتا، ئۈچ قېتىمغا بۆلۈپ ئىچۈرۈلىدۇ. تۇرغۇزۇپ ھەمەل قىلىش ئۇسۇلى: ھەر قېتىمدا 3 ~ 1 خالتىنى 100ml ~ 50 ئىلماق سۇغا سېلىپ، كۈنگە 3 ~ 1 قېتىم ھەمەل قىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 قەۋزىيەت تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ.
【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئىچ سۈرۈشنى داۋالساغاندا، سۈسزىلىنىشنى تۈزىتىشكە دېققەت قىلىش، ئەگەر باشقا دورىلارنى ئىچىش توغرا كەلسە، بەلگىلىك ئارىلىق ئۆتكۈزۈپ ئىشلىتىش كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 سېكتا فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكى: خالتا/3g، قاپ/10 خالتا، قاپ/30 خالتا.

§ 5 . سۈرگۈ دورىلىرى

لاكتۇلوزا

(乳果糖, Lactulose)

【باشقا نامى】 دۇفالاك (杜秘克, Duphalac).

【ئاساسىي تەركىبى】 لاکتۇلوزا.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ لاکتۇلوزانىڭ

سىنتېزىلەنگەن تۇغۇندىسى، ئۈچەي بوشلۇقىنىڭ ئىچكى ئوسموس بېسىمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش، ئۈچەينىڭ لۇمۇلدەش ھەرىكىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، قاندىكى ئاممونىياكنى تۆۋەنلىتىش، قەتتىنى پارچىلىغۇچى باكتېرىيىنىڭ كۆپىيىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئاقسىلنى پارچىلىغۇچى باكتېرىيىنىڭ ئۆسۈشىنى تۈرمۈزلاش، ئاممونىياك ۋە باشقا ئېندوتوكسىن (ئىچكى زەھەر) نىڭ ھاسىل بولۇشىنى كېمىيىتىش قاتارلىق رولى بار.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 قەۋزىيەت، جىگەر

مەنبەلىك مېڭە كېسلى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 قەۋزىيەت: داۋالاش مىقدارى بىمارلارنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ تەڭشىلىدۇ. چوڭلار دەسلەپتە (داۋالاشنىڭ دەسلەپكى مەزگىلىدىكى ئۈچ كۈن) كۈنىگە 45ml ~ 15 ئىچىدۇ، قامداش مىقدارى كۈنىگە 25ml ~ 10 بولىدۇ. بالىلارغا داۋالاشنىڭ ئالدىنقى ئۈچ كۈنىدە كۈنىگە 15ml ~ 5، كېيىن كۈنىگە 10ml ~ 5 ئىچۈرۈلىدۇ؛ گۆدەك بالىلارغا كۈنىگە 5ml، كۈنىگە بىر قېتىم ئەتىگەنلىك تاماقتىن كېيىن ئىچۈرۈلىدۇ ياكى كۈنلۈك مىقدارىنى ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ، ئەتىگەن ۋە كەچتە بىر قېتىمدىن ئىچۈرۈلىدۇ. جىگەر مەنبەلىك مېڭە كېسلى: جىگەر مەنبەلىك ھوشسىزلىنىشنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدا ۋە جىگەر مەنبەلىك ھوشسىزلىنىشنى داۋالاشتا، دەسلەپكى مىقدارى ھەر قېتىمدا 50ml ~ 30 دىن كۈنىگە ئۈچ قېتىم بېرىلىدۇ، قامداش مىقدارى كېسەللىك ئەھۋالىغا قاراپ بەلگىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئۈچەي- ئاشقازان كۆپۈش، مىقدارى زىيادە كۆپ بولۇپ كەتسە ئىچ سۈرۈشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: گالاكتوزىلىق قان كېسلى، تۆۋەن گالاكتوزىلىق ئوزۇقلۇقلارنى ئىستېمال قىلىشى كېرەك بولغانلار، لاکتوزغا چىدامسىزلار، ئۈچىيى تۈسۈلغانلار ھەمدە بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: دائىملىق مىقدارىنى دىئابىت كېسلىگە گىرىپتار بولغۇچىلارغا ئىشلىتىشكە بولىدۇ؛ يۇقىرى دوزىلىقى دىئابىت كېسلىگە گىرىپتار بولغۇچىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 دۇفالاك گوللاندىيەدە ئىشلەنگەن. ئىچىلىدىغان سۇيۇقلۇقى: بوتۇلكا/300ml، خالتا/15ml، قاپ/6 خالتا؛ پاراشوكى: خالتا/10g، قۇتا/150g.

6 § . سپازمىنى بوشاتقۇچى دورىلار

ئالۇپرېن سىترات

(枸橼酸阿尔维林, Alverine Citrate)

【باشقا نامى】 سپاسمونال (斯莫纳, Spasmonal).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئالۇپرېن سىترات.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا سىلىق مۇسكۇلغا بىۋاسىتە تەسىر قىلىپ، ئىئون يولى ئېلېكتر پوتېنسىئالنىڭ سەزگۈرلۈك دەرىجىسى ۋە فوسفات كىسلاتا — ئىنوزىتول (肌醇) نىڭ مېتابولىزىملىنىش يولى قاتارلىقلارغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. سىلىق مۇسكۇللارغا بولغان تەسىرى تاللاشچانلىققا ئىگە بولۇپ، ئاساسلىقى ئاشقازان - ئۈچەي يولى ۋە سۈيۈك ئاجرىتىش سىستېمىسىغا تەسىر قىلىدۇ، خولىنغا قارشى دورىلارنى ئىشلىتىشكە بولمايدىغان بىمارلارغا ئىشلىتىلىدۇ. نورمال مىقدارنىڭ كاناي ۋە قان تومۇر سىلىق مۇسكۇلغا بولغان تەسىرى يوق دېيەرلىك. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۈچەي ئوڭاي غىدىقلىنىش يىغىندى ئالامەتلىرى، ئۈچەي سپازملىنىشلىق قورساق ئاغرىش، ئۆت يولى سپازملىنىش، ھەيز ئاغرىتىپ كېلىش، بالياتقۇ سپازملىنىش، سۈيۈك يولى تېشى ياكى يۇقۇملىنىش كەلتۈرۈپ چىقارغان سپازما خاراكتېرلىك ئاغرىش، تۆۋەنكى سۈيۈك يولى يۇقۇملىنىش كەلتۈرۈپ چىقارغان سىيىش قېتىم سانى كۆپىيىش، دوۋساق سپازملىنىش ۋە باشقا خىلدىكى سپازملىق ئاغرىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ھەر قېتىمدا 60 ~ 120mg دىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىدۇ؛ 12 ~ 8 ياشلىق بالىلار ھەر قېتىمدا 60mg دىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىدۇ، 8 ياشتىن تۆۋەنلەرگە مىقدارى كېمەيتىلىدۇ. چاينىمايلا سۇ بىلەن يۇتۇلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان، ئۈچەي يېقىمىزلىنىش، ئۇيقۇسىراش، باش قېيىش، باش ئاغرىش، ئېغىز قۇرۇش، تۆۋەن قان بېسىمى قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان

تەسىرى: تىرىسكىلىك تۈرىدىكى خامۇشلۇققا قارشى دورىلار، پروكائىنامىد (普鲁卡因胺) ياكى تۇغۇندىسى، H_1 -ئاكسېپتورنى توسقۇچى دورىلار بۇ دورىنىڭ تەسىرىنى كۈچەيتىدۇ؛ دىفلۇكان (氟康唑)، مىكونازول (咪康唑)، پۈتۈن بەدەنلىك خولنى ئىقتىدارلىق دورىلار بۇ دورىنىڭ تەسىرىنى تۆۋەنلىتىدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: پالەچلىنىشلىك ئۈچەي توسۇلغانلار ۋە بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ؛ مەزى بېزى ئۆسمىسى بىمارلىرىغا ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. ③ باشقىلار: ھامىلدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقان ئاياللارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. **【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】** سپاسمونال ئەنگلىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/60mg، قاپ/6 دانە، قاپ/20 دانە.

مېبېۋېرىن

(美贝维林, Mebeverine)

【باشقا نامى】 دۇسپاتالين (杜适林, Duspatalin).

【ئاساسىي تەركىبى】 مېبېۋېرىن ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ بىر خىل سپازمنى بوشاتقۇچى دورا بولۇپ، سپازمىلانغان بوغماق ئۈچەي سىلىق مۇسكۇلغا تاللاپ تەسىر قىلىدۇ. ئاتروپىننىڭ ناچار تەسىرىگە ئوخشاپ كېتىدىغان ئەكس تەسىرى يوق، گلاۋكوما ياكى مەزى بېزى يوغىنىغان بىمارلارغا ئىشلىتىشكە بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 بوغماق ئۈچەينىڭ سپازمىلىنىش مەنبەلىك فۇنكسىيىسى بۇزۇلۇش، بىرلەمچى خاراكتېرلىك ئۈچەي ئوڭاي غىدىقلىنىش يىغىندى ئالامەتلىرىگە ئىشلىتىلىدۇ. بوغماق ئۈچەي يان خالتىسى شەكىللىنىش ياكى يان خالتا ياللۇغى، كلون كېسىلى (克隆病)، ئۆت يولى فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچراش، ئاشقازان ۋە 12 بارماق ئۈچەي يارىسى، ھەزىم يولىنىڭ ئالاھىدە ياكى غەيرىي ئالاھىدە ياللۇغى قاتارلىقلاردىن ئىككىلەمچى كېلىپ چىققان ئۈچەي ئوڭاي غىدىقلىنىش يىغىندى ئالامەتلىرىنى قوشۇمچە داۋالايدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا بىر تابلېت (135mg) كۈنىگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ، تاماقتىن 20min ئىلگىرى

ئىچكەن ياخشى.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، ئاشقازان، ئۈچەي يېقىمسىزلىنىش كۆرۈلىدۇ؛ ئاللىبىرگىيلىك رېئاكسىيە تاسادىپىي كۆرۈلۈپ قالىدۇ؛ بۆرەكنى زەھەرلەش، نەپەسلىنىش سىستېمىسى ئالامەتلىرى، جىگەر ياللۇغى، قايتا ئىشلىنىش توشقۇنلۇققا ئۇچراش خاراكتېرلىك قان ئازلىق، ئاق قان ھۈجەيرىسى ۋە قان پلاستىنكىلىرى كېمىيىش، يۈرەك مۇسكۇل ياللۇغى، ئاشقازان ئاستى بېزى ياللۇغى ۋە ئەتراپ نېرۋىسىدىكى كېسەللىك ئۆزگىرىشى، بۆرە چاقىسىمان يىغىندى ئالامەتلەر قاتارلىقلار ناھايىتى ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ھامىلدارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 دۇسپاتالىن گوللاندىيەدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: تابلىت/135mg، قاپ/20 تابلىت، قاپ/50 تابلىت.

دروتاۋېرىن

(屈他维林, Drotaverine)

【باشقا نامى】 نو - سپا (诺仕帕, No-Spa)

定痉灵, (诺仕帕, No-Spa)

【ئاساسىي تەركىبى】 دروتاۋېرىن ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 سپازما بوشاتقۇچى دورا،

ھەرخىل سىلىق مۇسكۇللارنىڭ سپازمىلىنىشىنى ياخشىلايدۇ ۋە ئالدىنى ئالىدۇ، ئەمما خولىنىغا قارشى تەسىرى يوق.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئاشقازان - ئۈچەي، ئۆت

يولى، سۈيۈك يولى ۋە بالىياتقۇ سپازمىلىنىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ھەر

قېتىمدا 80mg ~ 40دىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىدۇ؛ ئالتە ياشتىن

يۇقىرى بالىلارغا ھەر قېتىمدا 40mg دىن كۈنگە 2 ~ 3 قېتىم

ئىچۈرۈلىدۇ؛ ئالتە ياشتىن تۆۋەن بالىلارغا ھەر قېتىمدا 20mg دىن كۈنگە

3 ~ 2 قېتىم ئىچۈرۈلىدۇ. چوڭلارغا ھەر قېتىمدا 80mg ~ 40 دىن

كۈنگە 3 ~ 1 قېتىم تېرە ئاستىغا ياكى مۇسكۇلغا ئوكۇل قىلىنىدۇ؛

ۋېناغا ئاستا - ئاستا ئوكۇل قىلغاندا، ھەر قېتىمدا 80mg

ئىشلىتىلىدۇ. **【ناچار تەسىرى】** باش ئاغرىش، باش قېيىش، كۆڭۈل ئېلىش، يۈرەك سېلىش ۋە تۆۋەن قان بېسىمى قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ. **【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】** ① مەنى ئېلىنىدىغان ئەھۋاللار: جىگەر، يۈرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە زەخمىلەنگەنلەر ۋە يۈرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ھامىلدارلار، بالا ئېمىتىۋاتقانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. **【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】** نو - سپا ۋېنگرىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/40mg، قاپ/20 تابلېت؛ ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 40mg/2ml، قاپ/5 ئامپۇل.

§ 7. ھەزىم يولىدىكى قاناشنى توختاتقۇچى دورىلار

ئوكتريپتيد (奥曲肽, Octreotide)

【باشقا نامى】 善得定، ساندوستاتىن (善宁, Sandostatin).
【ئاساسىي تەركىبى】 ئوكتريپتيد.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 ئورگانىزمنىڭ ئۆسۈشنى تورمۇزلىغۇچى ماددا ئوكتريپتيد (八肽) نىڭ سۈنئىي سىنتېزلەنگەن تۇغۇندىسى بولۇپ، تەسىرى تەبئىي ئۆسۈشنى تورمۇزلىغۇچى ماددىنىڭ تەسىرى بىلەن ئوخشىشىپ كېتىدۇ ھەمدە تەسىرى كۈچلۈك ھەم ئۇزۇنچە داۋاملىشىدۇ. ئۆستۈرگۈچى ھورموننى ۋە ھېپوفىز ئالدىنقى ياپرىقىدىن ئاجرىلىپ چىقىدىغان تىروتروپىن (促甲状腺激素) نى تورمۇزلايدۇ؛ ئاشقازان - ئۈچەي يولى، ئاشقازان ئاستى بېزىنىڭ پولىپېپتىد ئاجرىتىشىنى تورمۇزلايدۇ؛ ھەزىم يولىنىڭ قەنتىنى سۈمۈرۈشنى تورمۇزلاش ۋە ئۆستۈرگۈچى ھورموننى تورمۇزلاش ئارقىلىق قاندىكى شېكەر مىقدارىنى تۆۋەنلىتىدۇ؛ ئاشقازان - ئۈچەيلەرنىڭ لۆمۈلدەش ھەرىكىتىنىمۇ تورمۇزلاپ، ئىچكى ئەزالارنىڭ قان ئېقىمىنى كېمەيتىدۇ ۋە قاپقا ۋېنانىڭ

ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، ھامىلىدارلار ۋە بالا ئەمىستۈاتقان ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: بۆرەك، ئاشقازان ئاستى بېزى ئىقتىدارى تولۇق بولمىغانلار، ئۆت تېشى ۋە ئاشقازان ئاستى بېزى ئارالچىسى ئۆسمىسىگە گىرىپتار بولغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ قاندىكى شېكەر مىقدارىنى تۆۋەنلەتكۈچى دورا ئىچىۋاتقان ياكى ئىنسۇلىن ئوكۇل قىلىۋاتقان دىئابىت كېسەلى بارلارغا بۇ دورىنى ئىشلەتكەندە، قاندىكى شېكەرنىڭ قويۇقلۇقىنى ئۆلچەش، قاندىكى شېكەرنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىنىڭ مىقدارىنى ئۆز ۋاقتىدا تەڭشەپ تۇرۇش، بالىلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىش لازىم.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ساندوستاتىن شۋېتسارىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 0.1mg/ml، قاپ/5 ئامپۇل.

تېرلىپرىسسىن (特利加压素, Terlipressin)

【باشقا نامى】 گلىپرىپسىن (可利新, Glypressin).

【ئاساسىي تەركىبى】 تېرلىپرىسسىن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ پروھورمون (激素原) بولۇپ، بەدەندە ئېنىزىم تەسىرىدىن پارچىلىنىش ئارقىلىق پرىپىسسىن (加压素) قويۇپ بېرىدۇ، ئۆزىنىڭ پرىپىسسىنغا ئوخشاش ئاكتىپچانلىقى بولمايدۇ. قاپقا ۋېنانىڭ بېسىمىنى تۆۋەنلىتىدۇ، ئارتېرىيە قان بېسىمىدا روشەن ئۆزگىرىش پەيدا قىلمايدۇ، تالا ئاقسىلىنىڭ ئېرىتىش تەسىرىنىمۇ ئاشۇرمايدۇ. ئوكۇل قىلغاندىن كېيىن ئۈنۈمى كۆرۈلۈش ۋاقتى 5min دىن ئاز بولىدۇ، تەسىرى 3 ~ 5h داۋام قىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 قىزىلئۆڭگەچ ۋېناسىنىڭ ئەگرى - بۈگرى كېڭىيىشىدىن بولغان قاناش.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. ئۆتكۈر خاراكتېرلىك قىزىلئۆڭگەچ ۋېناسى ئەگرى - بۈگرى كېڭىيىشتىن بولغان قاناش: باشلىنىش مىقدارى 2mg بولۇپ، ۋېناغا ئاستا - ئاستا ئوكۇل قىلىنىدۇ (1min تىن ئاشۇرۇلىدۇ)، شۇنىڭ بىلەن بىرگە قان بېسىم، يۈرەك سوقۇش قېتىمى ئۆلچىنىدۇ. قامداش مىقدارى: ھەر 4h

تەۋبەندىن 2mg ~ 1 دورا بېرىلىپ، 24 ~ 36h داۋاملاشتۇرۇلىدۇ، يەنى تاكى قاناش تىزگىنلەنگەن قەدەر ئىشلىتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 قورساق سانجىپ ئاغرىش، باش ئاغرىش، چىرايى قىسقا ۋاقىتلىق تاتىرىش، ئارتېرىيە قان بېسىمى ئۆرلەش.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ھامىلدارلارغا ئىشلىتىلمەيدۇ، يۇقىرى قان بېسىم، يۈرەك فۇنكسىيىسى ياكى بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. ئىشلىتىۋاتقان ۋاقىتتا بىمارنىڭ قان بېسىمى، قېنىدىكى ناترىي، كالتسىي قاتارلىقلارنى دائىم ئۆلچەپ تۇرۇش لازىم. تەييارلانغان دورا ئېرىتمىسى چوقۇم 12h ئىچىدە ئىشلىتىلىپ بولۇشى كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 گلىپرېسىن گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. توغلىتىپ قۇرۇتۇلغان پاراشوكلۇق ئوكۇلى: 1mg/ئامپۇل.

8. جىگەر ۋە ئۆتكە ئىشلىتىلىدىغان

دورىلار

ئۇرسودېئوكسىخولىك كىسلاتا

(熊去氧胆酸, Ursodeoxycholic Acid)

【باشقا نامى】 ئۇرسوفالك (优思费, Ursofalk).

【ئاساسىي تەركىبى】 ئۇرسودېئوكسىخولىك كىسلاتا.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ئىچكى مەنبەلىك ئۆت كىسلاتاسىنىڭ ئاجرىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، قايتا سۈمۈرۈلۈشىنى ئازايتىدۇ؛ ھىدروفوبىك ئۆت كىسلاتاسىنىڭ ھۈجەيرىنى زەھەرلەش تەسىرى بىلەن قارشىلىشىپ، جىگەر ھۈجەيرە پەردىسىنى قوغدايدۇ؛ خولېستېرول تېشىنى ئېرىتىدۇ ھەمدە ئىممۇنىتنى تەڭشەش رولىنى ئوينايدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللەكلەر】 خولېستېروللۇق ئۆت تېشى، بىرلەمچى ئۆت قېيىپ قېلىش مەنبەلىك جىگەر قېتىش، بىرلەمچى قېتىش مەنبەلىك ئۆت نەيچىسى ياللۇغى، ئۆت سۈيۈقلۈكى تەتۈر ئېقىشلىق ئۆت ياللۇغى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 خولېستېروللۇق ئۆت تېشى: كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 10mg ئىچىلدۇ؛ بىرلەمچى ئۆت قېيىپ قېلىش مەنبەلىك جىگەر قېتىش، بىرلەمچى قېتىش مەنبەلىك ئۆت نەيچىسى ياللۇغى؛ كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 15mg ئىچىلدۇ؛ ئۆت سۇيۇقلۇقى تەتۈر ئېقىش مەنبەلىك ئاشقازان ياللۇغى: ھەر قېتىمدا 250mg ئۇخلاشتىن ئىلگىرى ئىچىلدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئىچ سۈرۈش، قەۋزىيەت، زىيادە سەزگۈرلۈك، باش ئاغرىش، باش قېيىش، ئاشقازان ئاغرىش، ئاشقازان ئاستى بېزى ياللۇغى ۋە يۈرەك ھەرىكىتى زىيادە تېزلىشىش كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 خولېستېرامىن رېزىن (消胆胺)، كولېستېپول (考来替泊) ۋە ئاليۇمىن ھىدروكسىدىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان كىسلاتاغا قارشى دورىلار بۇ دورىنىڭ سۈمۈرۈلۈشىنى ئازايتىدۇ؛ ئۆتكۈر خاراكتېرلىك ئۆت سىستېمىسى يۇقۇملىنىش، ئۆت يولى توسۇلۇش، ھامىلىدارلار ۋە بالا ئېمىتىش مەزگىلىدىكى ئاياللارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 ئۇرسوفالك گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. كاپسۇلى: دانە/250mg، قاپ/25 دانە.

پروتوپورفىرىن دىسودىئۇم (原卟啉钠, Protoporphyrin Disodium)

【باشقا نامى】 پرولمون (普乐满, Prolmon).

【ئاساسىي تەركىبى】 پروتوپورفىرىن دىسودىئۇم.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ جىگەر فۇنكسىيىسىنى ياخشىلىغۇچى دورا بولۇپ، ھۈجەيرىنىڭ نەپەسلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئاقسىل ۋە قەنتلەرنىڭ مېتابولىزىمىنى ياخشىلاش، كومپلېمېنتلىق بىرىكىشكە قارشى تۇرۇش قاتارلىق رولى بار.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ئۆتكۈر خاراكتېرلىك جىگەر ياللۇغى، سوزۇلما خاراكتېرلىك سۆرەلمە جىگەر ياللۇغى، سوزۇلما خاراكتېرلىك ھەرىكەتچان جىگەر ياللۇغىغا ئىشلىتىلىدۇ، جىگەر قېتىش، ئۆت خالتا ياللۇغى، ئۆت تېشى قاتارلىقلارغىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 20mg ~ 10، كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىلدۇ، بالىلارغا مىقدارى سەل كېمەيتىلدۇ. 【ناچار تەسىرى】 تېرىگە پىگمېنت ئولتۇرۇش دائىم كۆرۈلىدۇ، دورا توختاتقاندىن كېيىن يوقاپ كېتىدۇ. باش قېيىش، قورساقنىڭ يۇقىرى قىسمى ئاغرىش، ئەسۋە قاتارلىقلارمۇ كۆرۈلىدۇ. 【دىققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: جەمەتتە ئىرسىيەت خاراكتېرلىك پورفرىن كېسلى (卟啉症) تارىخى بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ياز كۈنلىرى دورا ئىشلەتكەندە كۈن نۇرى بىۋاسىتە چۈشۈپ قېلىشتىن ساقلىنىش لازىم. رېبوفلاۋىن (核黄素) قوشۇپ ئىچكەندە پىگمېنت ئولتۇرۇشۇشنى يېنىكلەتكىلى بولىدۇ. 【ياسالمىسى ۋە ئۆلچىمى】 پرولمون ياپونىيىدە ئىشلەنگەن. تابلىتى: 20mg/تابلىت.

گلۇتاتىئون (谷胱甘肽, Glutathione)

【باشقا نامى】 تاد (泰特, Tad)، گلۇتئون (古拉定, Gluthion). 【ئاساسىي تەركىبى】 ئوكسىدسىزلىنىش تېپلىق گلۇتاتىئون. 【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا بەدەندىكى ترىكاربوكسىل كىسلاتا ئايلىنىشى (三羧酸循环) ۋە قەنت مېتابولىزمىغا قاتنىشىپ، بەدەندىكى كۆپ خىل ئېنېرگىيە ئاكتىپلاشتۇرۇپ، قەنت، ياغ ۋە ئاقسىلنىڭ مېتابولىزىملىنىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىرگە ھۈجەيرىلەرنىڭ مېتابولىزىملىنىش جەريانىنى كونترول قىلىدۇ. ئوكۇل قىلىنغاندىن كېيىن ئاساسلىقى جىگەر، بۆرەك ۋە مۇسكۇللارغا تارقىلىدۇ، مېڭىگە تارقىلىشى ئاز بولىدۇ. بەدەندە مېتابولىزىملىنىدىغاندىن كېيىن سۇلفات كىسلاتا ۋە سۈيۈك كىسلاتاسىغا ئايلىنىپ چىقىرىلىدۇ، $t_{1/2}$ 24h. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 جىگەر كېسلى، ئېغىر مېتاللار، ئاكرىلونتېرىل (丙烯腈)، فۇتورلۇق ماددىلار، كاربون چالا ئوكسىدى ۋە ئورگانىك ئېرىتكۈچلەردىن زەھەرلىنىش؛ ئۆسمىگە قارشى دورىلار، تۈپىركۈلۈزغا قارشى دورىلار، مەركىزىي نېرۋىغا تەسىر قىلغۇچى

دورلار، پاراڧتامول (对乙酰氨基酚) قاتارلىق دورىلاردىن زەھەرلىنىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ؛ رادىئوئاكتىپلىق زەھىملىنىش، ئالېرگىيىلىك رېئاكسىيە ۋە ھەرخىل سەۋەبلەر كەلتۈرۈپ چىقارغان پېگېنت ئولتۇرۇشۇشقىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مۇسكۇلغا ياكى ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ، ھەر قېتىمدا 100mg ~ 50، كۈنگە 2 ~ 1 قېتىم ياكى كۈنگە 300 ~ 600mg مۇسكۇلغا ياكى ئاستا - ئاستا ۋېناغا ئوكۇل قىلىنىدۇ. 【ناچار تەسىرى】 ئەسۋە چىقىش، تاماق يېگۈسى كەلمەسلىك، كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، ئاشقازان ئاغرىش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 پاراشوكلۇق ئوكۇلى ۋىتامىن C ئوكۇل سۇيۇقلۇقىدىن 4ml ~ 2 دە ئېرىتكەندىن كېيىن ئىشلىتىلىدۇ؛ ئوكۇل قىلغاندا ۋىتامىن B₆، ۋىتامىن K₃، كالتسىي پانتوتېنات، ھىستامىنغا قارشى ياسالما، سۇلفونامىد ياسالما ۋە تېتراتسىكلين ياسالما بىلەن ئارىلاشتۇرۇپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ؛ بۇ دورىنى ئېرىتكەندىن كېيىن دەرھال ئىشلىتىش، ئېشىپ قالغان قىسمىنى ساقلاپ قويۇپ ئىشلىتىشكە بولمايدۇ؛ بۇ دورىنى نۇر چۈشمەيدىغان ئورۇندا ساقلاش كېرەك.

【ياسالما ۋە ئۆلچىمى】 تاد ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: بوتۇلكا/0.646g، قاپ/5 بوتۇلكا (600 泰特)، بوتۇلكا/0.323g، قاپ/5 بوتۇلكا (300 泰特). گىلۇتىئون ئىتالىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ئامپۇل/300mg، ئامپۇل/600mg، قاپ/10 ئامپۇل.

ھېپا - مېرز (阿波莫斯, Hepa—Merz)

【ئاساسىي تەركىبى】 L، - ئورنىتىن (L-鸟氨酸)، L- ئاسپارتىك كىسلاتا (L-天门冬氨酸)، 【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 جىگەر ھۈجەيرە مېتابولىزمغا بىۋاسىتە قاتنىشىپ، جىگەرنىڭ زەھەرسىزلەندۈرۈش

ئىقتىدارىنى كۈچەيتىدۇ، قاندىكى زىيادە يۇقىرىلىغان ئاممۇنىياكنى تېزلىكتە تۆۋەنلىتىپ، جىگەر ھۈجەيرىسىنىڭ ئۆزلۈكىدىن ئەسلىگە كېلىش ۋە قايتا ئۆسۈشنى ئىلگىرى سۈرۈش ئارقىلىق جىگەر فۇنكسىيىسىنى ياخشىلاپ، ئورگانىزمنىڭ ئېنېرگىيە تەڭپۇڭلۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرىدۇ. **【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】** جىگەر قېتىش، جىگەرگە ياغ ئولتۇرۇش ۋە جىگەر ياللۇغى كەلتۈرۈپ چىقارغان قاندا ئاممۇنىياك يۇقىرىلاش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك جىگەر كېسەلىگە ئىشلىتىلىدۇ، بولۇپمۇ جىگەر مەنبەلىك مېڭە كېسەلىگە ئۈنۈم بېرىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئۆتكۈر خاراكتېرلىك جىگەر ياللۇغى، 20ml ~ 10 كۈنىگە بىر قېتىم ۋېناغا تېمىتىلىدۇ. سوزۇلما خاراكتېرلىك جىگەر ياللۇغى ۋە جىگەر قېتىش: 20 ~ 40ml كۈنىگە بىر قېتىم ۋېناغا تېمىتىلىدۇ. كېسەلى ئېغىر بىمارلار: دەسلەپكى 6h ئىچىدە 80ml، كېيىن ھەر 6h تا 40ml ۋېناغا تېمىتىلىدۇ، بىرىنچى كۈندىكى مىقدارى 200ml غا يەتكۈزۈلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ۋېناغا كۆپ مىقداردا ئوكۇل قىلىنسا يېنىك ۋە ئوتتۇرا دەرىجىدىكى ھەزىم يولى رېئاكسىيىسى كېلىپ چىقىدۇ. مەسىلەن: كۆڭۈل ئېلىش، قۇسۇش، مىقدارى كېمەيتىلسە ياكى تېمىتىش سۈرئىتى ئاستىلىتىلسا، يۇقىرىقى رېئاكسىيىلەر كۆرۈنەرلىك يېنىكلىيدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 بۆرەك فۇنكسىيىسى ئېغىر دەرىجىدە زەئىپلەشكەنلەر، سۈت كىسىلاتاسى ياكى مېتىل ئىسپىرتتىن زەھەرلەنگەنلەر، فرۇكتوزا- سوربىتول (果糖-山梨糖醇) گە چىدامسىزلار ۋە فرۇكتوزا- 1، 6 - دىفوسفاتازا (果糖-1,6-二磷酸酶) كەمچىللىك كېسەلى بارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ؛ كۆپ مىقداردا ئىشلەتكەندە، قان ۋە سۈيۈكتىكى ئورېئاننىڭ مىقدارىنى ئۆلچەشكە دېققەت قىلىش لازىم. **【ياسالما ۋە ئۆلچىمى】** ھېپا- مېرز گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: 5g/10ml، ئامپۇل/10ml، قاپ/5 ئامپۇل.

§ 9 . باشقىلار

سۇلفاسالازىن

(柳氮磺胺吡啶, Sulfasalazine)

【باشقا نامى】柳氮磺胺吡啶، سالازوپىرىن (Salazopyrin).

【ئاساسىي تەركىبى】سۇلفاسالازىن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】بۇ دورا ئۈچەي يولىدىكى

باكتېرىيە تەرىپىدىن 5 - ئامىنو سالىتسىلىك كىسلاتا (5-氨基水杨酸) ۋە سۇلفا پىرىدىن (磺胺吡啶) گە پارچىلىنىدۇ، سۇلفا پىرىدىننىڭ ئۈچەي يولىدىكى باكتېرىيە توپىغا بولغان تەسىرى ناھايىتى ئاجىز، 5 - ئامىنو سالىتسىلىك كىسلاتا پروستاگلاندىننىڭ سىنتېزلىنىشىنى تىزگىنلەپ، ياللۇغقا قارشى تەسىرگە ئىگە بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】يارىلىق بوغماق ئۈچەي

ياللۇغى ۋە تۈز ئۈچەي ياللۇغى، كلون كېسىلى ۋە باشقا ئورگان خاراكتېرلىك بوغماق ئۈچەي كېسىلى، رېماتوئىدلىق كۆپ بوغۇم ياللۇغى.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】ئاشقازان - ئۈچەي يولى

كېسەللىكلىرى: كۈنىگە 6g ~ 4g، 3 ~ 6 قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ،

ئاتسېتىلاشتۇرۇشى ئاستا بولغانلارنىڭ قاندا ئۈنۈملۈك دورا قويۇقلۇقى

ھاسىل بولۇشى ئۈچۈن 3 ~ 2 كۈن كېتىدۇ. قامداپ داۋالاشتا كۈنىگە

تۆت تابلەت ئىككى قېتىمغا بۆلۈپ ئىچىلىدۇ. رېماتوئىدلىق كېسەللىكلەر:

كۈنىگە 2g، ھەر ھەپتىسىگە 500mg باسقۇچلۇق ئىشلىتىلىدۇ، ئاز دېگەندە

تۆت ھەپتىدە دورىنىڭ قاندىكى قويۇقلۇقى ئۈنۈملۈك قويۇقلۇققا

يېتىدۇ. بالىلارنى داۋالاش مىقدارى: كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا

150mg ~ 100، قامداش مىقدارى كۈنىگە ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا 50

75mg ~ بولىدۇ. بالىلارنىڭ ئاتسېتىلاشتۇرۇشنىڭ تېز، ئاستىلىق

دەرىجىسىگە ئاساسەن دورا مىقدارىنى تەڭشەش لازىم.

【ناچار تەسىرى】كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، قان ئېرىشچان

كەم قانلىق، نېپىترال دانچە ھۈجەيرىلەر كېمىيىش، قان پلاستىنكىلىرى

كېمىيىش قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ، يىلىكنىڭ يېتىلىشى تولۇق بولماسلىق،

ئەسۋە، يەلتاشما، قىزىش، زىيادە سەزگۈرلۈك، كىسلاتاخۇمار دانىچە
 ھۈجەيرىلەر كۆپىيىش، Lyell يىغىندى ئالامىتى، سۈيۈك قوڭۇر رەڭدە
 كېلىش، ئۇرۇق كەملىك كېسىلى قاتارلىقلار ناھايىتى ئاز كۆرۈلىدۇ.
【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:
 دىگوكسىن (地高辛) بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، دىگوكسىننىڭ قاندىكى
 قويۇقلۇقى %50 تۆۋەنلىشى مۇمكىن. قان ئۇيۇشقا قارشى دورىلار،
 ئىچىلىدىغان قاندىكى شېكەر مىقدارىنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلار، ناترىي
 تىئوپىنتال (硫喷妥钠)، مېتوتىرىكسات (甲氨蝶呤) قاتارلىقلار بىلەن بىرگە
 ئىشلىتىلسە، تەسىرى ئۆزىراپ، زەھەرچانلىقى ئاشىدۇ. ② مەنى
 قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: سۇلفانىلامىدلار ۋە سالتىسىلىك كىسلاتا
 تۈرىدىكىلەرگە زىيادە سەزگۈرلەر، گلۇكوزا - 6 - فوسفات دېھىدروگىنازا
 (葡萄糖-6-磷酸脱氢酶) كەملىرى، بالدۇر تۇغۇلغان ۋە يېڭى تۇغۇلغان
 بالىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: سۇ بىلەن تەمىنلەشكە
 كاپالەتلىك قىلىش؛ ئۇزۇن مەزگىل دورا ئىشلەتكەندە، قان رايى ۋە پۇرەك
 فۇنكسىيىسىنى تەكشۈرۈش؛ تېرە ئالامەتلىرى ۋە قان سىستېمىسى
 قالايمىقانلىشىش پەيدا بولسا، دورىنى دەرھال توختىتىش لازىم.
【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 سالازوپىرىن شۋېتسىيىدە ئىشلەنگەن.
 ئۈچەيدە ئېرىگۈچى تابلىتى: 500mg/تابلەت.

يەتتىنچى باب سۈيدۈك ئاجرىتىش سىستېمىسىغا تەسىر قىلغۇچى دورىلار

ئالپروستادىل (前列地尔, Alprostadil)

【باشقا نامى】 كاۋېرېكت (凯威捷, Caverject)، پروستاگلاندىن E_1
(前列腺素 E_1)، پروستاۋاسىن (保达新, Prostvasin).

【ئاساسىي تەركىبى】 پروستاگلاندىن E_1 .
【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 قان تومۇرىنى كېڭەيتىش،
قان پلاستىنكىلىرىنىڭ توپلىشىنى تىزگىنلەش، ئاشقازان - ئۈچەي
يولىنىڭ ئاجرىتىشىنى تىزگىنلەش ۋە ئۈچەي، بالياتقۇ سىلىق مۇسكۇلىنى
غىدىقلاش قاتارلىق تەسىرلەرگە ئىگە، زەكەر تىكلىنىشى توسقۇنلۇققا
ئۇچراشنى داۋالاش بەلكىم زەكەر توقۇلمىسىدىكى α_1 - ئادرېنالىن
ئىقتىدارلىق ئاكسېپتورنىڭ ئاكتىپچانلىقىنى تىزگىنلەش ۋە بۆلۈتسىمان
تەندىكى سىلىق مۇسكۇللارنى كېڭەيتىش ئارقىلىق ئەمەلگە ئېشىشى
مۇمكىن. ۋېنادىن دورا بەرگەندىن كېيىن، تېزلىكتە ئاكتىپسىزلانغان
مېتابولىزم ھاسىلاتىغا ئايلىنىدۇ، $1\text{min } t_{1/2}$ دىن ئاز بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 نېرۋا مەنبەلىك، قان
تومۇر مەنبەلىك، يۈرەك مەنبەلىك ياكى ئارىلاش مەنبەلىك زەكەرنىڭ
تىكلىنىشى توسقۇنلۇققا ئۇچراشقا ئىشلىتىلىدۇ؛ زەكەرنىڭ تىكلىنىشى
توسقۇنلۇققا ئۇچراشقا باشقا ئۇسۇل ئارقىلىق دىئاگنوز قويۇشتا قوشۇمچە
ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 زەكەر بۆلۈتسىمان تەنچىسىگە
ئوكۇل قىلىنىدۇ، پروستاگلاندىن E_1 نىڭ مىقدارىنى دوختۇرنىڭ
كۆرسەتمىسىدە يەككە تەنلەر بويىچە بېكىتىش لازىم.
【ناچار تەسىرى】 زەكەر ئاغرىش، ئۈزلۈكسىز تىكلىنىش ياكى

نورمالسىز تىكلنىش قاتارلىقلار دائىم كۆرۈلىدۇ، زەكەردە قىزىل ئەسۋە پەيدا بولۇش، سۇلۇق ئىششش، تاللىشش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ. تۆۋەن قان بېسىمى، يەرلىك ئورۇن ئاغرىش ناھايىتى ئاز كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى: باشقا دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلىتىش ياكى ئارىلاشتۇرۇپ ئىشلىتىش تەكىتلەنمەيدۇ. ② مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر، ئورغا قىسمان ھۈجەيرىلىك قان ئازلىق كېسىلى بارلار، كۆپ ئورۇنلۇق يىلىك ئۆسمىسى بارلار، ئاق قان كېسىلى بارلار، جىنسىي يولى ئاناتومىيىلىك غەيرىيەلەر، زەكەر تېنى ساختىلار ۋە بالىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: نورمالسىز تىكلنىشنى داۋالاش بەلگىلەنگەن داۋالاش پرىنسىپىغا ئۇيغۇن كېلىشى كېرەك؛ زەكەر مۇڭگۈزلىشىش، بۇلۇتسىمان تەن تاللىشش پېرونىيە كېسىلى (佩罗尼病) كېلىپ چىقىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن بىمارنىڭ قەرەللىك تەكشۈرتۈشى تەۋسىيە قىلىنىدۇ، ئەگەر يۇقىرىقى ئەھۋاللار يۈز بەرسە دورىنى دەرھال توختىتىش لازىم؛ قان ئۇيۇشقا قارشى دورىلارنى ئىشلەتكەندە بىمارلاردا بۇلۇتسىمان تەن ئىچىگە بۇ دورىنى ئۆكۈل قىلغاندىن كېيىن، قاناش كۆپىيىش خاھىشى پەيدا بولىدۇ؛ بۇ دورىنى ئىشلىتىشتىن ئىلگىرى زەكەر تىكلنىش توسقۇنلۇققا ئۇچراشنىڭ كېسەللىك سەۋەبىگە ئېنىق دىئاگنوز قويۇش كېرەك.

【ياسالماسى ۋە ئۆلچىمى】 كاۋېرېكت بېلگىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكلۇق ئۆكۈلى: بوتۇلكا/20μg، بوتۇلكا/10μg. پىروستېتازاسىن گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن. پاراشوكلۇق ئۆكۈلى: بوتۇلكا/20μg، قاپ/10 بوتۇلكا.

ئالفۇزوسىن (阿呋唑嗪, Alfuzosin)

【باشقا نامى】 كساترال (桑塔, Xatral)

【ئاساسىي تەركىبى】 ئالفۇزوسىن ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بىر تۈرلۈك نېرۋا ئۆسۈكچىسى ئارقا پەردىسىدىكى α_1 - ئادرېنالىن ئىقتىدارلىق ئاكسېپتور بىلەن تاللاپ قارشىلاشقۇچى دورا بولۇپ، سۈيۈك يولىنىڭ بېسىمىنى تۆۋەنلىتىپ، سۈيۈكنىڭ ئېقىش قارشىلىق كۈچىنى ئازايتىدۇ. ياخشى سۈمۈرۈلىدۇ، ئوتتۇرىچە بىئولوگىيەلىك پايدىلىنىش دەرىجىسى %64، T_{max} 3h ~ 0.5، $t_{1/2}$ 5h ~ 3، قان پلازما ئاقسىلى بىلەن بىرىكىش نىسبىتى %90، ئۆت ۋە گەندە ئارقىلىق چىقىرىلىدۇ. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ياخشى سۈپەتلىك مەزى بەزى ئۆسۈش كەلتۈرۈپ چىقارغان بىر قىسىم فۇنكسىيەلىك ئالامەتلەر ۋە يۇقىرى قان بېسىمىغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ھەر قېتىمدا 2.5mg دىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ. ياش ۋە كىلىكىلىق داۋالاش ئۈنۈمىگە قاراپ مىقدارى تەڭشىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 كۆڭۈل ئېلىشىش، ئاشقازان ئاغرىش، ئىچ سۈرۈش، يېنىك دەرىجىدە ھوشسىزلىنىش، باش ئاغرىش قاتارلىقلار دائىم كۆرۈلىدۇ؛ ئېغىز قۇرۇش، يۈرەك سېلىش، كۆكرەك ئاغرىش، ماغدۇرسىزلىنىش، ئۇيقۇسىراش، قىچىشىش، قىزىرىش قاتارلىقلار ئاز كۆرۈلىدۇ، يۇقىرى قان بېسىمى بارلاردا يۈرەك سېلىش، ئۆرە تۇرۇش خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى، سۇلۇق ئىششىق قاتارلىقلار كۆرۈلىدۇ. 【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① دورىلار بىلەن بولغان تەسىرى:

α_1 - ئاكسېپتورنى توسقۇچى باشقا دورىلار، كالتسىي بىلەن قارشىلاشقۇچى دورىلار، پۈتۈن بەدەنلىك ئارگوز دورىلىرى بىلەن بىرگە ئىشلىتىشكە بولمايدۇ. ② مەنى ئىشلىتىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەرگە، ئۆرە تۇرۇش خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى بار بىمارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ③ باشقىلار: α - ئاكسېپتورنى توسقۇچى

دورلارغا دەرىجىدىن تاشقىرى زىيادە سەزگۈرلۈك رېئاكسىيىسى پەيدا بولىدىغانلارغا، قان بېسىمنى چۈشۈرگۈچى دورا ئىچىۋاتقانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ، تاجسىمان ئارتېرىيىلىك يۈرەك كېسىلى بىمارلىرىغا بۇ دورىنى يالغۇز ئىشلىتىشكە بولمايدۇ؛ ئەگەر يۈرەك سانجىقى قوزغالسا ياكى ئېغىرلاشسا دورا ئىشلىتىشنى توختىتىش كېرەك؛ يېشى 65 ياشتىن ئاشقان بىمارلارغا ئىشلىتىلىدىغان كۈندىلىك مىقدارى 7.5mg دىن ئېشىپ كەتمەسلىكى كېرەك.

【ياسالغۇسى ۋە ئۆلچىمى】 كساترال فرانسىيىدە ئىشلەنگەن. شېكەر يالىتىلغان تابلېتى: تابلېت/2.5mg، قاپ/15 تابلېت، قاپ/30 تابلېت.

پروستات (普适泰, Prostat)

【باشقا نامى】 سېرنىلتون (舍尼通, Cernilton).
 【ئاساسىي تەركىبى】 ھەر بىر تابلېتىدا گۈل چىڭى چەككەلمىسى P5 دىن 70mg، EA - 10 دىن 4mg بار.
 【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا ئاندرۇگېن ئاكسىپتورىنى توسۇش تەسىرىگە ئىگە بولۇپ، دوۋساق سۈيۈك قىستاش مۇسكۇلى ۋە سۈيۈك يولى سىلىق مۇسكۇلىنى كېڭەيتىپ، مەزى بېزى ئېپىتېلىيە ھۈجەيرىسىنىڭ ئۆسۈشىنى تىزگىنلەپ، ئىچكى مەنبەلىك ياللۇغ ۋاسىتىچىسىنىڭ سىنتېزلىنىشىنى تورمۇزلايدۇ، ئۇنىڭدىن باشقا، يەنە ياللۇغقا قارشى تۇرۇش، سۇلۇق ئىششىققا قارشى تۇرۇش تەسىرىگە ئىگە.
 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ياخشى سۈپەتلىك مەزى بېزى ئۆسۈپ قېلىش، سوزۇلما، باكتېرىيىسىز مەزى بېزى ياللۇغى ۋە مەزى بېزى ئاغرىش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.
 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 كۈنىگە ئىككى قېتىم، ئەتىگەندە ۋە كەچتە بىر تالدىن ئىچىلىدۇ، داۋالاش مۇددىتى 6 ~ 3 ئاي، ئەگەر زۆرۈر تېپىلسا داۋاملىق ئىچىشكە بولىدۇ.
 【ناچار تەسىرى】 ناچار تەسىر پەيدا قىلىدىغانلىقىغا ئائىت مەلۇمات

يوق.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنىنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بالىلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: ئۆي تەبىپىراتۇرسىدا قۇرغاق ئورۇندا ساقلاش كېرەك. 【ياسالەمىسى ۋە ئۆلچىمى】 سېرنىكتون شۋېتسىيىدە ئىشلەنگەن. پەردىلىك تابلېتى: تابلېت/4mg+70mg، قاپ/14 تابلېت.

سېفاسابال (西发通, Cefasabal)

【باشقا نامى】 保前列

【ئاساسىي تەركىبى】 锯叶棕果، ئالتۇن شاخ (一支黄花) چەككىلەنمىسى، ئېسكۇلۇس دەرىخى (七叶树) ئۇرۇقى چەككىلەنمىسى. 【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 قان تولۇشنى ئازايتىش، ياللۇغ قايتۇرۇش، ئىششىقنى يوقىتىش تەسىرىگە ئىگە. مۆتىدىل سۈيدۈك ھەيدەيدۇ، بەدەندىكى سۇنىڭ ماددا ئالماشتۇرۇش كېچىكىش كەلتۈرۈپ چىقارغان باش قېيىش، ئۈچەي يولى فۇنكسىيىسى توسقۇنلۇققا ئۇچراش قاتارلىقلارنى ياخشىلايدۇ. سۈيدۈك ئاجرىتىش، كۆپىيىش سىستېمىسىدىكى تاپاقچە باكتېرىيەلەرنى تىزگىنلەيدۇ ھەم يوقىتىدۇ. 【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 I، II دەۋردىكى مەزى بېزى ئۆسۈپ قېلىش، ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك مەزى بېزى ياللۇغى، ئۆتكۈر، سوزۇلما خاراكتېرلىك دوۋساق ياللۇغى ھەمدە سۈيدۈك ئاجرىتىش، كۆپىيىش سىستېمىسىنىڭ يۇقۇملانۇشىغا ئىشلىتىلىدۇ. 【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئۆتكۈر مەزگىلدە ھەر قېتىمدا ئىككى تابلېتتىن كۈنگە ئۆت قېتىم ئىچىلىدۇ. ياخشىلىنىش باسقۇچىدا ھەر قېتىمدا بىر تابلېتتىن كۈنگە ئۈچ قېتىم تاماقتىن ئىلگىرى ئىچىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ناچار تەسىرىگە ئائىت مەلۇمات يوق. 【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 داۋالاش مەزگىلىدە تۇرمۇش رىتىملىق بولۇشى، ئاچچىق ۋە زىيادە سەزگۈرلۈكنى ئوڭاي كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان يېمەكلىكلەرنى ئىستېمال قىلىشتىن ساقلىنىش لازىم. 【ياسالەمىسى ۋە ئۆلچىمى】 سېفاسابال گېرمانىيىدە ئىشلەنگەن.

تابلىتى: تابلىت/0.25g، قاپ/100 تابلىت.

ۋاسوپرېسسىن (血管加压素, Vasopressin)

【باشقا نامى】 پىترېسسىن (必压生, Pitressin)

【ئاساسىي تەركىبى】 ۋاسوپرېسسىن.

【فارماكولوگىيەلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا بۆرەك كانالىلىرىنىڭ سۇنى قايتا سۈمۈرۈشىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق سۈيۈك ھەيدەشكە قارشى تۇرۇش رولىنى ئوينايدۇ. ئۈچەي يولى سىلىق مۇسكۇلىنى ۋە بارلىق قان تومۇرلار قىنىغا بىۋاسىتە تەسىر كۆرسىتىپ، ئۇلارنى قورۇيدۇ. چوڭ ۋېنا سىلىق مۇسكۇلىغا بولغان تەسىرى بولسا بىر قەدەر سۇس بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 كۆپ سىيىش كېسلى، قىزىلئۆڭگەچ ۋېناسى ئەگرى - بۈگرى كېڭىيىپ قاناش، ئوپېراتسىيىدىن كېيىن قورساق كۆپۈش، قورساقتىكى يەلنى ھەيدەش قاتارلىقلارغا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 يەككە تەنلەر بويىچە بېرىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 قورساق قىسمى سپازملىنىش، كۆڭۈل ئېلىنىش، يەل كېلىش قاتارلىقلار، ئاللېرگىيەلىك رېئاكسىيە، يۈرەك سوقۇش توختاپ قېلىش، كالىۋكى ئاقىرىش، تارتىشىش، چارچاش، باش ئېغىرلىشىش، كانايچە قىسقىرىش قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 تۇتاقلىق، شەققە، زىققە، يۈرەك زەئىپلىشىش، سۇلۇق ئىششىق ھەمدە توساتتىن ھۈجەيرە سىرتىدىكى سۇيۇقلۇق كۆپىيىپ، خەتەر پەيدا بولۇش ئېھتىماللىقى بار بىمارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ.

【ياسالماسى ۋە قۇلچىمى】 پىترېسسىن ئامپرىكىدا ئىشلەنگەن. ئوكۇل سۇيۇقلۇقى: ئامپۇل/20IU.

تامسۇلوسىن ھىدروخلورىد
(盐酸坦索罗辛, Tamsulosin Hydrochloride)

【باشقا نامى】 خارنال (哈乐, Harnal)

【ئاساسىي تەركىبى】 تامسۇلوسىن ھىدروخلورىد.

【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ α_1 - ئاكسىپتورىنىڭ

سۈب تىپى α_{1A} بىلەن ئالاھىدە قارشىلاشقۇچى دورا. ئۇ، يۇقىرى تاللاشچانلىققا ئىگە توسۇش تەسىرىگە ئىگە بولۇپ، سۈيدۈك يولىنىڭ بېسىمىنى ياخشىلاپ، سۈيدۈك چىقىرىشنى راۋانلاشتۇرىدۇ، ئىچكىدە $t_{1/2}$ 10h ، T_{max} 6.8h بولىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 مەزى بېزى ئۆسۈپ قېلىش كەلتۈرۈپ چىقارغان سۈيدۈك چىقىرىش توسقۇنلۇققا ئۇچراشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 چوڭلار ھەر قېتىمدا 0.2mg دىن كۈنىگە بىر قېتىم، تاماقتىن كېيىن ئىچىدۇ. يېشى ۋە كېسەللىك ئالامەتلىرىگە قاراپ مىقدارى ئاشۇرۇپ، كېمەيتىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش قېيىش، يول يۈرۈش قۇلايسىزلىشىش ۋە چارچاش سېزىمى پەيدا بولۇش، كۆڭۈل ئېلىشىش، قۇسۇش، ئاشقازان يېقىمىسىزلىنىش، قورساق ئاغرىش، تاماق يېگۈسى كەلمەسلىك، ترانسىئامىنازا ۋە LDH يۇقىرىلاش، بۇرۇن پۈتۈش، سۇلۇق ئىششىق، يۈتۈش قىيىنلىشىش ۋە ئەسۋە قاتارلىقلار ئاندا - ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 ① مەنى قىلىنىدىغان ئەھۋاللار: بۇ دورىغا زىيادە سەزگۈرلەر ۋە بۆرەك فۇنكسىيىسى تولۇق بولمىغان بىمارلارغا ئىشلىتىش چەكلىنىدۇ. ② باشقىلار: بەدەن تۇرقى خاراكتېرلىك تۆۋەن قان بېسىمى بىمارلىرى، بۆرەك فۇنكسىيىسى ئاجىز بولغان ياشانغانلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ؛ مىقدارى زىيادە كۆپ بولۇپ كەتسە، قان بېسىم تۆۋەنلەشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشى مۇمكىن؛ قان بېسىمىنى تۆۋەنلەتكۈچى دورىلار بىلەن بىرگە ئىشلەتكەندە، قان بېسىمىنىڭ ئۆزگىرىشىگە دېققەت قىلىش، كاپسۇل ئىچىدىكى دانچىلارنى چاپنىماسلىق لازىم.

【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 خارئال ياپونىيىدە ئىشلەنگەن.
كاپسۇلى: دانە/0.2mg، قاپ/10 دانە.

تادېنان (通尿灵, Tadenan)

【ئاساسىي تەركىبى】 ئافرىقا تۇنگومو (臀果木) چەككىلەنمىسى.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ ياخشى سۈپەتلىك مەزى
بېزى ئۆسۈشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان ئۆستۈرگۈچى فاكىتورنى
تورمۇزلىغۇچى دورا بولۇپ، مەزى بېزىدىكى تالا توقۇلمىسىنىڭ ئۆسۈشنى
ئۈنۈملۈك تىزگىنلەيدۇ، شۇنداقلا دوۋساق دېۋارنىڭ تاللىشىنى
تورمۇزلاپ، دوۋساق دېۋارنىڭ ئېلاستىكىلىقىنى ياخشىلاش ئارقىلىق
دوۋساق فۇنكىسىيىسىنى قوغداش رولىنى ئوينايدۇ. يەنە ياللۇغقا قارشى
تۇرۇش ۋە سۇلۇق ئىششىققا قارشى تۇرۇش ئاكتىپچانلىقىغا ئىگە بولۇپ،
ئۈنۈمى تېز، ئوتتۇرا ھېساب بىلەن تۆت ھەپتە دورا ئىشلەتكەندىن كېيىن
كېسەللىك ئالامەتلىرىدە ياخشىلىنىش پەيدا بولىدۇ. 8 ~ 6 ھەپتەدە
كېسەللىك ئالامەتلىرىنىڭ ياخشىلىنىشى ئەڭ يۇقىرى دەرىجىگە يېتىدۇ.
【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 ياخشى سۈپەتلىك مەزى
بېزى ئۆسۈشى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان سۈيدۈك چىقىرىش توسقۇنلۇققا
ئۇچراشقا ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 ئەتىگەن ۋە كەچتە
100mg ~ 50mg دىن تاماقتىن ئىلگىرى ئىچىلىدۇ، 8 ~ 6 ھەپتە بىر داۋالاش
مۇددىتى قىلىنىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 ئاشقازان، ئۈچەي يولى يېقىسىزلىنىش ئاندا -
ساندا كۆرۈلىدۇ.

【دېققەت قىلىدىغان ئىشلار】 دورا ئىشلىتىۋاتقان مەزگىلدە مەزى
بېزىنى قائىدىلىك تەكشۈرۈپ تۇرۇش كېرەك.

【ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى】 تادېنان فرانسىيىدە ئىشلەنگەن.
تابلىتى: تابلىت/50mg، كاپسۇلى: دانە/50mg، قاپ/10 دانە.

دېسموپرېسسىن ئاتسېتات
(醋酸去氨加压素, Desmopressin Acetate)

【باشقا نامى】 مىنىرىن (弥凝, Minirin), ئوكتوستىم (依他停, Octostim).

【ئاساسىي تەركىبى】 دېسموپرېسسىن ئاتسېتات.
【فارماكولوگىيىلىك ئالاھىدىلىكى】 بۇ دورا سۈيىدۈكنىڭ ئوسموس بېسىمىنى ئاشۇرۇپ، قان پلازىمىسىنىڭ ئوسموس بېسىمىنى كېمەيتىش ئارقىلىق سۈيىدۈكنىڭ چىقىرىلىشىنى ئازايتىپ، سىيىش قېتىم سانى ۋە كېچىدە سىيىشنى ئازايتىدۇ. ئوخشىمىغان ئورۇندىكى سۈيىدۈك يولى يۇقۇملىنىشقا دىئاگنوز قويۇش دورىسى قىلىنىدۇ. قاناشنى تىزگىنلەش ۋە قاناشنىڭ ئالدىنى ئېلىشقىمۇ ئىشلىتىلىدۇ.

【مۇۋاپىق كېلىدىغان كېسەللىكلەر】 مەركەز خاراكتېرلىك كۆپ سىيىش كېسىلى، بۆرەكنىڭ سۈيىدۈكنى قويۇلدۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆلچەش، قاناشقا مايىللىق كېسىلى، قان تومۇر مەنبەلىك قاناشقا مايىللىق كېسىلى ۋە باشقا قاناش ئالامەتلىرىگە ئىشلىتىلىدۇ.

【ئىشلىتىش ئۇسۇلى ۋە مىقدارى】 مەركەز خاراكتېرلىك كۆپ سىيىش كېسىلى: ھەر قېتىمدا 0.1mg دىن كۈنگە ئۈچ قېتىم ئىچىلىدۇ. داۋالاش ئۈنۈمىگە ئاساسەن مىقدارى تەڭشىلىدۇ، ۋېناغا ئۆكۈل قىلىشتا چوڭلاشقا ھەر قېتىمدا $4\mu\text{g} \sim 1$ ؛ بىر ياشتىن يۇقىرى بالىلارغا ھەر قېتىمدا $0.4\mu\text{g} \sim 0.2$ كۈنگە 2 ~ 1 قېتىم ئىشلىتىلىدۇ. بۆرەكنىڭ سۈيىدۈكنى قويۇلدۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆلچەش: چوڭلارغا ئىشلەتكەندە مۇسكۇلغا ياكى تېرە ئاستىغا $4\mu\text{g}$ ئۆكۈل قىلىنىدۇ؛ بىر ياشتىن يۇقىرى بالىلارغا $2\mu\text{g} \sim 1$ ، بىر ياشتىن تۆۋەن بالىلارغا $0.4\mu\text{g}$ ئىشلىتىلىدۇ. گۆدەك بالىلارغا بۇرۇن بوشلۇقىدىن دورا بېرىلىدۇ. قاناش ۋە ئوپېراتسىيىدىن ئىلگىرى قاناشنىڭ ئالدىنى ئېلىش: ھەر kg بەدەن ئېغىرلىقىغا $0.3\mu\text{g}$ مىقدار بويىچە دورا بېرىلىدۇ.

【ناچار تەسىرى】 باش ئاغرىش، كۆڭۈل ئېلىشىش، ئاشقازان ئاغرىش ئاز كۆرۈلىدۇ. يۇقىرى دوزىدا ئۆكۈل قىلىنسا قىسقا ۋاقىتلىق قان بېسىم تۆۋەنلەش، رېفلىكسىلىق يۈرەك سوقۇشى تېزلىشىش ۋە يۈز

قىسمى قىزىرىش قاتارلىقلار كېلىپ چىقىدۇ.

«دېققەت قىلىدىغان ئىشلار» گۆدەك ۋە ياشانغانلار، بەدەن سۈيۈقلۈقىدىكى ئېلېكترولىتلارنىڭ تەڭپۇڭلۇقى بۇزۇلغانلار، باش ئىچكى بېسىمى يۇقىرىلىغان بىمارلارغا ئېھتىيات بىلەن ئىشلىتىلىدۇ. بۆرەكنىڭ سۈيىدۈكنى قويۇلدۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆلچىگەندە، بىر ياشتىن تۆۋەن بالىلارغا دوختۇرغاندا ئىنچىكىلىك بىلەن كۆزىتىلگەن شارائىتتا ئىشلىتىش كېرەك؛ قاناش كۆرۈلگەن، سۈيىدۈك ھەيدىگۈچى دورىلارغا ئېھتىياجلىق بولغان بىمارلارغا چوقۇم مۇۋاپىق تەدبىر قوللىنىپ، بەدەن سۈيۈقلۈقىنىڭ زىيادە توپلىشىپ قېلىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك.

«ياسالما مىسى ۋە ئۆلچىمى» مىنىرىن شۋېتسىيىدە ئىشلەنگەن. تابلېتى: تابلېت/100 μ g، تابلېت/200 μ g، قاپ/15 تابلېت، قاپ/30 تابلېت؛ بۇرۇنغا پۈركۈلىدىغان ياسالما مىسى: 100 μ g/ml، ئامپۇل/2.5ml، ئامپۇل/5ml؛ بۇرۇنغا تېمىتىلىدىغان ياسالما مىسى: 100 μ g/ml، ئامپۇل/2.5ml؛ ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 4 μ g/ml، قاپ/10 ئامپۇل.

ئوكتوستىم شۋېتسىيىدە ئىشلەنگەن. ئوكۇلى: ھەر ئامپۇلى 15 μ g/ml، قاپ/10 ئامپۇل، ئامپۇل/2ml، قاپ/10 ئامپۇل.